

Liahona

Mga Pakigpulong sa Kinatibuk-ang Komperensya

Si Presidente Nelson Miawhag sa mga Pamilya sa **Pagtinguha og Kahimayaan**

Bag-ong mga General Authority Seventy ug Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Sunday School Gipaluyohan

8 ka Bag-ong mga Templo Gipahibalo, ang mga Templo sa Pioneer nga kapanahunan Ipaayo

ANG UNANG KAPANGULOHAN UG ANG KORUM SA NAPULOG DUHA KA MGA APOSTOLES SA VISITORS' CENTER SA TEMPLO SA ROMA ITALYA

“Kapin sa 2,000 ka tuig ang milabay, ang atong Manluluwag, si Jesukristo, nangalagad sa kalibutan, miestabilisar sa Iyang Simbahan ug sa Iyang ebangheho. Mitawag Siya og mga Apostoles ug mihatag kanila sa sugo nga ‘panglakaw kamo ug himoa ninyong mga tinun-an ang tanang kanasuran’ [Mateo 28:19].

“Sa atong panahon, ang Simbahan sa Ginoo gipahiuli na. Ang Manluluwag ang nangulo sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Isip mga Apostoles ni Ginoong Jesukristo sa modernong panahon, gipaambit namo karon ang mao gihapong mensahe nga gipaambit kamiadto sa dugay na kaayong panahon—nga ang Dios buhi ug nga si Jesus mao ang Kristo.”

—Presidente Russell M. Nelson, samtang didto sa Italya alang sa pagpahunod sa Templo sa Roma Italya pagka-Marso.

Sesyon sa Sabado sa Buntag

- 6 **Unsaon Nako Pagkasabut?**
Elder Ulisses Soares
- 9 **Mabinantayon batok Dili Kaayo Magtagad**
Becky Craven
- 11 **Mga Tubag sa Pag-ampo**
Elder Brook P. Hales
- 15 **Misionaryo nga Buhat: Pagpakigbahin sa Unsay Anaa sa Inyong Kasingkasing**
Elder Dieter F. Uchtdorf
- 19 **Sama sa Iyang Gibuhat**
Bishop W. Christopher Waddell
- 22 **Usa ka Panimalay Diin ang Espiritu sa Ginoo Mopuyo**
Presidente Henry B. Eyring

Sesyon sa Sabado sa Hapon

- 26 **Ang Pagpaluyo sa mga Opisyal sa Simbahan**
Presidente Dallin H. Oaks
- 27 **Report sa Church Auditing Department, 2018**
Kevin R. Jergensen

- 28 **Ang Tinuod, Lunsay, ug Yano nga Ebanghelyo ni Jesukristo**
Presidente M. Russell Ballard
- 31 **Pagpangita og Kahibalo pinaagi sa Espiritu**
Elder Mathias Held
- 34 **Ang Mata sa Hugot nga Pagtuo**
Elder Neil L. Andersen
- 38 **Magbusog sa mga Pulong ni Kristo**
Elder Takashi Wada
- 41 **Pagkadungog sa Iyang Tingog**
Elder David P. Homer
- 44 **Tan-awa ang Kordero sa Dios**
Elder Jeffrey R. Holland

Kinatibuk-ang Sesyon sa Priesthood

- 47 **Basahon sa mga taktika ug mga angayang buhaton [Playbook] sa Imong Pagkapari**
Bishop Gary E. Stevenson
- 51 **Ang Korum: Usa ka Dapit nga Mobati nga Nahisakop**
Elder Carl B. Cook
- 54 **Tan-aw ngadto ni Jesukristo**
Elder Kim B. Clark
- 58 **Ang Kalig-on nga Naggikan sa Hugot nga Pagtuo diha sa Pagpaluyo**
Presidente Henry B. Eyring
- 60 **Unsa Ang Sangputanan Niini?**
Presidente Dallin H. Oaks
- 67 **Kita Makabuhat og Mas Maayo pa ug Mahimong Mas Maayo**
Presidente Russell M. Nelson

Sesyon sa Dominggo sa Buntag

- 70 **Magamadagayaon [Buhong] sa mga Panalangin**
Elder Dale G. Renlund
- 73 **Kristo: Ang Kahayag nga Nagdan-ag taliwala sa Kangitngit**
Sharon Eubank
- 76 **Dakong Gugma alang sa mga Anak sa Atong Amahan**
Elder Quentin L. Cook
- 81 **Pagpangandam alang sa Pagbalik sa Ginoo**
Elder D. Todd Christofferson
- 85 **Ang Pag-ula ni Jesukristo**
Tad R. Callister
- 88 **“Umanhi ka, Sumunod kanako”**
Presidente Russell M. Nelson

Sesyon sa Dominggo sa Hapon

- 91 **Malimpyo Pinaagi sa Paghinulsol**
Presidente Dallin H. Oaks
- 95 **Pagbansay sa Atong Espiritwal nga mga Kaunoran**
Elder Juan Pablo Villar
- 97 **Maayong Magbalantay, Kordero sa Dios**
Elder Gerrit W. Gong
- 101 **Andam nga Makaangkon sa Matag Gikinahanglan nga Butang**
Elder David A. Bednar
- 105 **Ang Diha-diha nga Kaayo sa Dios**
Elder Kyle S. McKay
- 107 **Magtukod og Kuta sa Pagkaespirituhanon ug Proteksyon**
Elder Ronald A. Rasband
- 111 **Panapos nga Pakigpulong**
Presidente Russell M. Nelson

- 64 **Ang mga General Authority ug Kinatibuk-ang mga Opisyales sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw**
- 112 **Estatistikal nga Report, 2018**
- 113 **Indeks sa mga Istorya sa Komperensya**
- 114 **Mga Balita sa Simbahan**
- 127 **Dali, Sunod Kanako—Pagkat-ong gikan sa mga Mensahe sa Kinatibuk-ang Komperensya**

Ang ika-189 nga Tinuig nga Kinatibuk-ang Komperensya

Sabado sa Buntag, Abril 6, 2019, Kinatibuk-ang Sesyon

Conducting: Presidente Dallin H. Oaks
Pangbukas nga pag-ampo: Steven E. Snow
Panapos nga pag-ampo:
Elder Wilford W. Andersen
Ang musika gidalit sa Tabernacle Choir sa Temple Square; Mack Wilberg ug Ryan Murphy, mga direktor; Richard Elliott ug Andrew Unsworth, mga organist: “Karon Kita Maglipay,” *Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, nu. 32; “Press Forward, Saints,” *Hymns*, nu. 81, arr. Wilberg; “There Is Sunshine in My Soul Today,” *Hymns*, nu. 227, arr. Wilberg; “Manunubos sa Israel,” *Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, nu. 5; “Dearest Children, God Is Near You,” *Hymns*, nu. 96, arr. Wilberg; “Ako Anak sa Dios,” *Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, nu. 58, arr. Murphy; “Rejoice, the Lord Is King!” *Hymns* nu. 66, arr. Murphy.

Sabado sa Hapon, Abril 6, 2019, Kinatibuk-ang Sesyon

Conducting: Presidente Henry B. Eyring
Pangbukas nga pag-ampo:
Elder Brent H. Nielson
Panapos nga pag-ampo: Lisa L. Harkness
Musika gidalit sa hiniusang choir gikan sa Brigham Young University; Rosalind Hall ug Andrew Crane, mga direktor; Linda Margetts ug Bonnie Goodliffe, mga organist: “Come, O Thou King of Kings,” *Hymns*, nu. 59, arr. Kasen; “Ako Nahingangha, Nahibulong,” *Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, nu. 22, arr. Jessop; “Praise to the Lord, the Almighty,” *Hymns*, nu. 72; “Jesus, Kanhiyang Kabus nga Natawo,” *Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, nu. 20, arr. Kasen; “Jesus, Lover of My Soul,” *Hymns*, nu. 102, arr. Staheli.

Sabado sa Gabii, Abril 6, 2019, Kinatibuk-ang Sesyon sa Priesthood

Conducting: Presidente Dallin H. Oaks
Pangbukas nga pag-ampo:
Elder John C. Pingree Jr.
Panapos nga pag-ampo: Elder Brian K. Taylor
Musika gidalit sa hiniusang choir sa Aaronic nga Pagkapari sa mga stake sa Layton, Utah; Stephen Schank, direktor; Brian Mathias, organist: “Guide Us, O Thou Great Jehovah,” *Hymns*, nu. 83, arr. Wilberg; “Ipha ang Inyong Panalangin,” *Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, nu. 8, arr. Kasen; “Hope of Israel,” *Hymns*, nu. 259; “Beautiful Savior,” *Children’s Songbook*, 62, arr. Schank.

Dominggo sa Buntag, Abril 7, 2019, Kinatibuk-ang Sesyon

Conducting: Presidente Dallin H. Oaks
Pangbukas nga pag-ampo:
Elder Bradley D. Foster
Panapos nga pag-ampo: Jean B. Bingham
Ang musika gidalit sa Tabernacle Choir sa Temple Square; Mack Wilberg, direktor; Andrew Unsworth ug Brian Mathias, mga organist: “Sing Praise to Him,” *Hymns*, nu. 70; “Unsa Kalig-on ang Tukuranan,” *Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, nu. 6, arr. Wilberg; “Gibati Ko ang Gugma sa Akong Manluluwas,” *Songbook sa mga Bata*, 42, arr. Cardon; “Duol, Kamo mga Anak sa Ginoo,” *Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, nu. 4; “O Thou Rock of Our Salvation,” *Hymns*, nu. 258, arr. Wilberg; “Come, Follow Me,” *Hymns*, nu. 116, arr. Wilberg.

Dominggo sa Hapon, Abril 7, 2019, Kinatibuk-ang Sesyon

Conducting: Presidente Henry B. Eyring
Pangbukas nga pag-ampo:
Elder Taniela B. Wakolo
Panapos nga pag-ampo:
Elder Claudio R. M. Costa
Musika gidalit sa Tabernacle Choir sa Temple Square; Mack Wilberg ug Ryan Murphy, mga direktor; Bonnie Goodliffe ug Linda Margetts, mga organist: “Matahum ang Buhat,” *Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, nu. 13, arr.

Murphy; “Come unto Jesus,” *Hymns*, nu. 117, arr. Murphy; “Hark, All Ye Nations!” *Hymns*, nu. 264; “I Know That My Savior Loves Me,” Creamer ug Bell, arr. Murphy; “Nagkinahanglan Ko Nimo Matag Takna,” *Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, nu. 12, arr. Wilberg.

Anaa nga mga Pakigpulong sa Komperensya

Aron ma-access ang mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya diha sa Internet sa daghang mga pinulongan, bisitaha ang conference.ChurchofJesusChrist.org ug pagpili og pinulongan. Ang mga pakigpulong anaa usab sa Gospel Library mobile app. Kasagaran sulod sa unom ka semana human sa kinatibuk-ang komperensya, ang Iningles nga video ug audio nga mga recording maanaa na sa mga distribution center. Ang impormasyon sa kinatibuk-ang komperensya sa ma-access nga mga format para sa mga miyembro nga may kakulangan anaa sa disability.ChurchofJesusChrist.org.

Anaa sa Hapin

Atubangan: Gilitratoan ni Leslie Nilsson.
Luyo: Gilitratoan ni Matthew Reier.

Mga Litrato sa Komperensya

Ang mga litrato diha sa Siyudad sa Salt Lake gilitratoan ni Cody Bell, Janae Bingham, Mason Coberly, Randy Collier, Weston Colton, Ashlee Larsen, Leslie Nilsson, Matthew Reier, ug Christina Smith.

Internasyonal nga magasin sa
Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw
Ang Unang Kapangulohan: Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks,
Henry B. Eyring

Ang Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles: M. Russell Ballard,
Jeffrey R. Holland, Dieter F. Uchtdorf, David A. Bednar, Quentin L.
Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband,
Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund, Geritt W. Gong, Ulisses Soares
Editor: Randy D. Funk

Mga Adviser: Brian K. Ashton, Randall K. Bennett, Becky Craven,
Sharon Eubank, Cristina B. Franco, Donald L. Hallstrom, Larry S.
Kacher, Erich W. Kopschke, Lynn G. Robbins

Tigdumalang Direktor: Richard I. Heaton
Direktor sa mga Magasin sa Simbahan: Allan R. Loyborg
Business Manager: Garff Cannon

Tigdumalang Editor: Adam C. Olson
Assistant sa Tigdumalang Editor: Ryan Carr
Publication Assistant: Camila Castrillon

Pagsulat ug Pag-edit: Maryssa Dennis, David Dickson, David A.
Edwards, Matthew D. Flitton, Garrett H. Garff, Jon Ryan Jensen, Aaron
Johnston, Charlotte Larcabal, Michael R. Morris, Eric B. Murdock,
Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Mindy Selu, Lori
Fuller Sosa, Chakell Wardleigh, Marissa Widdison

Tigdumalang Direktor sa Art: J. Scott Knudsen
Direktor sa Art: Tadd R. Peterson

Desinyo: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, Mandie Bentley, C. Kimball
Bott, Thomas Child, Joshua Dennis, David Green, Colleen Hinckley,
Eric P. Johnsen, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Emily Chieko
Remington, Mark W. Robison, K. Nicole Walkenhorst

Intellectual Property Coordinator: Collette Nebeker Aune
Tigdumala sa Produksyon: Jane Ann Peters
Produksyon: Ira Glen Adair, Julie Burdett, Thomas G. Cronin, Bryan W.
Gygi, Ginny J. Nilson, Marrison M. Smith
Prepress: Joshua Dennis, Ammon Harris

Direktor sa Pag-impronta: Steven T. Lewis
Direktor sa Pagpang-apud-apod: Troy R. Barker

Paghubad: Shahalom Alinsug

Mailing address: *Liahona*, Fl. 23, 50 E. North Temple St., Salt Lake City,
UT 84150-0023, USA.

Ipadala ang subskripsyon, mga pangutana, ug mga taho ngadto sa
Dateline Philippines sa *Liahona*, The Church of Jesus Christ of Latter-
day Saints, Temple Drive, Greenmeadows Subdivision, Quezon City
1110, Metro Manila, Philippines o sa P. O. Box 1505, Ortigas Center,
Emerald Avenue, Pasig 1600, Metro Manila, Philippines. Numero sa
telepono 635-9183. Presyo sa subskripsyon sa Pilipinas, P48 matag
tuig, P4.00 matag gula, gawas sa mga espesyal nga isyu.

Sa pag-subscribe ug pag-renew sa magasin, bisitahi ang <http://store.lds.org>. Paliugyaw kalimti sa pagbutang sa imong ward/branch isip
address asa ipadala ang imong subskripsyon.

Kon dunay mga pangutana mahitungod sa subskripsyon paliugyaw
tawag sa Church's Global Service Center (GSC) sa 1800-8-680-3950
alang sa mga subscriber sa PLDT ug Smart o 1800-1-441-0687 alang
sa mga subscriber sa Globe.

Isumiter ang mga manuskrito ug mga pangutana online sa *liahona*.
store.lds.org: kon ipadala ngadto sa *Liahona*, Room 2420, 50 East North
Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; o i-e-mail sa:
liahona@ldschurch.org

Ang *Liahona* (usa ka termino sa Basahon ni Mormon nga nagpasabut
nga "kompas" o "direktor") gimantala sa Albanian, Armenian, Bislama,
Bulgarian, Cambodian, Cebuano, Chinese, Chinese (simplified),
Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Fijian, Finnish,
French, German, Greek, Hungarian, Icelandic, Indonesian, Italian,
Japanese, Kiribati, Korean, Latvian, Lithuanian, Malagasy, Marshallese,
Mongolian, Norwegian, Polish, Portuguese, Romanian, Russian,
Samoan, Slovenian, Spanish, Swahili, Swedish, Tagalog, Tahitian,
Thai, Tongan, Ukrainian, Urdu, and Vietnamese. (Ang kasagad
magkalahi depende sa pinulongan.)

© 2019 sa Intellectual Reserve, Inc. Tanang mga katungod gigahin.
Gigamit sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga
Adlaw nga may pagtugot. Gi-impronta sa Tinipong Bansa sa Amerika.
Gi-impronta sa Pilipinas.

Copyright nga impormasyon: Gawas kon sa laing paagi gipasabut,
ang mga indibidwal mahimong mokopya sa materyal gikan sa
Liahona alang sa ilang personal, dili pangkomersyo nga paggamit
(lakip sa mga calling sa Simbahan). Kini nga katungod mahimong
kuhaon pag-usab sa bisan unsang panahon. Ang biswal nga materyal
dili mahimong kopyahan kon kini adunay mga pagdili diha sa linya
sa kredito sa maong artwork. Ang copyright nga mga pangutana
kinahanglan ipadala ngadto sa Intellectual Property Office, 50
E. North Temple St., FL-13, Salt Lake City, UT 84150, USA; email:
cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada: May 2019 Vol. 22
No. 5. LIAHONA (USPS 311-480) Cebuano (ISSN 1096-5114) is
published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints,
50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price
is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals
Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for
change of address. Include address label from a recent issue; old and
new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions
to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help
line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American
Express) may be taken by phone. (Canada Poste Information:
Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 507.1.5.2). NONPOSTAL
AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution
Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-
0368, USA.

Indeks sa Mamumulong

Andersen, Neil L., 34
Ballard, M. Russell, 28
Bednar, David A., 101
Callister, Tad R., 85
Christofferson, D. Todd, 81
Clark, Kim B., 54
Cook, Carl B., 51
Cook, Quentin L., 76
Craven, Becky, 9
Eubank, Sharon, 73
Eyring, Henry B., 22, 58
Gong, Gerrit W., 97
Hales, Brook P., 11
Held, Mathias, 31
Holland, Jeffrey R., 44
Homer, David P., 41
Jergensen, Kevin R., 27
McKay, Kyle S., 105
Nelson, Russell M., 67, 88, 111
Oaks, Dallin H., 26, 60, 91
Rasband, Ronald A., 107
Renlund, Dale G., 70
Soares, Ulisses, 6
Stevenson, Gary E., 47
Uchtdorf, Dieter F., 15
Villar, Juan Pablo, 95
Wada, Takashi, 38
Waddell, W. Christopher, 19

Indeks sa Hilisgutan

Aaronic nga Pagkapari, 19, 47, 51
Balaan nga Pagtahud, 44
Basahon ni Mormon, 51, 81
Buhat sa templo, 76, 81, 101
Dios nga Amahan, 11
Diosnong kinaiya, 60
Cook, Quentin L., 76
Espiritu Santo, 22, 31, 38, 41
Espirituhanon nga kamatayon, 85
Family history, 76, 81
Gugma, 11, 15, 22, 28, 58, 73, 76
Hingpit nga kalipay, 28, 60, 88
Hugot nga pagtuo, 6, 22, 34, 58, 70, 95, 107
Igpapahulay, 28
Ikaduhang Pag-anhi, 81
Indibidwal nga bili, 38
Inspirasyon, 31, 41
Jesukristo, 6, 19, 22, 28, 34, 38, 44, 54, 67, 73, 81, 85, 88, 91, 95, 97, 101, 105, 107
Joseph Smith, 22, 85, 101
Kahayag ni Kristo, 73
Kahibalo, 31, 41
Kahimayaan, 88
Kahupayan, 105, Pagkakabig, 19, 31, 38
Kaisug, 15
Kalinaw, 28
Kalipay, 9, 22
Kalisdanan, 34, 73, 85
Kalooy, 91
Kaluwasan, 105
Kamatuoran, 34, 107
Kausaban, 67
Korum sa pagkapari, mga, 47, 51
Lider sa Simbahan, mga, 58
Media, 76
Milagro, mga, 15
Misyonaryo nga buhat, 15, 22, 51, 76, 95

Ordinansa, mga, 85, 88
Pag-ampo, 11, 22, 58, 70
Pagdawat, 73
Paghinulsol, 22, 67, 73, 85, 91
Paghukom, 91, 111
Pagkaamahan, 22, 58
Pagkabanhaw, 81, 91
Pagkadisipulo, 6, 9, 15, 28, 47, 54, 67, 107, 111
Pagka-espirituhanon, 70, 47, 95, 107
Pagkamabination, 105
Pagkamasulundon, 70
Pagkapari, 54, 58, 67
Pagkat-on, 6, 28, 101
Paglaum, 6, 9, 105
Pagpaaktibo, 19
Pagpadayag, 31, 38, 41
Pagpakigdait, 51
Pagpaluyo, 58
Pagpamatuod, 107
Pagpangandam, 101, 107
Pagpasaylo, 22
Pagpili, mga, 60
Pagpundok, 81, 97
Pagtudlo, 6, 28, 76
Pagtuon sa kasulatan, 38
Pag-ula, 44, 85, 91, 97
Pailub, 70, 105
Pakigsaad, mga, 9, 54, 73, 88, 101
Pamilya, 34, 58, 76, 88
Panag-igsoonay, 51
Panalangin, mga, 70, 105
Pangalagad, 19, 28, 54, 97
Panimalay, 22, 101, 107
Pisikal nga kamatayon, 85
Plano sa kaluwasan, 60
Propeta, mga, 34
Sakramento, 44
Sakripisyo, 60
Serbisyo, 19
Sunday School, 101
Templo, mga, 22, 111
Tintasyon, 47

Mga Importanting Panghitabo sa ika-189 nga Tinuig nga Kinatibuk-ang Komperensya

Sukad gipaluyohan si Presidente Russell M. Nelson isip Presidente sa Simbahan, pipila ka importante nga mga kausaban ang gipahibalo sa kinatibuk-ang komperensya.

Mao nga natural lamang nga ang mga miyembro magpaabut og dugang nga mga kausaban niini nga komperensya. Apan ang mga lider sa Simbahan nakatutok sa lahi nga matang sa kausaban—ang kausaban nga mahimo sa Manluluwas sulod sa matag usa kanato.

Hangyo sa usa ka Propeta

“Sa dihang si Jesus miingon kaninyo ug kanako sa ‘paghinulsol,’ Siya nagdapit kanato sa pag-usab,” miingon si Presidente Nelson.

“... Ilha unsa ang *nagpugong* kaninyo sa paghinulsol. Ug dayon, pag-usab! Paghinulsol! Kitang tanan makabuhat

og mas maayo pa ug mahimong mas maayo pa kaysa kaniadto.”

- Basaha ang pagdapit ni Presidente Nelson sa paghinulsol (pahina 67).
- Alang sa dugang pa kon sa unsang paagi nga makatagamtam kita sa mga panalangin sa paghinulsol, tan-awa ang mga pakigpulong ni:
  - Presidente Dallin H. Oaks (pahina 91)
  - Presidente Henry B. Eyring (pahina 22)
  - Tad R. Callister (pahina 85)

Mga Kausaban sa Simbahan

Daghang mga mamumulong namulong mahitungod sa gipahibalo nang daan nga mga kausaban. Si Presidente M. Russell Ballard miawhag kanato nga dili mawad-an sa “espiritwal nga mga katuyoan niining mga pagpahiangay

... diha sa pagkaukay mahitungod sa mga kausaban mismo.”

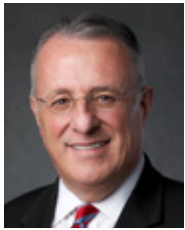
- Basaha ang pagdapit ni Presidente Ballard nga magtutok sa yano nga mga kamatuoran sa ebanghelyo (pahina 28).
- Pagkat-on gikan ni Elder Jeffrey R. Holland kon sa unsang paagi ang kausaban sa iskedyul sa miting makapalambo sa atong pagtutok sa sakramento (pahina 44).
- Susiha gikan ni Elder David A. Bednar ang gitinguha nga mga resulta sa pagtutok sa pagkat-on nga naka-sentro sa panimalay (pahina 101).
- Tan-awa ang gipamubo nga lista sa mga kausaban nga gipahibalo sukad si Presidente Nelson gipaluyohan isip Presidente, ug ikonsiderar ang ilang espirituhanon nga mga katuyoan (pahina 121).

Bag-o ug Gipabag-o nga mga Templo

Si Presidente Nelson mitapos sa komperensya pinaagi sa pagpahibalo og walo ka bag-o nga mga templo ug dagkong mga kausaban nga giplano alang sa mga templo nga natukod panahon pa sa mga pioneer. Apan gihatagan niya og gibug-aton ang panginahanglan alang sa personal nga pagbag-o. “Hinaut nga atong pabagohon ang atong kinabuhi pinaagi sa atong hugot nga pagtuo ug pagsalig diha Kaniya,” miingon siya.

- Basaha ang panapos nga pakigpulong ni Presidente Nelson (pahina 111).
- Tan-awa ang lista sa bag-ong mga templo (pahina 124).
- Pagkat-on pa mahitungod sa mga plano alang sa Salt Lake Temple diha sa ChurchofJesusChrist.org/go/05194. [Alang sa mga pinulongan, gamita ang news.ChurchofJesusChrist.org.] ■

NI ELDER ULISSES SOARES
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Unsaon Nako Pagkasabut?

Kon kita tinud-anay, kinasingkasing, lig-on, ug sinsero nga magtinguhang makakat-on sa ebanghelyo ni Jesukristo ug motudlo niini sa usag usa, kining mga pagtulun-an mahimong makapausab sa kasingkasing.

Minahal nakong mga kaigsoonan, dako nakong kalipay nga magkauban na usab kita dinhi niining kinatibukang komperensya sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ubos sa direksyon sa atong pinalanggang propeta, si Presidente Russell M. Nelson. Mopamatuod ko kaninyo nga makabaton kita sa pribilehiyo nga makadungog sa tingog sa atong Manluluwas, si Jesukristo, pinaagi sa mga pagtulun-an niadtong nag-ampo, nanganta, ug namulong sa mga panginahanglan sa atong panahon niining komperensya.

Sama sa narekord sa basahon sa Mga Buhar, si Felipe nga ebanghelistang nagtudlo sa ebanghelyo sa usa ka Etiopiyahanon nga eunoco nga mao ang tinugyanan sa tanang bahandi nga iya sa rayna sa Etiopia.¹ Sa pagpauli na gikan sa pagsimba didto sa Jerusalem, nagbasa siya sa basahon ni Isaias. Naaghat sa Espiritu, nagpaduol si Felipe kaniya ug miingon, “Nakasabut ka ba sa imong gibasa?”

“Ug [ang eunoco] mitubag, Unsaon ko man pagpakasabut, gawas kon adunay magatudlo kanako? . . .

“Ug si Felipe mibungat sa iyang babang, ug ang maayong balita mahitungod kang Jesus iyang giwali kaniya.”²

Ang pangutana niining Etiopiyahanon nga tawo usa ka pahinumdom sa balaanong sugo alang natong tanan nga magtinguha nga makakat-on ug motudlo sa usag usa sa ebanghelyo ni Jesukristo.³ Gani, sa konteksto sa pagkat-on ug sa pagtudlo sa ebanghelyo, usahay susama kita sa Etiopiyahanon—nagkinahanglan kita sa tabang sa matitud-anon ug dinasig nga magtudlo; ug usahay susama kita ni Felipe—kinahanglan kitang motudlo ug molig-on sa uban diha sa ilang pagkakabig.

Ang atong katuyoan samtang magtinguha sa pagkat-on ug sa pagtudlo sa ebanghelyo ni Jesukristo kinahanglang mao gayud ang pagpalambo sa pagtuod diha sa Dios ug sa Iyang balaanong plano sa kalipay ug ni Jesukristo ug

sa Iyang maulaong sakripisyo ug aron makab-ot ang malungtarong pagkakabig. Ang maong napalambo nga pagtuod ug pagkakabig makatabang kanato sa paghimo ug pagtuman sa mga pakigsaad ngadto sa Dios, sa ingon makapalig-on sa atong tinguha nga mosunod ni Jesus ug makahimo og tinuod nga espirituhanong kausaban ngari kanato—sa ato pa, mousab kanato ngadto sa pagkabagong binuhat, sama sa gitudlo ni Apostol Pablo diha sa iyang sulat sa mga taga-Corinto.⁴ Kini nga kausaban magdala kanato og mas malipayon, mabungahon, ug himsug nga kinabuhi ug makatabang kanato nga mapabilin ang mahangtulong panglantaw. Dili ba mao man gayud kini ang nahitabo sa Etiopiyahanon nga eunoco human siya mahibalo mahitungod sa Manluluwas ug nakabig sa Iyang ebanghelyo? Ang kasulatan nag-ingon nga “sa iyang panaw mipadayon siya nga nagmalipayon.”⁵

Ang sugo nga magkat-on sa ebanghelyo ug motudlo ngadto sa usag usa dili bag-o; kanunay kining gibalik-balik gikan sa sinugdanan sa kasaysayan sa tawo.⁶ Sa usa ka piho nga okasyon, samtang si Moises ug ang iyang katawhan didto sa kapatagan sa Moab sa wala pa mosulod sa gisaad nga yuta, gidasig siya sa Ginoo sa pagpahimangno sa iyang katawhan kalabut sa ilang responsibilidad nga magkat-on sa mga lagda ug mga pakigsaad nga ilang nadawat gikan sa Ginoo ug sa pagtudlo niini ngadto sa ilang kaliwatan,⁷ daghan kanila wala makasinati sa personal nga pagtabok sa Pulang Dagat

o sa pagpadayag nga gihatag didto sa Bukid sa Sinai.

Gipahimangnoan ni Moises ang iyang katawhan:

“Oh Israel, magpatalinghug ka sa kabalaoran, ug mga tulumanon, nga akong ginatudlo kaninyo nga inyong pagabuhaton; aron mabuhi kamo, ug mosulod ug manag-iyu kamo sa yuta nga gihatag kaninyo sa Ginoo, ang Dios sa inyong mga amahan. . . .

“ . . . Iगतudlo mo sila sa imong mga anak, ug sa mga anak sa imong mga anak.”⁸

Gitapos ni Moises, sa pag-ingon, “Bantayan mo ang iyang kabalaoran, ug ang iyang mga sugo, nga ginasugo ko kanimo niining adlaw, aron magamaayo kanimo, ug sa imong mga anak nga sunod kanimo, ug aron pagahatason mo ang imong mga adlaw sa yuta, nga gihatag kanimo sa Ginoo nga imong Dios, sa walay katapusan.”⁹

Ang mga propeta sa Dios makanunayong nagtudlo nga kinahanglan natong padak-on ang atong mga pamilya “diha sa pag-amuma ug pahimangno sa Ginoo”¹⁰ ug “diha sa kahayag ug kamatuoran.”¹¹ Si Presidente Nelson bag-ohay lang nga miingon, “Niining panahon sa daghang imoralidad ug makapaadik nga pornograpiya, ang mga ginikanan adunay sagradong responsibilidad sa pagtudlo sa ilang mga anak sa kaimportante sa Dios [ug ni Jesukristo] diha sa ilang mga kinabuhi.”¹²

Mga kaigsoonan, ang pahimangno sa atong minahal nga propeta dugang nga pahinumdom sa atong indibidwal nga responsibilidad nga magtinguha sa pagkat-on ug sa pagtudlo sa atong mga pamilya nga adunay Amahan sa Langit nga nahigugma kanato ug naghimo og balaanong plano sa kalipay alang sa Iyang mga anak; nga si Jesukristo, ang Iyang Anak, mao ang Manunubos sa kalibutan; ug nga ang kaluwasan nagagikan sa pagtuo diha sa Iyang ngalan.¹³ Ang atong kinabuhi kinahanglang matukod diha sa pundasyon sa atong Manunubos, si Jesukristo, nga mahimong makatabang kanato sa indibidwal nga paagi ug isip mga pamilya nga makabaton sa atong kaugalingon nga espirituhanong mga impresyon

nga nakulit sa atong kasingkasing, nga makatabang kanato sa paglahutay diha sa atong pagtuo.¹⁴

Mahimong mahinumduman ninyo ang duha ka disipulo ni Juan Bautista nga misunod ni Jesukristo human makadungog sa pagsaksi ni Juan nga si Jesus mao ang Kordero sa Dios, ang Mesiyas. Gidawat niining buotan nga mga tawo ang pagdapit ni Jesus nga “umari kamo ug makita ninyo”¹⁵ ug sila mipabilin uban kaniya nianang adlaw. Ilang nasayran nga si Jesus mao ang Mesiyas, ang Anak sa Dios, ug misunod kaniya sa nahabiling panahon sa ilang kinabuhi.

Sa susamang paagi, kon modawat kita sa pagdapit sa Manluluwas nga “umari kamo ug makita ninyo,” kinahanglan kitang magpabilin diha kaniya, isubsub ang atong kaugalingon diha sa mga kasulatan, magmaya diha niini, magkat-on sa Iyang doktrina, ug magpakabuhi sa paagi sa Iyang pagpakabuhi. Niini lamang nga kita makaila kaniya, si Jesukristo, ug makaila sa Iyang tingog, masayud nga samtang kita moduol kaniya ug motuo kaniya, dili gayud kita gutumon ni uhawon.¹⁶ Makahimo kita sa pag-ila sa kamatuoran sa tanang panahon, sama sa nahitabo niadtong duha ka disipulo nga mipabilin uban kang Jesus nianang adlaw.

Mga kaigsoonan, dili kana mahitabo pinaagi sa tsansa lang. Ang pagpahiangay sa atong kaugalingon ngadto sa kinatas-ang mga impluwensya sa pagkadiosnon dili sayon nga butang; nagkinahanglan kini nga motawag sa Dios ug magkat-on kon unsaon pagdala sa ebanghelyo ni Jesukristo diha sa sentro sa atong kinabuhi. Kon ato kining buhaton, mosaad ko nga ang impluwensya sa Espiritu Santo modala sa kamatuoran diha sa atong kasingkasing ug hunahuna ug mosaksi niini,¹⁷ nga magtudlo sa tanang butang.¹⁸

Ang pangutana sa Etiopiahanon, “Unsaon ko man [pagkasabut], gawas kon adunay magatudlo kanako?” adunay espesyal usab nga kahulugan sa konteksto sa atong indibidwal nga responsibilidad nga ipahimutang ang mga baruganan sa ebanghelyo nga atong nakat-unan ngadto sa paggamit niini

sa atong kinabuhi. Sa sitwasyon sa Etiopiahanon, pananglitan, gilihok niya ang kamatuoran nga iyang nakat-unan gikan ni Felipe. Mihangyo siya nga magpabunyag. Iyang nahibaloan nga si Jesukristo mao ang Anak sa Dios.¹⁹

Mga kaigsoonan, ang atong mga lihoc kinahanglang mopakita gayud sa unsay atong nakat-unan ug gitudlo. Kinahanglan natong ipakita ang atong mga gituohan pinaagi sa atong pagpakabuhi. Ang labing maayo nga magtudlo usa ka maayong ehemplo. Ang pagtudlo og butang nga ato gayud nga gisunod makahimo og kalainan sa kasingkasing niadtong atong gitudloan. Kon magtinguha kita nga ang mga tawo, mapamilya man kana o dili, nga malipayong mobahandi sa mga kasulatan ug sa mga pagtulun-an sa buhi nga mga apostoles ug mga propeta sa atong panahon, kinahanglan nilang makita ang atong kalag nga nagmaya niini. Sa samang paagi, kon gusto kita nga masayud sila nga si Presidente Russell M. Nelson mao ang propeta, manalagna, ug tigpadayag sa atong panahon, kinahanglan silang makakita kanato nga mopataas sa atong mga kamot aron sa pagpaluyo kaniya ug makaamgo nga nagsunod kita sa iyang dinasig nga mga pagtulun-an. Sama sa inila kaayo nga Amerikanhong panulihon, “Ang mga lihoc mas kusog pa nga mosulti kay sa mga pulong.”

Siguro ang pipila kaninyo niining gutloa nangutana sa inyong kaugalingon, “Elder Soares, nagbuhat ko niining tanang butang ug nagsunod niining ehemplo isip indibidwal ug isip pamilya, apan pagkawalay swerte, pipila sa akong mga higala o mga minahal sa kinabuhi mipalayo sa ilang kaugalingon gikan sa Ginoo. Unsay akong buhaton?” Alang kaninyo nga nakasinati karon niining mga pagbati sa kasubo, paghingutas, ug siguro pagmahay, palihug hibalo nga sila wala gayud hingpit nga nangawala tungod kay ang Ginoo nasayud kon asa sila ug nagbantay kanila. Hinumdumi, Iya usab silang mga anak!

Lisud masabtan ang tanang rason nganong ang ubang mga tawo miagi sa laing dalan. Ang pinakamaayo natong mabuhat niining mga sitwasyon mao lamang ang paghigugma ug

paghangup kanila, pag-ampo alang sa ilang kaayohan, ug pagtinguha alang sa tabang sa Ginoo nga masayud kon unsay buhaton ug isulti. Sinsero nga magmaya uban kanila diha sa ilang mga kalampusan; mahimo nilang mga higala ug magtan-aw sa unsay maa-yo diha kanila. Dili gayud nato sila talikdan apan mopabilin sa atong mga relasyon. Ayaw gayud sila ibaliwala o hukmi sa sayop nga paagi. Higugmaa lamang sila! Ang samingay sa nawala nga anak nagtudlo kanato nga kon mahigmata na ang mga anak, kasagaran magtinguha sila nga mopauli. Kon mahitabo kana sa inyong mga minahal sa kinabuhi, pun-a ang inyong kasingkasing og kalooy, dagan ngadto nila, gaksa sila, ug haluki sila, sama sa gibuhat sa amahan sa nawala nga anak.²⁰

Sa katapusan, padayon sa pagpakabuhi og takus nga kinabuhi, magmahimong usa ka maayong ehemplo ngadto nila kon unsay inyong gituohan, ug magpaduol sa atong Manluluwas, si Jesukristo. Nakaila ug nakasabut Siya sa atong hilabihan nga kasub-anan ug mga kasakit, ug panalangin Niya ang inyong mga paningkamot ug dedikasyon ngadto sa inyong mga minahal sa kinabuhi kon dili man niining kinabuhia, sa sunod nga kinabuhi. Hinumdomi kanunay, mga kaigsoonan, nga ang paglaum usa ka importante nga bahin sa plano sa ebanghelyo.

Sa tibuok katuhan nga pagserbisyo diha sa Simbahan, nakakita ko og matinud-anong mga miyembro nga makanunayong migamit niining mga baruganan diha sa ilang kinabuhi. Kini

ang sitwasyon sa usa ka nag-inusarang inahan nga akong nganlan og “Mary.” Makapaguol lang, si Mary nakasinati og masulub-on nga diborsyo. Nianang higayuna, giila ni Mary nga ang iyang labing kritikal nga mga desisyon nga may kalabutan sa iyang pamilya mao ang espirituhanon. Ang pag-ampo, pagtuon sa kasulatan, pagpuasa, ug pagtambong sa simbahan ug sa templo padayon pa ba nga importante ngadto kaniya?

Si Mary kanunay nga nagmatinud-anon, ug nianang kritikal nga gutlo, nakahukom siya nga magpabilin sa unsay iya nang nahibaloan nga tinuod. Nakakita siya og kalig-on diha sa “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” diin, lakip sa daghang talagsaon nga mga baruganan, nagtudlo nga ang “mga ginikanan adunay sagrado nga katungdanan sa pag-amuma sa ilang mga anak sa paghigugma ug pagkamatarung” ug sa pagtudlo kanila sa pagsunod kanunay sa mga sugo sa Dios.²¹ Kanunay siya nga nangita og mga tubag gikan sa Ginoo ug mipaambit niini ngadto sa iyang upat ka anak sa matag kahimtang sa pamilya. Kanunay silang naghisgot sa ebanghelyo ug mipaambit sa ilang mga kasinati-an ug mga pagpamatuod sa usag usa.

Bisan pa sa mga kasubo nga ilang nasinati, ang iyang mga anak nakapalambo og gugma alang sa ebanghelyo ni Kristo ug tinguha nga moserbisyo ug mopaambit niini sa uban. Tulo kanila matinud-anong nakaserbisyo og full-time nga mga misyon, ug ang kinamanghuran nagserbisyo karon sa Habagatang Amerika. Ang iyang kinamagulangan nga anak nga babaye, nga kaila gayud nako, kinsa minyo na karon ug lig-on sa iyang pagtuo, mipaambit, “Wala gyud ko mobati nga nag-inusara ang akong mama sa pagpadako namo tungod kay ang Ginoo kanunayng anaa sa among panimalay. Ug samtang naghatag siya sa iyang pagsaksi bahin Kaniya ngari namo, matag usa namo midangup Kaniya sa among kaugalingong mga pangutana. Mapasalamaton kaayo ko nga gihimo niyang makahuluganon ang ebanghelyo ngari namo.”

Mga kaigsoonan, kining buotan nga inahan nakahimo sa iyang panimalay

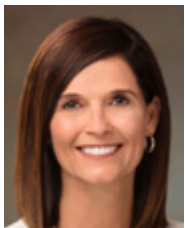
nga usa ka sentro sa espirituhanong pagkat-on. Susama sa gipangutana sa Etiopiahanon, si Mary nangutana sa iyang kaugalingon sa pipila ka higayon, “Unsaon pagkakat-on sa akong mga anak gawas kon ang usa ka inahan mogiya kanila?”

Minahal kong mga kaubanan sa ebanghelyo, mopamatuod ko kaninyo nga kon kita tinud-anay, kinasingsing, lig-on, ug sinsero nga magtinguhang makakat-on sa ebanghelyo ni Jesukristo ug motudlo niini sa usag usa uban sa tinuod nga katuyoan ug ubos sa impluwensya sa Espiritu, kining mga pagtulun-an mahimong makapausab sa kasingkasing ug modasig og tinguha nga magpuyo sumala sa mga kamatuoran sa Dios.

Mopamatuod ko nga si Jesukristo mao ang Manluluwas sa kalibutan. Siya ang Manunubos, ug Siya buhi. Nasa-yud ko nga Iyang gigiyahan ang Iyang Simbahan pinaagi sa Iyang mga propeta, mga manalagna, ug mga tigpadayag. Mopamatuod usab ako kaninyo nga ang Dios buhi, nga Siya nahigugma kanato. Gusto Niya nga mobalik kita sa Iyang presensya—kitang tanan. Dungon Niya ang atong mga pag-ampo. Mohatag ko sa akong pagpamatuod bahin niining mga kamatauran sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Mga Buhat 8:27.
2. Mga Buhat 8:30–31, 35.
3. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 88:77–78, 118; 130:18–19; 131:6.
4. Tan-awa sa 2 Mga Taga-Corinto 5:17.
5. Mga Buhat 8:39.
6. Tan-awa sa Moises 6:52, 57–58; Deuteronomio 4:5, 14; 5:1; Doktrina ug mga Pakigsaad 43:8–9; 130:18–19; 136:32.
7. Tan-awa sa Deuteronomio 4:10.
8. Deuteronomio 4:1, 9.
9. Deuteronomio 4:40.
10. Mga Taga-Efeso 6:4; Enos 1:1.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 93:40.
12. Russell M. Nelson, “Kaluwasan ug Kahimayaan,” *Liahona*, Mayo 2008, 9.
13. Tan-awa sa Mosiah 3:9.
14. Tan-awa sa Helaman 5:12.
15. Tan-awa sa Juan 1:38–39.
16. Tan-awa sa Juan 6:35.
17. Tan-awa sa Juan 16:13.
18. Tan-awa sa Juan 14:26.
19. Tan-awa sa Mga Buhat 8:37–38.
20. Tan-awa sa Lucas 15:20.
21. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Mayo 2017, 145.

NI BECKY CRAVEN
*Ikaduhang Magtatambag sa Kinatibuk-ang
Kapangulohan sa Young Women*

Mabinantayon batok Dili Kaayo Magtagad

Samtang ang mga impluwensya sa kalibutan nag-anam og dawat sa dautang mga butang, kinahanglan kitang maningkamot sa tanan natong kakugi nga magpabiling lig-on diha sa dalan nga magdala nato nga luwas ngadto sa atong Manluluwas.

Usa ka higayon nakakita ko og karatula sa tindahan nga nag-ingon, “Kalipay, \$15.00.” Nakuryuso kaayo ko nga makahibalo unsa kadako nga kalipay ang akong mapalit sa \$15 nga misulod ko aron sa pagtan-aw. Akong nakita ang daghang mga baratuhon nga mga item ug mga souvenir—walay bisan usa ka butang nga mahimong makahatag nako og matang sa kalipay nga gipasabut sa karatula! Sulod sa mga katuigan, nahunahuna nako sa makadaghan bahin niadto nga karatula ug unsa kasayon ang pagpangita sa kalipay sa mga butang nga baratuhon o temporaryo. Isip mga miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, napanalanginan kita nga makahibalo kon unsaon ug asa makita ang tiunay nga kalipay. Makita kini sa mabinantayon nga pagsunod sa ebanghelyo nga giestablisar sa atong Ginoo ug Manluluwas, si Jesukristo,

ug diha sa pagpaningkamot nga mas mahisama Kaniya.

Aduna kami suod nga higala nga kanhi enhinyero sa tren. Usa ka adlaw samtang siya nagmaniho sa tren diha sa iyang rota, nakakita siya og sakyanan nga mihunong sa relis sa unahan niya. Dali siyang nakaamgo nga ang sakyanan miungot ug dili na makatabok sa relis. Dihadiha dayon gibutang niya ang tren sa emergency mode, diin mipreno ang matag bagon nga miabut og 1.2 ka kilometro gikan sa luyo sa makina, nagdala og karga nga 6,500 ka tonelada (5,900 metriko nga tonelada). Walay kahigayunan nga ang tren mahimong mohunong sa dili pa maigo ang sakyanan, mao gayud ang nahitabo. Maayo nalang alang sa mga tawo sa sulod sa sakyanan, ilang nadungog ang pasidaan nga pito sa tren ug nakalingkawas gikan sa sakyanan sa wala pa kini maigo. Samtang ang

enhinyero nakig-istorya sa pulis nga nag-imbistigar, usa ka babaye nga nasuko ang miduol kanila. Misinggit siya nga iyang nakita ang tibuok panghitabo ug mipamatuod nga ang enhinyero wala gani *mosulay* sa paglihay aron dili maigo ang sakyanan!

Dayag lang, kon ang enhinyero nakalihay pa ug mitipas sa mga relis aron sa paglikay sa aksidente, siya ug ang tibuok tren motipas sa mga relis ug ang kusog nga dagan sa tren mokalit og hunong. Swerte lang siya, ang mga relis nga giagian sa mga ligid sa train maayong pagkahaum nga mipadayon sa iyang padulngan bisan pa sa babag nga miali sa iyang agianan. Maayo nalang gani, kita usab anaa sa usa ka relis, usa ka dalan sa pakigsaad nga kita mipasalig sa dihang kita gibunyagan isip mga miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Bisin tuod og kita makasugat og panagsa nga mga babag diha sa agianan, kini nga dalan makahimo nato nga makapadayon ngadto sa atong bililhon nga mahangturong destinasyon kon kita lig-on nga magpabilin niini.

Ang panan-awon sa kahoy sa kinabuhi nagpakita kanato kon sa unsang paagi nga ang mga epekto sa kawalay pagtagad makapalayo kanato gikan sa atong dalan sa pakigsaad. Ikonsiderar nga ang puthaw nga gunitanan ug ang higpit ug pig-ot nga agianan, o ang dalan sa pakigsaad, direkta nga magdala *ngadto* sa kahoy sa kinabuhi, kon diin ang tanang mga panalangin nga gihatag sa atong Manluluwas ug ang Iyang Pag-ula anaa kanunay alang niadtong matinud-anon. Nakita usab sa panan-awon ang usa ka suba nga nagrepresentar sa kahugaw sa kalibutan. Ang mga kasulatan naghulagway nga kining suba “nagdagayday” sa agianan nga “duol” lamang sa kahoy, dili *ngadto* niini. Ang kalibutan napuno sa mga kasamok nga makapahisalaag bisan sa mga pinili, hinungdan nga sila dili kaayo magtagad sa pagtuman sa ilang mga pakigsaad—sa ingon magdala kanila duol sa kahoy, apan dili *ngadto* niini. Kon kita dili mabinantayon sa pagtuman sa atong mga pakigsaad sa walay pagkasayop, ang

atong wala kaayoy pagtagad nga mga paningkamot sa kaulahian magdala kanato ngadto sa ginadili nga mga dalan o sa pagkuyog niadtong nakasulod na sa dako ug lapad nga gambalay. Kon dili mabinantayon, mahimo gani nga malumos kita sa kinahiladman sa hugaw nga suba.¹

Adunay usa ka mabinantayon nga paagi ug dili kaayo magtagad nga paagi sa pagbuhat sa tanang butang, lakip na ang pagtuman sa ebanghelyo. Samtang atong ikosiderar ang atong pasalig ngadto sa Manluluwas, kita ba mabinantayon o dili kaayo magtagad? Tungod sa atong mortal nga kinaiyahan, dili ba kita usahay mangatarungan sa atong pamatasan, sa ubang higayon magtumbok sa atong mga aksyon sama nga *dili sayop o dili saktong [naa sa tunga]*, o sagulan ang maayo og butang nga dili kaayo maayo? Basta moingon kita og, “hinuon,” “gawas lang,” o “apan” kon kini magamit sa pagsunod sa tambag sa atong mga lider nga propeta o mabinantayon nga pagtuman sa ebanghelyo, kita sa pagkatinuod nag-ingon nga, “Kana nga tambag dili magamit ngari kanako.” Mahimo kitang makapangatarungan kutob sa atong mahimo, apan ang kamatuoran nga, *walay husto nga paagi sa pagbuhat sa sayop nga butang!*

Ang tema sa kabatan-onan alang sa 2019 gikuha gikan sa Juan 14:15, diin ang Ginoo mitudlo: “Kon nahigugma kamo kanako, inyong pagatumanon ang akong mga sugo.” Kon kita nahigugma Kaniya sama sa atong gipangangkon, dili ba nato mapakita kana nga gugma pinaagi sa mas mabinantayon pa nga pagtuman sa Iyang mga sugo?

Ang pagkamabinantayon sa pagsunod sa ebanghelyo wala dayon magpasabut nga mahimong pormal ug seryoso. Ang buot ipasabut niana mao ang pagkahimong takus diha sa atong mga hunahuna ug pamatasan isip mga disipulo ni Jesukristo. Samtang mamalandong kita sa kalainan tali sa mainampingon ug dili kaayo magtagad sa atong pagtuman sa ebanghelyo, ania ang pipila ka mga ideya nga ikonsiderar:

Nagmabinantayon ba kita sa atong pagsimba sa adlawng Igpapahulay ug sa atong pagpangandam sa pag-ambit sa sakramento matag semana?

Makahimo ba kita nga mas magmabinantayon sa atong mga pag-ampo ug pagtuon sa ebanghelyo o mas aktibo nga mogamit sa *Dali Sunod Kanako—Alang sa mga Indibidwal ug mga Pamilya?*

Mabinantayon ba kita sa atong pagsimba sa templo, ug mainampingon ug tuyong mituman sa mga pakigsaad nga atong gihimo atol sa pagbunyang ug diha sa templo? Mabinantayon ba kita sa atong panagway ug ligdong ang atong sinul-oban, labi na sa sagrado nga mga lugar ug mga sirkumstansya? Mabinantayon ba kita kon sa unsang paagi kita magsul-ob sa atong sagrado nga mga garment sa templo? O ang mga uso sa kalibutan ang modiktar og mas dili kaayo magtagad nga kinaiya?

Mabinantayon ba kita kon sa unsang paagi kita mangalagad ngadto sa uban ug unsaon nato pagbuhat ang atong mga calling diha sa Simbahan, o kita walay pagbati o dili kaayo magtagad sa atong tawag sa pagserbisyo?

Mabinantayon ba kita o dili kaayo magtagad kon unsa ang atong gibasa ug unsa ang atong gitan-aw sa TV ug sa atong mga mobile device? Mabinantayon ba kita sa atong mga pulong? O yano nga modawat sa law-ay ug bastos nga mga butang?

Ang *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan* nga pamphlet naglakip og mga sumbanan nga, kon mabinantayon nga sundon, magdala og daghang mga panalangin ug makatabang kanato nga magpabilin sa dalan sa pakigsaad. Bisan kon kini gisulat alang sa kaayuhan sa mga kabatan-onan, ang mga sumbanan niini dili mapupos sa dihang mobiya na kita sa mga programa sa Young Men ug sa Young Women. Kini magamit sa matag usa kanato sa kanunay. Ang pagribyu niini nga mga sumbanan makaaghat og laing mga paagi nga kita mas mabinantayon diha sa atong pagtuman sa ebanghelyo.

Dili nato ipaubos ang atong mga sumbanan aron mahaum o aron maghimo sa uban nga komportable. Kita mga

disipulo ni Jesukristo, ug tungod niana kita nalambigit sa pagpataas sa uban, ipasaka sila ngadto sa mas taas, mas balaan nga lugar diin sila usab makaani og mas dako nga mga panalangin.

Akong gidapit ang matag-usa kanato sa pagtinguha sa giya sa Espiritu Santo aron mahibalo unsa nga mga kausaban ang atong gikinahanglang buhaton sa atong kinabuhi aron mahimong mas mabinantayon nga nahisubay sa atong mga pakigsaad. Ako usab mohangyo kaninyo nga dili manghimantay sa uban nga naghimo sa sama nga panaw. “Ang Paghukom ako, miingon ang Ginoo.”² Ang matag usa kanato anaa sa proseso sa paglambo ug pag-usab.

Ang istorya nga gisaysay diha sa Basahon ni Mormon bahin sa hingpit nga mibiya sa kamatuoran nga mga Amlicite nakapaikag kanako. Isip pamaagi sa pagpahibalo sa uban nga wala na sila maduol ni Jesukristo ug sa Iyang Simbahan, magbutang sila og tataw nga marka nga pula sa ilang mga agtang aron makita sa tanan.³ Sa tugbang paagi, ug isip mga disipulo ni Jesukristo, unsaon nato pagmarka ang atong mga kaugalingon? Sayon bang makita sa uban ang Iyang hitsura diha sa atong panagway ug mahibalo kinsa ang atong girepresentahan pinaagi sa atong mabinantayon nga panglihokli-hok sa atong kinabuhi?

Isip mga katawhan sa pakigsaad, dili kita kinahanglan nga moduyog sa uban diha sa kalibutan. Gitawag kita og “usa ka katawhan nga iyang kaugalingon sa Dios”⁴—usa ka dako nga pagdayeg! Samtang ang mga impluwensya sa kalibutan nag-anam og dawat sa dautang mga butang, kinahanglan kitang maningkamot sa tanan natong kakugi nga magpabiling lig-on diha sa dalan nga magdala nato nga luwas ngadto sa atong Manluluwas, padak-an ang gilay-on tali sa atong pagsunod sa pakigsaad ug sa kalibutanon nga mga impluwensya.

Samtang ako naghinuklog sa pagkab-ot og walay katapusang kalipay, ako nakaamgo nga usahay kita mangatarungan sa atong sayop nga mga pagpili. Ang mga gabon sa

kangitngit dili malikayan samtang naglakaw kita sa dalan sa pakigsaad. Ang tintasyon ug ang dili kaayo magtagad makahimo kanato sa hinay-hinay nga motipas sa atong dalan ngadto sa dautang impluwensya sa kalibutan ug layo sa dalan sa pakigsaad. Sa mga higayon nga kini mahimong mahitabo, ang atong pinangga nga propeta, si Presidente Russell M. Nelson, miaghat kanato sa pagbalik ngadto sa dalan sa pakigsaad ug buhaton kini dayon. Mapasalamaton kaayo ko sa gasa sa paghinulsol ug alang sa gahum sa Pag-ula sa atong Manluluwas.

Imposible ang pagpuyo og hingpit nga kinabuhi. Usa lamang ka tawo ang nagpuyo nga hingpit samtang anaa niini nga telestial nga planeta. Kadto mao sa Jesukristo. Bisan og dili kita hingpit, mga kaigsoonan, mahimo kitang takus: takus sa pag-ambit sa sakramento, takus sa mga panalangin sa templo, ug takus sa pagdawat og personal nga pagpadayag.

Si Haring Benjamin mipamatuod sa mga panalangin ug kalipay nga moabut niadtong kinsa mainampingon nga mosunod sa Manluluwas: “Ug dugang pa niini, ako nagtinguha nga kamo kinahanglan maghunahuna sa bulahan ug sa malipayon nga kahimtang niadto nga naghupot sa mga sugo sa Dios. Kay tan-awa, sila bulahan sa tanan nga mga butang, sa temporal ug sa espirituhanon; ug kon sila magpabilin nga matinud-anon hangtud sa katapusan sila pagadawat ngadto sa langit, nga pinaagi niana sila mahimo nga mopuyo uban sa Dios diha sa usa ka kahimtang nga walay katapusan ang kalipay.”⁵

Mapalit ba ang kalipay og \$15? Dili. Ang lawom ug malungtarong kalipay moabut pinaagi sa tinuyo ug mabinantayon nga pagtuman sa ebanghelyo ni Jesukristo. Sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa 1 Nephi 8; 15.
2. Mormon 8:20.
3. Tan-awa sa Alma 3:4.
4. 1 Pedro 2:9.
5. Mosiah 2:41.

NI ELDER BROOK P. HALES
Sa Seventy

Mga Tubag sa Pag-ampo

Ang Amahan nakaila kanato, nasayud sa atong mga panginahanglan, ug hingpit nga motabang kanato.

Usa ka importante ug makapahupay nga doktrina sa ebanghelyo ni Jesukristo mao nga ang atong Langitnong Amahan adunay hingpit nga gugma alang sa Iyang mga anak. Tungod nianang hingpit nga gugma, Siya mopanalangin kanato dili lang sumala sa atong mga tinguha ug panginahanglan apan sumala usab sa Iyang walay kinutuban nga kaalam. Sama sa yanong gipahayag ni propeta Nephi, “Ako nasayud nga [ang Dios] nahigugma sa iyang mga anak.”¹

Usa ka aspeto nianang hingpit nga gugma mao ang kalambigitan sa atong Langitnong Amahan diha sa mga

detalye sa atong kinabuhi, bisan kon wala nato kini mabatyagi o masabti. Magtinguha kita sa balaan nga giya ug tabang sa Amahan pinaagi sa kinasingkasing, matinguhaon nga pag-ampo. Kon magpakabuhi kita sumala sa atong mga pakigsaad ug maningkamot nga mas mahisama sa atong Manluluwas, kita maangayan sa makanunayong² pagdagayday sa balaan nga giya pinaagi sa impluwensya ug pagdasig sa Espiritu Santo.

Ang mga kasulatan nagtudlo kanato, “Kay ang inyong Amahan nasayud na sa inyong mga gikinahanglan bisan

gani sa wala pa kamo makapangayo kaniya,”³ ug Siya “nasayud sa tanan nga mga butang, kay ang tanan nga mga butang anaa sa atubangan sa [Iyang] mga mata.”⁴

Ang propeta nga si Mormon mao ang ehemplo niini. Wala na siya makakita sa mga resulta sa iyang buhat. Apan nakasabut siya nga ang Ginoo maampingong naggiya kaniya. Sa dihang siya mibati nga nadasig sa paglakip sa gagmay nga mga palid ni Nephi diha sa iyang talaan, si Mormon misulat: “Ug ako mihimo niini alang sa usa ka maalamon nga katuyoan; kay sa ingon kini mihong-hong kanako, sumala sa mga kahimoan sa Espiritu sa Ginoo diin ania kanako. Ug karon, ako wala masayud sa tanan nga mga butang; apan ang Ginoo nasayud sa tanan nga mga butang diin mga umaabut; busa, siya naglihok diri kanako aron sa pagbuhat sumala sa iyang kabubut-on.”⁵ Bisan og si Mormon wala masayud sa umaabut nga pagkawala sa 116 ka pahina sa manuskrito, ang Ginoo mihimo ug miandam og paagi sa pagbuntog niana nga babag sa wala pa kini nahitabo.

Ang Amahan nakaila kanato, nasayud sa atong mga panginahanglan, ug hingpit nga motabang kanato. Usahay kana nga tabang ihatag sa takna nga gikinahanglan gayud o diha-diha dayon human nga kita nangayo alang sa balaan nga tabang. Usahay ang atong labing bug-os ug takus nga tinguha wala matubag sa paagi nga atong gilauman, apan atong masuta nga ang Dios adunay mas dako nga mga panalangin nga gitagana. Ug usahay ang atong matarung nga mga tinguha dili mahatag niining kinabuhia. Akong ipakita, pinaagi sa tulo ka managlahi nga mga asoy sa mga paagi nga ang atong Langitnong Amahan mahimong motubag sa atong bug-os nga mga hangyo ngadto Kaniya.

Ang among kamanghuran nga anak nga lalaki gitawag nga moserbisyo isip misyonaryo didto sa France Paris nga Misyon. Agig pagpangandam sa pagserbisyo, amo siyang giubanan sa pagpamalit sa kasagaran nga mga polo, mga amerikana, mga kurbata,

mga medyas, ug usa ka pangsapaw nga kupo. Subo lang, ang iyang nagustuhan nga pangsapaw nga kupo walay stock sa sukod nga iyang gikinahanglan. Hinoon, ang klerk sa tindahan miklaro nga ang kupo mahimong maanaa sulod sa pipila ka semana ug mapahatud ngadto sa missionary training center sa Provo sa dili pa molarga ang among anak sa France. Gibayaran namo ang kupo ug wala na maghunahuna pa niini.

Ang among anak nga lalaki misulod sa missionary training center pagka Hunyo, ug ang pangsapaw nga kupo nahatud na sa wala pa siya ma-iskedyul nga molarga sa Agosto. Wala niya gisukod ang kupo apan nagdali sa pag-impake niini sa iyang bagahe uban sa iyang mga sinina ug ubang mga butang.

Samtang nagsingabut ang tingtugnaw sa Paris, diin nagserbisyo ang among anak, misulat siya kanamo nga iyang gikuha ang pangsapaw nga kupo ug gisukod kini, apan nasuta nga gamay ra kini kaayo. Mao nga kinahanglan namong magdeposito og sobra nga pundo diha sa iyang account sa bangko aron siya makapalit og laing kupo didto sa Paris, nga maoy iyang gihimo. Uban sa gamayng pagka-irita, misulat ko niya ug misulti niya nga ihatag ang kupo, gumikan kay dili man siya makagamit niini.

Wala madugay nakadawat kami og email gikan niya: “Grabe kaayo, tug-naw kaayo dinhi. . . . Ang hangin daw molapos lang kanamo bisan og ang akong bag-ong kupo nindot ug medyo bug-at. . . . Akong gihatag ang akong daan sa [laing misyonaryo sa among apartment] kinsa miingon nga nag-ampo siya alang sa paagi nga makaangkon siya og mas maayong kupo. Usa siya ka kinabig pipila pa lang ka tuig ug ang Iyang mama na lang. . . ug ang misyonaryo nga mibunyang niya kinsa nagsuportar niya sa iyang misyon ug busa ang kupo usa ka tubag sa usa ka pag-ampo, mao nga gibati nako nga nalipay kaayo kabahin niana.”⁶

Ang Langitnong Amahan nasayud nga kining misyonaryo kinsa nagserbisyo sa France nga mga 6,200 ka milya

(10,000 ka kilometro) ang kalay-on gikan sa panimalay, magkinahanglan dayon og bag-ong pangsapaw nga kupo tungod sa katugnaw didto sa Paris apan kini nga misyonaryo walay kwarta nga ikapalit og bag-o. Nasayud usab ang Langitnong Amahan nga ang among anak makadawat gikan sa tindahan sa sinina didto sa Provo, Utah, og usa ka kupo nga pangsapaw nga gamay ra kaayo. Nasayud siya nga kining duha ka misyonaryo magdungan sa pagserbisyo sa Paris ug nga ang kupo maoy tubag sa mapaubsanon ug bug-os nga pag-ampo sa usa ka misyonaryo kinsa adunay dinalian nga panginahanglan.

Ang Manluluwas mitudlo:

“Dili ba ang gagmayng mga langgam ginabaligya man lamang sa tagurha kabuok [og] usa ka daku? Ngani walay bisan usa kanila nga mahulog sa yuta nga dili mahibaloan sa inyong Amahan.

“Bisan pa gani ang mga buhok sa inyong ulo naihap ang tanan.

“Ayaw kamo pagkahadlok; kamo labaw pag bili kay sa daghang gagmayng mga langgam.”⁷

Sa ubang mga sitwasyon, kon ang atong takus nga mga tinguha dili mahatag sa paagi nga atong gilauman, tingali sa pagkatinuod alang kini sa atong labing dako nga kaayuhan. Pananglitan, si Jose nga anak ni Jacob gikasinahan ug gikasilagan sa iyang mga igsoong lalaki hangtud sa punto nga sila nagplano sa pagpatay ni Jose. Hinoon, ila siyang gibaligya isip usa ka ulipon ngadto sa Ehipto.⁸ Kon ugaling ang usa ka tawo tingali mobati nga ang iyang mga pag-ampo wala matubag sa paagi nga iyang gilauman, mahimong susama ni Jose. Sa pagkatinuod, ang iyang kawalay palad miresulta sa talagsaong mga panalangin ngadto kaniya ug miluwas sa iyang pamilya gikan sa kagutom. Sa kaulahian, human nahimong sinaligan nga lider sa Ehipto, inubanan sa dakong pagtuo ug kaalam miingon siya sa iyang mga igsoon:

“Ayaw ninyo ikasubo ni ikaguol sa inyong kaugalingon nga ako gibaligya ninyo dinhi: kay ang Dios nagpadala kanako sa pag-una kaninyo aron sa pagbantay sa kinabuhi.

“Kay niining duha na karon ka tuig nga may gutom dinhi sa yuta, ug may nahabilin pa nga lima ka tuig, nga walay makadaro ni makaani.

“Ug ang Dios nagpadala kanako sa pag-una kaninyo aron sa pagbantay kaninyo nga mga salin dinhi sa yuta, ug sa pagluwas kaninyo nga buhi pinaagi sa dako nga pagkaluwas.

“Busa karon wala kamo magpadala kanako dinhi, kondili ang Dios.”⁹

Samtang diha pa sa kolehiyo, ang among kinamagulangan nga anak nga lalaki nadawat sa usa ka nindot kaayo nga part-time nga trabaho alang sa estudyante nga adunay potensyal nga moresulta ngadto sa maanindot, permanenting trabaho human makagradwar. Nagkugi siya og maayo niining trabaho sa estudyante sulod sa upat ka tuig, nahimong kwalipikado kaayo, ug girespetuhan og maayo sa iyang mga kauban sa trabaho ug sa mga superbisor. Sa katapusan sa iyang senior nga tuig, ingon og plano gayud sa langit (sa panglantaw sa among anak), ang permanenting posisyon nahimong bakante ug siya ang nag-unang kandidato, uban sa matag timailhan ug gilauman nga, siya gayud, ang makuha sa trabaho.

Nan, wala siya madawat. Walay usa namo nga nakasabut niini. Nakaandam siya og maayo, maayo ang pagka-interbyu, mao ang labing kwalipikado nga kandidato, ug nag-ampo inubanan sa dakong panghinaut ug paglaum! Nahugno siya ug nawad-an og kadasig, ug walay usa namo nga nakasabut kon nganong wala siya madawat. Nganong ang Dios mibiya kaniya diha sa iyang matarung nga tinguha?

Diha pa sa paglabay sa katuigan nga naklaro kaayo ang tubag. Kon nadawat pa siya sa gipangandoy nga trabaho human sa paggradwar, nalat-angan unta niya ang kritikal, makapausab sa kinabuhi nga oportunidad nga karon nagmatuod nga alang sa iyang mahang-turon nga kaayuhan ug panalangin. Ang Dios nasayud sa katapusan gikan pa sa sinugdanan (sama sa kanunay Niyang gibuhat), ug niining kahimtang, ang tubag sa daghang matarung nga mga pag-ampo mao nga dili, aron ikapatuman ang kinadak-an nga resulta.

Ug usahay, ang tubag sa atong matarung nga pag-ampo, gikinahanglan kaayo, ug bug-os kaayong gitinguha dili mahatag niining kinabuhia.

Si Sister Patricia Parkinson natawo nga normal ang panan-aw, apan sa pag-edad og siete nagsugod ang iyang pagkabuta. Pag-edad og nuebe, si Pat misugod sa pagtambong sa Utah Schools for the Deaf and Blind didto sa Ogden, Utah, mga 90 ka milya (145 km) gikan sa iyang panimalay, nga gikinahanglan nga mopuyo siya sa eskwelahan—diin malakip ang tanang kamingaw nga posibleng masinati sa usa ka nuebe anyos.

Sa pag-edad og 11, hingpit na siyang nawad-an sa iyang panan-aw. Si Pat permanente na nga miuli sa panimalay sa edad nga 15 aron motambong sa iyang lokal nga high school. Mipadayon siya sa kolehiyo ug migradwar sa kurso nga communication disorders and psychology, ug human sa maisugon nga panglimbasug batok sa mga madudahon nga mga opisyal sa admisyon sa unibersidad, misulod siya sa graduate school, ug nakompleto ang master’s degree sa speech language pathology. Si Pat nagtrabaho na karon nga adunay 53 ka estudyante sa elementarya ug nagdumala og upat ka speech language technician sa iyang eskwelahan sa distrito. Nanag-iya siya sa iyang kaugalingong panimalay ug sakyanan, diin ang

iyang mga higala ug sakop sa pamilya maoy momaneho kon nagkinahanglan si Pat og transportasyon.

Sa edad nga 10, si Pat naiskedyul sa lain na usab nga operasyon aron matabangan ang nagkakunhod niya nga panan-aw. Ang iyang mga ginikanan kanunayng mosulti kaniya unsa gayud ang mahitabo kabahin sa iyang medikal nga pag-amuma, apan tungod sa ubang rason wala sila mosulti kaniya mahitungod niining partikular nga pag-opera. Sa dihang ang iyang ginikanan misulti niya nga ang pag-opera naiskedyul na, si Pat, sumala sa pulong sa iyang inahan, “gisaput.” Midagan si Pat ngadto sa laing kwarto apan mibalik pagkataudtaud ug miingon ngadto sa iyang mga ginikanan nga dunay kalagot, “Sultihan ko kamo unsa. Nasayud na ako niini, ang Dios nasayud na niini, ug kamo usab nasayud na niini. Nga ako mabuta sa tibuok nakong kinabuhi!”

Pipila ka tuig ang milabay, si Pat mibiyahe ngadto sa California aron mobisita sa mga sakop sa pamilya nga nagpuyo didto. Samtang anaa sa gawas uban sa iyang tres anyos nga pag-umangkong lalaki [anak sa iyang igsoong lalaki], miingon siya, “Tiya Pat, nganong wala man lang ka nangayo sa Langitnong Amahan nga hatagan ka og bag-ong mga mata? Tungod kay kon mangayo ka sa Langitnong Amahan, Siya mohatag nimo sa bisan unsay

imong gusto. Kinahanglan lang ka nga mangayo Kaniya.”

Si Pat miingon nga nakuratan siya sa pangutana apan mitubag, “Kuan, usahay, dili ingon niana ang paagi sa Langitnong Amahan. Usahay nagkinahanglan Siya nimo nga makat-on una og usa ka butang, ug mao nga Siya dili mohatag sa tanang butang nga imong gusto. Usahay kinahanglan ka nga mohulat. Ang Langitnong Amahan ug ang Manluluwas nasayud unsay labing maayo alang kanato ug unsay atong gikinahanglan. Busa, dili Sila mohatag nimo sa tanang butang nga imong gusto sa panahon nga imong gusto kini.”

Nakaila ko ni Pat sa daghang katuigan ug bag-ohay lang misulti kaniya nga ako nakadayeg sa pagkatinuod nga kanunay siyang positibo ug malipayon. Mitubag siya, “Nan, wala pa ka maka-uban nako sa balay, dili ba? Aduna koy mga higayon. Aduna koy medyo bug-at nga pagpanlimbasug sa depresyon, ug maghilak ko og maayo.” Hinoon, midugang siya, “Gikan pa sa panahon nga misugod sa pagkawala ang akong panan-aw, lahi kaayo kini, apan nasayud ko nga ang Langitnong Amahan ug ang Manluluwas nag-uban sa akong pamilya ug kanako. Amo kining gidala sa labing maayo nga among mahimo, ug sa akong opinyon, nadala ra namo kini sa maayong paagi. Nahitabo nga nagmalampuson ko nga tawo, ug sa kinatibuk-an nahimo kong malipayon nga tawo. Nahinumdom ko sa Iyang

kamot nga nag-impluwensya sa tanang butang. Ngadto niadtong mangutana kanako kon nasuko ba ko kay ako buta, ako motubag, ‘Si kinsa man ang akong kasuk-an? Anaa ang Langitnong Amahan nag-uban kanako; wala ako mag-inusara. Nag-uban Siya kanako sa tanang panahon.’”

Niining kahimtanga, ang tinguha ni Pat nga makaangkon pag-usab sa iyang panan-aw dili mahatag niining kinabuhia. Apan ang iyang panultihon, nakat-unan gikan sa iyang amahan, mao ang “Kini usab moagi ra.”¹⁰

Si Presidente Henry B. Eyring namulong, “Ang Amahan niining higayuna nakaila kaninyo, nasayud sa inyong mga gibati, ug sa espiritwal ug temporal nga panginahanglan sa tanan nga naglibut kaninyo.”¹¹ Kining talagsaon ug makahupay nga kamatuoran makita diha sa tulo ka kasinatian nga akong gipaambit.

Mga kaigsoonan, usahay ang atong mga pag-ampo dali kaayong gitubag sa resulta nga atong gilauman. Usahay ang atong mga pag-ampo dili matubag sa paagi nga atong gilauman, apan paglabay sa panahon atong makat-unan nga ang Dios adunay mas dakong panalangin nga giandam alang kanato kay sa atong gipaabut. Ug usahay ang atong matarung nga hangyo ngadto sa Dios dili mahatag niining kinabuhia.¹² Sumala sa giingon ni Elder Neal A. Maxwell, “Ang hugot nga pagtuo naglakip usab og pagsalig sa panahon sa Dios.”¹³

Kita adunay kasiguroan nga sa Iyang kaugalingong paagi ug sa Iyang kaugalingong panahon, ang Langitnong Amahan mopanalangin kanato ug mosulbad sa tanan natong mga kabalaka, mga kawalay kaangayan ug mga kasagmuyo.

Sa pagkutlo kang Haring Benjamin: “Ug dugang pa niini, ako nagtinguha nga kamo kinahanglan maghunahuna sa bulahan ug malipayon nga kahimtang niadto nga naghupot sa mga sugo sa Dios. Kay tan-awa, sila bulahan sa tanan nga mga butang, sa temporal ug sa espirituhanon; ug kon sila magpabilin nga matinud-anon hangtud sa katapusan sila pagadawaton ngadto sa langit, nga pinaagi niana sila mahimo nga mopuyo uban sa Dios diha sa usa ka kahimtang nga walay katapusan ang kalipay. O hinumdumi, hinumdumi nga kini nga mga butang tinuod; kay ang Ginoong Dios namulong niini.”¹⁴

Nasayud ko nga ang Dios nakadungog sa atong mga pag-ampo.¹⁵ Nasayud ko nga isip nakahibalo sa tanang butang, ang mahigugmaong Amahan, Siya motubag sa atong mga pag-ampo sa hingpit nga paagi, sumala sa Iyang walay kinutuban nga kaalam, ug sa mga paagi nga mahimo natong kaayuhan ug panalangin. Sa ingon ako mopamatuod diha sa ngalan ni Jesu-kristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

- 1 Nephi 11:17; tan-awa usab sa 1 Juan 4:8.
- Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Pagpadayag alang sa Simbahan,” *Liahona*, Mayo 2018, 93–96.
- Mateo 6:8.
- Doktrina ug mga Pakigsaad 38:2.
- Mga Pulong ni Mormon 1:7.
- Personal nga pakigsinulatay.
- Mateo 10:29–31.
- Tan-awa sa Genesis 37:20, 26–28.
- Genesis 45:5–8.
- Gikan sa usa ka personal nga interbyu uban ni Patricia Parkinson, Dis. 10, 2018.
- Henry B. Eyring, “Ang Iyang Espiritu Magauban Kaninyo,” *Liahona*, Mayo 2018, 88.
- Tan-awa sa Jeffrey R. Holland, “An High Priest of Good Things to Come,” *Liahona*, Ene. 2000, 42–45.
- Neal A. Maxwell, “Lest Ye Be Wearied and Faint in Your Minds,” *Ensign*, Mayo 1991, 90.
- Mosiah 2:41.
- Tan-awa sa “Power of Prayer,” mormon.org/beliefs/power-of-prayer.

NI ELDER DIETER F. UCHTDORF
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Misyonaryo nga Buhat: Pagpakigbahin sa Unsay Anaa sa Inyong Kasingkasing

Bisan asa ka sa kalibutan, adunay daghang mga kahigayunan sa pagpaambit sa maayong balita sa ebanghelyo ni Jesukristo.

Sa miaging bulan ang Dose gidapit sa atong mahal nga propeta, si Presidente Russell M. Nelson, nga mobiyahe uban kaniya sa paghalad sa Templo sa Rome Italy. Samtang nagbiyahe, naghunahuna ko mahitungod ni

Apostol Pablo ug sa iyang mga biyahe. Sa iyang panahon, ang pagbiyahe sa Roma, gikan sa Jerusalem mokabat og 40 ka mga adlaw. Karon, sakay sa usa sa akong paborito nga eroplano, dili kini mokabat og 3 ka oras.

Ang mga eskolar sa Biblia mituo nga didto si Pablo sa Roma sa dihang iyang gisulat ang pipila sa iyang mga sulat, nga maoy hinungdan sa pagligon sa mga miyembro sa Simbahan kaniadto ingon man karon.

Si Pablo ug ubang mga miyembro sa karaang Simbahan, ang *Mga Santos sa Unang mga Adlaw*, pamilyar kaayo sa pagsakripisyo. Daghan ang hilabihan nga gipanglutos, gani hangtud sa kamatayon.

Sa nangaging 200 ka tuig, ang mga sakop sa gipahiuli nga Simbahan ni Jesukristo, ang *Mga Santos sa Ulahing mga Adlaw* nakasinati usab og pagpanglutos sa daghang matang. Apan bisan pa niana nga pagpangtamay (ug usahay tungod niana), Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nagpadayon sa paglambo ug karon makita na sa tibuok kalibutan.

Daghan Kaayong Buhatunon

Hinuon, sa dili pa kita mangandam sa pagsaulog, ug mopahalipay sa atong mga kaugalingon niining talagsaon nga kalampusan, mas maayo nga atong ibutang kana nga kalamboan sa hustong panglantaw.

Gibanabana nga adunay pito ug tunga ka bilyones ka mga tawo sa kalibutan, ikompara sa 16 milyones nga mga sakop sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw—gamay ra tuod kaayo nga pundok.¹

Sa kasamtangan, ang gidaghanon sa mga tawo nga nagtuo ni Kristo sa ubang dapit sa kalibutan nagkagamay.²

Bisan sa gipahiuli nga Simbahan sa Ginoo—samtang ang kinatibukang mga pagkamiyembro padayong nagtubo—naa gihapoy daghang mga miyembro nga wala modawat sa mga panalangin sa makanunayong pag-apil sa mga kalihukan sa Simbahan.

Sa laing pagkasulti, bisan asa ka sa kalibutan, adunay daghang kahigayunan sa pagpaambit sa maayong balita³ sa ebanghelyo ni Jesukristo ngadto sa mga tawo nga imong mahimamat, ikauban sa pag-eskwela, ikauban sa pagpuyo, o katrabaho, o ikauban sa paglingawlingaw.

Sulod sa miaging tuig, nasinati nako ang mahinamong oportunidad nga maapil sa kinatibuk-ang misyonaryo nga kalihokan sa Simbahan. Kanunay kong namalandong ug nag-ampo mahitungod sa dakong sugo sa Manluluwas ngadto sa iyang mga disipulo—kita, Iyang mga anak—nga “busa panglakaw kamo ug himoa ninyong mga tinun-an ang tanang kanasuran, sa pagpamawtismo kanila sa ngalan sa Amahan ug sa Anak ug sa Espiritu Santo.”⁴

Naningkamot ko sa pagtubag sa pangutana kon “Unsaon nato, isip mga sakop ug mga disipulo ni Kristo, pagtuman niana nga dakong sugo sa atong inadlaw-adlaw nga kinabuhi sa pinakamaayong paagi?”

Karon, dapiton ko kamo sa pagpamaladong niana nga pangutana sa inyong kasingkasing ug hunahuna.⁵

Usa ka Gasa alang sa Misyonaryo nga Buhat

Ang mga lider sa Simbahan klarong nagpasabut sa tawag nga ang “Matag miyembro usa ka misyonaryo!” sa mga dekada.⁶

Ang mga sakop sa Simbahan ni Jesukristo—kaniadto ingon man sa atong panahon—madasigon ug malipayong nagpakigbahin sa ebanghelyo ngadto sa mga higala ug mga kaila. Ang ilang mga kasingkasing puno sa pagpamatuod ni Jesukristo, ug tinud-anang ganahan nga masinati sa uban

ang sama sa kalipay nga ilang nakaplagan sa ebanghelyo sa Manluluwas.

Ang ubang mga sakop sa Simbahan ingon og aduna niini nga gasa. Ganahan silang mahimong mga representante sa ebanghelyo. Maisugon ug malipayon silang nangalagad ug nangulo sa buhat isip mga miyembro nga mga misyonaryo.

Hinuon, ang uban kanato maduhaduhaon. Kon ang misyonaryo nga buhat hisgutan diha sa mga miting sa Simbahan, mga ulo hinayhinay nga mo ok-ok hangtud matago sa lingkuranan, ang mga mata motutok sa kasulatan o mopiyong sa lawom nga pamalandong aron makalikay sa panan-aw sa uban.

Ngano man kini? Basin gibati nato nga sad-an kay walay gihimong dugang paningkamot sa pagpaambit sa ebanghelyo. Tingali wala ta kasiguro unsaon sa pagbuhat niini. O basin nahadlok ta nga mogawas gikan sa atong naandan nga komportabl nga dapit.

Nakasabut ko niini.

Apan hinumdumi, ang Ginoo wala gayud mangita og hanas, walay sayop nga mga paningkamot sa misyonaryo. Hinuon, “ang Ginoo nagkinahanglan sa kasingkasing ug sa usa ka andam nga hunahuna.”⁷

Kon ikaw malipayon na nga naghimo sa misyonaryo nga buhat, palihug padayon, og barug nga usa ka ehemplo sa uban. Ang Ginoo mopanalangin kanimo.

Kon, hinuon, gibati nimo nga naglanganlangan ka sa pagsangyaw sa mensahe sa ebanghelyo, mamahimong bang mosugyot ko og lima ka luwas-sa-pagmahay nga mga butang nga mahimo ni bisan kinsa aron makasal-mot sa dakong sugo sa Manluluwas sa pagtabang sa pagpundok sa Israel?

Lima ka Yano nga mga Sugyot

Una, paduol ngadto sa Dios.

Ang unang pinakadako nga sugo mao ang higugmaa ang Dios.⁸ Mao kini ang pinaka rason nga ania kita sa kalibutan. Pangutan-a ang imong kaugaligon, “nagatuo ba gayud ako sa Langitnong Amahan?”

“Ako ba nahigugma ug misalig kaniya?”

Kon mas magpaduol ka sa atong Langitnong Amahan, ang Iyang kahayag ug kalipay mas musanag diha kanimo. Ang uban makabantay nga adunay butang nga talagsaon ug espesyal kanimo. Ug mangutana sila nimo bahin niini.

Ikaduha, pun-a ang imong kasingkasing sa gugma alang sa uban.

Kini mao ang ikaduhang dako nga sugo.⁹ Sulayi ang tinud-anay nga pagtan-aw sa tanang anaa sa imong palibut isip mga anak sa Dios. Pangalagad ngadto kanila—maanaa man o wala ang ilang mga ngalan sa listahanan sa imong pangalagaan nga mga kaigsoonan.

Katawa uban kanila. Paglipay uban kanila. Hilak uban kanila. Tahura sila. Ayoha, dasiga, ug lig-ona sila.

Tinguha ang pagsunod sa gugma ni Kristo ug ang pagkamaloloy-on ngadto sa uban—bisan kanila nga dili maayo nimo, kinsa nanghinaway kanimo ug nagtinguha sa imong kaalaotan. Higugmaa sila ug tahora sila isip kaubang mga anak sa Langitnong Amahan.

Ikatulo, paningkamot sa paglakaw sa dalan sa pagkadisipulo.

Samtang ang inyong gugma sa Dios ug sa Iyang mga anak magkalawom, mao usab ang atong tinguha sa pagsunod ni Jesukristo.

Makat-on kamo sa Iyang pamaagi pinaagi sa pagbusog sa Iyang pulong ug sa pagpatalinghug ug pagsunod sa mga pagtulun-an sa bag-ong mga

propeta ug mga apostoles. Molambo kamo sa pagsalig ug kaisug sa pagsunod sa Iyang pamaagi samtang kamo makigsulti sa Langitnong Amahan uban sa daling matudloan, mapaubsanon nga kasingkasing.

Ang paglakaw sa dalan sa pagkadisipulo nagkinahanglang og pagbansay—matag adlaw, sa hinayhinay, “grasya og dugang pa nga grasya,”¹⁰ “lagda ibabaw sa lagda.”¹¹ Usahay duha ka lakang paabantu ug usa ka lakang paatras.

Ang importante nga dili kamo moundang; padayon lang sa pagpaningkamot hangtud mainsakto kini. Sa katapusan mahimo kamong mas maayo, mas malipayon, ug mas matinud-anon. Ang pagpakig-istorya sa uban bahin sa inyong pagtuo mahimong normal ug natural. Gani, ang ebanghelyo mahimong usa ka mahinungdanon, bililhong bahin sa inyong mga kinabuhi nga murag dili na natural *ang dili* paghisgut niini ngadto sa uban. Dili kana mahitabo dayon—tibuok kinabuhi kana nga paningkamot. Apan mahitabo kana.

Ikaupat, ipaambit unsay anaa sa inyong kasingkasing. Wala ko mohangyo nga mobarug mo sa dalan dala ang megaphone ug mosinggit sa mga bersikulo sa Basahon ni Mormon. Ang akong gihangyo mao nga kanunay mong mangita og mga kahigayonan sa paghisgut bahin sa inyong pagtuo sa natural ug normal nga pakig-istorya sa mga tawo—sa personal ingon man sa online. Mohangyo ko nga kamo “mobarug nga mga saksi”¹² sa gahum sa ebanghelyo sa tanang panahon—ug kon kinahanglan, gamit og mga pulong.¹³

Tungod kay “ang ebanghelyo ni Kristo . . . mao ang gahum sa Dios alang sa kaluwasan” mahimo kamong masaligon, maisugon, ug mapaubsanon samtang mopaambit niini.¹⁴ Ang pagsalig, kaisug, ug pagkamapaubsanon murag magkasukwahi nga mga kinaiya, apan dili. Nagpakita kini sa pagdapit sa Manluluwas nga dili itago ang mga hiyas ug mga baruganan sa ebanghelyo sa ilalum sa gantangan apan ipadan-ag ang inyong kahayag, aron ang atong mga maayong buhat mohimaya sa atong Amahan sa Langit.¹⁵

Adunay daghang normal ug natural nga pamaagi sa pagbuhat niini, gikan sa inadlaw nga mga buhat sa pagkamabination ngadto sa personal nga pagpamatuod diha sa YouTube, Facebook, Instagram, o Twitter ngadto sa yano nga pagpakigsulti sa mga tawo nga inyong mahimamat. Karong tuiga nagkat-on kita gikan sa Bag-ong Tugon diha sa atong mga panimalay ug sa Sunday School. Pagkamaanindot niini nga kahigayonan sa pagdapit sa mga higala ug mga silingan ngadto sa simbahan ug sa inyong mga panimalay aron makat-on bahin sa Manluluwas uban kaninyo. Ipakigbahin kanila ang Gospel Library nga app, diin ilang makita ang *Dali, Sunod Kanako*. Kon duna kay kaila nga mga batan-on ug ilang mga pamilya, hatagi sila sa *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan* nga booklet ug dapita sila sa pagduol ug pagtan-aw kon sa unsang paagi ang atong mga kabatan-onan naningkamot sa pagsunod niana nga mga baruganan.

Kon dunay mangutana bahin sa inyong hinapos sa semana, ayaw pagduhaduha sa paghisgut bahin sa inyong kasinatian sa simbahan. Paghisgut bahin sa gagmayng mga bata nga mibarug sa atubangan sa kongregasyon ug mikanta nga madasigon kon giunsa nila pagpaningkamot nga mahimong sama ni Jesus. Paghisgut bahin sa grupo sa mga batan-on kinsa migahin og panahon sa pagtabang sa mga tigulang sa balay pahulayanan arong sa paghan-ay og personal nga mga kasaysayan. Paghisgut bahin sa bag-ohay nga kausaban sa atong mga miting sa Dominggo ug sa unsang paagi kini nakapanalangin sa imong pamilya. O ipasabut ngano nga giklaro nato nga kini ang Simbahan ni Jesukristo ug nga kita *mga Santos*, sa Ulahing mga Adlaw, sama nga ang mga sakop sa karaang Simbahan gitawag usab nga *mga Santos*.

Sa bisan unsang paagi nga natural o normal para nimo, ipaambit sa mga tawo ngano nga si Jesukristo ug ang Iyang Simbahan importante para nimo. Dapita sila nga “*moduol ug motan-aw*.”¹⁶ Dayon dasiga sila nga *moduol ug motabang*. Adunay daghang mga

kahigayonan alang sa mga tawo nga motabang sa atong Simbahan.

Pag-ampo dili lang aron makit-an sa mga misyonaryo ang mga pinili. Pag-ampo kada adlaw sa tibuok ninyong kasingkasing aron inyong mapalغان kadtong kinsa *moduol ug motan-aw, moduol ug motabang, ug moduol ug magpabilin*. Hinumdumi ang pagpahibalo kanunay sa full-time nga mga misyonaryo. Sama sila sa mga anghel, andam nga motabang!

Samtang ikaw magpaambit sa maayong balita, ang ebanghelyo ni Jesukristo, buhata kini uban sa gugma ug pailub. Kon kita makighinabi sa mga tawo sa tuyo lamang nga sila sa daling panahon magsul-ob og puti ug mangita sa pinakaduol nga bunyaganan, nasa-yop kita.

Ang uban kinsa moduol ug motan-aw, tingali dili gayud mopasakop sa Simbahan, ang uban mopasakop sa dugay pa nga panahon. Ila kanang pagpili. Apan dili kana makapausab sa atong gugma alang kanila. Dili kana makausab sa atong madasigong paningkamot sa pagpadayon sa pagdapit sa mga indibidwal ug mga pamilya nga *moduol ug motan-aw, moduol ug motabang, ug moduol ug magpabilin*.

Ikalima, salig sa Ginoo nga mahitabo ang Iyang mga milagro. Sabta nga dili inyong trabaho ang pagkabig sa mga tawo. Mao kana ang tahas sa Espiritu Santo. Inyong tahas ang pagpakigbahin kon unsa ang anaa sa inyong kasingkasing ug ang pagpuyo sumala sa inyong gituohan.

Busa dili mo kinahanglang maluya kon ang tawo dili dayon modawat sa mensahe sa ebanghelyo. Dili kini usa ka personal nga kapakyasan.

Tali ra kana sa indibidwal ug sa Langitnong Amahan.

Ang inyong mao ang paghigugma sa Dios ug sa inyong silingan, Iyang mga anak.

Tuhoi, higugmaa, buhata.

Sunda kini nga dalan, ug ang Dios mohimo og mga milagro pinaagi kani-mo sa pagpanalangin sa Iyang bililhon nga mga anak.

Kining lima ka mga sugyot makatabang ninyo sa pagbuhat kon unsa ang

nabuhay sa mga disipulo ni Jesukristo sukad sa karaang mga panahon. Ang Iyang ebanghelyo ug ang Iyang Simbahan mga importante nga bahin sa inyong kinabuhi ug kon si kinsa kamo ug kon unsa ang inyong gibuhay. Busa, dapita ang uban nga *dali ug tan-awa* ug *dali ug tabang*, ug ang Dios mohimo sa Iyang makaluwas nga buhat, ug sila *moduol ug magpabilin*.

Apan Unsaon kon Malisud Kini?

“Apan,” basin mangutana ka, “unsa kaha kon akong buhaton kining tanan ug ang mga tawo bati og reaksyon? Unsa kaha kon sila manghinaway sa Simbahan? Unsa kaha kon i-unfriend ko?”

Oo, mahimong mahitabo kana. Sukad pa sa karaang panahon, ang mga disipulo ni Jesukristo sa kasagaran gilutos.¹⁷ Si Apostol Pablo miingon, “Magkalipay . . . sa inyong pagpakambit sa mga kasakit ni Kristo.”¹⁸ Ang unang mga Santos nagmaya nga “giisip silang angayan diayng pakaulawan tungod sa iyang ngalan.”¹⁹

Hinumdumi, ang Ginoo molihok sa misteryoso nga mga paagi. Tingali pinaagi sa inyong Kristohanong tubag sa pagsalikway ang usa ka gahi nga kasingkasing mahumok.

Isip usa ka Apostol ni Jesukristo, panalanginan ko kamo sa *pagsalig* nga mahimong buhing pamatuod sa mga hiyas sa ebanghelyo, nga adunay *kaisug*

aron kanunayng mailhan isip sakop sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, sa *pagkamapaubsanon* sa pagtabang sa Iyang buhat isip usa ka pagpadayag sa inyong gugma alang sa Langitnong Amahan ug sa Iyang mga anak.

Pinalanggang mga higala, kamo magmaya diha sa pagkahibalo nga kamo usa ka bililhong bahin sa dugay nang gitagna nga pagpundok sa Israel, pangan-dam alang sa pag-anhi ni Kristo diha sa “gahum ug dako nga himaya; uban sa tanan nga balaan nga mga anghel.”²⁰

Ang Langitnong Amahan nakaila kaninyo. Ang Ginoo nahigugma kaninyo. Panalanginan kamo sa Dios. Kini nga buhat gi-orden Niya. Mahimo ninyo kini. Kitang tanan makahimo niini kon magtinabangay.

Niini ako mopamatuod sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Ang bantogang propeta nga si Nephi nakakita diha sa panan-awon nga bisan ang Simbahan sa Kordero sa Dios mokatap “sa tibuok yuta,” tungod sa kadautan diha sa kalibutan sa kinatibuk-an nga “gidaghanon niini diyutay [ra]” (1 Nephi 14:12tan-awa usab sa Lucas 12:32).
2. Sama pananglit, usa ka pinakabag-o nga pagtuon sa Pew Research Center nakakaplag nga sa Estados Unidos, “ang porsento sa mga hamtong (18 anyos ug pataas) kinsa miila sa ilang mga kaugalingon nga mga Kristyano mikunhod sa dul-an walo ka porsento sulod lamang sa pito ka tuig, gikan sa 78.4%

niadtong . . . 2007 ngadto sa 70.6% niadtong 2014. Nianang panahona, ang porsento sa mga Amerikano kinsa walay mga relihiyon—nagpaila sa ilang mga kaugalingon nga mga atheist, agnostic o ‘walay tinuohan’—misaka og sobra sa unom ka puntos, gikan sa 16.1% ngadto sa 22.8%” (“America’s Changing Religious Landscape,” Pew Research Center, May 12, 2015, pewforum.org).

3. Ang pulong *ebanghelyo* nagpasabot nga “maayong balita.” Ang maayong balita mao nga si Jesukristo mihimo sa hingpit nga Pag-ula nga motubos sa katawhan gikan sa lubnganan ug moganti sa matag indibidwal sumala sa ilang mga binuhatan. Ang Pag-ula nagsugod sa Iyang tawag didto sa kinabuhi sa wala pa sa kalibutan, gipadayon panahon sa Iyang mortal nga pagpakabuhi, ug natapos uban sa Iyang mahimayaong Pagkabanhaw. Ang biblikanhong mga rekord sa Iyang mortal nga kinabuhi, pangalagad, ug sakripisyo gitawag nga mga Ebanghelyo: Mateo, Marcos, Lucas, Juan.
4. Mateo 28:19.
5. “Sa pagkatinuod Ako moingon nganha kaninyo, akong mga higala, Ako mobilin niini nga mga pulong uban kaninyo aron sa pagpalandong diha sa inyong mga kasingkasing” (Doktrina ug mga Pakigsaad 88:62).
“Tan-awa, Ako moingon nganha kanimo, nga ikaw kinahanglan gayud nga magtuon niini diha sa imong hunahuna; unya ikaw kinahanglan nga mangutana kanako kon kini husto, ug kon kini husto Ako mohimo sa imong dughan nga moinit diha sulod kanimo; busa, imong mabati nga kini husto” (Doktrina ug mga Pakigsaad 9:8).
6. Si Presidente David O. McKay misugyot nga “matag miyembro [mahimong] usa ka misyonaryo” dihang nagdumala siya sa European Mission gikan sa 1922 ngadto sa 1924, ug siya mipaambit nianang sama nga mensahe diha sa Simbahan atol sa kinatibuk-ang komperensya ingon ka sayo niadtong 1952 (tan-awa sa “Every Member a Missionary” Motto Stands Firm Today,” *Church News*, Feb. 20, 2015, news.ChurchofJesusChrist.org).
7. Doktrina ug mga Pakigsaad 64:34.
8. Tan-awa sa Mateo 22:37–38.
9. Tan-awa sa Mateo 22:39.
10. Doktrina ug mga Pakigsaad 93:12.
11. Isaias 28:10.
12. Mosiah 18:9.
13. Kini nga hunahuna sa kasagaran gipasidungog ngadto ni Saint Francis of Assisi; tan-awa usab sa Juan 10:36-38.
14. Mga Taga-Roma 1:16.
15. Tan-awa sa Mateo 5:15–16.
16. Juan 1:46.
17. Tan-awa sa Juan 15:18.
18. 1 Peter 4:13, English Standard Version; tan-awa usab sa mga bersikulo 1–19 alang sa dugang kasayuran mahitungod sa paagi nga ang mga sumosunod ni Kristo kinahanglang mosabot sa pag-antos alang sa kaayohan sa ebanghelyo.
19. Mga Buhat 5:41.
20. Doktrina ug mga Pakigsaad 45:44.

NI BISHOP W. CHRISTOPHER WADDELL
Ikaduhang Magtatambag sa Presiding Bishopric

Sama sa Iyang Gibuhat

Samtang mangalagad kita sama sa iyang gibuhat, mahatagan kita og mga oportunidad sa paghikalimot sa kaugalingon ug pagbayaw sa uban.

Mga 18 na ka bulan ang milabay, niadtong tinglarag sa 2017, ang 64 anyos nakong igsoon nga si Mike mipahibalo nako nga nadayagnos siya nga dunay kanser sa pancreas [hagurila]. Gisultihan sab ko niya nga nahatagan na siya og panalangin sa priesthood gikan sa iyang home teacher ug iya nang gikahimamat ang iyang bishop. Sa wala madugay giteksan ko niya og litrato sa Templo sa Oakland California nga gikuha gikan sa hospital diin siya gitambalan, uban sa kapsyon nga “Tan-awa unsay akong makita gikan sa akong kwarto sa ospital.”¹

Nakalitan ko sa iyang mga gisulti mahitungod sa mga home teacher, mga panalangin sa priesthood, mga bishop, ug sa mga templo imbis maghisgot ko bahin sa kanser. Kahibalo ka, si Mike nga usa ka priest sa Aaronic nga Pagkapari, dili regular nga mosimba sa hapit 50 na ka tuig.

Isip usa ka pamilya, naintriga kami sa iyang espiritwal nga paglambo samtang kauban namo siya sa pagpakigbatok sa kanser, ilabi na sa iyang kanunay nga pangutana karon mahitungod sa Basahon ni Mormon, sa gahum sa pagsilyo, ug sa kinabuhi human sa kamatayon. Paglabay sa mga bulan ug sa pagkuyanap sa kanser, ang

panginahanglan sa dugang ug mas batid nga pagtambal naghatud kang Mike ngadto sa Utah ug sa Huntsman Cancer Institute.

Wala madugay sa iyang pag-abut, gibisitahan si Mike ni John Holbrook, ang ward mission leader sa ward nga nagtrabaho didto sa pasilidad diin siya karon nagpuyo. Miingon si John nga “klaro alang nako nga si Mike anak sa Dios” ug dali rang milambo ang ilang kasuod ug pagkahigala, nga si John nahimong dili tinuyo nga tigpangalagad nga brother ni Mike. Dunay diha-diha nga imbitasyon nga mobisita

ang mga misyonaryo, nga sa tarung nga paagi gibalibaran ni Mike, apan sa usa ka bulan sa ilang panaghigala, mihangyo na pud si John, gipasabut si Mike, “tingali malingaw ra ka nga maminaw sa mensahe sa ebanghelyo.”² Niining higayona gidawat ang pagdapit, misangpot sa sunod-sunod nga pakigtambo sa mga misyonaryo, ug sa mga pagbisita usab ni Bishop Jon Sharp, nga sa maong pagsultihanay misangpot sa pagkadawat ni Mike sa iyang patriyarkal nga panalangin, 57 ka tuig human sa iyang bunyag.

Sa sayo nga bahin sa Disyembre sa miaging tuig, human sa mga bulan sa pagpatambal, mihukom si Mike nga hunungon na ang mga pagtambal, nga maoy hinungdan sa grabe nga mga epekto, nasayud nga siya hapit na mamatay. Gipahibalo kami sa iyang doktor nga mga tulo na lang ka bulan ang kinabuhi ni Mike. Nianang higayona, padayon pa ang mga pangutana—mao usab ang mga pagbisita ug suporta sa iyang mga lokal nga lider sa priesthood. Sa among mga pagbisita ni Mike, sa kasagaran makita namo ang abli nga kopya sa Basahon ni Mormon duol sa higdaanan samtang hisgutan namo ang Pagpahiuli sa ebanghelyo, mga yawe sa priesthood, mga ordinansa sa templo, ug sa mahangturong kinaiyahan sa tawo.

Sa tunga-tunga sa Disyembre, si Mike nga naggunit sa iyang patriyarkal nga panalangin, makita gayud nga daw nagkalig-on si Mike ug ang gibanabana nga pinakaminos laing tulo ka bulan daw may purohan. Gani among giplanohan nga makig-uban siya namo sa Pasko, sa Bag-ong Tuig, ug lapas pa. Pagka Disyembre 16, nakadawat ko og tawag gikan ni Bishop Sharp, nagpahibalo kanako nga siya ug ang presidente sa stake miinterbyu ni Mike, nasuta nga takus siyang modawat sa Melchizedek nga Pagkapari, ug nangutana kon kanus-a ko pweding makatambong. Ang ordinansa naiskedyul sa Biyernes, Disyembre 21.

Pag-abut sa maong adlaw, ang akong asawa, si Carol, ug ako miabut sa tambalanan ug gisugat dayon diha sa hawanan duol sa iyang kwarto

ug gipahibalo nga wala na magpitik ang pulso ni Mike. Misulod kami sa lawak ug didto ang patriarch, iyang bishop, ug iyang presidente sa stake nga naghulat—ug dayon gibuka ni Mike ang iyang mga mata. Nakamatikod siya nako ug nagpasabut nga siya makadungog kanako ug andam nang modawat sa pagkapari. Singkwenta ka tuig human ma-orden nga priesta sa Aaronic nga Pagkapari, akong pribilehiyo, inabagan sa iyang lokal nga mga lider, nga itugyan ang Melchizedek nga Pagkapari ug i-orden ang akong igsoon ngadto sa office sa pagka-elder. Lima ka oras human niadto, namatay si Mike, milatas sa tabil aron mahimamat ang among mga ginikanan isip usa ka nag-hupot sa Melchizedek nga Pagkapari.

Usa pa lang ka tuig ang milabay, usa ka panawagan ang gipaabut ni Presidente Russell M. Nelson sa matag usa kanato sa pag-atiman sa atong mga kaigsoonan sa usa ka “mas taas, mas balaan nga paagi.”³ Sa paghisgot bahin sa Manluluwas, mitudlo si Presidente Nelson nga “tungod kay kini Iyang Simbahan, kita isip Iyang mga sulugoon mangalagad ngadto sa usa, sama sa Iyang gibuhat. Mangalagad kita sa Iyang ngalan, uban sa Iyang gahum ug awtoridad, ug sa Iyang mabinationg pagpangga.”⁴

Agig pagsanong nianang pagdapit sa usa ka propeta sa Dios, ang talagsangong mga paningkamot sa pagpangalagad ngadto sa usa nanghitabo sa tibuok kalibutan, pinaagi sa hiniusang paningkamot, samtang ang mga miyembro matinud-anong mituman sa ilang mga

buluhaton sa pagpangalagad, ingon man sa ginganlan nako og “diha-diha” nga pangalagad, ug daghan kaayo ang mipakita og Kristohanong gugma agig tubag sa wala damhang mga oportunidad. Sa kaugalingon natong pamilya, atong nasaksihan kini nga matang sa pagpangalagad.

Si John, nga higala ni Mike, ug kanhi presidente sa misyon, kanunayng moingon sa iyang mga misyonaryo nga “kon dunay tawo sa inyong lista nga nag-ingon og “dili interesado,’ ayaw paghunong. Ang mga tawo mausab.” Dayon giingnan mi niya, “si Mike nausab sa hilabihan gayud.”⁵ Si John sa una usa ka higala, kanunayng naghatag sa pagdasig ug pag-ayuda—apan ang iyang pagpangalagad dili kay kutob ra sa mahigalangong mga pagbisita. Nasayud si John nga ang usa ka tigpangalagad mas labaw pa kay sa usa ka higala ug nga ang paghigalaay molambo kon mangalagad kita.

Wala kinahanglana nga ang usa ka tawo mag-antus una og makamatay nga sakit aron manginahanglan og serbisyo sa pag-alagad. Kana nga panginahanglan moabut sa managlahing mga paagi. Usa ka single nga ginikanan; dili kaayo aktibong magtiayon; nanglimbasog nga batan-on; nagkalisud nga inahan; pagsulay sa pagtuo; o pinansyal, kahimsog, o mga problema sa kaminyoon—daw walay katapusang lista. Hinoon, sama ni Mike, walay tawo nga layo kaayo, ug dili gayud ulahi ang mapinanggaong tabang sa Manluluwas.

Gitudloan kita diha sa pagpangalagad nga website sa Simbahan nga

“samtang adunay daghang katuyoan sa pagpangalagad, ang atong mga paningkamot angay nga magiyahan sa usa ka tinguha sa pagtabang sa uban nga makakab-ot og mas lawom nga indibidwal nga pagkakabig ug mas mahisama sa Manluluwas.”⁶ Si Elder Neil L. Andersen misulti sa ingon niining paagi:

“Ang tawo nga dunay maayong tinguha makatabang sa usa ka tawo sa pag-ayo og ligid, pagpadoktor sa silingan, makigpaniudto sa tawo nga naguol, o mopahiyom ug motimbaya aron makapanindot sa adlaw.

“Apan ang usa ka sumusunod sa unang sugo natural nga modugang niining importante nga mga buhat sa pag-alagad.”⁷

Sa paghimo sa atong pangalagad sunod kang Jesukristo, importante nga hinumduman nga ang Iyang mga paningkamot sa paghigugma, pagbayaw, pag-alagad, ug pagpanalagin adunay mas taas nga tumong kay sa pagtubag sa diha-diha nga panginahanglan. Sigurado nga Siya nahibalo sa ilang inadlaw-adlaw nga mga panginahanglan ug adunay kalooy sa ilang pag-antus karon samtang Siya miayo, mipakaon, mipasaylo, ug mitudlo. Apan gusto Siya nga mohimo pa og dugang kay sa pag-atiman sa karon. Gusto Niya nga kadtong anaa sa Iyang palibut mosunod Kaniya, makaila Kaniya, ug makakab-ot sa ilang balaang potensyal.⁸

Samtang mangalagad kita sama sa Iyang gibuhat,⁹ mahatagan kita og mga oportunidad sa paghikalimot sa kaugalingon ug mobayaw sa uban. Kini nga mga oportunidad posibling sa kasagaran dili sayon ug pagsulay kini sa atong tinguha aron mas mahisama sa Agalon, kansang kinadak-ang pagserbisyo, ang Iyang walay kinutubang Pag-ula, dili gayud sayon. Sa Mateo kapitulo 25, gipahinumduman kita unsay gibati sa Ginoo kanato, sa dihang, sama Kaniya, kita sensitibo sa mga panglimbasog, mga pagsulay, ug mga hagit nga giatubang sa daghan apan sa kasagaran nataligam-an:

“Umari kamo, mga dinayeg sa akong Amahan, panunda ninyo ang gingharian nga gitagana alang kaninyo sukad pa sa pagkatukod sa kalibutan:

“Kay gigutom ako ug inyo ako nga gipakaon: Giuhaw ako ug inyo ako nga gipainom: langyaw ako ug ginahangop ninyo ang pagpasaka kanako. . .

“Ug kaniya motubag ang mga mata-rung nga manag-ingon, Ginoo, kanus-a ba kami nakakita kanimo nga gigutom ug amo ikaw nga gipakaon, o giuhaw ug amo ikawng gipainom?”

“Kanus-a ba kami [nakakita] kanimo nga langyaw, ug amo ikawng gipasaka? . . .

“Ug kanila motubag ang Hari nga magaingon kanila, Sa pagkatinuod magaingon ako kaninyo, Nga maingon nga gibuhat ninyo kini ngadto sa usa sa mga labing gagmay niining akong mga igsoon, gibuhat ninyo usab kini kanako.”¹⁰

Nagserbisyo man kita isip mga tigpangalagad nga brother o sister, o kita gipahibalo sa mga tawong nanginahanglan, giawhag kita sa pagtinguha sa giya ug direksyon sa Espiritu—ug dayon molihok. Posibling maghunahuna kita unsaon sa pagserbisyo og maayo, apan ang Ginoo nahibalo, ug pinaagi sa Iyang Espiritu magiyahan kita sa atong mga paningkamot. Sama ni Nephi, kinsa “giubanan sa Espiritu, wala masayud sa sinugdanan sa mga butang nga [iyang] buhaton,”¹¹ kita usab magiyahan sa Espiritu samtang magtinguha nga mahimong mga instrumento sa mga kamot sa Ginoo sa pagpanalangin sa Iyang mga anak. Samtang magtinguha kita sa giya sa Espiritu ug mosalig sa Ginoo, kita ipahimutang sa mga sitwasyon ug mga kahimtang diin kita makalihok ug makapanalangin—sa laing pagkasulti, makaalagad.

Tingali dunay ubang mga panahon diin makita nato ang panginahanglan apan mobati sa pagkadili angay nga motabang, nagtuo nga kulang ang atong ikahatag. Ang paghimo sama sa Iyang gibuhat,¹² hinoon, mao ang pagpangalagad pinaagi sa paghatag kon unsay atong ikahatag ug sa pagsalig nga ang Ginoo mopalambo sa atong mga paningkamot sa pagpanalangin sa atong “isig ka ingon niining mortal nga kinabuhi.”¹³ Para sa uban, posibling paggahin kini og panahon ug mga talento; para sa uban, posibling usa

kini ka mabinationg pulong o pisikal nga buhat. Bisan og mobati kita nga dili igo ang atong mga paningkamot, si Presidente Dallin H. Oaks mipaabit niining importante nga baruganan mahitungod sa “gagmay ug yano.” Mitudlo Siya nga ang gagmay ug yanong mga buhat makaimpluwensya tungod kay nagdapit kini “sa pagpakig-uban sa Espiritu Santo,”¹⁴ usa ka kauban nga nagpanalangin sa tighatag ug sa tigdawat.

Nahibalo nga hapit na siya mamatay, ang akong igsoon nga si Mike miingon, “makatingala kon sa unsang paagi ang pancreatic nga kanser makapahimo nga ikaw makatutok sa unsay pinakaimportante.”¹⁵ Salamat sa talagsaong mga lalaki ug mga babaye kinsa nakakita sa panginahanglan, wala manghukom, ug nangalagad sama sa Manluluwas, dili pa ulahi alang kang Mike. Para sa uban, ang pagkausab diha-diha dayon; para sa uban, tingali molapas pa sa tabil. Hinoon, kinahanglan natong hinumduman nga dili pa gayud ulahi ug walay nahisalaag nga labihan kalayo gikan sa dalan nga dili na matabangan pinaagi sa walay katapusang Pag-ula ni Jesukristo, nga walay limit sa kadugayon ug sa kalapdon.

Sa milabay’ng kinatibuk-an nga komperensya sa Oktubre, si Elder Dale G. Renlund mitudlo nga “bisan unsa kadugay kitang nahilayo sa

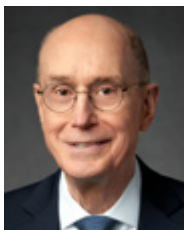
dalan . . . , sa higayon nga modesisyon kita nga mag-usab, ang Dios motabang kanato nga makabalik.”¹⁶ Kanang desisyon nga mag-usab, hinoon, sa kanunay maoy resulta sa usa ka pagdapit, sama sa “tingali malingaw ra ka nga mamina sa mensahe sa ebanghelyo.” Sama nga dili pa gayud ulahi alang sa Manluluwas, ang pagdapit mahimo ra gayud nga diha-diha dayon.

Kining Pasko sa Pagkabanhaw naghatag kanato, sa makausa, og usa ka mahimayaong oportunidad aron mapamalandungan ang maulaong sakripisyo sa atong Manluluwas, nga si Jesukristo, ug ang Iyang gihimo sa matag usa kanato sa labihan kabililhong kantidad—usa ka kantidad nga gipamahayag Niya mismo nga “nakapahimo [Kaniya], ang labing halangdon sa tanan sa pagkurog tungod sa kasakit.” “Bisan pa niana,” miingon Siya, “Ako nakaambit ug nakahaman sa akong mga pagpangandam alang sa mga katawhan.”¹⁷

Ako mopamatuod nga tungod kay Siya “nakahaman,” sa kanunay anaa ang paglaum. Sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Personal nga pagkakabig.
2. Pagpakig-istorya kang John Holbrook.
3. Russell M. Nelson, “Pasiuna nga Pakigpulong,” *Liahona*, Nob. 2018, 6.
4. Russell M. Nelson, “Ang Pagpangalagad uban sa Gahum ug Katungod sa Dios,” *Liahona*, Mayo 2018, 69.
5. Pagpakig-istorya kang John Holbrook.
6. “Mga Baruganan sa Pagpangalagad: Ang Katuyoan Nga Makapausab sa Atong Pagpangalagad,” *Liahona*, Ene. 2019, 8; tan-awa usab sa ministering. ChurchofJesusChrist.org.
7. Neil L. Andersen, “A Holier Approach to Ministering” (Brigham Young University devotional, Abr. 10, 2018), 3, speeches.byu.edu.
8. Tan-awa sa “The Purpose That Will Change Our Ministering,” 8–10.
9. Tan-awa sa 3 Nephi 17:9–10, 20–21.
10. Mateo 25:34–35, 37–38, 40.
11. 1 Nephi 4:6.
12. Tan-awa sa 3 Nephi 17:9–10, 20–21.
13. Thomas S. Monson, “Gugma—ang Kahulugan sa Ebanghelyo,” *Liahona*, Mayo 2014, 91.
14. Dallin H. Oaks, “Gagmay ug Yano nga mga Butang,” *Liahona*, Mayo 2018, 90.
15. Personal nga pagkakabig.
16. Dale G. Renlund, “Pagpili Kamo Niining Adlaw,” *Liahona*, Nob. 2018, 106.
17. Doktrina ug mga Pakigsaad 19:18–19.

NI PRESIDENTE HENRY B. EYRING
Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Usa ka Panimalay Diin ang Espiritu sa Ginoo Mopuyo

Inyong makaplagan ang pipila sa inyong labing dako nga mga kalipay diha sa inyong mga paningkamot sa paghimo sa inyong panimalay nga usa ka dapit sa pagtuo diha ni Ginoong Jesukristo ug usa ka dapit nga puno sa gugma.

Minahal nga kaigsoonan, mapasalamaton ko nga gidapit nga mamulong kaninyo niining ika-189 nga Tinuig nga Kinatibuk-ang Komperensya sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Niining petsaha sa 1830, giorganisar ni Joseph Smith ang Simbahan ubos sa direksyon sa Ginoo. Gihimo kini diha sa balay sa pamilyang Whitmer duol sa Fayette, New York. Dihay unom ka miyembro ug hapit 50 pa ka interesado nga mga tawo nianang adlawa.

Bisan wala ko masayud unsay gisulti ni Propeta Joseph o unsay iyang panagway sa dihang mibarug siya atubangan nianang gamay nga pundok, nasayud ko kon unsa ang gibati niadto nga mga tawo nga dunay hugot nga pagtuo kang Jesukristo. Gibati nila ang Espiritu Santo, ug gibati nila nga anaa sila sa usa ka

balaan nga dapit. Siguradong gibati nila nga nagkahiusa sila.

Kana nga milagrusong pagbati mao ang unsay gusto natong tanan diha sa

atong mga panimalay. Usa kana ka pagbati nga moabut gikan sa pagkaadunay, sama sa gihulagway ni Pablo, “panghuhuhuna alang sa espiritu.”¹

Ang akong tuyo karon mao ang pagtudlo sa akong nasayran kon sa unsang paagi nga mas kanunay kitang mahimong takus niana nga pagbati ug modapit niana nga molungtad og mas dugay diha sa atong mga pamilya. Sama sa inyong nasayran gikan sa kasinatian, dili kana sayon buhaton. Ang pakigbingkil, garbo, ug sala kinahanglang mapugngan. Ang tiunay nga gugma ni Kristo kinahanglan mosulod sa mga kasingkasing niadtong anaa sa atong pamilya.

Si Adan ug Eva, Lehi ug Sariah, ug ubang mga ginikanan nga atong nahibaloan gikan sa kasulatan nalisdan niana nga hagit. Apan adunay makaawhag nga mga ehemplo sa malungtarong kalipay diha sa mga pamilya ug mga panimalay nga makadasig kanato. Ug kadto nga mga ehemplo nagpakita kanato sa paagi nga mahimo kining mahitabo kanato ug sa atong mga pamilya. Nahinumdom kamo sa istorya gikan sa 4 Nephi:

“Ug nahinabo nga walay panagbingkil diha sa yuta, tungod sa gugma sa Dios nga anaa sa mga kasingkasing sa mga katawhan.

“Ug wala nay mga kasina, ni panagbangi, ni kagubot, ni malaw-ay nga mga buhat, ni mga pamakak, ni mga pagbuno, ni bisan unsa nga matang sa pagkamaulagon; ug sa pagkamatuod

wala nay mga katawhan nga labaw pa ka malipayon sa tanan nga mga katawhan nga gilalang sa kamot sa Dios.

“Wala nay mga tulisan, ni mga mamumuno, ni adunay mga Lamanite, ni bisan unsa nga matang sa pundok sa mga katawhan; apan sila nagkahiusa, mga anak ni Kristo, ug manununod sa gingharian sa Dios.

“Ug pagkabulahan kanila! Kay ang Ginoo mipanalangin kanila sa tanan nila nga mga kalihokan; oo, sila gipanalanginan ug gipauswag hangtud milabay ang usa ka gatus ug napulo ka mga tuig; ug ang unang kaliwatan gikan kang Kristo namatay na, ug wala nay panagbingkil sa tibuok yuta.”²

Sama sa inyong nasayran, kanang malipayon nga panahon wala molungtad sa kahangturan. Ang istorya sa 4 Nephi naghulagway sa mahitabo nga mga sintoma sa espirituhanong kahuyang tali sa grupo sa maayong mga tawo. Usa kini ka han-ay sa kinaiya nga nahitabo sa tanang panahon sa tibuok katawhan, diha sa mga kongregasyon, ug, sa labing subo, sa mga pamilya. Pinaagi sa pagtuon niana nga han-ay sa kinaiya, atong makita kon unsaon sa pagpanalipod ug gani pagpalambo sa mga pagbati sa gugma diha sa atong pamilya.

Ania ang han-ay sa kinaiya sa pagkunuhod nga mitumaw human sa 200 ka tuig nga pagpuyo diha sa hingpit nga kalinaw nga nahatag sa ebanghelyo:

Hinay-hinay nga mitunga ang garbo.

Ang mga tawo mihunong sa pagpa-ambit sa unsay anaa kanila ngadto sa usag usa.

Misugod sila sa pagtan-aw sa ilang kaugalingon base sa sosyal o ekonomikanhong kahimtang.

Misugod sila sa pagkunuhod sa ilang pagtuo diha ni Jesukristo.

Misugod sila sa pagdumot.

Misugod sila sa paghimo sa tanang matang sa sala.

Igo ang kaalerto sa maalamong mga ginikanan aron makabantay niana nga mga sintoma kon motumaw kini diha sa mga sakop sa ilang pamilya. Siyempre, mabalaka sila. Apan masayud sila nga ang sukaranang hinungdan mao ang impluwensya ni Satanang nagtinguha sa pagbutang sa buotang

mga tawo sa posisyon nga makasala ug sa ingon mawad-an sa impluwensya sa Espiritu Santo. Mao nga ang maalamong ginikanan makasabut nga ang oportunidad anaa sa paggiya sa matag bata, ug sa ilang mga kaugalingon, nga mas hingpit nga modawat sa pagdapat sa Ginoo nga moduol Kaniya.

Mahimong makaangkon kamo og limitadong kalampusan sa pagtawag sa usa ka bata nga maghinulsol, sama pananglit, sa garbo. Mahimo ninyong sulayan ang pag-agni sa mga bata nga mas madagayaong mopaambit sa unsay anaa kanila. Mahimo ninyong silang hangyoon nga mohunong sa pagbati nga mas maayo sila kay sa uban diha sa pamilya. Apan unya moabut kamo sa sintoma nga akong gihulagway sa sayon pa nga “Misugod sila sa pagkunuhod sa ilang pagtuo diha ni Jesukristo.”

Kana ang solusyon sa paggiya sa inyong pamilya aron makab-ut ang lig-ong espirituhanong kahimtang nga inyong gusto alang kanila—ug alang kaninyo nga makauban kanila. Samtang motabang kamo kanila nga molambo sa pagtuo nga si Jesukristo mao ang ilang mahigugmaong Manunubos, mobati sila og tinguha nga maghinulsol. Sa ilang pagbuhat niini, ang kamapainubsanon mosugod sa pagpuli sa garbo. Samtang mosugod sila sa pagbati sa unsay gihatag sa Ginoo kanila, gusto nila nga mopaambit nga mas madagayaon. Ang pakig-indig sa pagkainila o pasidungog mokunuhod. Ang kasilag mapapahawa sa gugma. Ug sa katapusan, sama sa nahimo niini ngadto sa katawhan nga nakabig ni Haring Benjamin, ang tinguha nga mobuhat og maayo mopalig-on kanila batok sa tintasyon sa pagpakasala. Ang katawhan ni Haring Benjamin mipamatuod nga sila “wala nay hilig sa pagbuhat og dautan.”³

Busa ang pag-ugmad og pagtuo diha ni Jesukristo mao ang sinugdanan sa pagbali sa espirituhanong pagkunuhod sa inyong pamilya ug sa inyong panimalay. Kana nga pagtuo mas malagmit nga moresulta sa paghinulsol kay sa inyong pagsangyaw batok sa matag sintoma sa espirituhanong pagkunuhod.

Labing maayo kamo nga makagiya pinaagi sa ehemplo. Ang mga sakop sa pamilya ug ang uban kinahanglang makakita kaninyo nga naglambo sa inyong kaugalingong pagtuo kang Jesukristo ug sa Iyang ebanghelyo. Bag-o lang kamo nga gihatagan og dakong tabang. Ang mga ginikanan sa Simbahan napanalanginan og dinasig nga kurikulum alang sa mga pamilya ug mga indibidwal. Samtang mogamit kamo niini, inyong mapalig-on ang inyong pagtuo ug pagtuo sa inyong mga anak diha ni Ginoong Jesukristo.

Paglambo diha sa Pagtuo

Ang inyong pagtuo sa Manluluwas milambo samtang misunod kamo sa sugyot ni Presidente Russell M. Nelson nga mobasa pag-usab sa Basahon ni Mormon. Mimarka kamo sa mga tudling ug mga pulong nga naghisgot sa Manluluwas. Ang inyong pagtuo kang Jesukristo milambo. Apan sama sa usa ka bag-ong tanom, ang ingon nga pagtuo kang Jesukristo malawos gawas kon makakita kamo og padayong determinasyon sa pagpamalandong ug pag-ampo aron sa pagpatubo niini.

Ang inyong ehemplo sa nagtubo nga pagtuo tingali dili sundon sa tanang miyembro sa inyong pamilya karon. Apan pagbaton og paglaum gikan sa kasinatian ni Alma nga Batan-on. Sa iyang sakit nga panginahanglan sa

paghinulsol ug pagpasaylo, nakahinumdom siya sa hugot nga pagtuo sa iyang amahan diha ni Jesukristo. Ang inyong mga anak mahimong makahinumdom sa inyong hugot nga pagtuo sa Manluluwas sa panahon nga magkinahanglan kaayo sila sa paghinulsol. Misulti si Alma mahitungod sa ingon nga higayon:

“Ug nahinabo nga samtang ako sa ingon gisakit uban sa kahamol, samtang ako gisamak sa panumduman sa akong daghan nga mga sala, tan-awa, ako nahinumdom usab nga nakabati sa akong amahan nga nanagna ngadto sa mga katawhan mahitungod sa pag-ahni sa usa ka Jesukristo, usa ka anak sa Dios, aron sa pag-ula sa iyang dugo alang sa mga sala sa kalibutan.

“Karon, samtang ang akong hunahuna naghinuktok niini nga panumduman, ako nangamuyo sulod sa akong kasingkasing: O Jesus, ikaw nga Anak sa Dios, malooy ka kanako, kinsa ania sa apdo sa kapaitan, ug ako giliyokan sa walay katapusan nga mga kadena sa kamatayon.

“Ug karon, tan-awa, sa diha nga ako naghunahuna niini, ako wala na mahinumdom sa akong mga kasakit; oo, ako wala na samoka sa panumduman sa akong mga sala.”⁴

Pag-ampo uban sa Gugma

Agig dugang sa inyong ehemplo sa nagtubo nga pagtuo, ang inyong pag-ampo isip pamilya adunay importanting bahin sa paghimo sa panimalay nga sagrado nga dapit. Usa ka tawo sa kasagaran pilion isip maoy mamulong

sa pag-ampo sa pamilya. Kon ang pag-ampo klaro nga ngadto sa Dios alang sa mga tawo nga nangluhod ug naminaw, ang pagtuo motubo diha nilang tanan. Mobati sila sa mga pagpahayag og gugma alang sa Langitnong Amahan ug sa Manluluwas. Ug kon ang tawo nga nag-ampo mohisgot niadtong nangluhod niana nga sirkulo kinsa nanginahanglan, ang tanan mobati og gugma alang kanila ug alang sa matag sakop sa pamilya.

Bisan kon ang mga sakop sa pamilya wala magpuyo diha sa panimalay, ang pag-ampo makaugmad og mga pagbati sa gugma. Ang pag-ampo diha sa pamilya mahimong makaapekto sa pikas bahin sa kalibutan. Sobra sa kausa akong nasayran nga ang layo nga sakop sa pamilya nag-ampo sa samang higayon alang sa samang butang sama kanako. Alang nako, ang karaang panultihon nga “Ang pamilya nga mag-uban sa pag-ampo maghiusa sa pagpuyo” mahimong mapalapdan ngadto sa “Ang pamilya nga mag-uban sa pag-ampo magkahiusa, bisan kon lagyo sila.”

Pagtudlo sa Sayo nga Paghinulsol

Tungod kay walay usa kanato nga perpekto ug dali ra nga masakitan ang mga pagbati, ang mga pamilya mahimong sagrado nga sanktuwaryo lamang kon sayo ug sinsero kita nga maghinulsol. Ang mga ginikanan mahimong mopakita og ehemplo. Ang sakit nga mga pulong o dili maayo nga mga hunahuna mahimong hinulsulan dayon ug sa sinserong paagi. Ang yano nga

“pasaylo ko” makaayo sa mga samad ug makadapit og pagpasaylo ug gugma.

Si Propeta Joseph Smith maoy usa nato ka panig-ingnan samtang miatubang siya og bangis nga mga pag-ataki, mga mabudhion, ug gani mga pagsupak diha sa iyang pamilya. Mipasaylo siya dayon, bisan tuod nahibalo siya nga ang tig-ataki mahimong moataki pag-usab. Nangayo siya og pasaylo, ug dali siya nga mipasaylo.⁵

Pag-ugmad sa Misyonaryo nga Diwa

Ang mga anak nga lalaki ni Mo-siah determinado nga motanyag sa ebanghelyo ngadto sa tanan. Kini nga tinguha nagagikan sa ilang personal nga kasinatian sa paghinulsol. Dili sila makaako nga maghunahuna ni bisan kinsang tawo nga mag-antus sa mga epekto sa sala sama kanila. Busa misagubang sila og mga katuigan sa pagsalikway, kalisud, ug kakuyaw aron motanyag sa ebanghelyo ni Jesukristo ngadto sa ilang mga kaaway. Niini nga proseso, nakakaplag sila og kalipay diha sa daghan nga naghinulsol ug nakasinati sa kalipay sa pagpasaylo pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo.

Ang atong mga sakop sa pamilya molambo diha sa ilang tinguha sa pagpaambit sa ebanghelyo samtang mobati sila sa kalipay sa pagpasaylo. Moabut kana samtang mobag-o sila sa mga pakigsaad kon moambit sila sa sakramento. Ang diwa sa misyonaryo motubo diha sa atong mga panimalay samtang ang mga anak ug mga ginikanan mobati sa kalipay sa pagpasaylo diha sa tulumanon sa sakramento. Pinaagi sa ilang ehemplo sa balaang pagtahud, ang mga ginikanan ug mga anak makatabang sa usag usa nga mobati niana nga kalipay. Kana nga kalipay dako og matampo sa paghimo sa atong mga panimalay nga mga missionary training center. Ang tanan dili tingali makaserbisyo og misyon, apan ang tanan mobati sa tinguha nga mopambit sa ebanghelyo, nga makapahimo nila nga mobati og kapasayloan ug kalinaw. Ug kon nagserbisyo man karon og full-time o wala, ang tanan mobati og kalipay sa pagtanyag sa ebanghelyo ngadto sa uban.

Pagbisita sa Templo

Alang sa mga ginikanan ug mga anak, ang templo mao ang labing maayong oportunidad sa pag-angkon og mga kasinatian ug gugma sa langit-nong mga dapit. Labi kanang tinuod kon gagmay pa ang mga bata. Ang mga bata natawo nga may Kahayag ni Kristo. Bisan ang masuso mahimong mobati nga ang templo sagrado. Tungod kay ang mga ginikanan nagmahal sa ilang gagmayng mga bata, ang templo nagrepresentar kanila sa paglaum nga maanaa nila ang ilang mga anak aron mahigugma diha sa ilang mahangturing pamilya—sa kahangturan.

Pipila kaninyo adunay mga litrato sa templo sa inyong mga panimalay. Tungod kay ang mga templo gitukod sa tibuok kalibutan, ang daghang mga ginikanan makahimo sa pagbisita sa mga nataran sa templo uban sa ilang mga pamilya. Ang pipila makahimo pa gani sa pagtambong sa mga open house kon matukod na ang mga templo. Ang mga ginikanan makapangutana sa mga bata unsay ilang gibati nga duol o anaa sulod sa templo.

Ang matag ginikanan makapamatuod kon unsay gipasabut sa templo ngadto kaniya. Si Presidente Ezra Taft Benson, kinsa nagmahal sa mga templo, naghigot kanunay nga nagtan-aw sa iyang inahan nga mainampingong namalantsa sa iyang sinina sa templo.⁶ Namulong siya kalabut sa iyang panumduman isip bata nga nagtan-aw sa iyang pamilya samtang mibiya sila sa iyang panimalay aron sa pagtambong sa templo.

Sa dihang siya ang Presidente sa Simbahan, mitambong siya sa templo sa samang adlaw matag semana. Kanunay siya nga mihimo sa buhat sa templo alang sa katigulangan. Miabut kini sa dakong bahin gikan sa ehemplo sa iyang mga ginikanan.

Akong Pagpamatuod

Inyong makaplagaan ang pipila sa inyong labing dako nga mga kalipay diha sa inyong mga paningkamot sa paghimo sa inyong panimalay nga usa ka dapit sa pagtuo diha ni Ginoong Jesukristo ug usa ka dapit nga puno

sa gugma, ang tiunay nga gugma ni Kristo. Ang Pagpahiuli sa ebanghelyo gisugdan sa usa ka mapainubsanong pangutana nga gihunahuna diha sa usa ka kabus nga panimalay, ug mahimo kining magpadayon sa matag usa sa atong mga panimalay samtang mopadayon kita sa pag-establisar ug pagsunod sa mga baruganan sa ebanghelyo didto. Mao kini ang akong paglaum ug akong lawom nga tinguha sukad sa akong pagkabata. Kamong tanan daklit na nga nakakita og ingon nga mga panimalay. Daghan kaninyo, uban sa tabang sa Ginoo, nakamugna niini.

Ang uban naningkamot sa tibuok kasingkasing alang niana nga panalangin, apan wala kini gihatag. Ang akong saad kaninyo mao ang unsay gisaad kaniadto kanako sa usa ka sakop sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles. Miingon ko kaniya nga tungod sa mga pagpili nga gihimo sa pipila sa among mga paryente, nagduha-duha ko kon magkauban pa ba kami sa kalibutan nga moabut. Miingon siya, kutob sa akong mahinumduman, “Nabalaka ka sa sayop nga problema. Kinahanglan lang nga magpuyo ka nga takus sa celestial nga gingharian, ug mas monindot pa ang mga han-ay sa pamilya kay sa imong mahunahunaan.”

Nagtuo ko nga itanyag niya kanang makalipay nga paglaum ngadto ni bisan kinsa kanato sa mortalidad nga

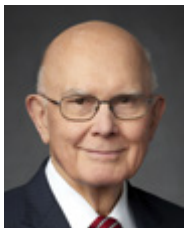
nakabuhat sa tanan natong mahimo aron mahimong angayan ang atong kaugalingon ug ang atong mga sakop sa pamilya alang sa kinabuhing dayon. Nasayud ko nga ang plano sa Langit-nong Amahan usa ka plano sa kalipay. Mopamatuod ko nga ang Iyang plano naghimong posible sa matag usa kanato kinsa mihimo sa labing maayo natong mahimo nga masilyo sa usa ka pamilya sa kahangturan.

Nasayud ko nga ang mga yawe sa pagkapari nga gipahiuli ngadto ni Joseph Smith napasa sa walay putol nga linya ngadto ni Presidente Russell M. Nelson. Kadto nga mga yawe nakahimong posible sa pagsilyo sa mga pamilya karon. Nasayud ko nga ang Langitnong Amahan nahigugma kanato, Iyang espiritung mga anak, sa hingpit nga gugma. Nasayud ko nga tungod sa Pag-ula ni Jesukristo, mahimo kitang maghinulsol, malimpyohan, ug mahimong takus nga mopuyo diha sa mahigugmaong mga pamilya sa kahangturan uban sa atong Langitnong Amahan ug sa Iyang Hinigugmang Anak, si Jesukristo. Niini ako mopamatuod sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Mga Taga-Roma 8:6.
2. 4 Nephi 1:15–18.
3. Mosiah 5:2.
4. Alma 36:17–19.
5. Tan-awa sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 473–83.
6. Tan-awa sa *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Ezra Taft Benson* (2014), 201.

Sesyon sa Sabado sa Hapon

GIPRESENTAR NI PRESIDENTE DALLIN H. OAKS
Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Ang Pagpaluyo sa mga Opisyal sa Simbahan

Ako na karong ipresentar ang mga General Authority, mga Area Seventy, ug mga Kapangulohan sa General Auxiliary sa Simbahan alang sa inyong pagpaluyo nga boto.

Gisugyot nga atong paluyohan si Russell Marion Nelson isip propeta, manalagna, ug tigpadayag ug Presidente sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw; Dallin Harris Oaks isip Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan; ug Henry Bennion Eyring isip Ika-duhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan.

Kadtong uyon ipakita kini.

Kadtong supak, kon aduna, mahimong mopakita niini.

Gisugyot nga atong paluyohan si Dallin H. Oaks isip Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga

Apostoles ug si M. Russell Ballard isip Aktong nga Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles.

Kadtong uyon, palihug ipakita kini.

Bisan kinsa nga supak mahimong mopakita niini.

Gisugyot nga atong paluyohan ang mosunod isip mga sakop sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles: M. Russell Ballard, Jeffrey R. Holland, Dieter F. Uchtdorf, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund, Gerrit W. Gong, ug si Ulisses Soares.

Kadtong uyon, palihug ipakita kini.

Si bisan kinsa nga mosupak mahimong mopakita niini.

Gisugyot nga atong paluyohan ang mga magtatambag sa Unang

Kapangulohan ug ang Napulog Duha ka mga Apostoles isip mga propeta, mga manalagna, ug mga tigpadayag.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini.

Ang dili uyon, kon aduna, sa samang paagi.

Gisugyot nga atong i-release ang mosunod gikan sa ilang pagserbisyo isip mga Area Seventy: Silang Elder Victorino A. Babida, L. Todd Budge, Peter M. Johnson, John A. McCune, Mark L. Pace, James R. Rasband, ug si Benjamin M. Z. Tai.

Kadtong gustong moapil kanamo sa pagpasalamat niining mga kaigsoonan sa ilang mapahinunguron nga pagserbisyo, buhata kini sa pagpataas sa kamot.

Gisugyot nga atong i-release uban sa kinasingkasing nga pasalamat sila si Brother Tad R. Callister, Devin G. Durrant, ug Brian K. Ashton isip ang Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Sunday School.

Ang tanang gustong moapil kanamo sa pagpasalamat niining mga kaigsoonan sa ilang talagsaong pagserbisyo, palihug ipakita kini.

Gisugyot nga atong paluyohan ang mosunod isip mga General Authority nga mga Seventy: Rubén V. Alliaud, Jorge M. Alvarado, Hans T. Boom, L. Todd Budge, Ricardo P. Giménez, Peter M. Johnson, John A. McCune, James R. Rasband, Benjamin M. Z. Tai, ug Alan R. Walker.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini.

Kadtong supak, sa samang paagi.

Gisugyot nga atong paluyohan ang mosunod isip mga Area Seventy: Solomon I. Aliche, Guillermo A. Alvarez, Daren R. Barney, Julius F. Barrientos, James H. Bekker, Kevin G. Brown, Mark S. Bryce, A. Marcos Cabral, Dunstan G. B. T. Chadambuka, Alan C. K. Cheung, Christian C. Chigbundu, Paul N. Clayton, Karim Del Valle, Hiroyuki Domon, Mernard P. Donato, Mark D. Eddy, Zachary F. Evans, Henry J. Eyring, Sapele Fa'ologo Jr., David L. Frischknecht, John J. Gallego, Efraín R. García, Robert Gordon, Mark A. Gottfredson, Thomas Hänni, Michael J. Hess, Glenn M. Holmes, Richard S. Hutchins, Tito Ibañez, Akinori Ito, Jeremy R. Jaggi, Kelly R. Johnson, Christopher Hyunsu Kim, H. Moroni Klein, 'Inoke F. Kupu, Stephen Chee Kong Lai, Victor D. Lattaro, Tarmo Lepp, Itzcoatl Lozano, Kevin J. Lythgoe, Edgar P. Montes, S. Ephraim Msane, Luiz C. D. Queiroz, Ifanomezana Rasolondraibe, Eduardo D. Resek, Tomás G. Román, Ramon E. Sarmiento, Jonathan S. Schmitt, Vai Sikahema, Denelson Silva, Luis Spina, Carlos G. Süffert, Voi R. Taoalii, Sergio R. Vargas, ug Markus Zarse.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini.

Kadtong supak, kon aduna.

Gisugyot nga atong paluyohan si Mark L. Pace nga moserbisyo isip Kinatibuk-ang Presidente sa Sunday School, uban ni Milton da Rocha Camargo isip Unang Magtatambag ug ni Jan Eric Newman isip ikaduhang Magtatambag.

Kadtong uyon ipakita kini.

Si bisan kinsa nga supak ipakita kini.

Gisugyot nga atong paluyohan ang ubang mga General Authority, mga Area Seventy, ug kinatibuk-ang mga kapangulohan sa auxiliary ingon nga naglangkob karon.

Ang tanang uyon, palihug ipakita kini.

Kadtong supak, kon aduna.

Presidente Nelson, ang pagbotar narekord na. Gidapit namo kadtong misupak sa bisan hain sa gisugyot sa pagkontak sa ilang mga presidente sa stake.

Mga kaigsoonan, among gipa-salamatan ang inyong nagpadayon nga pagtuo ug mga pag-ampo alang

sa mga lider sa Simbahan.

Imbitaron namo karon ang bag-ong mga General Authority Seventy ug ang bag-ong mga sakop sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Sunday School sa paglingkod karon sa ilang mga lingkuranan sa rostrum. ■

Report sa Church Auditing Department, 2018

GIPRESENTAR NI KEVIN R. JERGENSEN
Tigdumalang Direktor, Church Auditing Department

Ngadto sa Unang Kapangulohan sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw

Minahal nga mga Kaigsoonan: Sumala sa gisulti sa pagpadayag diha sa seksyon 120 sa Doktrina ug mga Pakigsaad, ang Konseho sa Paggasto sa Ikapulo—gilangkuban sa Unang Kapangulohan, sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, ug sa Presiding Bishopric—nagtugot sa paggasto sa mga pundo sa Simbahan. Ang mga departamento sa Simbahan mogasto sa mga pundo nga pinasubay sa giaprubahan nga mga badyet, mga polisiya ug mga pamaagi.

Ang Church Auditing, nga gilangkuban sa mga propesyonal nga dunay mga kredensyal ug independente sa tanang ubang mga departamento sa Simbahan, dunay responsibilidad sa pagpahigayon og mga audit aron sa paghatag og resonable nga kasiguroan kabahin sa mga amot nga nadawat, mga galastuhan nga nahimo, ug sa pagbantay sa mga kabtangan sa Simbahan.

Base sa mga pag-audit nga gihimo, ang Church Auditing nagtuo nga, sa tanang importanting detalye, ang mga amot nga nadawat, mga paggasto nga gihimo, ug mga kabtangan sa Simbahan alang sa tuig 2018 narekord ug nadumala sumala sa giaprubahan nga mga badyet, mga polisiya, ug mga pamaagi sa accounting sa Simbahan. Ang Simbahan nagsunod sa mga pagtulun-an nga gitudlo ngadto sa mga miyembro niini nga magpu-yo sumala sa badyet, molikay sa utang, ug magtigum alang sa panahon sa panginahanglan.

Matinahurong gisumiter,
Church Auditing Department
Kevin R. Jergensen
Tigdumalang Direktor ■

NI PRESIDENTE M. RUSSELL BALLARD
Aking nga Presidente sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang Tinuod, Lunsay, ug Yano nga Ebanghelyo ni Jesukristo

Ang paghigugma sa Dios ug paghigugma sa atong mga silingan mao ang doktrinal nga sukaranan sa pagpangalagad; nakasentro sa panimalay nga pagkat-on sinuportahan sa Simbahan; espiritwal nga pagsimba sa Igpapahulay nga adlaw; ug ang buhat sa kaluwasan.

Minahal kong mga kaigsoonan, mali-sud alang kanako sa pagtuo nga 71 ka tuig ang milabay, kaniadtong 1948, nga misyonaryo ako sa England ug 44 ka tuig ang milabay nga gidala ni Barbara ug nako ang among pamilya ngadto sa Canada sa dihang ako ang presidente sa Canada Toronto Mission. Samtang nagserbisyo didto kaniadtong Abril 1976, gitawag ako ngadto sa Unang Korum sa Kapitoan, ug sa wala damha sa 1985, gitawag ako ngadto sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles. Dili sama sa akong milabay nga mga calling, nga milakip og umaabut nga mga release, ang akong release gikan sa akong calling ngadto sa Napulog Duha dili ang pinakamaayo nga kapilian karon; bisan pa niana, nag-ampo ako nga kanang adlaw moabut lamang

human nako matapos ang tanan nga gitawag kanako sa Ginoo nga buhaton. Sa paghunahuna mahitungod sa akong katapusang 43 ka mga tuig sa

pagserbisyo isip usa ka Kinatibuk-ang Kadagkoan ug ang talagsaong pribi-lehiyo ako aduna sa pagpangalagad ngadto sa mga anak sa Langitnong Amahan sa tibuok kalibutan, naka-amgo ako sa mas hingpit nga gusto Niya nga ang tanan Niyang mga anak, tanan kanila, sa pagkaplag og kalinaw, hingpit nga kalipay, ug pagmaya diha sa ilang mga kinabuhi.

Ang propeta Lehi mitudlo, “Mga lalaki [ug mga babaye] maingon, nga unta sila makabaton og hingpit nga kalipay.”¹ Adunay daghang mga katarungan kon nganong ang kalinaw, hingpit nga kalipay, ug pagmaya mahimong moikyas kanato niini nga kinabuhi, lakip ang kakabus, gubat, kinaiyanhong mga katalagman, ug wala damha nga mga kapakyasan sa panarbaho, pangla-was, ug mga relasyon sa pamilya.

Apan bisan pa og dili kita makapugong sa daghan niadtong mga kusog nga naghampak sa atong mga kinabuhi dinhi sa yuta, samtang kita naningka-mot nga mahimong matinud-anong mga disipulo ni Ginoong Jesukristo, makakaplag kita og kalinaw, hingpit nga kalipay, ug pagmaya bisan pa sa kalibutanong mga kasamok nga nagli-but kanato.

Usa sa akong mga anak makausa miingon, “Dad, nagduda ako kon makahimo ba gyud kaha ako niini.” Ako mitubag, “Ang tanan nga gipangayo sa Langitnong Amahan kanato mao ang pagbuhat sa labing maayo nga atong mahimo sa matag adlaw.” Mga kaigsoonan, buhata ang labing maayo nga inyong mahimo sa matag adlaw, ug sa dili pa ninyo mahibaloan, makaam-go kamo nga ang inyong Langitnong Amahan nakaila kaninyo ug nga Siya nahigugma kaninyo. Ug kon mahibaloan ninyo kana—sa tinuoray nahibaloan gayud niini—ang inyong kinabuhi adunay tinuod nga katuyoan ug kahu-lugan, ug kamo mapuno sa hingpit nga kalipay ug kalinaw.

Isip ang Kahayag sa Kalibutan, ang Manluluwas miingon, “Ang tanang mosalig kanako dili na magpabilin sa kangitngit.”²

“Si Jesukristo mao ang ngalan nga gihatag sa Amahan, ug wala nay lain

nga ngalan nga gikahatag diin [kita] maluwas;

“Busa, ang tanan nga mga tawo kinahanglan gayud modala diha kanila sa ngalan nga gihatag sa Amahan.”³

Nagtudlo kanato ang mga kasulatan nga nagtinguha si Satanas sa paggiya sa mga katawhan ngadto sa kangitngit. Ang iyang tanan nga paningkamot mao ang pagsampong sa kahayag ug kamatuoran sa ebanghelyo ni Jesu-kristo. Sama sa gitudlo ni Lehi sa iyang mga anak, ang yawa “nagtinguha nga ang tanan nga mga tawo unta mahimo nga mauyamot sama ngadto kaniya.”⁴ Kon ang “buhat ug ang . . . himaya” sa Langitnong Amahan mao “ang pagpahinabo sa imortalidad ug kinabuhing dayon sa [mga lalaki ug mga babaye],”⁵ ang “buhat” ni Lucifer mao ang pagpahinabo sa kaalautan ug walay katapusan nga kagul-anan alang sa mga anak sa Dios. Ang sala ug kalapasan nagpangiub sa Kahayag ni Kristo sa atong mga kinabuhi. Busa ang atong tuyo mao ang pagladdad diha sa Kahayag ni Kristo, nga nagdala og kalinaw, hingpit nga kalipay, ug pagmaya.

Sa milabay nga 18 ka bulan, gidasisag sa Ginoo ang Iyang propeta ug mga Apostoles sa pagtuman sa pipila ka nindot nga mga pagpahiangay. Bisan pa niana, naguol ako nga ang espiritwal nga mga katuyoan niining mga pagpahiangay mawala diha sa pagkaukay mahitungod sa mga kausaban mismo.

Miingon si Joseph F. Smith miingon: “Ang tinuod, lunsay, yano nga ebanghelyo ni Jesukristo gipahiuli. Responsable kita alang sa pagpalambo niini dinhi sa yuta.”⁶ Midugang siya nga ang tinuod, lunsay, ug yano nga ebanghelyo mao ang “makaluwas nga mga doktrina ni Kristo.”⁷

Diha sa Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo, gitudlo ni Propeta Joseph Smith nga “pinaagi sa Pag-ula ni Kristo, ang tanan nga mga katawhan mahimo nga maluwas, pinaagi sa pagsunod sa mga balaod ug mga ordinansa sa Ebanghelyo.”⁸

Ang unang mga baruganan sa ebanghelyo mao ang hugot nga pagtuo diha ni Ginoong Jesukristo, paghinulsol, bunyag, ang gasa sa Espiritu Santo,

ug paglahutay hangtud sa katapusan. Ang iyang igsoong lalaki nga si Hyrum mitudlo: “Balik-balika kini pagsangyaw: imong makita nga sa matag adlaw bag-o nga mga ideya ug dugang nga lamdag mahitungod niini ipadayag diha kanimo. Mahimo kang magpausbaw diha niini . . . aron masabtan kini og maayo. Makahimo ka dayon sa pagpasabut niini sa mas sayon nga paagi ngadto niadtong [imong] tudloan.”⁹

Ang labing maayo nga mga paagi alang kanato aron makita ang espiritwal nga mga katuyoan sa Simbahan mao ang pagpuyo sa tinuod, lunsay, ug yano nga mga pagtulun-an ni Kristo ug sa paggamit usab sa duha ka dagko nga mga sugo sa Manluluwas: “Kamo mohigugma sa Ginoo nga inyong Dios sa tibuok ninyong kasingkasing. . . . Kamo mohigugma sa inyong silingan ingon sa inyong kaugalingon.”¹⁰

Ang pagkamasulundon ngadto niadtong duha ka mga sugo naghatag og paagi sa pagsinati og dugang nga kalinaw ug hingpit nga kalipay. Kon kita mohigugma ug moserbisyo sa Ginoo ug mohigugma ug moserbisyo sa atong mga silingan, kita natural nga mobati og

dugang nga kalipay nga moabut kanato sa dili mas maayong paagi.

Ang paghigugma sa Dios ug ang paghigugma sa atong mga silingan mao ang doktrinal nga sukaranan sa pangalagad; sentro sa panimalay, inabagan sa Simbahan nga pagkat-on; espiritwal nga pagsimba sa Igpapahulay nga adlaw; ug ang buhat sa kaluwasan diha sa duha ka pikas sa tabil inabagan sa mga Relief Society ug sa mga elders korum. Ang tanan niini nga mga butanga gibase sa balaang mga sugo sa paghigugma sa Dios ug sa paghigugma sa atong mga silingan. Aduna pa bay bisan unsa nga labaw ka nag-una, labaw ka importante, ug labaw ka yano kay niana?

Ang pagpuyo sa tinuod, lunsay, ug yano nga plano sa ebanghelyo motugot kanato og labaw nga panahon sa pagbisita sa mga biyuda, mga biyudo, mga ilo, gimingaw, masakiton, ug kabus. Makakaplag kita og kalinaw, hingpit nga kalipay, ug kamaya sa atong kinabuhi kon nagserbisyo sa Ginoo ug sa atong mga silingan.

Ang mga pagpahiangay sa Igpapahulay nga adlaw nga naghatag og gibug-aton sa nakasentro sa

panimalay, inabagan sa Simbahan nga pagkat-on ug pagtuon sa ebanghelyo mga oportunidad sa pagbag-o sa atong espiritu ug atong debosyon ngadto sa Dios sulod sa mga bongbong sa atong mga panimalay. Unsa ang posible nga mas yano, nag-una, ug lawom? Mga kaigsoonan, nakita ba ninyo nga ang pagkat-on ug pagtudlo sa ebanghelyo sa atong mga pamilya usa ka importanting paagi sa pagkaplag og hingpit nga kalipay ug pagmaya diha sa atong mga kinabuhi?

Namulong kabahin sa Igpapahulay, miingon ang Manluluwas, “Kay sa pagkatinuod kini mao ang adlaw nga gitudlo ngadto kaninyo sa pagpahulay gikan sa inyong mga kahago, ug mohatag og mga paghalad sa inyong mga pag-ampo ngadto sa Labing Halangdon.”¹¹ Midugang Siya, “Nga ang inyong kalipay mapuno . . . [pinaagi sa] paglipay ug pag-ampo . . . kamo [kinahanglan] nagbuhat niini nga mga butang uban sa pagpasalamat, uban sa malipayon nga mga kasingkasing ug mga panagway . . . [ug], uban sa kamaya sa kasingkasing ug malipayon nga panagway.”¹²

Palihug timan-i ang pipila ka importanting mga pulong niini nga pagpadayag: *hingpit nga kalipay, paglipay, pagpasalamat, malipayong mga kasingkasing, masadyaong kasingkasing, ug usa ka malipayong panagway*. Kini ingon ngari kanako nga ang pagsunod sa Igpapahulay nga adlaw kinahanglang magdala og mga pahiyom sa atong mga nawong.

Samtang kita mangalagad sa mas taas ug mas balaan nga paagi, palihug hunahunaa kon unsa ka importante kini nga kita motimbaya sa tanan kinsa moanha sa atong mga miting sa Simbahan, ilabi na ang bag-o nga mga miyembro ug mga bisita. Kinahanglan kitang tanan malingaw sa pagkanta ug sa pagpaminaw og maayo sa mga pulong sa pag-ampo sa sakrament uban sa bukas nga kasingkasing ug hunahunaa.

Ang mga pagpamatuod bahin sa hugot nga pagtuo diha sa atong pagpuasa ug pagpamatuod nga mga miting gipangulohan sa usa ka

miyembro sa bishopric, kinsa nakigbahin og mubo nga pagpamatuod nga gipunting diha sa plano sa kalipay ug sa tinuod, lunsay ug yano nga ebanghelyo ni Kristo. Ang tanan kinahanglan nga mosunod niana nga ehemplo. Kinahanglan nga atong hinumduman nga adunay ubang angay nga mga dapit sa pag-istorya o sa pagpakigbahin og mga kaagi sa pagbiyahe. Samtang kita maghimo sa atong mga pagpamatuod nga yano ug ipunting diha sa ebanghelyo ni Kristo, Siya mohatag og espiritwal nga pagbag-o samtang kita makigbahin sa atong mga pagpamatuod ngadto sa usag usa.

Ang epektibo nga pagpangalagad labing maayo nga matan-aw pinaagi sa gipunting nga salamin sa paghigugma sa Dios ug sa paghigugma sa atong mga silingan. Sa yano nga pagkasulti, mangalagad kita tungod kay atong gihigugma ang atong Langitnong Amahan ug ang Iyang mga anak. Ang atong mga paningkamot sa pagpangalagad mahimong mas malampuson kon kita maghimo sa atong pangalagad nga yano. Ang labing hingpit nga kalipay moabut gikan sa yanong mga butang sa kinabuhi, busa kinahanglan kitang magbantay sa dili paghunahuna nga mas daghang panginahanglan ang idugang ngadto sa bisan hain nga pagpahiangay nga atong nadawat aron sa pagtukod og hugot nga pagtuo ug ligon nga mga pagpamatuod diha sa mga kasingkasing sa mga anak sa Dios.

Dili nato himoong lisud ang mga butang pinaagi sa pagdugang og mga miting, mga pagpaabut, o mga kinahanglanon. Himoa kining yano. Diha niana nga pagkayano nga kamo makakaplag og kalinaw, hingpit nga kalipay, ug pagmaya nga akong kanunay nga gisulti.

Sulod sa mga katuigan ang mga katuyoan sa pagpangulo sa Simbahan, ingon nga gipahayag sa *Handbook 2*, mga resulta nga tataw ug yano, gikan diin ako nagkutlo:

“Mga pangulo awhaga ang matag miyembro sa pagdawat sa tanang importanting ordinansa sa pagkapari, hupti ang kauban nga mga pakigsaad, ug pagpakasarang alang sa kahimayaan ug sa kinabuhing dayon. . . .

“**Mga hamtong:** Awhaga ang matag hamtong sa pagpakatakus sa pagdawat sa mga ordinansa sa templo. Tudloi ang tanang mga hamtong sa pag-ila sa ilang mga katigulangan ug sa pagbuhat sa pagpuli nga mga ordinansa sa templo alang kanila.

“**Kabatan-onan:** Tabang sa pag-andam sa matag batan-ong lalaki sa pagdawat sa Melchizedek nga Pagkapari, sa pagdawat sa mga ordinansa sa templo, ug magpakatakus sa pagserbisyo og full-time nga misyon. Tabang sa pag-andam sa matag batan-ong babaye nga magpakatakus sa paghimo ug paghupot og sagrado nga mga pakigsaad ug sa pagdawat sa mga ordinansa sa templo. Lig-ona ang mga kabatan-onan pinaagi sa pag-apil sa makahuluganong mga kalihokan.

“**Tanang Miyembro:** Tabangi ang mga pangulo sa pagkapari ug sa auxiliary, mga ward council, ward ug full-time nga mga misyonaryo, ug ang mga miyembro magtambayayong sa pagtrabaho diha sa usa ka balanse nga paningkamot sa pagluwas og mga indibidwal, paglig-on og mga pamilya ug mga yunit sa Simbahan, pagdugang og kalihokan sa pagkapari pinaagi sa pagkabig, retention, ug activation. Tudloi ang mga miyembro sa pagsangkap alang sa ilang mga kaugalingon ug sa ilang mga pamilya ug sa pagtabang sa mga kabus ug timawa sa paagi sa Ginoo.”¹³

Ang akong serbisyo sa Simbahan nagpanalangin kanako og daghang talagsaon ug espesyal nga espiritwal

nga mga kasinatian. Ako saksi nga ang Ginoo naggiya sa Iyang Simbahan aron sa pagtuman sa Iyang mga katuyoan. Nakadawat ako og balaang paggiya lapas pa kaayo sa akong kapasidad. Ang hingpit nga kalipay sa pagpuyo sa ebanghelyo alang kanako gisentro diha sa tinuod, lunsay, ug yanong doktrina ug ebanghelyo ni Jesukristo.

Ako nakaserbisyo ubos sa mga yawe ug mga paggiya sa *unom* ka mga propeta ug mga Presidente sa Simbahan gikan ni Spencer W. Kimball ngadto ni Russell M. Nelson. Magpamatuod ako nga matag usa kanila kaniadto ug karon pinili nga propeta sa Dios. Nagtudlo sila kanato og importanting mga baruganan mahitunod sa Simbahan ug sa ebanghelyo ug doktrina ni Kristo. Si Presidente Nelson nagdala sa buhat sa Dios sa unahan sa usa ka makapahingangha nga lakang. Nag-ingon ako “makapahingangha” tungod kay siya mao lamang ang usa sa mga Kaigsoonan kinsa mas magulang kay kanako, ug ako adunay lisud nga panahon sa pagapas kaniya! Ako saksi nga ang mga yawe sa pagkapari ug ang awtoridad sa usa ka propeta sa Dios anaa diha kaniya. Nagtudlo si Presidente Nelson sa tinuod, lunsay, ug yanong ebanghelyo ni Jesukristo. Ako magpamatuod nga si Jesus mao ang Kristo, ug kini Iyang Simbahan—nga mapainubsanon nakong gipamatuod diha sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. 2 Nephi 2:25.
2. Juan 12:46.
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 18:23–24.
4. 2 Nephi 2:27.
5. Moises 1:39.
6. Joseph F. Smith, “Principles, Not Popularity,” *Improvement Era*, Hulyo 1906, 732.
7. Joseph F. Smith, “Principles, Not Popularity,” 732.
8. Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:3.
9. Hyrum Smith, in “What Is My Purpose as a Missionary?” *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo: Usa ka Giya sa Misyonaryo nga Pangalagad*, rev. ed. (2019), 6.
10. Doktrina ug mga Pakigsaad 59:5–6; tan-awa usab Levitico 19:18; Deuteronomio 6:5; Mateo 22:36–40.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 59:10.
12. Doktrina ug mga Pakigsaad 59:13–15.
13. *Handbook 2: Administering the Church* (2010), 3.4.

NI ELDER MATHIAS HELD
Sa Seventy

Pagpangita og Kahibalo pinaagi sa Espiritu

Kinahanglan kita nga makakat-on sa pag-ila sa kamatuoran dili lamang pinaagi sa atong makatarunganong panabut apan usab pinaagi sa hinay ug hinagawhaw nga tingog sa Espiritu.

Mahal nga mga kaigsuonan, ang Ginoo balikbalik nga nagsulti kanato sa “[pag] pangita og kasayuran gani pinaagi sa pagtuo ug usab pinaagi sa hugot nga pagtuo.”¹ Makadawat kita og kaha-yag ug salabutan dili lang pinaagi sa makatarunganong panabut apan usab pinaagi sa giya ug inspirasyon sa Espiritu Santo.

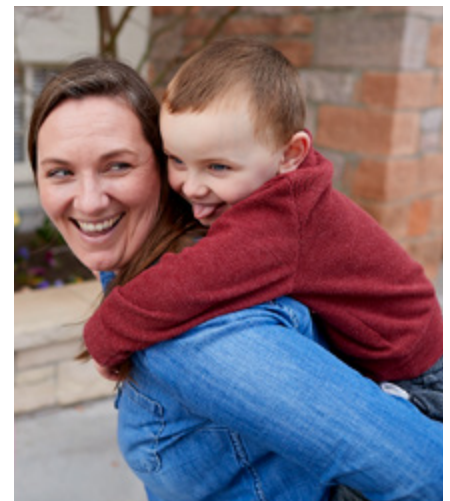
Kining dugang nga tinubdan sa kahibalo dili sa kanunay kabahin sa akong kinabuhi.

Ang akong asawa, nga si Irene, ug ako nagpamiyembro sa Simbahan 31 ka tuig ang milabay sa dihang bag-o pa kaming naminyo. Nagdako ming duha sa Colombia, apan pipila ka bulan human sa among kaminyoon, ang akong trabaho midala kanamo didto sa Germany. Batan-on pa kaayo kami ug adunay dakong paglaum ug mga gipaabut; usa kadto ka mahinamon ug malipayon nga panahon alang kanamo.

Samtang nakatutok ko sa akong trabaho, gibati ni Irene nga makadawat kami og usa ka matang sa mensahe gikan sa langit, nga wala masayre kon

unsa o kanus-a. Busa, gisugdan niya ang pagpasulod sa among panimalay sa tanang klase sa mga tigbaligya nga adunay mga encyclopedia, mga vacuum cleaner, mga cookbook, mga gamit sa kusina, ug uban pa, kanunay nga naghulat nianang talagsaong mensahe.

Usa ka gabii gisultihan ko niya nga duha ka mga batan-ong lalaki nga nagsul-ob og itom nga amerikana ang

nanuktok sa among pultahan ug nga siya mibati og klaro ug talagsaong impresyon nga pasudlon sila. Sila miingon nga gusto nila nga makigsulti kaniya mahitungod sa Dios apan mobalik pag-usab kon anaa usab ako sa balay. Mao na ba kaha kini ang gipaa-but nga mensahe?

Nagsugod sila sa pagbisita kanamo, ug sa ilang paggiya, kami nagbasa sa mga kasulatan ug among nasabtan ang kamahinungdanon ni Jesukristo isip among Manluluwas ug Manunubos. Sa wala madugay nagbasol mi nga nabunyagan sa dihang gagmay pa kaming mga bata, usa kadto ka pakigsaad nga wala namo himatnguni. Apan, ang pagpabunyang pag-usab nagpasabut usab nga magpasakop niining bag-ong Simbahan, mao nga kinahanglan una namong masabtan ang tanan mahitungod niini.

Apan unsaon namo pagkahibalo kon ang gisulti sa mga misyonaryo mahitungod sa Basahon ni Mormon, mahitungod ni Joseph Smith, ug mahitungod sa plano sa kaluwasan tinuod ba gayud ang tanan? Hinuon, nasabtan namo gikan sa mga pulong sa Ginoo nga kita “makaila kanila pinaagi sa ilang mga bunga.”² Busa, sa usa ka hinan-ay nga paagi, nagsugod kami sa pagsusi sa Simbahan pinaagi sa pagpangita sa mga bunga gamit ang mga mata sa among makatarunganon nga mga hunahuna. Unsa ang among nakita? Aw, nakita namo:

- Mahigalaon ug malipayon nga mga tawo ug talagsaon nga mga pamilya nga nakasabut nga ang atong katuyoan niining kinabuhi kay aron makabati kita ug kalipay ug dili lamang pag-antus ug kagul-anan.
- Ang simbahan walay sinuhulan nga kaparian apan ang mga miyembro mismo ang modawat sa mga buluhaton ug mga responsibilidad.
- Usa ka simbahan diin si Jesukristo ug ang mga pamilya anaa sa sentro sa tanan, diin ang mga miyembro magpuasa kausa sa usa ka bulan ug mohatag og tabang sa mga kabus ug nanginahanglan, diin ang maayo nga pamatasan gipasiugdahan,

nagtudlo kanato sa paglikay sa makadaut nga mga butang.

Agig dugang:

- Giganahan mi sa paghatag og importansya sa personal nga pag-uswag, sa edukasyon, sa kakugi ug pagpaningkamot sa kaugalingon.
- Nakakat-on mi mahitungod sa talagsaon nga matinabangon nga programa [humanitarian program].
- Ug nakadayeg mi sa kinatibuk-ang komperensya, uban sa talagsaong musika ug sa maalamon nga espirituhanong mga baruganan nga gipakigbahin didto.

Sa pagkakita niining tanan, wala kami makakita og sayop sa Simbahan. Sukwahi niini, nakagusto mi sa tanan namong nakita. Bisan pa niana, wala gihapon mi makahukom nga magpabunyang tungod kay gusto namong mahibaloan ang tanan sa dili pa kini buhaton.

Apan, bisan pa sa among pagduhaduha, ang Ginoo mapailubon nga nag-andam kanamo, Siya mihulma kanamo, ug Siya nagtabang kanamo sa pagkahibalo nga kinahanglan kita nga makakat-on sa pag-ila sa kamatuoran dili lamang pinaagi sa atong makatarunganon nga pangisip apan usab pinaagi sa hinay ug hinagawhaw nga tingog

sa Espiritu, nga mamulong labi na sa among mga kasingkasing.

Kana nga tingog ug ang resulta nga pagbati miabut usa niana kagabii human sa 10 ka bulan nga pagkat-on sa ebanghelyo, dihang nabasa namo sa Mosiah 18: “Ingon nga kamo matinguhaon sa . . . pagtambayayong sa usag usa nga mga alantuson, . . . ug sa paghupay niadto nga nagkinahanglan sa kahupayan, . . . kon mao kini ang tinguha sa inyong mga kasingkasing, unsay anaa kaninyo batok sa pagpabunyang diha sa ngalan sa Ginoo?”³

Kana nga tudling gikan sa Basahon ni Mormon misulod sa among mga kasingkasing ug mga kalag, ug kami kalit nga mibati ug nasayud nga walay rason nga dili magpabunyang. Naka-amgo mi nga ang mga tinguha nga gihisgutan niini nga mga bersikulo mao usab ang mga pangandoy sa among mga kasingkasing ug kanang mga buta-nga mao ang labing importante. Mas importante kadto kay sa pagsabut sa tanang butang tungod kay igo na ang among nahibaloan. Kanunay kaming misalig sa giya sa usa ka mahigugmaong Langitnong Amahan ug masaligon nga Siya magpadayon sa paggiya kanamo.

Busa, sa mao gihapong adlaw, nagpa-iskedyul mi alang sa among bunyang, ug sa wala madugay nabunyagan kami, sa katapusan!

Unsay among nakat-onan gikan niana nga kasinatian?

Una, among nahibal-an nga kita hingpit nga makasalig sa usa ka mahigugmaong Langitnong Amahan, kinsa makanunayong nagtabang kanato nga makab-ot ang klase sa tawo nga kabalo Siya nga mamahimong kita. Among napamatud-an ang maalamon nga kamatuoran sa Iyang mga pulong sa dihang Siya miingon, “Ako mopadayag ngadto sa mga katawhan og pagtulunan human sa usa ka pagtulunan, lagda human sa usa ka lagda, diyutay dinhi ug diyutay didto; ug bulahan kadto kinsa mopatalinghug sa akong mga lagda . . . , kay sila makakat-on og kaalam; kay ngadto kaniya nga modawat Ako mohatag og dugang pa.”⁴

Ug ikaduha, among nakat-unan nga, dugang sa among mga

makatarunganong hunahuna, ang laing aspeto sa pag-angkon og kahibalo makahatag kanato og giya ug pagsabot. Mao kini ang malinawon ug hinay nga tingog sa Espiritu Santo nga makigsulti sa atong mga kasingkasing ug sa atong mga hunahuna.

Ganahan ko nga itandi kini nga baruganan ngadto sa atong kapasidad sa panan-aw. Ang atong Amahan sa Langit mihatag kanato og dili usa lang, apan duha ka pisikal nga mga mata. Makakita kita og igo gamit ang usa lang ka mata, apan ang ikaduhang mata makahatag kanato og laing panglantaw. Kon kining duha ka panglantaw hiusahon diha sa atong mga utok, makamugna kini og tulo-ka-dimensyon nga hulagway sa atong mga palibut.

Sa samang paagi, gihatagan kita og duha ka tinubdan sa impormasyon, pinaagi sa atong pisikal ug espiritwal nga mga kapasidad. Ang atong hunahuna naghatag og usa ka panglantaw pinaagi sa atong pisikal nga mga pagbati ug pinaagi sa atong pangatarungan. Apan pinaagi sa gasa sa Espiritu Santo, ang Amahan naghatag usab kanato sa ikaduha nga panglantaw, nga mao gayud ang labing importante ug matuod tungod kay direkta kini gikan Kaniya. Apan tungod kay ang mga paghunghong sa Espiritu sa kasagaran dili kaayo maklaro, daghan nga mga tawo ang wala makamatikud niining dugang nga tinubdan.

Sa panahon unya nga kining duha ka mga panglantaw mahiusa diha sa atong mga kalag, usa ka kompleto nga hulagway magpakita sa katinuod sa mga butang kon unsa gayud sila. Sa pagkatinuod, pinaagi sa dugang nga panglantaw sa Espiritu Santo, ang pipila ka “ideya nga nagtuo tang tinuod,” nga gihulagway lamang pinaagi sa panabut sa atong hunahuna, mabutyag nga panglimbong o klaro nga sayop. Hinumdumi ang mga pulong ni Moroni: “Pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo kamo mahimo nga masayud sa kamatuoran sa tanan nga mga butang.”⁵

Sa akong 31 ka tuig isip usa ka miyembro sa Simbahan, ako nakasinati sa daghang mga higayon nga kon kita mosalig lamang sa atong makatarunganong panghunahuna

ug molimod o mosalikway sa espirituhanong pagsabot nga atong madawat pinaagi sa mga paghunghong ug mga impresyon sa Espiritu Santo, ingon og kita nag-agi sa kinabuhi nga usa ra ang mata. Apan sa pasumbingay nga pagkasulti, kita sa tinuod gihatagan og “duha ka mga mata.” Ang kombinasyon lamang sa duha ka mga panglantaw ang makahatag kanato sa tinuod ug hingpit nga hulagway sa tanang mga kamatuoran ug sa tanan nga atong masinati sa atong mga kinabuhi, ingon man sa tibuok ug lawom nga pagsabot sa atong pagkatawo ug katuyoan isip mga anak sa buhing Amahan sa Langit.

Napahinumduman ko sa unsay gitudlo ni Presidente Russell M. Nelson kanato usa ka tuig na ang milabay sa dihang siya miingon nga “sa umaabut nga mga adlaw, dili na posible ang espirituhanong pagsugakod kon wala ang giya, direksyon, ug makahupay nga impluwensya sa Espiritu Santo.”⁶

Nahibaloan nako sa hingpit nga kasigurohan nga:

- Kita adunay mahigugmaong Amahan sa Langit, ug kitang tanan miuyon nga moanhi sa yuta isip kabahin sa usa ka sagrado nga plano.
- Si Jesus mao ang Kristo, Siya buhi ug mao ang akong Manluluwas ug Manunubos.
- Si Joseph, usa ka mapahiubsanon nga mag-uuma, gitawag ug nahimong bantogan nga propeta kinsa

mipasiugda niini, ang dispensasyon sa kahingpitan sa mga panahon, uban sa tanang mga yawe niini, gahum, ug katungod sa balaan nga pagkapari sa Dios.

- Ang Basahon ni Mormon ikaduhang saksi ni Jesukristo, ug nga ang mga pamilya gihimo aron magpabilin nga mag-uban sa kahangturan.
- Ang atong Ginoo, si Jesukristo, nangulo niini, ang Iyang gipahiuli nga Simbahan, pinaagi sa atong buhing propeta, si Presidente Russell M. Nelson, karon.

Kini ug ang uban pang bililhon nga mga kamatuoran nahimong espiritwal nga mga tukuranan sa unsay gitabang sa Dios nga akong makab-ot. Ug ako naghulat sa daghang bag-o pa nga mga pagtulun-an nga gusto pa Niya nga madawat nako—ug ninyo—samtang magpadayon kita niining maanindot nga kinabuhi ug “magkat-on . . . gani pinaagi sa pagtuo ug usab pinaagi sa hugot nga pagtuo.”

Ako nasayud nga kining mga butang nga tinuod ug ako magpamatuod niini sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 109:7tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 88:118.
2. 3 Nephi 14:16.
3. Mosiah 18:8–10.
4. 2 Nephi 28:30.
5. Moroni 10:5.
6. Russell M. Nelson, “Pagpadayag alang sa Simbahan, Pagpadayag alang sa Atong mga Kinabuhi,” *Liahona*, Mayo 2018, 96.

NI ELDER NEIL L. ANDERSEN
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Ang Mata sa Hugot nga Pagtuo

Kon kita mopunit ug mopili kon unsa ang atong dawaton diha sa pamahayag, atong gipangiub ang atong mahangturong panan-aw, nagbutang og dako kaayong importansya sa atong kasinatian dinhi ug karon.

Sa hapit na ang Iyang Paglansang sa Krus, gidala si Jesus ngadto sa atubangan ni Pilato didto sa balay hukmanan. “Ikaw ba ang Hari sa mga Judeo?” Nagpaubos nga nangutana si Pilato. Si Jesus mitubag: “Ang akong pagkahari dili iya niining kalibutana. . . . [Mianhi] Ako sa kalibutan, aron magapanghimatuod ako [sa] kamatuoran. Ang tanan sila nga iya sa kamatuoran nagapatalinghug sa akong tingog.”

Mabiyabiyong nangutana si Pilato, “Kay unsa bay kamatuoran?”¹

Sa karon nga kalibutan, ang pangutana “Kay unsa bay kamatuoran?” mahimong malisud kaayo ngadto sa kalibutanon nga hunahuna.

Usa ka pagsiksik sa Google alang sa “Kay unsa bay kamatuoran?” naghatag og labaw sa usa ka milyon nga mga tubag. Kita adunay mas daghan nga impormasyon sa atong mga cell phone kay sa tanang mga basahon sa usa ka libreriya. Nagpuyo kita sa sobra ka puno og impormasyon ug opinyon. Madanihon ug matintalon nga mga

tingog naggukod kanato sa matag lihok.

Nasakmit sa karon nga kasamok, kini dili katingad-an nga daghan kaayo ang nagpadala sa ilang mga kaugalingon ngadto sa mga pulong nga gipamulong 2,500 ka tuig ang milabay ni Protagoras hangtud ni Socrates: “Unsa ang tinuod alang kanimo,” miingon siya, “tinuod alang kanimo, ug unsa ang tinuod alang kanako tinuod alang kanako.”²

Kamatuoran pinaagi sa Gipahiuli nga Ebanghelyo ni Jesukristo

Napanalanginan sa gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo, mapainubsanon kitang nagpahayag nga adunay pipila ka mga butang nga sa hingpit ug sa tuman mga tinuod. Kining mahangturong nga mga kamatuoran managsama alang sa matag anak nga lalaki ug babaye sa Dios.

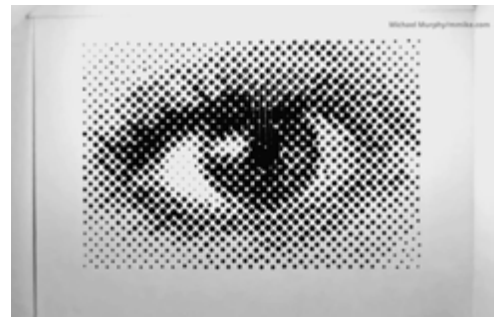
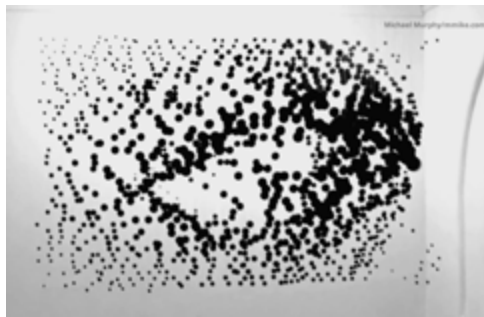
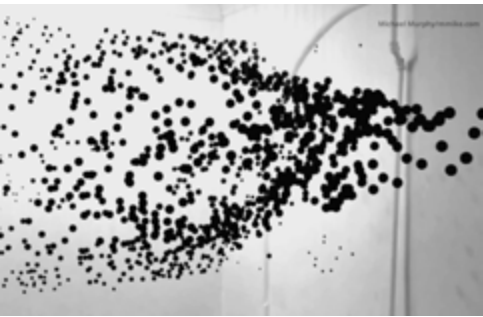
Ang mga kasulatan nagtudlo, “Ang kamatuoran mao ang kahibalo sa mga butang ingon nga sila mao karon, ug ingon nga sila mao sa kaniadto, ug ingon nga sila mao sa umaabut.”³ Ang kamatuoran motan-aw sa nangagi ug sa umaabut, nagpalambo sa panan-aw sa atong gamay nga tumong karon.

Si Jesus miingon, “Ako ang dalan, ang kamatuoran, ug ang kinabuhi.”⁴ Ang kamatuoran nagpakita kanato sa dalan paingon sa mahangturong kinabuhi, ug kini moabut lamang pinaagi ug tungod sa atong Manluluwas, si Jesukristo. Walay laing paagi.

Nagtudlo kanato si Jesukristo kon unsaon pagpuyo, ug, pinaagi sa Iyang Pag-ula ug Pagkabanhaw, Siya nagtanyag kanato og kapasayloan gikan sa atong mga sala ug imortalidad lapas pa sa tabil. Kini hingpit nga tinuod.

Siya nagtudlo kanato nga kini dili igsapayan kon kita adunahan o kabus, bantugan o wala ilhi, kalibutanon o yano. Hinoon, ang atong mortal nga pagpangita mao ang paglig-on sa atong pagtuo diha ni Ginoong Jesukristo, pagpili sa maayo ibabaw sa dautan, ug sa pagsunod sa Iyang mga sugo. Samtang atong gisaulog ang mga kabag-ohan sa syensya ug medisina, ang mga kamatuoran sa

Sa mainampuon pagpamalandong sa pamahayag pinaagi sa mata sa hugot nga pagtuo, kita mas makasabut kon unsa kanindot ang mga baruganan niini pagkasumpay, pagsuporta sa usag usa, ug pagpadayag sa plano sa atong Amahan alang sa iyang mga anak.

Dios moabut og layo lapas pa niini nga mga pagkaplag.

Agi og pagsupak ngadto sa mga kamatuoran sa kahangturan, kanunay adunay mga tumotumo aron sa paglinga sa mga anak sa Dios gikan sa kamatuoran. Ang mga pangatarungan sa kaaway sa kanunay managsama. Paminawa kini, gisulti 2,000 ka mga tuig ang milabay:

“[Ikaw] dili makahibalo sa mga butang nga [ikaw] wala makakita. . . [Bisan unsa ang buhaton sa tawo] dili kalapasan.”

[Ang Dios wala magpanalangin kaninyo, apan] matag [tawo] mauswag[on] sumala sa iyang [kaugali-ngong] kinaadman.”⁵

“Kini dili makatarunganon nga ang usa sama sa giingon nga . . . Kristo . . . [mahimong] ang Anak sa Dios.”⁶

“[Unsa ang inyong gituohan usa ka binuang nga tradisyon ug usa ka] pagkabuang sa inyong [hunahuna].”⁷ Murag sama karon, dili ba?

Uban sa Pagpahiuli sa ebanghelyo, naghatag kanato ang Dios sa paagi nga makakat-on ug mahibalo sa importanting espiritwal nga mga kamatuoran: atong nakat-unan kini pinaagi sa balaang mga kasulatan, pinaagi sa atong personal nga mga pag-ampo ug

sa atong kaugalingon nga mga kasinatian, pinaagi sa tambag sa buhing mga propeta ug mga apostoles, ug pinaagi sa paggiya sa Espiritu Santo, kinsa makatabang kanato nga “masayud sa kamatuoran sa tanan nga mga butang.”⁸

Ang Kamatuoran Pagatugkaron sa Espirituhanong Paagi

Makahibalo kita sa mga butang sa Dios samtang kita nagtinguha niini sa espiritwal nga paagi. Miingon si Pablo, “Ang tawo nga kalibutanon dili magadawat sa mga igatudlo sa Espiritu sa Dios. . . [Tungod] kay kini ugod kinahanglan man nga pagatugkaron sa espirituhanon nga paagi.”⁹

Tan-awa kining art ni Michael Murphy. Gikan niini nga panan-aw, lisud nimong katuohan nga kini usa ka mabulukong pasundayag sa tawhanong mata. Hinoon, samtang ikaw motan-aw sa mga tulbok gikan sa laing panan-aw, makita nimo ang kanindot sa buhat sa artist.

Sa ingon niana, atong makita ang espiritwal nga mga kamatuoran sa Dios pinaagi sa panan-aw sa mata sa hugot nga pagtuo. Miingon si Pablo: “Ang tawo nga kalibutanon dili magadawat sa mga igatudlo sa Espiritu sa Dios: kay alang kaniya kini mga binuang: ug siya dili arang makasabut niini, tungod kay

kini ugod kinahanglan mang pagatugkaron sa espirituhanong paagi.”¹⁰

Ang mga kasulatan, atong mga pag-ampo, atong kaugalingong mga kasinatian, modernong mga propeta, ug ang gasa sa Espiritu Santo nagdala kanato og tin-aw nga espiritwal nga panan-aw sa kamatuoran nga gikinahan alang sa atong panaw dinhi sa yuta.

Ang Pamayahag pinaagi sa Mata sa Hugot nga Pagtuo

Atong tan-awon ang pamahayag sa pamilya pinaagi sa mata sa hugot nga pagtuo.

Si Presidente Gordon B. Hinckley mipaila sa “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan” uban niini nga pahayag: “Sa daghan kaayong sayop nga gipakaylap isip kamatuoran, uban sa daghan kaayong panglingla kalabut sa mga sumbanan ug hiyas, uban sa daghan kaayong pagtintal ug pagdani aron madawat og inanay ang kahugaw sa kalibutan, gibati namong mopahimangno [kaninyo].”¹¹

Nagsugod ang pamahayag og: “Ang tanan nga mga tawo—lalaki ug babaye—gilalang diha sa hitsura sa Dios. Ang matag usa hinigugmang espiritu nga anak nga lalaki o babaye sa langitnong mga ginikanan, ug, sa ingon, ang

matag usa adunay mga kinaiya sa pagkadios ug kalagmitan nga mahimong usa ka dios.”

Kini mahangturon nga mga kama-tuoran. Kamo ug ako dili sulagma sa kinaiyahan.

Gusto ko kini nga mga pulong: “Didto sa gingharian sa kinabuhi nga wala pa dinhi sa yuta, ang espiritu nga mga anak nga lalaki ug babaye naka-ila ug nagsimba sa Dios ingon ilang Amahan sa Kahangturon ug midawat sa Iyang plano.”¹²

Nagpuyo kita sa wala pa kita matawo. Ang atong indibidwal nga pagkatawo nakapatik diha kanato sa hangtud. Sa mga paagi nga kita dili makasabut sa hingpit, ang atong espirital nga pagtubo didto nag-impluwensya kon kinsa kita dinhi.¹³ Gidawat nato ang plano sa Dios. Nasayud kita nga makasinati kita og mga kalisud, kasakit, ug kagul-anan dinhi sa yuta.¹⁴ Nahibalo usab kita nga ang Manluluwas moanhi ug nga samtang kita nagmatuod sa atong mga kaugalingon nga takus, mobangon kita diha sa Pagkabanhaw, adunay “himaya nga idugang diha sa [atong] mga ulo hangtud sa kahangturon.”¹⁵

Ang pamahayag walay lipudlipod: “Kami mopahayag sa mga paagi diin ang mortal nga kinabuhi gilalang nga gipahimutang sa Dios. Kami mopamatuod sa pagkabalaan sa kinabuhi ug sa iyang pagkamahinungdanon diha sa walay katapusan nga plano sa Dios.”

Ang plano sa atong Amahan nagawhag sa bana ug asawa sa pagdala og mga anak nganhi sa kalibutan ug naghatag kanato og katungdanan sa pagpamulong agi og panalipod sa wala pa mangatawo.

Mga Baruganan sa Pamahayag Nindot nga Pagkasumpay

Kon kita mopunit ug mopili kon unsa ang atong dawaton diha sa pamahayag, atong gipangiub ang atong mahangturong panan-aw, nagbutang og dako kaayong importansya sa atong kasinatian dinhi ug karon. Sa mainam-puon pagpamalandong sa pamahayag pinaagi sa mata sa hugot nga pagtuo, kita mas makasabut kon unsa kanindot pagkasumpay ang mga baruganan,

nagpadayag sa plano sa atong Amahan alang sa Iyang mga anak.¹⁶

Kinahanglan ba gayud kita nga mahibulong kon ang buhi nga mga propeta sa Ginoo nagpadayag sa Iyang kabubut-on ug, alang sa uban, ang mga pangutana magpabilin? Sa tinuod, pipila ang modumili dayon sa tingog sa mga propeta,¹⁷ apan ang uban mainam-puon mamalandong sa ilang matinuonong mga pangutana—mga pangutana nga mahusay sa pailub ug mata sa hugot nga pagtuo. Kon ang pamahayag napadayag pa sa laing gatusan ka mga tuig, gihapon adunay mga pangutana, lahi lamang nga mga pangutana kay sa karon. Usa ka katuyoan sa mga propeta mao ang pagtabang kanato sa paghu-say og sinserong mga pangutana.¹⁸

Sa wala pa mahimong Presidente sa Simbahan, si Presidente Russell M. Nelson miingon: “Ang mga propeta nakakita sa unahan. Makita nila ang makalilisang nga kakuyaw nga gibutang o ibutang sa kaaway diha sa atong dalan. Ang mga propeta makakita usab sa talagsaong mga posibilidad ug mga pribilehiyo nga naghulat niadtong kinsa maminaw *uban ang tuyo sa pagsunod*.”¹⁹

Magpamatuod ako sa kamatuoran ug espirital nga gahum sa nagkahiusang tingog sa Unang Kapangulohan ug sa Korum sa Napulog Duha.

Ang Kalibutan Nagpalayo

Sa akong tibuok nga kinabuhi, atong nakita ang mahinuklugon nga kausaban sa pagtuo sa kalibutan mahitungod sa daghang mga baruganan nga gitudlo diha sa pamahayag. Sa panahon sa akong pagkatin-edyer ug bag-ong mga katuigan sa kaminyoon, daghan sa kalibutan mipalayo gikan sa sumbanan sa Ginoo nga atong gitawag og balaod sa kaputli, nga ang sekswal nga mga relasyon kinahanglan nga mahitabo lamang tali sa usa ka lalaki ug usa ka babaye kinsa legal nga naminyo. Sa akong mga 20 ug 30 nga edad, daghan ang mipalayo gikan sa sagradong panalipod sa wala matawo, ingon nga ang aborsyon nahimong mas madawat. Sa mas bag-ohay nga mga katuigan, daghan ang mipalayo gikan sa balaod

sa Dios nga ang kaminyoon maoy usa ka sagradong panaghiusa tali sa usa ka lalaki ug sa usa ka babaye.²⁰

Nagtan-aw sa daghang mipalayo gikan sa mga utlanan nga gipahimutang sa Ginoo nagpahinumdom kanatonia nga adlaw sa Capernaum sa dihang gipahayag sa Manluluwas ang Iyang pagkabalaan ug sa kasubo “daghan sa iyang mga tinun-an . . . wala na managpanglakaw uban kaniya.”

Ang Manluluwas nangutana dayon sa Iyang Napulog Duha: “Buot ba usab kamong mobiya kanako?”

Si Pedro mitubag:

“Ginoo, kang kinsa man kami moadto? Ikaw mao ang may mga pulong mahitungod sa kinabuhing dayon.

“Ug kami nagatuo, ug among nasinati, nga ikaw mao kanang Kristo, ang Anak sa buhi nga Dios.”²¹

Dili Tanan Maayong Pagkahaum sulod sa Pamahayag

Adunay daghan kaayo, batan-on ug tigulang, kinsa maunungon ug matinuoron ngadto sa mga pagtulun-an sa mga propeta, bisan tuod og ang ilang kaugalingong bag-o nga kasinatian wala mohaum og maayo sa sulod sa pamahayag sa pamilya: ang mga bata kansang mga kinabuhi nauyog pinaagi sa diborsyo; mga kabatan-onan kansang mga higala nagbiaybiay sa balaod sa kaputli; mga babaye ug mga lalaki kinsa grabe nga nasamdan pinaagi sa pagkadili matinud-anon sa kapikas; mga bana ug mga asawa kinsa dili makapanganak; nag-inusara nga mga babaye ug mga lalaki, kinsa sa nagkalainlain nga mga katarungan, wala makahimo sa pagminyo.

Usa ka higala sa hapit 20 ka tuig, kinsa akong gidayeg og maayo, dili minyo tungod sa managsama nga sekso nga panag-ibugay. Nagpabilin siya nga matinuoron ngadto sa iyang mga pakigsaad sa templo, nakapalambo sa iyang mamugnaon ug propesyonal nga mga talento, ug dungganang miserbisyo sa Simbahan ug sa komunidad. Bag-ohay siyang miingon kanako, “Ako malooy niadtong anaa sa akong sitwasyon kinsa nagpili sa dili paghupot sa balaod sa kaputli dinhi sa kalibutan

diin kita nagpuyo. Dili ba si Kristo naghangyo kanato nga 'dili ka magpasakop niini nga kalibutan'? Kini tataw nga ang mga sumbanan sa Dios lahi gikan niadtong iya sa kalibutan."

Ang mga balaod sa tawo kasagaran molihok sa gawas sa mga utlanan nga gibuhat pinaagi sa mga balaod sa Dios. Alang niadtong kinsa nagtinguha sa pagpahimuot sa Dios, hugot nga pagtuo, pasyensya, ug kakugi mga gikinahanglan sa tinud-anay.²²

Ang akong asawa, si Kathy, ug ako nakaila og usa ka dili minyo nga sister, karon anaa sa iyang tunga-tunga sa pagka-40, kinsa natugahan diha sa iyang pangatungdanan nga mga abilidad ug maisugon nga nagserbisyo sa iyang ward. Siya usab mituman sa mga balaod sa Dios. Siya misulat:

"Nagpaabut ako sa adlaw nga mapanalanginan ako og bana ug mga anak. Naghulat gihapon ako. Usahay, ang akong sitwasyon nagdala og mga pagbati nga nahikalimtan ug nag-inusara, apan naninguha ako sa dili paghatag og importansya sa unsay wala kanako, ug hinoon sa unsay ako aduna ug unsaon nako nga makatabang sa uban.

"Pagserbisyo ngadto sa akong mga paryente, diha sa akong ward, ug diha sa templo nakatabang kanako. Wala ako hikalmi o nag-inusara tungod kay ako kabahin sa, ug tanan kita kabahin sa, usa ka mas dako nga pamilya."

Adunay Usa Kinsa Nakasabut

Ang uban moingon, "Wala kamo makasabut sa akong sitwasyon." Mahimong wala ako, apan nagpamatuod ako nga adunay Usa kinsa nakasabut.²³ Adunay Usa kinsa nasayud sa inyong mga palas-unon tungod sa Iyang sakripisyo nga gihimo didto sa tanaman ug diha sa krus. Samtang nagtinguha kamo Kaniya ug naghupot sa Iyang mga sugo, mosaad ako kaninyo nga mopanalangin Siya kaninyo ug mokuha sa mga palas-anon nga hilabihan ka bug-at nga pas-anon nga mag-inusara. Mohatag Siya kaninyo og mahangturon nga mga higala ug mga oportunidad sa pagserbisyo. Mas importante, Siya mopuno kaninyo og gamhanang Espiritu sa Espiritu Santo ug modan-ag

sa Iyang langitnong pag-uyon diha kaninyo. Walay mapili, walay kapilian nianang naglimud sa panag-uban sa Espiritu Santo o sa mga panalangin sa kahangturan nga takus sa atong paghunahuna.

Nasayud ako nga ang Manluluwas buhi. Ako saksi nga Siya mao ang tinubdan sa tanang kamatuoran nga sa tinuod importante ug nga Siya motuman sa tanang mga panalangin nga Iyang gisaad ngadto niadtong kinsa nagsunod sa Iyang mga sugo. Sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Juan 18:33, 36–38.
2. William S. Sahakian ug Mabel Lewis Sahakian, *Ideas of the Great Philosophers* (1966), 28.
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 93:24.
4. Juan 14:6.
5. Alma 30:15, 17.
6. Helaman 16:18.
7. Tan-awa sa Alma 30:14, 23, 27.
8. Moroni 10:5.
9. Joseph Smith Translation, 1 Corinthians 2:11 [sa 1 Corinthians 2:11, footnote c]; 1 Corinthians 2:14.
10. 1 Mga Taga-Corinto 2:14.
11. Gordon B. Hinckley, "Stand Strong against the Wiles of the World," *Ensign*, Nob. 1995, 100. Si Presidente Russell M. Nelson bag-ohay nga mipasabut og pipila ka kasaysayan sa pamahayag, ingon nga gipamubo ni Sheri Dew diha sa *Insights from a Prophet's Life: Russell M. Nelson* (2019), 208:
"Usa ka adlaw sa 1994, ang Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles migahin og usa ka adlaw sa ilang lawak sa konseho diha sa Templo sa Salt Lake naghigot og mga isyu nga nagpalibut sa pamilya. Ilang gihunahuna ang tanan gikan sa nagkadaghang klase sa pornograpiya bisan asa ngadto sa kalagmitang nagkalainlaing pamalaod batok sa pamilya. Kini dili bag-o nga panaghisgutan, apan nianang adlaw ang tibuok tulumanon nagpunting diha niining usa ka importante nga hilisgutan.
"Giribyu sa Napulog Duha ang doktrina ug ang mga palisiya, naghunahuna niadtong mga butang nga dili mausab—ang doktrina—ug kadtong mga butang nga posible nga mahimo—ang mga polisiya. Gihisgutan nila ang mga isyu nga ilang nakita nga moabut, lakip ang gipakusog nga pagpatuman sa katilingban alang sa kaminyoon sa managsama og sekso ug ang mga katungod sa mga lalaki nga magbinabaye o babaye nga maglinaki. 'Apan kana dili mao ang katapusan sa unsay among nakita,' mipasabut si Elder Nelson. 'Among nakita ang mga paninguha sa nagkalainlaing mga komunidad sa pagwagtang sa tanang mga sumbanan ug mga limitasyon kabahin sa sekswal nga kalihokan. Nakita namo ang

kalibug kabahin sa mga sekso [genders]. Makita namo nga kining tanan moabut.'
"Kining gipalugway nga panaghisgutan, dala sa uban sulod sa pipila ka gidugayon, migiya ngadto sa panapos nga ang Napulog Duha kinahanglan mag-andam og dokumento, gani tingali usa ka pamahayag, naglatid sa baruganan sa Simbahan kabahin sa pamilya nga ipakita ngadto sa Unang Kapangulohan alang sa ilang paghunahuna."

12. "Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan," *Liahona*, Mayo 2017, 145.
13. Miingon si Presidente Dallin H. Oaks: "Ang dili maihap nga mga tawo kinsa natawo dinhi sa yuta mipili sa plano sa Amahan ug nakig-away alang niini. Daghan usab kanato mihimo og mga pakigsaad uban sa Amahan kalabut sa unsay atong buhaton sa mortalidad. Sa mga paagi nga wala gipadayag, ang atong mga lihok didto sa kalibutan sa espiritu nag-impluwensya kanato sa mortalidad" ("The Great Plan of Happiness," *Ensign*, Nob. 1993, 72).
14. Tan-awa sa Dallin H. Oaks, "Kamatuoran ug ang Plano," *Liahona*, Nob. 2018, 25–28.
15. Abraham 3:26.
16. Miingon si Presidente Dallin H. Oaks:
"Ang mga kinabig nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nagtuo nga ang pamahayag sa pamilya, nga gi-isyu hapit ikaupat nga bahin sa gatasan ka tuig nga milabay ug karon gihubad ngadto sa daghang pinulongan, mao ang gihatagan sa Ginoo og balik nga gibug-aton ang mga kamatuoran sa ebanghelyo nga gikinahanglan natong ipatunhay bisan pa sa kasamtangang mga hagit sa pamilya. . . .
"Ako mopamatuod nga ang pamahayag sa pamilya usa ka pahayag sa mahangturon kamatuoran, ang kabubut-on sa Ginoo alang sa Iyang mga anak kinsa naninguha og kinabuhing dayon. Kini ang nahimong basehan sa pagtudlo og pamaagi sa Simbahan sulod sa 22 ka tuig ug magpadayon kini alang sa umaabot. Ikonsiderar kini nga mao, itudlo kini, sunda kini, ug kamo mapanalanginan samtang magpadayon kamo ngadto sa kinabuhing dayon. . . .
". . . Nagtuo ko nga ang atong kinaiya ngadto sa ug sa paggamit sa pamahayag sa pamilya usa sa mga pagsulay alang niini nga henerasyon. Ako nag-ampo alang sa tanang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa pagbarug nga lig-on niana nga pagsulay" ("Ang Plano ug ang Pamahayag," *Liahona*, Nov. 2017, 30–31).
17. Miingon si Presidente Russell M. Nelson: "Aduna niadtong kinsa nagngalan kanato [isip] kitid og panghunahuna, apan ang mga kitid og panghunahuna mao kadto kinsa dili motugot kanato sa pagbati ingon sa atong gibati apan gusto kanato nga motugot kanila nga mobati ingon sa ilang gibati. Ang atong baruganan sa katapusan molangkub ngadto sa balaod sa kaputi. Ang Napulo ka mga Sugog sa pagkakaroon balido lamang gihapon. Wala kini sukad mausab. . . . Kini dili atong katungod sa pag-usab sa mga balaod nga gimando sa Dios" (sa Dew, *Insights from a Prophet's Life*, 212).

18. Samtang ang pamilya sa tibuok kalibutan giataki, ang mga kamatuoran sa pamahayag sa pamilya manalipod kaninyo.

“Kamong talagsaon nga mga kabatan-onan nga bililhon, kinahanglan kamong makasabut sa malungtarong mga sangputanan sa pakigbatok sa katilingban karon sa mismong kahulugan sa kaminyoon. Ang gidebatihan karon naglakip sa pangutana kon ang duha ka mga tawo nga managsama ang gender mahimo bang magminyo. Kon kamo adunay pangutana mahitungod sa posisyon sa Simbahan bahin niini o sa bisan unsa nga importante nga isyu, pagmainampon sa pagpamalandong niini, dayon patalinghugi ang propetikahong mga mensahe sa umaabut nga kinatibuk-ang komperensya sa Simbahan karong Oktubre. Kadtong dinasig nga mga pakigpulong, dugang sa inspirasyon gikan sa Espiritu Santo, modala og mas dako nga pagsabut ngadto sa inyong salabutan” (Russell M. Nelson, “Youth of the Noble Birthright: What Will You Choose?” [Debosyonal sa Church Educational System alang sa young adults, Sept. 6, 2013], broadcasts. ChurchofJesusChrist.org).

19. Russell M. Nelson, “Barug isip Tinuod nga mga Milenyal,” *Liahona*, Okt. 2016, 53.

20. Nag-ingon si Presidente Nelson: “Ang sibil nga mga gobyerno na-impluwensya pag-ayo sa sosyal nga kabag-ohan ug sekular nga mga pilosopiya sa ilang pagsulat, pag-usab sa gisulat, ug sa pagpatuman sa mga balaod. Bisan unsa pay sibil nga balaod nga napasara, ang doktrina sa Ginoo kabahin sa kaminyoon ug sa moralidad *dili mausab*. Hinumdumi: ang sala, bisan himoong legal sa tawo, sala gihapon sa mga mata sa Dios!” (“Mga Desisyon alang sa Kahangturan,” *Liahona*, Nob. 2013, 108).

21. Juan 6:66–69.

22. Tan-awa sa Alma 32:41–43; ako kanunay nga nadani nga niining importanting kapitulo kabahin sa nagtubo natong pagtuo, ang mga hiyas nga hugot nga pagtuo, pasensya, ug kakugi gitingub sa paghisgot sa matag katapusang tulo ka mga bersikulo.

23. Tan-awa sa Alma 7:12; si Jesukristo wala lamang mag-antus sa atong mga sala apan alang sa atong mga kahuyang usab: “Siya modala diha kaniya sa kamatayon, nga siya mahimo nga mobadbad sa mga higit sa kamatayon diin naghigot sa iyang mga katawhan; ug siya modala diha kaniya sa ilang mga kahuyang, nga ang iyang kasingkasing mahimo nga mapuno uban sa kaloo, sumala sa unod, nga siya mahimo nga masayud sumala sa unod unsaon pagtabang ang iyang mga katawhan sumala sa ilang mga kahuyang.” (Mga kapareha og kahulugan sa *mga kahuyang* mao ang *sakit, kaluya, kasakit, kakulangan*.) Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 88:6: “Siya nga misaka sa itaas, ingon usab nga siya mikunsad sa tanan nga mga butang, niana siya nakatugkad sa tanan nga mga butang, nga siya unta diha sa tanan ug pinaagi sa tanan nga mga butang, ang kahayag sa kamatuoran.”

NI ELDER TAKASHI WADA
Sa Seventy

Magbusog sa mga Pulong ni Kristo

Ang magbusog sa mga pulong ni Kristo mahimong mahitabo bisan kanus-a ug bisan unsang okasyon kon andamon nato ang atong mga kasingkasing.

Ang atong Langitnong Amahan nahigugma kanato. Naghatag Siya og usa ka hingpit nga plano aron kita magmalipayon sa Iyang mga panalangin. Niining kinabuhia, kitang tanan gidapit sa pagduol kang Kristo ug modawat sa gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo pinaagi sa bunyag, modawat sa gasa sa Espiritu Santo, ug matitud-anong mosunod sa ebanghelyo. Gihulagway ni Nephi ang atong pasalig nga magpabunyag sa pagsulod sa “higpit ug pig-ot nga dalan,” ug siya nagpahinumdom kanato nga “mopadayon sa unahan uban ang pagkamakanunayon kang Kristo, . . . magbusog sa pulong ni Kristo, ug molahutay hangtud sa katapusan,” aron makadawat sa tanang panalangin nga gitagana sa Langitnong Amahan alang kanato (2 Nephi 31:19–20).

Si Nephi mipahinumdom usab kanato nga kon kita “magbusog sa mga pulong ni Kristo,” sila “magtugan [kanato] sa tanang mga butang nga [atong] buhaton” (2 Nephi 32:3) ug nga kita gitugyanan og gahum sa

pagbuntog sa “nagdilaab nga mga paná sa kaaway” (1 Nephi 15:24).

Unsa Ang Magbusog?

Niadtong batan-on pa ko, naghunahuna ko nga ang magbusog mao lang ang adunay daghang pagkaon nga may kan-on, sud-an, ug patis. Karon nasayud na ko nga ang tinuod nga magbusog sobra pa sa pagtagamtam og lamiang pagkaon. Kasinatian kini sa kalipay, pahimsog, selebrasyon, pagpakigbahin, pagpahayag og gugma ngadto sa mga pamilya ug mga hinigugma, pagpadangat sa atong pasalamat ngadto sa Dios, ug pagtukod og mga relasyon samtang makatagamtam og abunda, espesyal nga lamiang mga pagkaon. Nagtuo ko nga kon kita magbusog sa mga pulong ni Kristo, kinahanglan kitang maghunahuna sa samang matang sa kasinatian. Ang magbusog sa mga kasulatan dili lamang ang magbasa niini. Kinahanglan kining magdala og tinuod nga kalipay ug magpalig-on sa atong pakigrelasyon sa Manluluwas.

Tataw kining gitudlo diha sa Basahon ni Mormon. Hinumdumi ang damgo ni Lehi diin nakakita siya og usa ka kahoy “kansang bunga mada-nihon sa paghimo sa usa nga malipayon.” Kini nga bunga nagrepresentar sa gugma sa Dios, ug sa pagkaon ni Lehi sa bunga, “kini . . . hilabihan katam-is, labaw pa sa tanan nga [siya] sukad nakatilaw.” Kini “mipuno sa [iyang] kalag sa tuman nga hingpit nga kalipay” ug kini usa ka butang nga gusto niyang ipakigbahin sa iyang pamilya. (1 Nephi 8:10–12).

Kon kita magbusog, makakita usab kita nga ang gidaghanon o klase sa atong pagkaon mahimong dili importante kon ang atong mga kasingkasing napuno sa pasalamat. Nabuhi ang pamilya ni Lehi sa hilaw nga karne didto sa kamingawan, apan gihulagway ni Nephi kining malisud nga pagsulay, nag-ingon, “Hilabihan ang mga panalangin sa Ginoo” nga “ang among mga kababayen-an . . . mga mahimsog” ug nakahimo sa “[pagpadayon] sa ilang pagpanaw nga wala nay mga pagbagulbol” (1 Nephi 17:1–2).

Ang magbusog usahay maglakip sa pag-eksperimento ug pagtilaw-tilaw. Si Alma naghisgot kabahin sa maayong mga binhi nga gitanom sa atong mga kasingkasing. Samtang mag-eksperimento kita niini, atong maamguhan nga ang binhi mosugod “sa pagkanindot” (tan-awa sa Alma 32:28–33).

Magbusog sa mga Pulong ni Kristo

Ang mga panalangin nga magbusog sa mga pulong ni Kristo gamhanan ug makapausab sa kinabuhi. Adunay tulo ka butang nga buot kong modapit kaninyo sa paggamit diha sa inyong kinabuhi.

Una, ang mga pulong ni Kristo makatabang kanato “sa pagpalambo sa [atong] espirituhang kapasidad sa pagdawat og pagpadayag” (Russell M. Nelson, “Pagpadayag alang sa Simbahan, Pagpadayag alang sa Atong mga Kinabuhi,” *Liahona*, Mayo 2018, 96) ug luwas nga giyahan kita sa atong kinabuhi. Si Mormon nagtudlo nga ang mga pulong ni Kristo adunay “dako nga kalagmitan sa pagdala sa mga katawhan sa pagbuhat niana [diin] makiangayon” ug nga kini labaw nga gamhanan kaysa bisan unsa nga “ang espada” makabuhat (Alma 31:5). Sa akong pagsiksik sa kaalam sa Dios sa pag-atubang sa akong kaugalingong mga hagit, kanunay sa akong pagsulay sa “hiyas sa pulong sa Dios” (Alma 31:5), nadasig ako ug nakahimo og maalamon nga mga desisyon, nakabuntog sa mga tintasyon, ug nakapanalangin sa akong kinabuhi nga may dakong hugot nga pagtuo ngadto kang Kristo ug gugma alang niadtong anaa sa akong palibot. Ang atong propeta, si Russell M. Nelson, mitudlo kanato nga “sa umaabut nga mga adlaw, dili na posible ang espirituhang pagpakabuhi kon wala ang giya, direksyon, makahupay, ug

makanunayon nga impluwensya sa Espiritu Santo” (“Pagpadayag alang sa Simbahan, Pagpadayag alang sa Atong mga Kinabuhi,” 96). Ang gikinahanglan nga pagpadayag moabut samtang kita mosulay sa “gahum sa pulong,” ug kana nga pulong mahimong mahinungdanon kaayo kay sa bisan unsa nga atong masulayan o mahunahunaan.

Ikaduha, kon kita makigbisog sa kaugalingon natong pagkatawo ug kulang sa paghatag og bili sa kaugalingon, ang “makapahimuot nga pulong sa Dios” (Jacob 2:8) diha sa mga kasulatan makatabang kanato nga masayud kon si kinsa gayud kita ug maghatag kanato og kalig-on lapas pa sa atong kaugalingon. Ang pag-ila sa akong pagkatawo isip anak sa Dios maoy usa sa pinakanindot nga panahon nga akong nasinati. Sayo niana sa akong pagkabatan-on, wala akoy nahibaloan kabahin sa mga pagtulun-an sa Manluluwas. Dihang una akong nakabasa sa Bag-ong Tugon, ang mga pulong ni Kristo sa pagkatinuod nakaayo sa samaran kong kalag. Akong nasayran nga wala ako mag-inusara ug nga ako anak sa Dios. Sa dihang akong nailhan ang akong tinuod nga pagkatawo sa atubangan sa Dios, nahibaloan nako ang akong walay kinutuban nga potensyal pinaagi sa Pag-ula ni Kristo.

Si Enos usab mipakigbahin sa iyang personal nga kasinatian sa paglamdag nga moabut sa pagpamalandong sa mga pulong ni Kristo. Samtang gihangop ni Enos ang mga pulong nga gitudlo kaniya sa iyang amahan mahitungod sa “kinabuhi nga dayon, ug ang hingpit nga kalipay sa mga santos, [mituhop] gayud pag-ayo sa [iyang] kasingkasing,” ang iyang kalag “gigutom; ug [siya] miluhod sa atubangan sa [iyang] Magbubuhat . . . sa hilabihan nga pagampo” (Enos 1:3–4). Niana nga pagampo nasayud siya sa Manluluwas ug nahibalo nga kita adunay dakong bili, ug gihigugma ug mahimong pasayloon sa atong mga sayop, ug nga kita tinuod nga mga anak sa Dios.

Ikatulo, mapalambo nato ang kinabuhi sa uban pinaagi sa mga pulong ni Kristo. Sama nga si Enos adunay iyang kaugalingong panahon ug dapit diin

Naguol sila ug wala makasabut nga ang Manluluwas nakabuntog sa kamatayon. Sa ilang pagbangutan, wala sila mahibalo nga ang buhi nga Kristo naglakaw uban kanila. Bisan og si Jesus “[misaysay] kanila [sa] mga butang sa tibuok nga kasulatan mahitungod sa iyang kaugalingon,” wala gihapon sila makaila Kaniya isip ang nabanhaw nga Manluluwas hangtud nga sila milingkod ug mipikaspikas sa tinapay uban Kaniya. Dayon sila “nakasabut”. Samtang kita—o ang atong mga higala, mga kaila, ug mga silingan—magbusog ug mopikaspikas sa tinapay uban Kaniya, ang atong mga mata sa panabut mabuksan. Sa dihang ang mga tinun-an sa Emaus namalandong sa ilang panahon uban sa nabanhaw nga Manluluwas, miingon sila nga ang ilang kasingkasing nagdilaab sulod kanila samtang nagsaysay Siya kanila sa kasulatan (tan-awa sa Lucas 24:27–32). Kini mahitabo kanatong tanan.

Panapos

Sa pagtapos, ako mopamatuod nga ang magbusog sa mga pulong ni Kristo mahitabo sa bisan unsang panahon ug sa bisan unsang okasyon kon kita mangandam sa atong kasingkasing sa pagdawat niini. Ang magbusog sa mga pulong ni Kristo makadalit og makapatunhay sa kinabuhi nga pagpa-dayag, mopamatuod sa atong tinuod nga pagkatawo ug bili sa atubangan sa Dios isip Iyang anak, ug modala sa atong mga higala ngadto kang Kristo ug sa kinabuhing walay katapusan. Gusto nakong tapuson ang akong pakigpulong pinaagi sa pagbalikbalik sa imbitasyon ni Nephi sa dihang siya miingon: “Busa, kamo kinahanglan gayud mopadayon sa unahan uban ang pagkamakanunayon kang Kristo, magbaton sa usa ka hingpit nga kaha-yag sa paglaum, ug usa ka gugma sa Dios ug sa tanan nga mga tawo. Busa, kon kamo mopadayon sa unahan, magbusog sa pulong ni Kristo, ug molahutay hangtud sa katapusan, tan-awa, miingon ang Amahan: Kamo makabaton og kinabuhi nga dayon” (2 Nephi 31:20). Sa ngalan ni Jesu-kristo, amen. ■

ang mga pulong ni Kristo nakatandog sa iyang kasingkasing, ang Ginoo mobuhat sa Iyang bahin sa pagtandog sa mga kasingkasing niadtong kinsa kita buot mopakigbahin sa ebanghelyo. Kadaghanan kanato mahimong mawad-an og kadasig sa dihang misulay kita sa pagdapat og tawo sa pagpaminaw sa ebanghelyo tungod kay ang gusto natong mahitabo wala mahitabo. Bisan unsa pa man ang dangatan, ang Ginoo nagdapat kanato sa pag-abli sa atong ba-ba ug mopakigbahin sa mensahe sa ebanghelyo ngadto sa uban.

Duha ka tuig nang milabay, ang Ginoo mitandog sa kasingkasing sa akong minahal nga inahan, nga nakatabang kaniya sa pagdesisyon sa pagdawat sa ordinansa sa bunyag. Naghulat gayud ko niana nga adlaw sa iyang bunyag nga mahitabo sa hapit 35 na ka tuig. Aron siya makahimo niana nga desisyon, daghang mga miyembro sa Simbahan matinuorong nangalagad kaniya sama sa buhaton ni Kristo. Usa ka Domingo, mibati siya nga kinahanglan siyang mosimba. Gisunod niya ang pag-aghat. Samtang milingkod siya sa atubangan nga lingkuranan ug mihulat sa serbisyo sa sakramento nga magsugod, usa ka kwatro anyos nga batang lalaki mitindog sa iyang atubangan ug mitan-aw kaniya. Mipahiyom siya sa batang lalaki. Mibiya dayon kaniya ang batang lalaki ug mibalik sa iyang

kaugalingong lingkuranan, nga anaa sa pikas bahin sa lingkuranan diin ang akong inahan galingkod. Kini nga batang lalaki mikuha og butang gikan sa iyang lingkuranan ug mibalik ug gitunol sa akong inahan ang usa ka hymnbook ug milakaw balik sa iyang lingkuranan. Ang akong mama nakabantay nga dunay hymnbook nga gibutang sa matag lingkuranan sa chapel. Dali ra unta siyang makakuha og usa gikan sa lingkuranan sunod niya. Bisan pa man, nadani siya sa inosente nga buhat sa kamabination sa batang lalaki, nga nakat-unan sa iyang panimalay ug sa simbahan. Makatandog kadto nga higayon alang kaniya. Siya adunay kusganong impresyon nga gidapat siya sa Dios sa pagduol ug pagsunod sa Manluluwas. Gibati niya nga kinahanglan siyang magpabunyag. Kining gamayng bata nga lalaki wala mangita og pagdayeg sa iyang gibuhat, apan gibuhat lang gyud niya ang iyang pinakamaayo sa pagpuyo sa pulong sa Dios ug sa paghigugma sa iyang silingan. Ang iyang kamabination mihimo og importanteng kausaban sa kasingkasing sa akong inahan.

Ang mga pulong ni Kristo tiunay nga motandog gayud sa mga kasingkasing ug mopalambo sa panabut niadtong kinsa wala pa makakita Kaniya. Pagpadulong ngadto sa Emaus, duha ka tinun-an milakaw uban ni Jesus.

NI ELDER DAVID P. HOMER
Sa Seventy

Ang Pagpaminaw sa Iyang Tingog

Sa kalibutan nga daghang nag-indigay nga mga tingog, ang atong Langitnong Amahan mibuhat og paagi aron kita makadungog ug makasunod sa iyang tingog.

Ganinang sayo sa buntag, ang igsoong lalaki sa akong asawa mihatag kaniya og usa ka mubong sulat nga gisulat sa akong asawa ngadto sa iyang inahan daghang tuig na ang milabay. Niadtong panahona, si Sister Homer usa pa ka batang babaye. Kabahin niini, ang iyang sulat nag-ingon, “Minahal kong Mama, pasayloa ko nga wala ko mopambit sa akong pagpamatuod karong adlaw—apan gihigugma ko ikaw.” Sa among pagpaniudto, naghunahuna ko nga talagsaon kadto nga butang. Busa milingkod ko, ug misulat og mubo nga sulat nga nag-ingon, “Minahal nga Presidente Nelson, pasayloa ko nga wala ko mohatag sa akong pakigpulong karong adlaw—apan gihigugma ko ikaw.” Murag dili to maayo. Mao nga ania kita karon, ug malipayon ko nga modugang sa akong mga pulong niadtong gipamulong niini nga sesyon karong adlaw.

Daghang tuig na ang milabay, nagbiyahe ko sakay sa gamay nga eroplano nga gimaneho sa bag-ohay lang nakadawat og sertipiko nga piloto. Sa katapusan sa among biyahe, giklaro

na nga makalanding mi. Apan samtang nagkaduol kami sa yuta, nakadungog ko og alarma sa lugar nga lingkuranan sa piloto [cockpit] nagpahimangno sa piloto sa “pagpasaka.” Ang piloto mitan-aw ngadto sa mas sinati nga kawang piloto [copilot], kinsa mitudlo sa ubos nga direksyon, palayo sa runway, ug miingon, “Karon na!”

Ang among eroplano kusog nga miliko sa wala ug paubos, dayon

misaka sa usa ka tukma nga gihabogon, mibalik sa sumbanan sa landing, ug miabut nga luwas sa among destinasyon. Human niana nahibaloan namo nga adunay laing eroplano nga andam na sa paglupad. Kon amo pang gisunod ang instruksyon sa alarma, mabunggo unta mi, kaysa mapalayo, gikan sa nagpadulong nga eroplano. Kini nga kasinatian nagtudlo nako og duha ka importanting mga pagtulun-an: Una, sa kritikal nga mga gutlo sa atong kinabuhi, makadungog kita og daghang mga tingog nga magilog sa atong atensyon. Ug ikaduha, kinahanglan nga maminaw kita sa husto nga mga tingog.

Nag-indigay nga mga Tingog

Nagpuyo kita sa kalibutan nga anaa ang daghang tingog nga nagtinguha sa atong atensyon. Uban sa tanang lab-as nga mga balita, mga tweet, mga blog, mga podcast, ug mga tambag gikan ni Alexa, Siri, ug uban pa, malisud natong mahibaloan kung hain nga mga tingog ang kasaligan. Usahay maminaw kita sa kadaghanan alang sa giya sa atong kinabuhi, naghunahuna nga ang kinabag-an makahatag kanato sa pinakamaayong tinubdan sa kamatuoran. Usahay kita “magkiankiang . . . taliwala sa duha ka daplin,”¹ mopili nga “dili mabugnaw ug dili usab mainit.”² Sa gihapon sa laing mga panahon mosunod kita kon unsay sayon, maminaw sa usa lang ka tingog o isyu sa paggiya kanato, o mosalig lang sa atong kaugalingong abilidad sa paghunahuna.

Samtang kini nga mga pamaagi makatabang, ang kasinatian nagtudlo kanato nga dili sa tanang panahon kini sila masaligan. Kon unsay popular dili sa tanang panahon mao ang pinakamaayo. Ang paghunong taliwala sa duha ka opinion dili makahatag og direksyon. Ang kahamugaway talagsa nga modala ngadto sa mga butang nga mahinungdanon. Ang pagpaminaw sa usa lang ka tingog o isyu makadaut sa atong abilidad nga makakita. Ug ang pagsalig lamang sa atong kaugalingong panghunahuna makagiya kanato ngadto sa sobra nga kasamok sa panghunahuna. Kon dili kita mag-amping, ang sayop nga mga tingog makapalayo kanato gikan sa sentro sa ebanghelyo ngadto sa mga dapit diin ang hugot nga pagtuo lisud nga ipadayon, ug gamay ra ang madugang kanato kay sa kahaw-ang, kapaitan, ug kakulang sa katagbawan.

Ang Pagpaminaw sa Sayop nga Tingog

Akong ihulagway kon unsay akong gipasabut pinaagi sa pagkumpara ug sa usa ka ehemplo gikan sa kasulatan. Ang mga mananaka og bungtod [mountain climbers] kasaragan motawag sa gihabogon nga labaw sa 8,000 ka mitros nga mao ang “dapit sa kamatayon [death zone]” tungod kay niana nga gihabogon, walay igong oxygen nga makasustiner sa kinabuhi. Adunay espiritwal nga katugbang ang dapit sa kamatayon. Kon mogahin kita og sobrang panahon sa mga dapit diin wala ang pagtuo, ang

mga tingog nga murag maayo sa pangdungog mohikaw kanato sa espiritwal nga oxygen nga atong gikinahanglan.

Sa Basahon ni Mormon, atong mabasa ang mahitungod ni Korihor, kinsa nakasinati niini. Sikat kaayo siya kay ang iyang mga pagtulon-an “makapahimuot [ngadto] sa kalibutanon nga hunahuna.”³ Miingon siya nga ang mga ginikanan ug mga propeta nagtudlo og binuang nga mga tradisyon nga ang tuyo mao ang pagpugong sa kagawasan ug pagpadayon sa pagka-ignorante.⁴ Nangatarungan siya nga ang mga tawo kinahanglang gawasnon nga mopili tungod kay ang mga sugo gihimo lamang aron sa pagpugong sa kagawasan.⁵ Para niya, ang pagtuo sa Pag-ula ni Jesukristo “mao ang sangputanan sa usa ka nagsalimuang nga hunahuna,” namugna tungod sa pagtuo sa usa ka binuhat kinsa dili gayud mahimong tinuod tungod kay Siya dili man makita.⁶

Si Korihor nakahimo og dakong kasamok mao nga siya gidala atubangan sa labaw nga maghuhukom ug sa halangdon nga pari. Didto, siya mibarug “sa pagsulti sa hilabihan ka lanog nga mga pulong” nanghinaway sa mga lider ug nangita og usa ka timailhan. Usa ka timailhan ang gihatag. Siya gihampak aron siya dili makasulti. Si Korihor dayon nakaamgo nga siya nailad, ug naghunahuna sa bililhong mga kamatuoran nga iyang gibiyaa, siya mitiyabaw, “ako sa kanunay nasayud.”⁷

Dayon si Korihor nangilimus og pagkaon hangtud nga siya gitunobtu-noban sa usa ka grupo sa mga Zoramite hangtud namatay.⁸ Ang katapusang bersikulo niini nga istorya naglangkub niining masulob-on nga pamalandong: “Ug sa ingong kita makakita nga ang yawa dili mobulig sa iyang mga anak sa katapusan nga adlaw, apan diha-diha moguroy kanila ngadto sa impyerno.”⁹

Ang Husto nga Tingog

Kay gusto sa atong Langitnong Amahan ang mas maayo alang kanato, gihimo Niyang posible nga kita makadungog sa Iyang tingog. Sa kasagaran, ato Siyang madungog pinaagi sa mga impresyon nga ihatag sa Espiritu Santo. Ang Espiritu Santo mao ang ikatulong sakop sa Dios nga Kapangulohan. Siya mosaksi sa Amahan ug sa Anak,¹⁰ gipadala aron “motudlo [kanato] sa tanang mga butang,”¹¹ ug “mopakita [kanato] sa tanang mga butang nga kinahanglan [natong] buhaton.”¹²

Ang espiritu makigsulti sa lainlaing mga tawo sa lainlaing paagi, ug Siya mahimong makigsulti sa samang tawo sa lainlaing paagi sa lainlaing panahon. Isip resulta, ang pagkat-on sa daghang paagi sa Iyang pagpakigsulti kanato usa ka makanunayong tumong sa kinabuhi. Usahay, makigsulti Siya sa atong “hunahuna ug sa [atong] kasingkasing”¹³ sa usa ka tingog nga gamay apan gamhanan, modulot “kanila nga . . . [naka]dungog ngadto sa kinahiladman.”¹⁴ Usahay ang Iyang mga impresyon “musulod sa [atong] [mga] hunahuna” o “mutandog . . . sa [atong] mga pagbati.”¹⁵ Usahay ang atong dughan “moinit diha sulod [kanato].”¹⁶ Sa uban pa gayud nga panahon Iyang pun-on ang atong mga kalag sa kalipay nga makalamdag sa atong mga hunahuna,¹⁷ o mosulti og kalinaw sa atong nahasul nga mga kasingkasing.¹⁸

Pagpangita sa Iyang Tingog

Makit-an nato ang tingog sa Amahan sa daghang mga sitwasyon. Makit-an nato kini kon kita mag-ampo, kon kita magtuon sa mga kasulatan, mosimba, moapil sa matinuoron nga mga diskusyon, o moadto sa templo.

Sigurado, makit-an nato kini sa kompe-rensya niini mismong tapos sa semana.

Karong adlawa atong gipaluyohan ang 15 ka mga lalaki isip mga propeta, mga manalagna, ug mga tigpadayag. Ang ilang pagka-espirtuhanon ug kasi- natian naghatag kanila og talagsaong panglantaw nga gikinahanglan kaayo nato. Ang ilang mga mensahe dali kaayong makit-an ug gipamulong sa hingpit nga katin-aw. Sila mosulti kana- to unsa ang ganahan sa Dios nga atong mahibaloan, popular man kini o dili.¹⁹

Ang pagpangita sa Iyang tingog sa bisan asa niini nga mga sitwasyon maayo, apan ang pagpangita niini diha kanila mas labing maayo. Ug kon madungog nato kini, kinahang- lang tumanon nato ang direksyon nga gihatag. Si Apostol Santiago miingon, “Hinoon tumana ninyo ang pulong, ug dili kay magpaminaw ra kamo niini.”²⁰ Ug si Presidente Thomas S. Monson nagtudlo: “Magbantay kita. Maghulat kita. Maminaw kita nianang ligdong, hinay nga tingog. Kon kini mosulti, ang maalamon nga mga lalaki ug mga babaye mosunod.”²¹

Kon ang Direksyon Dugay nga Moabut

Sayo sa akong propesyonal nga kinabuhi, si Sister Homer ug ako gihangyo sa pagdawat og usa ka kausa- ban sa mahimutangan sa among traba- ho. Nianang higayona, alang kanamo daw sama kini sa usa ka *dako kaayo* nga desisyon. Nagtuon mi, nagpuasa mi, ug nag-ampo mi, apan ang tubag dugay nga miabut. Sa katapusan, mihimo mi og desisyon ug mipadayon. Sa pagbu- hat niini, gibati namo ang kalinaw ug sa daling panahon nahibaloan namo nga usa kadto sa pinakamaayo nga desisyon nga among nahimo.

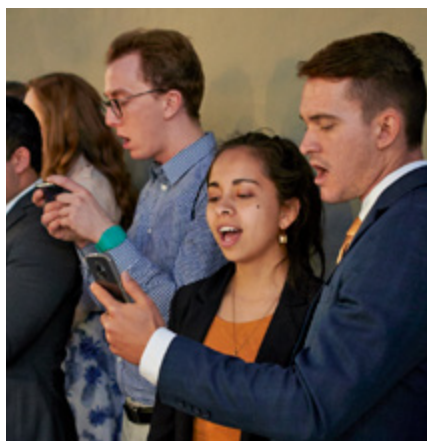
Isip resulta, nakat-onan namo nga ang mga tubag usahay dugay nga moabut. Tingali tungod kay dili kini ang hustong panahon, tungod kay ang tubag wala kinahanglana, o tungod kay ang Dios misalig nga makahimo kami sa desisyon nga kami lang. Si Elder Richard G. Scott sa makausa nagtudlo nga kinahanglang mapasalamaton ta sa maong mga higayon ug misaad niini: “Kon kamo nagpuyo nga takus ug

ang inyong pagpili uyon kanunay sa pagtulun-an sa Manluluwas ug kamo gikinahanglan nga mobuhat, padayon uban sa pagsalig. . . . Ang Dios dili motugot nga kamo moabut og layo nga walay pahimangno kon nasayop kamo sa inyong desisyon.”²²

Kinahanglan Gayud Kitang Mopili

Busa, kinahanglan kitang mopili kon asa, taliwala sa nagkalainlaing mga tingog, ang atong sundon. Sundon ba nato ang dili siguro nga mga tingog nga gidapigan sa kalibutan, o buhaton nato ang buhat nga gikinahanglan aron matugotan ang tingog sa Amahan nga mogiya kanato sa atong mga desisyon ug manalipud kanato gikan sa kakuyaw? Kon mas makugihon kita sa pagpangita sa Iyang tingog, mas mahimo kining sayon nga madungog. Dili kay ang iyang tingog magkakusog apan ang atong abilidad sa pagpaminaw nadugangan. Ang Manluluwas misaad nga kon kita “mopatalinghug sa [Iyang] mga lagda, ug maminaw sa [Iyang] tambag,” Siya “mohatag [kanato] ug dugang pa.”²³ Ako mopamatuod nga kini nga saad tinuod—alang sa matag usa kanato.

Hapit usa ka tuig na ang milabay, namatyan kami ug igsoong lalaki nga maguwang nako sa usa ka aksidenti sa sakyanan. Ang sayong mga tuig ni John puno sa saad ug kalampusan. Apan samtang nagkahingkud siya, ang masa- kiton nga lawas ug hinay nga panghu- nahuna mipalisud sa iyang kinabuhi. Samtang ang pagkaayo nga iyang gilau- man wala moabut niining kinabuhia, si John hinoon nagpadayon sa iyang

pagtuo, determinado nga molahutay, sa labing maayo niyang mahimo, hangtud sa katapusan.

Karon, nasayud ko nga si John dili hingpit, apan natingala ko kon unsa ang nakahatag kaniya niana nga talagsaong paglahutay. Daghang mga tingog ang midapit kaniya nga magmadudahon, apan wala siya mosunod niini. Hinoon, iyang gihimo ang tanan sa pag-ankla sa iyang kinabuhi diha sa sentro sa ebang- helyo. Nagpakabuhi siya diha, tungod kay nasayud siya nga diha niya mapal- gan ang tingog sa iyang Agalon, nagpa- kabuhi siya diha, tungod kay nasayud siya nga diha lamang siya matudloan.

Panapos

Mga kaigsuonan, sa kalibutan nga daghang nag-indigay nga mga tingog, ako mopamatuod nga ang atong Langitnong Amahan mibuhat og paagi aron kita makadungog ug makasunod sa Iyang tingog. Kon kita makugihon, Siya ug ang Iyang Anak mohatag kana- to sa direksyon nga atong gipangita, sa kalig-on nga atong gikinahanglan, ug sa kalipay nga atong gitinguha. Sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

- 1 Mga Hari 18:21.
- 2 Tan-awa sa Pinadayag 3:15–16.
- 3 Alma 30:53; tan-awa usab sa Alma 30:18.
- 4 Tan-awa sa Alma 30:14, 23–24, 27.
- 5 Tan-awa sa Alma 30:17, 23, 27.
- 6 Alma 30:16; tan-awa usab sa Alma 30:13, 15, 26, 28.
- 7 Alma 30:31, 52; tan-awa usab sa Alma 30:23, 28, 43, 50, 53.
- 8 Tan-awa sa Alma 30:56, 58–59.
- 9 Alma 30:60.
- 10 Tan-awa sa 2 Nephi 31:18.
- 11 Juan 14:26.
- 12 2 Nephi 32:5; tan-awa usab sa 2 Nephi 32:1–4.
- 13 Doktrina ug mga Pakigsaad 8:2.
- 14 3 Nephi 11:3.
- 15 Doktrina ug mga Pakigsaad 128:1.
- 16 Doktrina ug mga Pakigsaad 9:8.
- 17 See Doktrina ug mga Pakigsaad 6:14–15; 11:13.
- 18 Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 6:22–23.
- 19 Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 1:38.
- 20 Santiago 1:22.
- 21 Thomas S. Monson, “The Spirit Giveth Life,” *Liahona*, Hunyo 1997, 4.
- 22 Richard G. Scott, “Ang Paggamit sa Langitnon nga Gasa sa Pag-ampo,” *Liahona*, Mayo 2007, 10.
- 23 2 Nephi 28:30.

NI ELDER JEFFREY R. HOLLAND
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Tan-awa ang Kordero sa Dios

Ang atong giusab nga serbisyo sa Dominggo gihimo aron sa paghatag og gibug-aton sa sakramento sa Panihapon sa Ginoo isip ang sagrado, giila nga maoy sentro sa atong sinemana nga kasinatian sa pagsimba.

Maayo ra unta gayud ako hangtud nga akong nakita ang mga luha sa mga mata sa mga batan-on diha sa choir. Kadtong mga luha mas maayo nga wali kaysa akong mahatag.

Nagtan-aw gikan sa daplin sa suba, milabay sa naghinamhinam nga pundok sa katawhan nga nagtinguha sa pagpabunyang kaniya, si Juan, gitawag nga Magbubunyang, nakakita sa layo sa iyang ig-agaw, si Jesus sa Nazaret, determinadong naglakaw padulong kaniya aron mohangyo sa alang sa samang ordinansa. Sa matinahurong paagi, apan igo nga madungog niadtong anaa sa duol, si Juan militok sa pagdayeg nga midasig gihapon kanato human sa duha ka milenyum: “Tan-awa ang Kordero sa Dios.”¹

Makahatag kini og pagtulun-an nga kining dugay nang gipanagna nga mag-una kang Kristo wala motawag Kaniya og “Jehova” o “Manluluwas” o “Manunubos” o bisan “ang Anak sa Dios”—ang tanan niini takus nga mga

titulo. Wala, si Juan mipili sa labing una ug tingali labing komon nga nailhang imahe sa relihiyoso nga tradisyon sa iyang katawhan. Siya migamit sa simbolo sa usa ka gisakripisyo nga karnero nga gitanyag sa pag-ula alang sa mga sala ug mga kasubo sa usa ka napukan nga kalibutan ug tanang napukan nga katawhan niini.

Palihug tuguti ko sa paghinumdum og gamay niadtong nga kasaysayan.

Human sa pagpapahawa sa Tanaman sa Eden, si Adan ug Eva nag-atubang og makagun-ob nga kaugmaon. Sa pag-abli sa pultahan sa mortalidad ug temporal nga kinabuhi alang kanato, ilang gisirad-an ang pultahan sa imortalidad ug kinabuhing dayon alang kanila. Tungod sa usa ka kalapasan nga ilang gituyo sa pagpili alang kanato, sila karon nag-atubang og pisikal nga kamatayon ug espiritwal nga kalaglagan, pagkabulag gikan sa atubangan sa Dios hangtud sa kahangturan.² Unsay ilang buhaton? Aduna bay paagi nga makalingkawas niining lisod nga kahimtang? Dili lang kita sigurado kon unsa kadako ang gitugot nga mahinumduman sa mga panudlo nga nadawat nila samtang didto pa sila sa tanaman, apan sila *gayud* nahinumdon nga sila kinahanglan kanunay maghalad og sakripisyo ngadto sa Dios og usa ka putli, walay lama nga karnero, ang unang natawo nga laki sa ilang panon.³

Sa wala madugay usa ka anghel ang miabut aron sa pagpasabut nga kini nga sakripisyo usa ka matang, usa ka simbulo sa umaabut nga paghalad nga pagahimuon alang kanila sa Manluluwas sa kalibutan kinsa taliabut. “Kini nga butang mao ang usa ka pagkasama sa sakripisyo sa Bugtong Anak sa Amahan,” ang anghel miingon. “Busa, . . . ikaw maghinulsol ug motawag sa Dios diha sa ngalan sa Anak hangtud sa kahangturan.”⁴ Maayo nalang, adunay paagi sa paglingkawas ug pagkahimaya.

Didto sa kinabuhi sa wala pa dinhi sa yuta nga mga konseho sa langit, ang Dios misaad kang Adan ug Eva (ug kanatong tanan) nga ang tabang moabut gikan Kaniya kinsa mao ang putli, walay lama, Unang Anak sa Amahan, ang Kordero sa Dios “nga gihalad sukad sa pagtukod sa kalibutan,”⁵ sama sa paghulagway ni Apostol Juan Kaniya. Pinaagi sa paghalad sa ilang kaugalingong gagmay nga simbolokanhong mga nating karnero dini sa mortalidad, si Adan ug ang iyang kaliwatan mipahayag sa ilang pagsabut ug sa ilang pagsalig sa maulaong sakripisyo ni Jesus ang Usa nga Dinihugan.⁶ Sa kadugayan, ang tabernakulo sa kamingawan maoy nahinaboan niining ordinansa ug, human niana, ang templo nga himuon ni Solomon.

Subo lang, isip simbulo sa tinud-anay nga paghinulsol ug puno sa pagtuo nga pagpakabuhì, kining puno sa ritwal nga paghalad sa nati nga walay lama nga mga karnero wala kaayo mosalir, sama sa kadaghanang gipakita sa Daang Tugon. Ang moral nga tinguha nga nagauban niadtong mga sakripisyo usahay dili molungtad og igong gidugayon nga mauga ang dugo diha sa mga bato. Bisan unsa paman, wala kini molungtad sa igong gidugayon nga makapugong sa pagpatay og igsoong lalaki, sa dihang si Cain mipatay sa iyang igsoong si Abel diha sa unang henerasyon.⁷

Uban sa samang mga pagsulay ug mga kasamok sulod sa mga siglo, dili ikatingala nga ang mga anghel sa langit mikanta sa hingpit nga kalipay sa dihang, sa katapusan, si Jesus nahimugso—ang dugay nang gipanaad nga Mesiyas Mismo. Human sa Iyang mubo nga mortal nga pangalagad, kining labing putli sa tanang karnero sa Pagpalabay miandam sa Iyang mga disipulo alang sa Iyang kamatayon pinaagi sa pagpaila sa sakramento sa Panihapon sa Ginoo, usa ka mas personal nga matang sa ordinansa nga gipaila gawas lang sa Eden. Aduna gihapoy usa ka halad, maglakip gihapon kini og sakripisyo, apan kini adunay simbolismo nga mas lawom, mas makapahinuklog ug personal pa kay sa pagpatay sa unang natawo nga

nating karnero. Alang sa mga Nephite, human sa Iyang Pagkabanhaw, ang Manluluwas miingon niini:

“Kamo dili na mohalad ngari kanako nga magpaagas og dugo. . . .

“ . . . Kamo mohalad og usa ka sakripisyo ngari kanako nga usa ka masulub-on nga kasingkasing ug usa ka mahinulsulon nga espiritu. Ug kinsa kadto nga moduol ngari kanako nga adunay usa ka masulub-on nga kasingkasing ug usa ka mahinulsulon nga espiritu, kaniya Ako mobunyag uban sa kalayo ug uban sa Espiritu Santo. . . .

“ . . . Busa paghinulsol, . . . ug aron maluwas.”⁸

Akong minahal nga mga igsoon, uban sa makapahinam nga bag-ong paghatag og gibug-aton sa dugang nga pagkat-on sa ebanghelyo diha sa panimalay, importante kaayo alang kanato nga mahinumdom nga kita gisugo gihapon nga “moadto sa balay alampoanan ug mohalad sa inyong mga sakramento diha sa akong balaan nga adlaw.”⁹ Agig dugang sa paggahin og panahon alang sa mas nakasentro sa panimalay nga pagtudlo sa ebanghelyo, ang atong giusab nga serbisyo sa Dominggo nakapakunhod sa kakomplikado sa iskedyul sa miting sa paagi nga naghatag og gibug-aton sa sakramento sa Panihapon sa Ginoo isip sagrado, giila nga maoy sentro sa atong sinemana nga kasinatian sa pagsimba. Kita kinahanglan mohinumdom sa personal nga paagi kutob sa atong mahimo nga si Kristo namantay gikan sa usa ka kasingkasing nga masulob-on tungod sa pagpas-an nga nag-inusara sa mga sala ug mga kasubo sa tibuok tawhanong pamilya.

Sa ingon nga kita nakatampo niadtong makamatay nga palas-anon, ang samang higayon nagkinahanglan sa atong pagtahud. Mao nga, kita giawhag sa pag-abut og sayo sa atong mga serbisyo madominggo ug magpakita og balaang pagtahud, haum ang sininaan alang sa pag-apil sa sagrado nga ordinansa. Ang “pang-simba nga panamit” nawad-an og gamay sa iyang kahulugan sa atong panahon, agig pakita og pagtahud alang Kaniya kansang presensya atong gianhi, kinahanglan natong

ibalik kadtong tradisyon sa sininaan ug pamustura ma-Dominggo ug kon kanus-a ug asang dapita kita makahimo.

Kabahin sa pag-abut sa husto nga oras, ang pagtugot nga maulahì kanunay nga mapinanggaong ihatag ngadto sa bulahang mga inahan kinsa, uban sa mga anak, mga makaon-kaon, ug bag nga dunay diaper ug ilisan nga paspas misulod nga nagkagidlay, swerte ganing nakaabut pa gayud sa simbahan. Dugang pa, aduna y uban nga dili kalikayan nga makit-an ang ilang baka nga nahulog sa atabay sa buntag sa Igpapahulay. Hinuon, ngadto sa naulahing grupo kita makaingon *panagsa* nga ang pagkalangay masabtan ra, apan kon ang baka anaa sa atabay *matag* Dominggo, nan kami kusganong mosugyot nga ibaligya ang baka o tabunan ang atabay.

Sa samang paagi, mohimo kami og apostolikanhong pangamuyo nga iban-iban ang kasaba sa sanktwaryo sa atong mga gambalay [building]. Gananan kaayo kita nga mobisita sa usag usa, ug kita gikinahanglan gayud—usa kini sa mga kalipay sa pagtambong sa simbahan—apan *dili* kini pagahimuon nga langas diha sa dapit nga pihong gipahinugod alang sa pagsimba. Ako nahadlok nga ang mga bisita nga dili pareha nato og tinuohan makugang sa usahay nga kalangas nga dili maayong paminawon

sa usa ka dapit nga unta mahulagway pinaagi sa pag-ampo, pagpamatuod, pagpadayag, ug kalinaw. Tingali ang langit makugang usab og gamay.

Makadugang kini sa espiritu sa atong panagtigum sa sakramento kon ang mga nagdumala anaa na sa atubangan sa wala pa magsugod kini nga panagtigum, naminaw sa pasiuna nga musika ug matinahurong mopakita og ehemplo nga pagasundon natong tanan. Kon adunay nagtabi dinhi sa entablado, dili na kita mahibulong sa panagtabi diha sa kongregasyon. Among pahalipay ngadto sa mga bishopric kinsa miwagtang sa mga pahibalo nga makabalda sa espiritu sa atong pagsimba. Ako, usa na niana, dili makahunahuna nga ang usa ka pari sama ni Zacharias—didto sa karaang templo sa Ginoo, padulong mosalmut sa nag-inusarang pribiliheyo sa pagsakripisyo sa usa ka halangdong pagkapari [high priest] nga kausa lamang moabut kaniya sa tibuok niyang kinabuhi—dili nako siya mahulagway nga mohunong sa atubangan sa altar aron sa pagpahinumdom kanato nga ang lumba sa hinimong duwaan sa mga bata unom nalang ka semana gikan karon ug ang pagparehistro hapit na.

Mga kaigsoonan, kini nga oras nga gi-orden sa Ginoo mao ang labing sagrado nga oras sa atong semana. Pinasikad sa sugo, kita magpundok alang sa labing sagad nga madawat nga ordinansa sa Simbahan. Sa paghinumdom kini Kaniya kinsa nangutana kon ang kopa nga Iya na untang imnon mahimong kuhaon, apan maisugong mipadayon tungod kay nahibalo Siya nga alang sa *atong* kaayuhan *dili* pagakuhaon. Makatabang kini kon kita mahinumdom nga ang simbulo niana nga kopa hinayhinay nga nagpadulong kanato pinaagi sa mga kamot sa usa ka 11 o 12 anyos nga deacon.

Inig abut sa sagrado nga oras nga atong ipresentar ang atong sagrado nga gasa ngadto sa Ginoo, aduna kita’y kaugalingon nga mga sala ug mga kahuyang ug mga kasamok nga sulbarunon; mao kana ang hinungdan nga atua kita didto. Apan kita mahimong

mas magmalampuson nianang paghinulsol kon kita mahunahunaon sa ubang masulub-ong mga kasingkasing ug magul-anong mga kalag nga naglibut kanato. Naglingkod dili layo ang pipila kinsa tingali nagbakho—sa dayag o sa tago—diha sa tibuok himno sa sakramento ug sa mga pag-ampo niadto nga priest. Unta kita sa hilum maghunahuna niana ug mohalad sa atong diyutay nga pan sa kahupayan ug gamay nga kopa sa kalooy—unta ato kining ipahinungod kanila? o ngadto sa mga nagbakho, nagkalisud nga mga miyembro kinsa *wala* diha sa sakramento ug, gawas sa gamay nga makaluwas nga pagpangalagad sa atong bahin, dili gihapon makaanha sa sunod semana? o sa atong mga kaigsoonan kinsa dili mga miyembro sa Simbahan apan *atong* mga kaigsoonan? Dili mahurot ang pag-antus dinhi sa kalibutan, sa sulod sa Simbahan ug sa gawas, busa tan-aw sa bisan asa nga direksyon ug makakita ka og usa ka tawo kansang kasakit daw bug-at ra kaayo ug kansang kasubo daw walay katapusan. Usa ka paagi nga “kanunay mahinumdom kaniya”¹⁰ mao ang pag-uban sa Bantugang Mananambal

sa Iyang walay katapusang buluhaton sa pagbayaw niadto nag-antus ug naghupay sa kasakit niadto ngaguo.

Minahal nga mga higala, samtang kita naghiusa sa tibuok kalibutan matag semana diha sa atong gilau-man nga usa ka nag-anam ka sagrado nga pag-ila sa halangdong nga maualong gasa ni Kristo ngadto sa tanang katawhan, magdala unta kita *ngadto* sa altar sa sakramento og “dugang luha alang sa iyang mga kasubo [ug] dugang kasakit sa iyang kaguo.” Ug dayon, samtang kita namalandong, nag-ampo, ug nakigsaad pag-usab, hinaut nga kita mokuha *gikan* nianang sagrado nga higayon og “dugang pailub sa pag-antus, . . . dugang pagdayeg alang sa kahupayan.”¹¹ Alang sa samang pailub ug kahupayan, alang sa samang kabalaan ug paglaum, ako nag-ampo alang kaninyong tanan sa ngalan Niya kinsa mipikaspikas sa bililhong tinapay sa pagpasaylo ug mibu-bu sa balaang bino sa katubsanan, gani si Jesukristo, ang halangdong ug manggiloy-on ug Kordero sa Dios. amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Juan 1:29.
2. Tan-awa sa 2 Nephi 9:8–9.
3. Tan-awa sa Moises 5:5; tan-awa usab sa Exodo 12:3–10.
4. Moises 5:7–8; tan-awa usab sa Moises 5:9.
5. Pinadayag 13:8.
6. Tan-awa sa Giya Ngadto sa Kasulatan, “Usa nga Dinihugan”.
7. Sukwahi kaayo kay, ang pagpatay ni Cain kang Abel, usa ka buhat nga sa katapusan gimandoan ni Satan, tingali adunay kalabutan sa kalagot ni Cain sa sayong bahin tungod sa iyang gisakripisyon halad nga gisalikway sa Ginoo samtang ang kang Abel gidawat.
“Ang Dios . . . miandam og sakripisyo pinaagi sa gasa sa Iyang kaugalingong Anak, nga ipadala . . . pag-abli sa pultahan nga mahimong mosulod ang tawo ngadto sa atubangan sa Ginoo. . . .
“Pinaagi sa hugot nga pagtuo niini nga pag-ula o plano sa katubsanan, si Abel mihalad ngadto sa Dios og sakripisyo nga gidawat, nga mao ang unang natawo sa kahayupan. Si Cain mihalad og bunga sa yuta, ug wala dawata. . . [Ang Iyang sakripisyo nagkinahanglan] sa pagpaagas sa dugo” (*Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* [2007]), 56; tan-awa usab sa 125–27).
8. 3 Nephi 9:19–20, 22.
9. Doktrina ug mga Pakigsaad 59:9.
10. Moroni 4:3; 5:2.
11. “More Holiness Give Me,” *Hymns*, no. 131.

Kinatibuk-ang Sesyon sa Priesthood

NI ELDER GARY E. STEVENSON
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Basahon sa mga taktika ug mga angayang buhaton [Playbook] sa Imong Pagkapari

Paghimo og inyong kaugalingon nga playbook kon unsaon ninyo pagpamatuod sa inyong kaugalingon isip usa ka disipulo ni Kristo.

Sa milabayng Disyembre, ang Unang Kapangulohan mipagawas og pamahayag nga mipahibalo nga ang 11 anyos nga mga batang lalaki “magsugod na sa pagtambong . . . sa Aaronic Priesthood nga mga korum . . . sa pagsugod sa Enero sa tuig nga sila mahimong 12.”²¹

Tungod niana, atol sa unang bahin niini nga tuig, adunay pipila ka natingala nga mga 11 anyos kinsa nagtuo nga magpabilin pa sila sa Primary hangtud sa sunod nilang adlawng natawhan apan karon nag-apud-apod na sa sakramento matag Dominggo isip mga bag-ong gi-orden nga mga deacon sa Simbahan.

Ambot lang kaha kinsay labing nasurprisa ani nga kausaban—ang mga deacon o ilang mga ginikanan. Niadtong—dul-an 80,000 ka bag-o nga mga deacon, daghan ang anaa uban kanato karong gabhiona niining dako nga Conference Center o misalmot

pinaagi sa teknolohiya. Amo kamong gihangop sa talagsaong pag-inigsuonay sa pagkapari!

Kini nga kausaban nakapahimo niining panagtigum nga usa ka makasaysayanon—kini tingali mao ang pinakadako nga grupo sa mga naghupot sa Aaronic nga Pagkapari *sukad* nga mitambong og usa ka kinatibuk-ang sesyon sa priesthood sa kinatibuk-ang komperensya. Tungod niining espesyal nga okasyon, akong ipunting ang pakigpulong ilabi na ngadto sa mga batan-ong lalaki sa Aaronic nga Pagkapari.

Mga Leksyon nga Nakat-unan gikan sa Pagnat sa Kusog

Isip mga estudyante, daghan kanin-yo ang nagpalambo sa inyong mga talento, mga interes, ug mga kalingawan pinaagi sa extracurricular nga mga kalihokan sa eskwelahan o diha sa

pribado nga mga leksyon, mga koponan, ug mga grupo sa gawas sa eskwelahan, lakip na ang pagnat sa kusog.

Tungod kay hilig nako ang pagnat sa kusog sa tibuok nakong kinabuhi, kanunay kong midayeg niadtong mopalambo sa ilang mga abilidad sa pagdula hangtud sa punto nga sila modula sa dili kasarangan nga mga ang-ang. Alang sa usa ka tawo nga mahimong maayo *kaayo* sa bisan unsa, nanginahanglin kini, agig dugang sa natural nga talento nagkinahanglan kini og dili yanong disiplina, sakripisyo, ug dili maihap nga mga oras sa pagbansay ug pagpraktis. Ang samang mga magdudula kasagaran makadungog sa usahay-sakit nga mga panaway gikan sa mga tigbansay [coach] ug andam nga ipadaplin lang usa ang ilang gusto karon alang sa usa ka butang nga mas labaw pa sa umaabut.

Nakaila kita og mga miyembro sa Simbahan ug mga lider sa pagkapari kinsa nakasinati og kalampusan sa pinakataas nga mga ang-ang sa propesyunal nga pagkamagdudula. Adunay daghang maayo nga mga panig-ingnan, apan gamay lang ang akong malista dinhi tungod sa limitado nga oras. Nakaila tingali mo sa uban niining mga magdudula: sa baseball, Jeremy Guthrie ug Bryce Harper; sa basketball, Jabari Parker ug Jimmer Fredette; sa soccer, Ricardo Rojas; sa liga sa rugby, William Hopoate; ug sa football, Taysom Hill ug Daniel Sorensen. Ang matag usa nakahimo og importanting kontribusyon sa iyang gidulaan.

Samtang sila malamposon kaayo sa ilang mga larangan, kini nga mga kalalakin-an maoy una nga moangkon nga dili sila perpekto sa ilang pagkamagdudula o perpekto nga mga tawo. Nangingkamot sila pag-ayo nga mahimong labing maayo sa ilang larangan—ug sa pagtuman sa ebanghelyo. Mobangon sila kon sila madagma, ug maningkamot sila nga makalahutay hangtud sa katapusan.

Tun-i ang Basahon sa mga taktika ug mga angayang buhaton [Playbook]

Sa team nga sports, ang mga taktika gihimo alang sa piho nga mga

sitwasyon sa dula ug gibutang diha sa playbook. Ang mga magdudula mahibalo sa ilang piho nga buluhaton alang sa matag stratehiya. Ang malampuson nga mga magdudula magtuon pag-ayo sa playbook nga, sa dihang ang usa ka stratehiya ang pilion, nasayud gayud sila, dihadhiha dayon, asa moadto ug unsay buhaton.

Sa samang paagi, kitang mga nag-hupot sa pagkapari adunay usa usab ka koponan (usa ka kurom) ug usa ka playbook (ang balaang mga kasulatan ug ang mga pulong sa mga propeta sa modernong panahon).

Inyo bang gipalig-on ang inyong mga kauban sa koponan?

Unsa ka subsob ninyong gitun-an ang inyong playbook?

Nakasabut ba gayud kamo sa inyong buluhaton?

Pag-atubang sa Oposisyon

Aron masabtan pa og dugang ang analohiya, ang maayo kaayong mga coach nahibalo sa mga kalig-on ug mga kahuyang sa ilang koponan ingon man usab sa ilang kaatbang. Maghimo sila og stratehiya nga makahatag kanila og labing dakong kahigayunan alang sa kadaugan. Kamo kaha?

Nahibalo mo unsa nga mga tintasyon nga kamo huyang kaayo, ug makatag-an kamo kon unsaon sa kaatbang pagsulay sa pagpahisalaag ug pagpaluya kanimo. Nakabuhat na ba kamo og personal nga stratehiya ug playbook aron mahibalo kamo unsaon pagtubag sa dihang nag-atubang kamo og oposisyon?

Samtang nag-atubang kamo og nagkalain-laing moral nga mga

tintasyon—uban man sa laing mga tawo o nag-inusara nga nagtan-aw sa screen [sa computer, cellphone o telebisyon screen]—nahibalo na kamo sa inyong stratehiya. Kon ang usa ka higala mosugyot nga moinum og ilimnong makahubog o mosulay og drugas, nahibalo namo unsay buhaton. Inyo na kining gibansay ug nahibalo na kamo unsay buhaton sa wala pa kini mahitabo.

Uban sa usa ka stratehiya, usa ka playbook, ug usa ka lig-on nga pasalig sa pagtuman sa inyong buluhaton, inyong makita nga ang tintasyon wala kaayoy kontrol diha kaninyo. Nakahimo na kamo og desisyon kon unsaon ninyo paglihok ug unsay inyong buhaton. Dili na kamo kinahanglan mohimo og desisyon sa matag higayon nga kamo mag-atubang og tintasyon.

Ang usa sa Napulog Duha mipa-ambit og usa ka sugilanon nga naghulagway niini nga baruganan. Isip usa ka priest sa high school pa, nakighugoy-hugoy siya uban sa iyang mga higala. Human sila mipalit og makaon, nagsakay-sakay sila sa sakyanan sa dihang usa kanila misugyot nga motan-aw gayud sila og usa ka salida. Ang problema kay nahibalo siya nga usa kadto ka salida nga dili gayud siya motan-aw. Bisan og diha-diha gibati niya ang pagpamugos ug kabalaka bahin sa sitwasyon, nakaplano na siya alang niini. Usa kini ka sitwasyon nga aduna nay pihong plano sa iyang playbook sa pagkapari.

Miginhawa og lawom ug nanghingu-sog, siya miingon, “dili ko interesado niana nga salida. Ihunong lang ko sa among balay,” diin ila kining gibuhat.

Usa ka yanong lihok nga nagdala ngadto sa kadaugan! Mga katuigan ang milabay, usa sa iyang mga higala niadtong gabhiona mihulagway sa unsang paagi nga kining ehemplo napamatud-an nga usa ka dakong kalig-on alang kaniya aron maisugon nga moatubang og samang mga sirkumstansya diha sa iyang kaugalingon nga kinabuhi.

Mga Pahina gikan sa Playbook

Mihangyo ko sa pipila sa mga Brethren sa pagrekomendar og mga stratehiya nga mahimo ninyong iapil sa inyong playbook. Ania ang pipila ka dinasig nga mga sugyot:

- Pag-ampo matag adlaw alang sa mas dakong kahayag ug usa ka pagpamatuod kang Jesukristo.
- Paminaw pag-ayo sa mga panudlo sa inyong mga ginikanan, inyong bishop, ug inyong mga lider sa Young Men ug sa korum.
- Likayi ang pornograpiya ug imoral nga sulod sa social media.
- Hinumdumi ang mga panaad nga inyong gihimo ngadto sa Dios, ug paningkamot nga mabuhat kini.
- Pagtuon sa mga sugilanon sa mga bantugang propeta, ug sunda ang ilang maayo nga mga hiyas.
- Panalangini ang mga anak sa Langitnong Amahan pinaagi sa pagserbisyo.
- Pagbaton og maayo nga mga higala nga makatabang kaninyo nga mahimong usa ka tawo nga gusto ninyong mamahimo.
- Mahimong batid sa paggamit sa FamilySearch nga app ug sik-sika ang inyong kaugalingong

Jimmy Fredette

Bryce Harper

Daniel Sorensen

Jeremy Guthrie

kasaysayan sa pamilya.

- Pagplano og mga dapit nga dangpanan diin makalingkawas kamo sa dautang mga impluwensya.
- Higugmaa ug tabangi nga malig-on ang ubang sakop sa inyong kurom sa pagkapari [priesthood quorum].

Nakigsulti usab ako sa mga magdudula kansang mga hulagway bag-ohay lang natong nakita. Nakapaikag kanako nga wala nila ilha ang ilang kaugalingon basi lamang sa unsay ilang *nabuhay*, isip propesyunal nga mga magdudula, apan basi sa kinsa *sila*, isip mga anak sa mapinanggaong Langitnong Amahan ug mga naghupot sa pagkapari sa Dios.

Karon maminaw kita sa ilang mga hunahuna:

- Si Jimmer Fredette, dinhi usa ka deacon nga nagkat-on unsaon pagsul-ob ang iyang necktie, miingon: “Nakakat-on ko sa pagsalig sa akong kahibalo ug hugot nga pagtuo sa katinuod sa ebanghelyo. Kini naggiya kanako nga mahimong . . . usa ka takus nga naghupot sa pagkapari ug labaw sa tanan—usa ka maayo nga chemplo.”
- Si Bryce Harper, dinhi isip usa ka bana, misulat: “Abi nako og ang kabantugan, katigayunan, ug ang MVP nga ganti maoy makapalipay kanako. Dunay butang nga kulang. Busa, ako . . . nag-andam ug [nakasulod] sa templo. Anaa na ako karon sa dalan ngadto [pabalik] sa akong Langitnong Amahan ug makaangkon og mahangturong pamilya—nga mao ang labing dako nga kalipay dinhi sa kalibutan!”

- Si Daniel Sorensen, dinhi isip usa ka misyonaryo, miingon: “Ang usa ka maayo nga play book usa ka plano nga naggamit og mga talento ug kusog sa matag sakop sa koponan. . . . Samtang ako nagtuon ug nagbansay sa mga pagtulun-an sa ebanghelyo ni Jesukristo, mahibalo ako unsaon paggamit ang akong mga kusog aron sa pagserbisyo sa uban.”
- Si Jeremy Guthrie, dinhi kasamtangang nagserbisyo isip presidente sa misyon, mipakigbahin: “Isip 12 anyos nga deacon . . . [Akong gibati] ang Espiritu nga mipamatuod kanako [nga] ‘kini nga kinabuhi mao ang panahon . . . sa pag-andam sa pagsugat sa Dios.’” Ang game plan mao ang hugot nga pagtuo sa Dios sa buhat [ug] paghinulol pinaagi sa Maluluwas. . . . Ang playbook makita sa mga balaang kasulatan ug pinaagi sa buhi nga mga propeta.”
- Si Jabari Parker, dinhi atol sa pag-orden kaniya sa office sa elder, miingon: “Dili nako mahulagway ang pagkatawo nga mahimo ko kon wala pa ko mohimo og desisyon nga magpabunyag. . . . Mapasalamaton kaayo ako nga adunay Dios sa akong kinabuhi aron sa paggiya kanako matag-adlaw.”
- Si Ricardo Rojas, dinihi kasamtangang nagserbisyo isip presidente sa branch, miingon: “Pinaagi sa pagkapari sa [Dios] [kita] makatabang sa Iyang buhat. Gitawag kita nga ‘magmakusganon ug magmaisug’³³ sa pagpanalipod sa kamatuoran.” Kini nakatabang kaniya nga magmalmampuson sa soccer ug isip naghupot sa pagkapari.

- Si Taysom Hill, dinhi isip usa ka misyonaryo, mibati nga ang ebanghelyo ni Jesukristo nagsilbing usa ka playbook alang kaniya diha sa iyang kinabuhi. Siya mipakigbahin, “Ang pagtuo sa plano [sa Dios] ug paghimo sa akong pinakamaayo sa pagbuhat sa akong tahas niini nakahatag kanako og hilabihan nga pagbati sa kalinaw ug kalipay sa kinabuhi, nasayud nga ang Dios nahimuot sa akong mga paningkamot.”
- Si William Hopate, dinhi atol sa pagpanalangin sa iyang masuso nga anak nga lalaki isip kabahin sa ika-upat nga henerasyon, miingon nga ang ebanghelyo nagtabang kaniya “nga mailhan ang mga stratehiya sa kaatbang ug naghatag og espiritwal nga gahum sa pagsugakod sa nagdilaab nga mga pana ug mas makaserbisyo sa uban.”

Kamo kaha? Nakaila ba kamo sa inyong *mas importante* ug *mas balaan* nga pagkatawo isip usa ka anak sa Dios, usa ka naghupot sa Iyang balaan nga pagkapari? Uban niining mahangturong pagkatawo sa inyong hunahuna, paghimo og inyong stratehiya ug playbook sa pagkapari nga mogiya kaninyo atol sa mga higayon sa tintasyon ug kalisdanan. Ikonsiderar ang pang-atake ug pangdepensa nga mga stratehiya.

Ang *pang-atake nga mga stratehiya* makatabang aron malig-on ang mga pagpamatuod ug makadugang sa determinasyon nga magpabilin sa pig-ot ug higpit nga dalan. Ang mga pananglitan naglangkob sa kanunay nga pag-ampo, pagtuon sa kasulatan, pagsimba,

Jabari Parker

Ricardo Rojas

Taysom Hill

William Hopate

pagbayad sa ikapulo, ug pagsunod sa tambag nga makita diha sa *Alang sa Kalig-on sa Kabatan-onan* nga booklet.

Ang *pangdepena nga mga stratehiya* naglakip sa pagplano daan karon kon unsaon pag-atubang sa tintasyon. Sa dihang tintalon aron mapaubos ang inyong personal nga mga sumbanan, nahibalo namong daan unsay inyong buhaton.

Nagkinahanglan kamo og playbook alang niana.

Dili kaba ganahang mag-ampo karon? Panahon na nga buhaton ang buluhaton nga inyong giplanohan nang daan.

Gibati ba ninyo nga ang inyong pagpamatuod nagkahuyang? Aduna kamoy plano alang niana. Nahibalo na mo unsa ang buhaton.

Mga Maayo Kaayo sa mga Mata sa Dios

Kamo ang mga naghupot sa balaan nga pagkapari sa Dios. Ang inyong pasalig nga lig-ong manggunit sa gunitang puthaw makapausab kaninyo ngadto sa mahangturong tawo kinsa kamo gilalang aron mamahimo.

Ang Dios nakaila ug nahigugma kaninyo. Siya mopanalangin kaninyo ug mogiya sa inyong mga lakang.

Tingali maghunahuna kamo nga dili kamo espisyal, nga dili kamo takus nga mahimong maayo kaayo nga magdudula. Apan kana dili tinuod. Wala ba kamo mahibalo nga ang Dios miingon, “Ang mahuyang nga mga butang sa kalibutan moabut ug mopukan sa gamhanan ug mga malig-on?”⁴

Unya, mibati ba kamo og kahuyang? Dili mahinungdanon? Congratulations, apil na kamo sa lista!

Gibati ba ninyo nga dili importante? ubos ra kaayo? Kamo na tingali ang gikinahanglan sa Dios.

Unsay mas labaw pa nga panig-ingnan kay sa kang David nga mihasdang ngadto sa panggubatan batok sa usa ka makahahadlok nga kontra, si Goliath? Nagsalig sa Ginoo, uban sa usa ka plano, si David miluwas dili lamang sa iyang kaugalingon apan sa kasundalohan sa Israel!⁵ Hibalo nga ang Ginoo magauban kaninyo samtang maisugon kamo nga anaa sa Iyang habig. “Kon ang Dios dapig

kanato, kinsa pa man ang batok kanato?”⁶

Siya makahatag og mga kahigayunan ug makatabang kanato nga makakaplag og kalig-on ug mga abilidad nga wala kita masayud nga anaa kita.⁷

Paminaw sa inyong sinaligan nga mga coach, sama sa inyong mga ginikanan, bishop, ug mga lider sa Young Men. Pagkat-on sa playbook. Basaha ang mga kasulatan. Tun-i ang mga pulong sa mga propeta sa modernong panahon. Paghimo og inyong kaugalingon nga plano kon unsaon ninyo pagpamatuod sa inyong kaugalingon isip usa ka disipulo ni Kristo.

Hibalo nga daan ang mga stratehiya nga inyong gamiton aron sa pagpalig-on sa inyong espiritu ug paglikay sa mga tintasyon sa kaaway.

Himoa kini ug ang Dios siguradong mogamit kaninyo.

Karon, tingali adunay uban nga mopalayo sa ilang kaugalingon gikan sa ebanghelyo ug mahisalaag. Ang uban tingali nagtan-aw lang sa layo unsay gibuhay sa uban. Ang uban tingali mopili nga maglingkod lang sa bangko, bisan ang coach misulay sa pagpadula kanila. *Dapiton ko kamo sa pagluwas, pag-suporta, ug paghigugma kanila isip kauban sa koponan!*

Ang uban gusto nga moapil sa dula—ug *midula* sila. Ang labing importante dili unsa ka maayo sila apan ang ilang kaandam sa pagsalmut sa dula. Dili sila maghulat nga tawagon ang ilang numero, tungod kay nahibalo sila sa kasulatan nga nag-ingon, “Kon kamo adunay tinguha sa pag-alagad sa Ginoo, kamo gitawag ngadto sa buhat.”⁸

Makabutang kamo sa inyong kaugalingon sa listahan sa magdudula.

Buhata kini ninyo samtang kamo nagtuon ug nagbuhay sa inyong playbook sa pagkapari.

Sa ngadto-ngadto hayon mapandol ug mapakyas kamo—tingali sa daghan, daghan nga higayon. Dili kamo perpekto; ang pagkapandol kabahin sa proseso sa paglambo nga magtugot kaninyo sa paghashas sa inyong kinaiya ug magserbisyo sa mas maayo ug mas manggiloy-on nga paagi. Ang Manluluwas ug ang Iyang walay kinutuban nga

Pag-ula naghatag og paagi nga mabuntog ang atong mga kasaypanan pinaagi sa sinsero nga paghinulsol.

Ang bantugan nga mga magdudula mogahin og gatusan ka oras aron maperpekto ang usa ka gamay nga aspeto sa ilang dula. Isip naghupot sa pagkapari, nanginahanglan kamo sa samang panghunahuna. Kon kamo mapakyas, paghinulsol ug pagkat-on gikan niini. Pagpraktis aron mahimo kamong mas maayo sa sunod higayon. Sa katapusan, naa ra kana ninyo. Mahimo ba kamong magkat-on sa playbook?

Ako kamong awhagon: Salig sa Ginoo. Isul-ob nato ang tibuok hinagiban sa Dios,⁹ ug apil sa dula.

Diyutay ra ang nagdula sa propesyunal nga paugnat sa kusog nga anaa sa labing taas nga mga ang-ang, apan kabahin na gani sa pagkadisipulo, adunay daghang mopili sa pagsunod kang Kristo.

Gani, mao kana ang inyong misyon niining kinabuhia—ang pagkat-on sa mga pamaagi sa Ginoo, sulod sa dalan sa pagkadisipulo, ug paningkamot sa pagpuyo sumala sa plano sa Dios. Ituboy ug panalanginan kamo sa Dios kon mopaduol kamo Kaniya. Makahimo kamo niini tungod kay maayo kaayo kamo sa Iyang mga mata.

Ako nag-ampo nga kamo mobuhay sa pasalig nga magpakabuhay nga takus sa balaang pagkapari nga inyong gihuptan ug maningkamot nga mobuhay sa inyong sagrado nga mga tahas matag adlaw. Ako mopanalangin kaninyo sa abilidad ug tinguha sa pagbuhay sa ingon. Ako modugang sa akong pagpamatuod sa gahum sa pagkapari nga inyong gihuptan, sa buhi nga mga propeta, ug ni Jesukristo ug sa Iyang tahas isip Manluluwas ug Manunubos. Sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. “Age-Group Progression for Children and Youth,” First Presidency letter, Dis. 14, 2018.
2. Alma 34:32.
3. Josue 1:9.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 1:19.
5. Tan-awa sa 1 Samuel 17.
6. Mga Taga-Roma 8:31.
7. Tan-awa sa Ether 12:27.
8. Doktrina ug mga Pakigsaad 4:3.
9. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 27:15–18.

NI ELDER CARL B. COOK
Sa Kapangulohan sa Seventy

Ang Korum: Usa ka Dapit nga Mobati nga Nahisakop

Gusto sa Ginoo nga moestablisar kamo og lig-on nga korum. Samtang Iyang pundukon ang Iyang mga anak, magkinahanglan sila og dapit nga mobati nga nahisakop ug molambo.

Niadtong 2010, si Andre Sebako usa ka batan-ong lalaki nga nangita sa kamatuoran. Bisan og wala pa gayud siya makahalad og kinasingkasing nga pag-ampo sukad, nakahukom siya nga mosulay. Wala madugay human niana

nahimamat niya ang mga misyonaryo. Mihatag sila kaniya og pass-along card nga dunay hulagway sa Basahon ni Mormon. Adunay gibati si Andre ug nangutana kon ang mga misyonaryo mobaligya ba kaniya sa basahon.

"Ang Grupo sa mga Lalaki" gikan sa usa ka korum sa pagkapari didto sa Mochudi, Botswana.

Miingon sila nga libre niyang maangkon ang basahon kon motambong siya sa simbahan.¹

Mitambong si Andre sa bag-o lang niadtong namugna nga Mochudi Branch sa Botswana, Africa, nga siya ra. Apan ang branch usa ka mahigugmaon, suod nga grupo nga gilangkuban sa mga 40 ka mga miyembro.² Gihangup nila si Andre sa mahigalaong paagi. Gitudloan siya sa mga leksyon sa misyonaryo ug nabunya-gan. Nindot kaayo kadto!

Apan unsa na man dayon? Sa unsang paagi si Andre magpabiling aktibo? Kinsay makatabang niya nga mouswag diha sa dalan sa pakigsaad? Usa ka tubag niana nga pangutana mao ang iyang korum sa pagkapari!³

Ang matag naghupot sa pagkapari, bisan unsa pa ang iyang sitwasyon, makabenepisyo sa lig-on nga korum. Akong batan-ong mga igsoon nga nanaghupot sa Aaronic nga Pagkapari, gusto sa Ginoo nga motukod kamo og lig-on nga korum, usa ka dapit nga mobati nga nahisakop ang matag batan-ong lalaki, usa ka dapit diin anaa ang Espiritu sa Ginoo, usa ka dapit diin ang tanang mga sakop sa korum giha-ngup ug gihatagan og bili. Samtang pundukon sa Ginoo ang Iyang mga anak, nagkinahanglan sila og dapit nga mobati nga nahisakop ug molambo.

Matag usa kaninyo nga mga sakop sa kapangulohan sa korum mogiya sa agianan samtang magtinguha kamo og inspirasyon⁴ ug mopalambo og gugma ug panag-igsoonay diha sa tanang mga sakop sa korum. Inyong hatagan og espesyal nga pagtagad kadtong bag-ong mga miyembro, kadtong dili kaayo aktibo, o kadtong dunay espesyal nga mga panginahanglan.⁵ Uban sa gahum sa pagkapari, motukod kamo og lig-on nga korum.⁶ Ug ang lig-on, nagkahiusa nga korum adunay gamhanang impluwensya sa kinabuhi sa usa ka batan-ong lalaki.

Sa dihang gipahibalo sa Simbahan ang bag-ong pagkat-on sa ebanghelyo nga nakasentro sa panimalay,⁷ ang uban naghunahuna sa mga miyembro sama kang Andre ug nangutana, "Unsa na man lang ang mga batan-on nga gikan og sitwasyon sa pamilya diin ang ebanghelyo wala tun-i ug diin walay

kahintang sa pagkat-on ug pagsunod sa ebanghelyo diha sa panimalay? Kalimtan lang ba sila?”

Dili! Walay usa nga kalimtan! Ang Ginoo nahigugma sa matag batan-ong lalaki ug matag batan-ong babaye. Kita, isip mga nanaghupot sa pagkapari, mao ang mga kamot sa Ginoo. Kita ang suporta sa Simbahan sa mga paningkamot nga nakasentro sa panimalay. Kon adunay limitado nga suporta sa panimalay, ang mga korum sa pagkapari ug ubang mga lider ug mga higala mobantay ug mosuporta sa matag indibidwal ug pamilya kon gikinahanglan.

Nakita ko kini nga miepekto. Nasinati ko kini. Sa dihang sayis anyos pa ko, nagdiborsyo ang akong mga gini-kanan ug gibiyaaan sa akong amahan ang akong inahan nga dunay lima ka gagmayng mga bata. Misugod sa pagtrabaho ang akong mama aron makasangkap kanamo. Nagkinahanglan siya og ikaduhang trabaho sa mubong panahon, ingon man dugang nga edukasyon. Wala kaayo siyay panahon sa pag-amuma. Apan ang mga apohan, mga uyoan, mga iyaan, mga bishop, ug mga home teacher miapil sa pagtabang sa akong talagsaong inahan.

Ug duna akoy korum nga nagsuporta. Mapasalamaton kaayo ko sa akong mga higala—akong kaigsoonan—kinsa nagmahal ug misuporta kanako. Ang akong korum usa ka dapit nga mobati nga nahisakop. Ang uban tingali mikonsiderar nako nga wala kaayoy tsansa nga magmalampuson tungod sa sitwasyon sa akong pamilya. Tingali ingon ako niana. Apan ang korum sa pagkapari miusab sa akong tsansa nga magmalampuson. Ang akong korum misuporta nako ug hilabihan nga mipanalangin sa akong kinabuhi.

Adunay mga tawo libut kanato nga wala kaayoy tsansa nga magmalampuson. Tingali kitang tanan ingon niana sa managlahi nga paagi. Apan ang matag usa kanato dinhi adunay korum, usa ka dapit diin makadawat kita og kalig-on ug makahatag og kalig-on. Ang korum mao ang “tanang alang sa usa ug usa alang sa tanan.”⁷⁸ Usa kini ka dapit diin motudlo kita sa usag usa, moserbisyo sa

uban, ug mougmad og panaghiusa ug panag-igsoonay samtang moserbisyo kita sa Dios.⁹ Usa kini ka dapit diin ang mga milagro mahitabo.

Sultihan ko kamo sa pipila ka mga milagro nga nahitabo sa korum ni Andre didto sa Mochudi. Samtang ipa-ambit ko kini nga ehemplo, timan-i ang mga baruganan nga molig-on sa matag korum sa pagkapari nga mogamit niini.

Human mabunyagi si Andre, miuban siya sa mga misyonaryo samtang mitudlo sila og upat ka batan-ong lalaki, kinsa nabunyagan usab. Karon aduna nay lima ka batan-ong lalaki. Misugod sila sa paglig-on sa usag usa ug sa branch.

Ang ikaunom nga batan-ong lalaki, si Thuso, nabunyagan. Gipaambit ni Thuso ang ebanghelyo ngadto sa tulo sa iyang mga higala, ug wala madugay diha nay siyam.

Ang mga disipulo ni Jesukristo kasagaran nga mapundok niini nga paagi—pipila matag higayon, sumala sa pagdapit sa ilang mga higala. Sa karaang panahon, dihang nakita ni Andres ang Manluluwas, miadto dayon siya sa iyang igsoon nga si Simon ug “gidala siya ngadto kang Jesus.”¹⁰ Sa samang paagi, wala madugay human si Felipe nahimong sumusunod ni Kristo, gidapit niya ang iyang higala nga si Natanael nga “umari ka ug tan-awa.”¹¹

Sa Mochudi, ang ika-10 nga batan-ong lalaki sa wala madugay namiyembro sa Simbahan. Ang mga misyonaryo nakakaplag sa ika-11. Ug ang ika-12 nga batan-ong lalaki nabunyagan human makita ang epekto sa ebanghelyo sa iyang mga higala.

Nalipay pag-ayo ang mga miyembro sa Mochudi Branch. Kini nga mga batan-ong lalaki “nakabig ngadto sa Ginoo, ug . . . nagkahiusa ngadto sa simbahan.”¹²

Ang Basahon ni Mormon adunay mahinungdanong bahin sa ilang pagkakabig.¹³ Nahinumdom si Thuso, “Misugod ko sa pagbasa sa Basahon ni Mormon . . . matag higayon nga libre ko, sa panimalay, sa eskwelahan, bisan asa.”¹⁴

Si Oratile nainteresado sa ebanghelyo tungod sa ehemplo sa iyang mga higala. Mipasabut siya: “Daw kalit

kaayo [sila] nga nausab. . . . Naghuna-huna ko nga kini . . . dunay koneksyon sa gamay . . . nga basahon nga gisugdan nila sa pagdala-dala . . . sa eskwelahan. Akong nakita nga nahimo silang maayo nga mga tawo. . . . [Ako] gusto usab nga mausab.”¹⁵

Ang tanang 12 ka batan-ong lalaki napundok ug nabunyagan sulod sa duha ka tuig gikan sa usag usa. Ang matag usa mao lamang ang miyembro sa Simbahan sa ilang pamilya. Apan gisuportahan sila sa ilang Simbahan nga pamilya, lakip ni Presidente Rakwela,¹⁶ ang ilang presidente sa branch; si Elder ug Sister Taylor,¹⁷ ang senior missionary couple; ug sa ubang mga miyembro sa branch.

Si Brother Junior,¹⁸ usa ka lider sa korum, midapit sa mga batan-ong lalaki ngadto sa iyang panimalay ma-Dominggo sa hapon ug mitudlo kanila. Ang mga batan-ong lalaki dungan nga nagtuon sa mga kasulatan ug mipahigayon og regular nga mga home evening.

Gidala sila ni Brother Junior sa pagbisita sa mga miyembro, sa mga tawo nga gitudloan sa mga misyonaryo, ug ni bisan kinsa nga nagkinahanglan og pagbisita. Ang tanang 12 ka batan-ong lalaki misakay sa luyo sa truck ni Brother Junior. Ihatud niya sila sa mga panimalay nga magtinagurha o tinagutulo ug panguhaon sila og balik.

Bisan tuod ang mga batan-ong lalaki nagkat-on pa sa ebanghelyo ug wala mobati nga daghan na sila og nasayran, misulti si Brother Junior kanila sa pagpaambit og usa o duha ka butang nga ilang nasayran ngadto sa mga tawo nga ilang gibisitahan. Kining batan-ong mga nanaghupot sa pagkapari mitudlo, nag-ampo, ug mitabang sa pagbantay sa Simbahan.¹⁹ Gituman nila ang ilang mga responsibilidad sa pagkapari ug nakasinati og kalipay sa pagserbisyo.

Si Andre miingon, “Dungan kami nga nagdula, nangatawa, nanghilak, ug nahimong usa ka panag-igsoonay.”²⁰ Gani, gitawag nila ang ilang kaugalingon nga “Pundok sa mga Igsoon.”

Nag-uban silang mihimo og tumong nga silang tanan moserbisyo og misyon. Tungod kay sila lamang ang mga miyembro sa Simbahan sa ilang mga

pamilya, daghan sila og mga babag nga buntugon, apan gitabangan nila ang usag usa agi niini.

Sa tagsa-tagsa, ang mga batan-ong lalaki nakadawat og mga tawag sa misyon. Kadtong unang nakalarga misulat ngadto sa mga nangandam pa, mipa-ambit og mga kasinatian ug miawhag kanila sa pagserbisyo. Ang onse sa mga batan-ong lalaki miserbisyo og misyon.

Kining mga batan-ong lalaki mipa-ambit sa ebanghelyo ngadto sa ilang mga pamilya. Ang mga inahan, mga igsoong babaye ug lalaki, mga higala, ingon man sa mga tawo nga ilang gitudloan sa ilang mga misyon, nakabig ug nabunyagan. Nahitabo ang mga milagro ug napanalanginan ang dili maihap nga mga kinabuhi.

Mahunahuna nako nga ang pipila kaninyo naghunahuna nga tingali ang ingon nga mga milagro mahitabo lamang sa usa ka lugar sama sa Africa, usa ka dapit nga andam maminaw ang mga tawo diin ang pagpundok sa Israel napadali. Hinoon, mopamatuod ko nga ang mga baruganan nga nagamit sa Mochudi Branch magamit bisan asa. Bisnasa man kamo, ang inyong korum motubo pinaagi sa pagpaaktivog ug pagpaambit sa ebanghelyo. Kon bisnasa usa ka disipulo mopaambit sa usa ka higala, ang usa mahimong duha. Ang duha nahimong upat. Ang upat mahimong walo. Ug ang walo mahimong napulog duha. Ang mga branch mahimong mga ward.

Ang Manluluwas mitudlo, “Diin duha o tulo [o sobra pa] nagpundok nga naghiusa diha sa akong ngalan. . . . tan-awa, Ako anaa diha sa taliwala kanila.”²¹ Ang Langitnong Amahan nag-andam sa mga hunahuna ug mga kasingkasing sa mga tawo sa atong palibut. Masunod nato ang mga pag-ahat, makamugna kita og panaghigalaay, mopaambit sa kamatuoran, modapit sa uban sa pagbasa sa Basahon ni Mormon, ug mohigugma ug mosuporta kanila samtang makat-on sila sa atong Manluluwas.

Hapit na 10 ka tuig sukad ang Pundok sa mga Igsoon sa Mochudi dungan nga misugod sa ilang panaw, ug sila usa gihapon ka pundok sa mga igsoon.

Si Katlego miingon, “Tingali gibulag kami sa gilay-on apan anaa lang gihapon kami alang sa usag usa.”²²

Manghinout ko nga atong dawaton ang pagdapit sa Ginoo nga mahiusa Kaniya diha sa atong mga korum sa pagkapari aron ang matag korum mahimong usa ka dapit nga mobati nga nahisakop, usa ka dapit nga pundukanan, usa ka dapit nga naglambo.

Si Jesukristo mao ang atong Manluluwas, ug kini ang Iyang buhat. Niini ako mopamatuod sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Mark ug Shirley Taylor, comp., *The Band of Brothers* (Mga istorya sa pagkakabig ug mga pagpamatuod sa Mochudi Branch, 2012–13), 4, Church History Library, Salt Lake City.
2. Personal nga pagsinulatay, Letanang Andre Sebako, Band of Brothers resource files, 2011–19, Church History Library, Salt Lake City.
3. Si Presidente Boyd K. Packer miingon: “Kon ang usa ka tawo naghupot sa pagkapari, nahisakop siya sa usa ka butang nga mas dako pa kay sa iyang kaugalingon. Usa kini ka butang gawas sa iyang kaugalingon nga makahimo siya og hingpit nga pasali” (“The Circle of Sisters,” *Ensign*, Nob. 1980, 109–10).
4. Si Presidente Russell M. Nelson mipasabut unsaon sa pagtinguha og pagpadayag ug dayon mipahayag, “Kon inyong balikbalikon kini nga proseso matag adlaw, matag bulan, matag tuig, kamo ‘molambo ngadto sa baruganan sa pagpadayag’” (“Pagpadayag alang sa Simbahan, Pagpadayag alang sa Atong mga Kinabuhi,” *Liahona*, Mayo 2018, 95; tan-awa usab sa *Mga Pagtulunan sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* [2007], 154–155).
5. Tan-awa sa *Handbook 2: Administering the Church* (2010), 8.3.2.
6. Ang uban motabang usab, lakip ang mga sakop sa bishopric ug ang mga tigtabang. Si Elder Ronald A. Rasband mipasabut nga usa sa mga benepisyo sa paghan-ay og usab sa mga korum sa Melchizedek nga Pagkapari, nga gipahibalo niadtong Marso 31, 2018, mao ang “[pagtugot] nga madelegar sa bishop ang mas daghang responsibilidad sa korum sa mga elder ug mga presidente sa Relief Society aron ang bishop ug ang iyang mga magtatambag makatutok sa nag-una nilang mga katungdanan—ilabi na sa pagpangulo sa young women, ug sa young men nga naghupot sa Aaronic nga Pagkapari [Priesthood]” (“Tan-awa! Ang Harianon nga Kasundalohan,” *Liahona*, Mayo 2018, 59). Ang mga anghel motabang usab. Ang mga naghupot sa Aaronic nga Pagkapari naghupot sa mga yawe sa pagpangalagad sa mga anghel (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 13:1; tan-awa usab sa Dale G.

- Renlund ug Ruth Lybbert Renlund, *The Melchizedek Priesthood* [2018], 26). Si Elder Jeffrey R. Holland miingon: “Kasagaran [ang tigpangalagad nga mga anghel] dili makita. Usahay makita. Apan makita o dili kanunay sila nga anaa sa duol. Usahay ang ilang mga buluhaton importante kaayo ug adunay kahulugan sa tibuok kalibutan. Usahay ang mga mensahe labaw ka pribado. Sa panagsa ang pagpadala sa anghel mao ang pagpahimangno. Apan kasagaran mao ang paghupay, paghatag og maloloy-on nga pagtagad, giya sa lisud nga mga panahon” (“Ang Pagpangalagad sa mga Anghel,” *Liahona*, Nob. 2008, 29). Kon magtinguha kamo niana nga tabang, mahimo kamo nga “pangayo kamo ug magadawat kamo” (Juan 16:24).
7. Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Pasiuna nga Pakigpulong,” *Liahona*, Nob. 2018, 7–8.
  8. Tan-awa sa Alexandre Dumas, *The Three Musketeers* (1844).
  9. Tan-awa sa *Handbook 2*, 8.1.2.
  10. Tan-awa sa Juan 1:40–42.
  11. Tan-awa sa Juan 1:43–46.
  12. 3 Nephi 28:23.
  13. Tan-awa sa D. Todd Christofferson, “The Power of the Book of Mormon” (pakigpulong nga gihatag sa seminar alang sa bag-o nga mga presidente sa misyon, Hunyo 27, 2017).
  14. Thuso Molefe, sa Taylor, *The Band of Brothers*, 22.
  15. Oratile Molosankwa, sa Taylor, *The Band of Brothers*, 31–32.
  16. Lucas Rakwela, Mochudi, Botswana.
  17. Mark ug Shirley Taylor, Idaho, USA.
  18. Cilvester Junior Kgosiemang, Mochudi, Botswana.
  19. Tan-awa sa Doktrina ug Mga Pakigsaad 20:46–47, 53–54.
  20. Personal nga pagsinulatay, Letanang Andre Sebako, Band of Brothers resource files.
  21. Doktrina ug mga Pakigsaad 6:32.
  22. Katlego Mongole, sa “Band of Brothers 2nd Generation” (wala mamantala nga hinugpong [compilation]), 21.

NI ELDER KIM B. CLARK
Sa Seventy

Tan-aw ngadto ni Jesukristo

Kon kita motan-aw ngadto kang Jesukristo, Siya motabang kanato sa pagtuman sa atong mga pakigsaad ug pagpalambo sa atong balaang tawag isip mga elder sa Israel.

Samtang si Jesus naglakaw sa dalan duol sa Capernaum¹ uban ang daghang tawo sa iyang palibut, usa ka babaye nga gitakbuyan og grabe nga sakit sulod sa 12 ka tuig mikab-ot ug mihi-kap sa borlas sa Iyang saput. Diha-diha siya naayo.²

Ang mga kasulatan nagrekord nga si Jesus, nga nakasabut “nga ang [gahum] migula gikan [Kaniya],”³ “miliso taliwala sa panon sa katawhan”⁴ ug “miliraw . . . sa pagtan-aw kon kinsa ang naghimo niadto.”⁵ “Ug sa pagtan-aw sa babaye nga wala man diay siya malilong,”⁶ siya “. . . mihapa sa iyang atubangan, ug kaniya gisugilon niya ang tanan nga tinuod.”⁷

Si Jesus miingon ngadto kaniya, “Anak, ang imong pagsalig nakapaayo kanimo; lumakaw ka nga malinawon.”⁸

Si Jesukristo miluwas sa babaye. Siya pisikal nga naayo, apan sa dihang si Jesus mitan-aw kaniya, siya mipahayag sa iyang pagtuo diha Kaniya ug Siya miayo sa iyang kasingkasing.⁹ Siya namulong ngadto kaniya uban sa gugma, mihatag kaniya sa Iyang

pagtugot, ug mipanalangin kaniya sa Iyang kalinaw.¹⁰

Mga kaigsoonan, isip naghupot sa balaan nga pagkapari, kita anaa sa buhat sa kaluwasan. Sa miaging tuig ang Ginoo mihatag sa dakong responsibilidad alang niini nga buhat ngadto sa mga elder sa Israel.¹¹ Kita

adunay makadasig nga sugo gikan sa Ginoo—makigtambayayong sa atong mga igsoong babaye, kita kinahanglang mangalagad sa mas balaan nga paagi, mopapaspas sa pagpundok sa Israel sa duha ka bahin sa tabil, moestablisar sa atong mga panimalay isip mga santuwaryo sa hugot nga pagtuo ug pagkat-on sa ebanghelyo, ug pag-andam sa kalibutan alang sa Ikaduhang Pag-anhi ni Jesukristo.¹²

Sama sa tanang mga butang, ang Manluluwas nagpakita nato sa agianan: kinahanglan kita nga motan-aw ug moalagad ni Jesukristo samtang Siya motan-aw ug moalagad sa Iyang Amahan.¹³ Ang Manluluwas misulti niining paagiha ngadto ni Propeta Joseph:

“Paghunahuna ngari kanako sa matag hunahuna; ayaw pagduha-duha, ayaw kahadlok.

Hunahunaa ang mga samad nga milapos sa akong kilid, ug usab ang mga marka sa mga lansang sa akong mga kamot ug tiil; pagmatinud-anon, paghupot sa akong mga sugo, ug kamo makapanunod sa gingharian sa langit.”¹⁴

Didto sa premortal nga kalibutan, si Jesus misaad sa Iyang Amahan nga Siya mobuhat sa kabubut-on sa Amahan ug mahimong atong Manluluwas ug Manunubos. Sa dihang ang Iyang Amahan nangutana, “Kang kinsa ako mopadala?”¹⁵ Si Jesus mitubag:

“Ania Ako, ipadala ako.”¹⁶

“Ang imong pagbuot mao ang matuman, ug ang himaya imo sa kahangturan.”¹⁷

Sa Iyang tibuok mortal nga kina-buhi si Jesus mituman niana nga saad. Pinaagi sa pagpaubos, kaaghup, ug gugma gitudlo Niya ang doktrina sa Iyang Amahan ug mihimo sa buhat sa Amahan uban sa gahum ug awtoridad nga gihatag sa Iyang Amahan Kaniya.¹⁸

Gihatag ni Jesus ang Iyang kasing-kasing ngadto sa Iyang Amahan.

Miingon siya:

“Ako nahigugma sa Amahan.”¹⁹

“Sa kanunay ginabuhat ko man ang makapahimuot kaniya.”²⁰

“Ako manaug . . . dili sa pagbuhat sa akong kaugalingong kabubut-on, kondili sa kabubut-on [sa Amahan] nga nagpadala kanako.”²¹

Sa Iyang paghingutas sa Getsemani Siya nag-ampo, “Dili ang akong pagbuot maoy matuman kondili ang imo.”²²

Sa dihang ang Ginoo mitawag sa mga elder sa Israel sa “paghunahuna ngari kanako sa matag hunahuna” ug “hunahuna ang mga samad” sa Iyang nabanhaw nga lawas, kini mao ang pagtawag sa pagpalayo sa sala ug sa kalibutan ug mobalik ngadto Kaniya ug sa paghigugma ug pagsunod Kaniya. Usa kini ka tawag sa pagtudlo sa Iyang doktrina ug sa paghimo sa Iyang buhat sa Iyang paagi. Busa, kini usa ka tawag sa pagsalig Kaniya sa hingpit, sa paghatag sa atong kabubut-on ug pagtugyan sa atong mga kasingkasing ngadto Kaniya, ug pinaagi sa Iyang matubsanong gugma kita mahimong sama Kaniya.²³

Mga kaigsoonan, kon kita motan-aw ngadto ni Jesukristo Siya mopanalangin kanato nga mahimong *Iyang* mga elder sa Israel—mapainubsanon, maaghup, manunuton, puno sa Iyang gugma.²⁴ Ug kita makahatag sa hingpit nga kalipay ug mga panalangin sa Iyang ebanghelyo ug sa Iyang Simbahan ngadto sa atong mga pamilya ug sa atong mga kaigsoonan sa pikas bahin sa tabil.

Si Presidente Russell M. Nelson mitawag nato sa pagtan-aw ngadto ni Jesukristo niining paagiha: “Dili sayon o awtomatik nga mahimong ingon

ka gamhanang mga disipulo. Kina-hanglang lig-on kitang nakatutok sa Manluluwas ug sa Iyang ebanghelyo. Nagkinahanglan og grabeng paningka-mot sa pangisip nga motan-aw Kaniya sa *matag* hunahuna. Apan kon atong buhaton, ang atong mga pagduha-duha ug kahadlok mahanaw.”²⁵

Ang *lig-on* usa ka importante nga pulong. Nagpasabut kini nga hugtan sa paghigot, sa pagtaput ug paggunit pag-ayo.²⁶ Atong gihugtan ang atong pagtutok ngadto ni Jesukristo ug sa Iyang ebanghelyo pinaagi sa atong mga pakigsaad.

Kon kita motuman sa atong mga pakigsaad, kini moimpluwensya sa tanan nga atong isulti ug buhaton. Kita nagpuyo og kinabuhi sa pakigsaad²⁷ puno sa yano, kada adlaw nga mga buhat sa hugot nga pagtuo nga nagtutok kang Jesukristo: pag-ampo gikan sa kasingkasing pinaagi sa *Iyang* ngalan, magbusog sa *Iyang* pulong, moduol ngadto *Kaniya* sa paghinulsol sa atong mga sala, paghupot sa *Iyang* mga sugo, pag-ambit sa sakrament ug pagbalaan sa *Iyang* Igpapahulay, pagsimba sa *Iyang* balaan nga templo kutob sa mahimo, ug paggamit sa *Iyang* balaan nga pagkapari sa pag-alagad sa mga anak sa Dios.

Kini nga debosyon sa mga buhat sa pakigsaad nag-abli sa atong mga kasingkasing ug mga hunahuna sa matubsanong gahum sa Manluluwas ug sa makapalimpyo nga impluwensya sa Espiritu Santo. Pagtulun-an human sa usa ka pagtulun-an ang Manluluwas mousab sa atong pagkatawhanon, kita mahimong mas makabig pag-ayo ngadto Kaniya ug ang atong mga pakigsaad buhi diha sa atong mga kasingkasing.²⁸

Ang mga saad nga atong gihimo sa atong Langitnong Amahan mahimong lig-on nga mga pasalig, ang atong pinakadako nga mga tinguha. Ang mga saad sa Langitnong Amahan nagsaad nato sa pagpuno kanato sa pasalamat ug hingpit nga kalipay.²⁹ Ang atong mga pakigsaad dili na mga lagda nga atong gisunod apan mahimong gimahal nga mga baruganan nga nagdasig ug naggiya kanato ug naglig-on sa atong pagtutok ni Jesukristo.³⁰

Kini nga mga buhat sa debosyon anaa alang sa tanan, batan-on ug tigulang. Kamong mga batan-ong lalaki kinsa naghupot sa balaan nga Aaronic nga Pagkapari, ang tanan nga akong gisulti karong gabhiona alang usab kaninyo. Nagpasalamat ako sa Dios alang kaninyo. Kamong mohimo og sagrado nga mga ordinansa ug mga

pakigsaad nga alang sa minilyon ka mga Santos sa Ulahing mga Adlaw matag semana. Kon kamo mangandam, manalangin, o mopaambit sa sakramento; mangalagad; magpabunyag diha sa templo; magdapit og higala sa usa ka kalihokan; o moluwas sa usa ka miyembro sa inyong korum, kamo naghimo sa buhat sa kaluwasan. Kamo usab makatan-aw ni Jesukristo ug makasunod sa mga pakigsaad matag adlaw. Mosaad ko kaninyo nga kon buhaton ninyo, kamo mahimong masaligan nga mga sulugoon sa Ginoo karon ug, sa umaabut nga adlaw, gamhanan nga mga elder sa Israel.

Mga kaigsoonan, ako nasayud nga kining tanan ingon og makahadlok. Apan palihug hinumdumi kini nga mga pulong sa Manluluwas: “Ako dili magainusara kay ang Amahan ania man kanako.”³¹ Mao usab kita. Wala kita mag-inusara. Si Ginoong Jesukristo ug ang atong Langitnong Amahan nahigugma kanato, ug sila ania uban kanato.³² Tungod kay si Jesus nagtan-aw sa Iyang Amahan ug mikompleto sa mahinungdanong maulaong sakripisyo, kita makatan-aw ngadto ni Jesukristo uban sa kasiguroan nga Siya motabang kanato.

Walay bisan usa kanato ang hingpit. Usahay kita wala mag-uswag sa espirituhanon. Kita mabalda o mawad-an sa paglaum. Kita masayop. Apan kon kita mohunahuna kang Jesukristo uban sa mahinulsulon nga kasingkasing Siya mobayaw kanato, molimpyo kanato gikan sa sala, mopasaylo nato, ug moayo sa atong mga kasingkasing. Siya mapailubon ug mabination; ang Iyang matubsanong gugma dili matapos ug dili gayud mapakyas.³³ Siya motabang kanato sa pagtuman sa atong mga pakigsaad ug pagpalambo sa atong balaang tawag isip mga elder sa Israel.

Ug ang Amahan mopanalangin kanato sa mga butang nga gikinahanglan aron matuman ang Iyang mga katuyoan: “mga butang . . . sa langit ug sa ibabaw sa yuta, ang kinabuhi ug ang kahayag, ang Espiritu ug ang gahum, gipadala pinaagi sa kabubut-on sa Amahan pinaagi ni Jesukristo, iyang Anak.”³⁴

Kon ang balaan nga kahayag ug gahum madawat sa atong kinabuhi tulo ka milagroso nga mga butang ang mahitabo:

Una, makita nato! Pinaagi sa pagpadayag kita makasugod sa pagkakita sama sa nakita ni Jesus sa babaye: lapas sa dayag nga panagway ngadto sa kasingkasing.³⁵ Samtang makita nato sama sa nakita sa Manluluwas, Siya mopanalangin nato sa paghigugma niadtong atong gialagaran uban sa Iyang gugma. Uban sa Iyang tabang, kadtong atong gialagaran makakita sa Manluluwas ug mobati sa Iyang gugma.³⁶

Ikaduha, kita adunay gahum sa pagkapari! Kita adunay awtoridad ug gahum sa pagbuhat pinaagi sa ngalan ni Jesukristo sa “pagpanalangin, paggiya, pagpanalipod, paglig-on, ug pag-ayo sa uban” ug “pagdala sa mga milagro ngadto niadtong atong gihigugma ug ipadayon ang atong mga kaminyoon ug mga pamilya nga luwas.”³⁷

Ikatulo, si Jesukristo magauban kanato! Asa kita moadto, Siya moadto. Kon kita motudlo, Siya motudlo. Kon kita mohupay, Siya mohupay. Kon kita mopanalangin, Siya mopanalangin.³⁸

Mga kaigsoonan, kita wala bay katarungan nga maglipay? Kita aduna! Kita naghupot sa balaan nga pagkapari sa Dios. Samtang kita motan-aw ni Jesukristo, motuman sa atong mga pakigsaad, ug mopalig-on sa atong pagtutok ngadto Kaniya, kita moapil sa atong mga igsoong babaye sa pagpangalagad sa mas balaan nga paagi, mopundok sa nagkatibulaag nga Israel sa duha ka bahin sa tabil, molig-on ug mobugkos sa atong mga pamilya, ug moandam sa kalibutan alang sa Ikaduhang Pag-anhi ni Ginoong Jesukristo. Mahitabo kini. Ipamatuod ko gayud kini.

Akong tapuson uban niini nga pagampo gikan sa akong kasingkasing, nga kitang tanan, matag usa, motan-aw ngadto ni Jesukristo sa matag hunahuna. Ayaw pagduha-duha. Ayaw kahadlok. Sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Si James E. Talmage mibutang ni Jesus “sa kasilanganan sa Capernaum” sa dihang kini nga pagpang-ayo nahitabo (tan-awa sa *Jesus the Christ* [1916], 313).
2. Tan-awa sa Lucas 8:43–44; tan-awa usab sa Mateo 9:20–21; Marcos 5:25–29.
3. Lucas 8:46.
4. Marcos 5:30.
5. Marcos 5:32.
6. Lucas 8:47.
7. Marcos 5:33.
8. Lucas 8:48.
9. Si James E. Talmage misulat nga ang mas dako og bili ngadto sa babaye kay sa pisikal nga pagkaayo mao ang kasiguroan nga ang Manluluwas mihatag sa tinguha sa iyang kasingkasing, ug nga ang iyang pagtuo Iyang gidawat. (tan-awa sa *Jesus the Christ*, 318). Si Jesus miayo kaniya sa pisikal ug sa espiritwal nga paagi ug mipakita ngadto kaniya sa dalan ngadto sa kaluwasan.
10. Makatabang nga makahibalo nga si Jairo, usa ka magmamando sa sinagoga, kauban ni Jesus sa dihang nahitabo kini nga pagpang-ayo. Si Jesus padulong ngadto sa balay ni Jairo, diin Siya mopabangon sa anak nga babaye ni Jairo gikan sa patay. Ang babaye nga giayo ni Jesus gisalikway gikan sa sinagoga tungod sa iyang sakit. Sa dihang si Jesus miayo kaniya, giklaro usab Niya ngadto sa tanan nga diha, lakip ni Jairo, nga siya usa ka minahal nga anak nga babaye, usa ka babaye sa pagtuo, ug hingpit sa lawas ug espirit.
11. Tan-awa sa D. Todd Christofferson, “Ang Korum sa mga Elder” (*Liahona*, Mayo 2018, 55–58) alang sa panaghisgutan sa mga kausaban sa paghimo og usa ka korum sa Melchizedek diha sa ward. Ang katuyoan niana nga kausaban gihulagway niini nga paagi sa seksyon sa Pagpangalagad nga website sa Mga Pangutana nga Kanunay nga Gipangutana: “Ang pagbaton og usa ka korum sa mga Melchizedek nga Pagkapari sa ward naghiusa sa mga naghupot sa pagkapari sa pagtuman sa tanang mga aspeto sa buhat sa kaluwasan, lakip sa buhat sa templo ug family history nga kaniadto gisangun sa lider sa grupo sa mga high priest” (“This Is Ministering: Frequently Asked Questions,” question 8, ministering.ChurchOfJesusChrist.org).
Ang misunod nga mga kausaban mibutang sa lider sa misyon sa ward ug sa bag-ong lider sa templo ug family history sa ward nga ubos sa direksyon sa kapangulohan sa korum sa mga elder. Uban sa pagpangalagad ngadto sa mga pamilya nga ubos na sa ilang direksyon, kini nga mga kausaban mibutang sa pagpangulo sa buhat sa kaluwasan diha sa mga korum sa mga elder, inabagan sa mga Relief Society. Dayag lang, ang bishop naghupot sa mga yawe sa buhat sa kaluwasan diha sa ward, apan siya motugyan sa responsibilidad ug awtoridad niana nga buhat ngadto sa presidente sa korum sa mga elder aron nga ang bishop makagahin og mas daghang panahon sa iyang kaugalingong pamilya, pagpalig-on sa kabatan-onan, ug pag-alagad isip maghuhukom sa Israel.

12. Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Magpadayon Tang Tanan,” *Liahona*, Mayo 2018, 118–19; Russell M. Nelson, “Ang Mahimong Labing Dalaygon nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw,” *Liahona*, Nob. 2018, 113–14; Quentin L. Cook, “Lig-on ug Malungtarong Pagkakabig ngadto sa Langitnong Amahan ug kang Ginoong Jesukristo,” *Liahona*, Nob. 2018, 8–12.
13. Ang Amahan mipadala ni Jesukristo nganhi sa kalibutan (tan-awa sa Juan 17:18).
14. Doktrina ug mga Pakigsaad 6:36–37.
15. Abraham 3:27.
16. Abraham 3:27.
17. Moises 4:2.
18. Adunay daghang pakisayran sa mga kasulatan nga nagrekord ug mga pamahayag nga gihimo ni Jesus mahitungod sa paghimo sa buhat sa Iyang Amahan ug sa pagtudlo sa doktrina sa Iyang Amahan. Tan-awa, sama pananglit sa, Juan 5:19 (Si Jesus mibuhat unsay Iyang nakit-an nga gibuhat sa Amahan); Juan 5:36 (ang Amahan mihatag sa Iyang Anak ug buhatunon); Juan 8:26 (si Jesus mitudlo unsay Iyang nadawat gikan sa Iyang Amahan); Juan 14:28 (si Jesus mipahayag, “Kay ang Amahan labaw pa man kay Kanako”); 3 Nephi 11:32 (ang Iyang doktrina mao ang doktrina nga gihatag sa Iyang Amahan Kaniya).
19. Juan 14:31.
20. Juan 8:29.
21. Juan 6:38; tan-awa usab sa Juan 5:30.
22. Lucas 22:42.
23. Ang pulong *tan-awa* niini nga tudling (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 6:36–37) adunay mga kahulugan nga nagtukma sa tawag sa Ginoo: sa pag-atubang (o sa paglingi); sa pagtunong sa atensyon sa; sa pagsalig sa; sa pagpangita alang sa; sa paghulat uban sa paglaum; sa

- pagbutang sa hunahuna sa katapusan; sa pagpaabut o pagdahum (tan-awa sa “look,” Merriam-Webster.com).
24. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 121:41–42. Ang Kristohanong mga hiyas nga gihisgutan sa kasulatan mao ang mga gasa sa Espiritu nga moabut pinaagi sa kalooy ug grasya ni Jesukristo. Kini mao ang unsay nakapahimo sa mga elder sa Israel nga *Iyang* mga elder.
25. Russell M. Nelson, “Pagdawat sa Gahum ni Jesukristo diha sa Atong Kinabuhi,” *Liahona*, Mayo 2017, 40.
26. Tan-awa sa merriam-webster.com, “rivet.”
27. Alang sa panaghisgutan sa konsepto sa kinabuhi sa pakigsaad, tan-awa sa Donald L. Hallstrom, “Living a Covenant Life,” *Ensign*, Hunyo 2013, 46–49. Kini nga artikulo kinuha gikan sa mas taas nga pakigpulong nga gihatag sa BYU–Idaho niadtong Mayo 2011. Alang sa mas taas nga bersyon, tan-awa sa Donald L. Hallstrom, “A Covenant Life” (Brigham Young University–Idaho devotional, Tuesday, Mayo 10, 2011), web.byui.edu.
28. Tan-awa sa Jeremias 31:31–33, diin ang Ginoo mipahayag nga Siya mohimo og bag-ong pakigsaad uban sa balay ni Israel nga gisulat sa ilang mga kasingkasing. Kini nga imahe sa mga pakigsaad nga gisulat sa atong mga kasingkasing, o mga pakigsaad nga moabut nga madasigon diha sa atong mga kasingkasing, makita usab sa mga sinulat ni Pablo (tan-awa sa 2 Mga Taga-Corinto 3:3; Mga Hebreohanon 8:10). Alang sa panaghisgutan sa pagkakabig ug sa kasingkasing, tan-awa sa David A. Bednar, “Nakabig ngadto sa Ginoo,” *Liahona*, Nob. 2012, 106–9.
29. Ang pag-ampo sa sakramento sa pan maanindot nga nagpadayag sa matang sa atong relasyon sa pakigsaad uban sa atong Langitnong Amahan. Sa plano sa Amahan sa kaluwasan, kita mohimo og mga pakigsaad uban sa atong Langitnong Amahan, apan ang mga katuyoan sa mga pakigsaad matuman ug kita makasarang sa mga panalangin nga gisaad pinaagi ni Ginoong Jesukristo; Siya ang Tigpataliwala. Sa ordinansa sa sakramento, kita nagsaksi sa Amahan (ang sangputanan, ang paghimo og bag-o nga pakigsaad uban Kaniya) nga kita andam sa pagdala diha kanato sa ngalan ni Jesukristo, sa kanunay mahinumdom Kaniya, ug sa paghupot sa Iyang mga sugo, nga kita sa kanunay makabaton sa Iyang Espiritu (ang Espiritu Santo) nga magauban kanato. Ang mga gasa sa mga saad sa Amahan moabut pinaagi sa matubsanon ug makapalig-on nga gahum ni Jesukristo. Pananglitan, sumala sa gitudlo ni Presidente Russell M. Nelson, si Jesukristo mao ang tinubdan sa tanang kalipay (tan-awa sa “Hingpit nga Kalipay ug Espirituhanon nga Pagsugakod,” *Liahona*, Nob. 2016, 82). Sa ingon, ang paglig-on sa atong pagtutok ni Jesukristo makahatag og hingpit nga kalipay sa atong mga kinabuhi bisan unsa pa ang atong mga sirkumstansya.
30. Si Presidente Ezra Taft Benson mihulagway sa epekto niini nga kausaban sa kinaiya ug

- pagtutok sa dihang siya miingon, “Kon ang pagkamasulundon dili na makasamok ug mahimo nga atong panimpalad, niana nga higayon ang Dios motuga kanato sa gahum” (in Donald L. Staheli, “Obedience—Life’s Great Challenge,” *Ensign*, Mayo 1998, 82).
31. Juan 16:32.
32. Alang sa dugang nga panaghisgutan sa kamatuoran sa pagpakabana sa, tinguha sa, paghigugma sa, ug pag-apil sa atong kinabuhi sa Amahan ug sa Anak, tan-awa sa Jeffrey R. Holland, “Ang Kahalagdon sa Dios,” *Liahona*, Nob. 2003, 70–73; Henry B. Eyring, “Lakaw uban Kanako,” *Liahona*, Mayo 2017, 82–85. Tan-awa usab sa Mateo 18:20; 28:20; Doktrina ug mga Pakigsaad 6:32; 29:5; 38:7; 61:36; 84:88.
33. Tan-awa sa Mga Taga-Roma 8:35–39; 1 Mga Taga-Corinto 13:1–8; Moroni 7:46–47.
34. Doktrina ug mga Pakigsaad 50:27. Hibalo ni nga ang Ginoo mohatag ngadto sa tanan kinsa naordinahan ug gipadad-an niini nga saad nga may kalabutan sa, limitado sa, piho nga buluhaton nga gihatag kaniya: “Siya nga gi-orden sa Dios ug gipadala, ang mao gitudlo nga labing gamhanan, bisan og siya mao ang labing ubos ug ang sulugoon sa tanan. “Busa, siya ang tag-iya sa tanan nga mga butang; kay ang tanan nga mga butang ubos sa iyang pagdumala, sa langit ug sa ibabaw sa yuta, ang kinabuhi ug ang kahayag, ang Espiritu ug ang gahum, gipadala pinaagi sa kabubut-on sa Amahan pinaagi ni Jesukristo, iyang Anak. “Apan walay tawo nga makapanag-iyang sa tanan nga mga butang gawas kon siya mahimo nga putli ug malimpyohan gikan sa tanan nga sala. “Ug kon kamo nahimo nga putli ug nalimpyohan gikan sa tanan nga sala, kamo makapangayo og bisan unsa diha sa ngalan ni Jesus ug kini matuman” (Doktrina ug Pakigsaad 50:26–29).
35. Tan-awa sa 1 Samuel 16:7; 1 Mga Taga-Corinto 2:14. Alang sa ehemplo niini nga panalangin sa pagtan-aw sama sa pagtan-aw ni Jesus, tan-awa sa istorya ni Presidente Henry B. Eyring sa iyang kasinatian isip bishop sa usa ka batan-ong lalaki kinsa nakahimo og krimen. Ang Ginoo miingon ngadto sa kanhi Bishop Eyring, “Pakit-on ka nako unsay akong nakita kaniya” (“Lakaw uban Kanako,” 84).
36. Mao kini ang saad ug ang sugo nga gihatag sa Manluluwas sa mga tawo sa templo sa Bountiful. Siya misugo kanila sa pagpuyo nga aron ang Iyang kahayag ug ang Iyang ehemplo anaa kanila, aron nga sila makatuboy Kaniya isip ang kahayag sa kalibutan sa ilang mga kinabuhi ug sa ilang pagdapat sa uban sa pagduol ngadto Kaniya. Sa ingon nga ang Iyang mga sumusunod nanagpuyo, ug sa ingon nga gidapat, ang uban mobati Kaniya ug makakita Kaniya diha sa mga sulugoon sa Ginoo. (Tan-awa sa 3 Nephi 18:24–25.)
37. Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Ang Bugti sa Gahum sa Priesthood,” *Liahona*, Mayo 2016, 69.
38. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 84:88.

NI PRESIDENTE HENRY B. EYRING
Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Ang Kalig-on nga Naggikan sa Hugot nga Pagtuo diha sa Pagpaluyo

Pinaagi sa pagpataas sa inyong mga kamot sa pagpaluyo, naghimo kamo og usa ka saad sa Dios, kansang mga sulugoon mao kini, nga kamo mopaluyo kanila.

Sa makadaghan akong madungog ang mga lider sa pagkapari nga nagpasalamat sa pagtuo diha sa pagpaluyo niadtong ilang giserbisuhan. Gikan sa emosyon sa ilang mga tingog, mahibaloan ninyo nga ang ilang pasalamat kinasang-kasing ug tinuoray. Ang akong tuyo karon mao ang paghatud sa pagpasalamat sa Ginoo alang sa inyong pagpaluyo sa Iyang mga sulugoon sa Simbahan. Ug sa pag-awhag usab kaninyo sa pagpakita ug paglambo diha niana nga kalig-on sa pagpaluyo sa uban inubanan sa inyong pagtuo.

Sa wala pa kamo matawo, gipakita na ninyo ang maong gahum. Hunahunaa og balik kon unsa ang atong nahibaloan sa kalibutan sa espiritu sa wala pa kita matawo. Ang atong Langitnong Amahan mipresentar og

usa ka plano alang sa Iyang mga Anak. Anaa kita didto. Si Lucifer, ang atong espiritu nga igsoon, misupak sa plano nga nagtugot kanato sa kagawasan sa pagpili. Si Jehova, ang Pinalangga nga Anak sa Langitnong Amahan, mipaluyo sa plano. Si Lucifer nangulo og usa ka pagsupak. Ang makanunayong pag-abag ni Jehova sa plano sa Dios nagmadaugon, ug Siya mibulontaryo nga mamahimong atong Manluluwas.

Ang kamatuoran nga kamo anaa sa mortalidad karon nagsiguro kanato nga kamo mipaluyo sa Amahan ug sa Manluluwas. Gikinahanglan ang pagtuo diha ni Jesukristo sa pagpaluyo sa plano sa kalipay ug ang papel ni Jesukristo niini kon gamay pa kaayo ang inyong nahibaloan kabahin sa mga hagit nga inyong sagubangon diha sa mortalidad.

Ang inyong hugot nga pagtuo sa pagpaluyo sa mga sulugoon sa Dios misangput usab sa inyong kalipay niining kinabuhia. Sa dihang midawat kamo sa hagit sa misyonaryo sa pag-ampo aron masayud nga ang Basahon ni Mormon pulong sa Dios, kamo nakabaton og pagtuo sa pagpaluyo sa sulugoon sa Ginoo. Sa dihang midawat kamo og imbitasyon sa pagpabunyag, mipaluyo kamo sa mapaubsanon nga sulugoon sa Dios.

Sa dihang mitugot kamo sa usa ka tawo nga mopandong sa mga kamot diha sa inyong ulo ug moingon, “Dawata ang Espiritu Santo,” kamo mipaluyo kaniya isip usa ka naghupot sa Melchizedek nga Pagkapari.

Sukad nianang adlaw, nakahimo kamo, pinaagi sa pagserbisyo nga matinud-anon, sa pagpaluyo sa matag tawo kinsa mihatag ninyo sa pagkapari ug sa matag usa nga miorden ninyo ngadto sa katungdanan niana nga pagkapari.

Sa inyong unang kasinatian sa pagkapari, ang matag pagpaluyo usa ka yano nga panghitabo sa pagsalig sa sulugoon sa Dios. Karon, daghan kaninyo ang miuswag ngadto sa posisyon diin gikinahanglan ang dugang nga pagpaluyo.

Mopili kamo kon mopaluyo ba sa tanang kinsa gitawag sa Ginoo—diha sa bisan unsang posisyon nga ang Ginoo mitawag kanila. Kana nga pagpili mahitabo sa mga komperensya sa tibuok kalibutan. Nahitabo kini dinhi karon. Diha sa maong mga panagtigum, ang mga ngalan sa mga lalaki ug mga babaye—mga sulugoon sa Dios—gibasa ug kamo gidapit sa pagisa sa inyong mga kamot sa pagpaluyo. Mahimo kamong modumili sa paghatag og pagpaluyo nga boto, o maka-saad kamo sa inyong pagpaluyo nga pagtuo. Pinaagi sa pag-isa sa inyong kamot sa pagpaluyo, naghimo kamo og saad. Naghimo kamo og usa ka saad sa Dios, kansang mga sulugoon mao kini, nga kamo mopaluyo kanila.

Kini sila dili perpekto nga mga linalang, sama ninyo. Ang pagtuman sa inyong mga saad magkinahanglan og dili matarug nga pagtuo nga ang

Ginoo mitawag kanila. Ang pagtuman niadtong mga saad mosangput usab sa mahangturon nga kalipay. Ang dili pagtuman niini mosangput sa kagulangan diha kaninyo ug niadtong inyong minahal—ug gani mawad-an og labaw pa sa inyong mahunahunaan.

Mahimong gihangyo kamo, o hangyoon pa, kon kamo mopaluyo ba sa inyong bishop, presidente sa stake, ug sa Kinatibuk-ang mga Opisyaes sa Simbahan. Mahimong mahitabo kini kon kamo gihangyo sa pagpaluyo sa mga opisyal ug mga lider diha sa komperensya. Usahay diha kini sa usa ka interbyu uban sa bishop o sa presidente sa stake.

Ang akong tambag mao nga kamo mangutana og una sa inyong kaugalingon, sa mainampingon ug mainampuon nga hunahuna. Kon inyong buhaton, lagmit inyong hunahunaon ang mahitungod sa bag-ohay ninyong gihunahuna, mga pulong ug mga binuhatan. Sulayi sa paghinumdom ug hunahuna ang mga tubag nga inyong ihatag kon ang Ginoo makighinabi ninyo, nasayud nga usa ka adlaw Iyang himoon. Mahimo kang maandam pinaagi sa pagpangutana sa inyong kaugalingon og sama sa mosunod:

1. Naghunahuna ba ako o namulong kabahin sa kahuyang nga naa sa mga tawo nga ako misaad sa pagpaluyo?
2. Nangita ba ko og ebidensya nga ang Ginoo migiya kanila?
3. Nagmakugihon ba ko ug nagma-unongon nga misunod sa ilang pagpangulo?
4. Namulong ba ko kabahin sa ebidensya nga akong makita nga sila mga sulugoon sa Dios?
5. Nag-ampo ba ko alang kanila sa regular nga paagi pinaagi sa ngalan ug uban sa pagbati og gugma?

Kadto nga mga pangutana, alang sa kadaghanan nato, mosangpot og mga kahamol ug panginahanglan sa paghinulsol. Kita gisugo sa Dios sa dili paghukom sa uban sa dili matarung nga paagi, apan diha sa buhat, atong masuta nga lisud kanang malikayan. Hapit tanang butang nga kita

nakigtambayayong sa katawhan nga maoy hinungdan sa atong pagtibang-timbang kanila. Ug hapit sa kada aspeto sa atong mga kinabuhi, atong gitandi ang atong mga kaugalingon sa uban. Tingali buhaton nato kana tungod sa daghang rason, ang uban niini makatarunganon, apan sa kanunay makapahimo kini kanato nga hinawayon.

Si Presidente George Q. Cannon mihatag og usa ka pasidaan nga akong ipasa kaninyo isip akong kaugalingon. Nagtuo ko nga nagsulti siya sa tinuod: “Ang Dios mipili sa Iyang mga sulugoon. Giangkon Niya kini isip Iyang katungod sa panghimaraut kanila kon sila kinahanglang panghimarauton. Wala Siya mihatag niini ngari kanato sa matag usa aron sawayon ug panghimarauton sila. Walay tawo, bisan unsa pa tingali siya kalig-on sa pagtuo, bisan unsa pa ka labaw diha sa Pagkapani, ang makasulti og daotan sa dinihugan sa Ginoo ug mangita og sayop sa awtoridad sa Dios dinhi sa yuta nga dili modapit sa Iyang kasuko. Ang Balaang Espiritu mopalayo sa ingon niana nga tawo, ug siya moadto sa kangitngit. Agig resulta niini, wala ba ninyo makita kon nganong importante nga kita kinahanglan mag-amping?”¹

Akong nabantayan nga ang mga miyembro sa Simbahan sa tibuok kalibutan sa kasagaran maunungon sa usag usa ug niadtong nagdumala kanila. Hinoon, adunay, mga kalamboan nga kita makahimo ug kinahanglang mohimo. Mahimo kitang molambo diha sa atong gahum sa pagpaluyo sa usag usa. Nagkinahanglan kini og hugot nga pagtuo ug paningkamot. Aniy upat ka mga sugyot nga akong gihimo nga atong mabuhat niining komperensya.

1. Atong ilhon ang piho nga mga aksyon nga girekomendar sa mga namulong ug sugod karon buhaton kini. Kon atong buhaton, ang atong gahum sa pagpaluyo kanila molambo.
2. Makaampo kita alang kanila samtang sila mamulong nga ang Espiritu Santo mohatud sa ilang mga pulong ngadto sa kasingkasing sa piho nga

mga tawo nga atong gimahal. Kon atong mahibaloan sa dili madugay nga natubag ang atong pag-ampo, ang atong gahum sa pagpaluyo niadtong mga lider modako.

3. Makaampo kita nga ang piho nga mga mamumulong mapanalanginan ug mas maayo samtang mohatag sila sa ilang mga mensahe. Kon atong makita nga sila nahimong mas maayo, molambo kita diha sa atong hugot nga pagtuo sa pagpaluyo kanila, ug kini molahutay.
4. Makapaminaw kita sa mga mensahe gikan sa mga mamumulong nga moabut isip tubag sa atong personal nga mga pag-ampo alang sa tabang. Kon ang mga tubag moabut, ug moabut kini, molambo kita diha sa atong hugot nga pagtuo sa pagpaluyo sa tanang sulugoon sa Ginoo.

Agig dugang sa paglambo diha sa pagpaluyo niadtong nagserbisyo sa Simbahan, atong makat-unan nga dunay laing dapit diin molambo kita sa ingon nga gahum. Niana, makadala og mas dako pa nga mga panalangin ngari kanato. Anaa kini sulod sa panimalay ug sa pamilya.

Namulong ako ngadto sa mas bata pa nga naghupot sa pagkapani nga nagpuyo sa panimalay uban sa iyang amahan. Sultihan ko kamo gikan sa akong kaugalingong kasinatian kon unsa ang kahulugan sa usa ka amahan nga mobati sa inyong makanunayong pagtuo. Mahimong masaligon siyang tan-awon para nimo. Apan nag-atubang siya og mas daghang hagit kay sa inyong nahibaloan. May mga higayon nga dili niya makita ang kasulbaran sa mga problema nga iyang giatubang.

Ang imong pagdayeg alang kaniya makatabang niya og diyutay. Ang imong gugma alang kaniya mas makatabang pa gayud. Apan ang butang nga makatabang og maayo mao ang sinsero nga mga pulong sama niini: “Pa, nag-ampo ko para nimo, ug nabati nako nga ang Ginoo motabang nimo. Ang tanan mamaayo ra. Nakahibalo ko nga mahitabo kana.”

Ang mga pulong sama niadtong adunay gahum usab kon mabali ang

sitwasyon, sa amahan ngadto sa anak. Kon ang anak nga lalaki nakahimo og seryuso nga sayop, tingali diha sa espirituhanon nga butang, mahimong mobati siya nga napakyas. Isip iyang amahan, nianang higayuna, lagmit masurprisa ka kon, human ka nag-ampo aron mahibalo kon unsay buhaton, ang Espiritu Santo modasig kanimo sa pagsulti: “Anak, ania ra ko nagsuporta nimo. Ang Ginoo nahigugma kanimo. Uban sa Iyang tabang, makabalik ka Kaniya. Kahibalo ko nga makahimo ka ug nga imong buhaton. Gihigugma ko ikaw.”

Diha sa korum sa pagkapari ug sa pamilya, ang gipalambo nga pagtuo sa pagpaluyo sa usag usa mao ang paagi nga kita motukod sa Zion nga gusto sa Ginoo nga atong himoon. Uban sa Iyang tabang, makahimo kita ug atong buhaton. Nagkinahanglan kini sa pagkat-on sa paghigugma sa Ginoo sa tibuok natong kasingkasing, kusog, ug hunahuna, ug kalig-on ug sa paghigugma sa usag usa samtang gihigugma nato ang atong kaugalingon.

Samtang kita molambo diha sa tiunay nga gugma ni Kristo, ang atong mga kasingkasing mohumok. Kana nga gugma mopaubos kanato ug modala kanato sa paghinulsol. Ang atong kamasaligon diha sa Ginoo ug sa usag usa molambo. Ug unya magpadayon kita ngadto sa paghiusa, sumala sa gisaad sa Ginoo nga kita makahimo.²

Ako mopamatuod nga ang Langit-nong Amahan nakaila ug nahigugma kaninyo. Si Jesus mao ang buhi nga Kristo. Kini ang Iyang Simbahan. Kita naghupot sa Iyang pagkapari. Siya mopasidungog sa atong mga paningkamot sa paglambo diha sa atong gahum sa paggamit niini ug sa pagpaluyo sa usag usa. Niana ako mosaksi sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. *Gospel Truth: Discourses and Writings of President George Q. Cannon*, ed. Jerreld L. Newquist (1974), 1:278.
2. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 35:2.

NI PRESIDENTE DALLIN H. OAKS
Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Unsa Ang Sangputanan Niini?

Kita makahimo og mas maayo nga mga pagpili ug mga desisyon kon atong tan-awon ang mga alternatibo ug unsa ang sangputanan niini.

Ang gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo nag-awhag nato sa paghunahuna mahitungod sa umaabut. Kini nagpasabut sa katuyoan sa mortal nga kinabuhi ug sa pagkatinuod sa kinabuhi nga mosunod. Nagtudlo kini og importante nga mga ideya mahitungod sa umaabut aron magiyahan ang atong mga lihok karon.

Sa pagtandi, kitang tanan nakaila og mga tawo kinsa nagpakabana lamang karon: mogasto karon, maglipay karon, ug dili maghunahuna alang sa umaabut.

Ang atong karon ug ang atong umaabut mas malipayon kon kita sa kanunay nakahibalo sa umaabut. Samtang kita mohimo og mga desisyon karon,

kinahanglang mangutana kita, “Unsa ang sangputanan niini?”

I.

Ang pipila ka mga desisyon mao ang mga pagpili tali sa pagbuhat o sa dili pagbuhat. Nakadungog ko og ehemplo niini nga matang sa pagpili sa komperensya sa stake sa Estados Unidos daghang mga tuig na ang nakalabay.

Ang dapit mao ang maanindot nga kampus sa kolehiyo. Usa ka pundok sa batan-ong mga estudyante nanglingkod sa sagbut. Ang mamumulong kinsa mihulagway niini nga sirkumstansya miingon nga sila nanan-aw og matahum nga squirrel nga dunay baga, balhiboon nga ikog nga nagdula libut sa punoan sa maanindot nga gahi nga kahoy. Usahay anaa kini sa yuta, usahay mosaka ug kanaog ug libut sa punoan. Apan ngano kanang pamilyar nga talan-awon nakadani sa pundok sa mga estudyante?

Naghigda diha sa sagbut sa duol mao ang iro nga Irish setter. Siya mao ang butang nga nakapainter sa mga estudyante, ug ang squirrel mao ang tumong sa iro. Matag higayon nga ang squirrel dili makit-an og kadiyot nga naglibutlibot sa kahoy, ang iro hinay nga mopaduol pipila ka pulgada ug dayon mohigda ingon og wala magpakabana sa palibut. Mao kini ang nakapainter sa mga estudyante. Hilom ug wala maglihok, ang ilang mga mata nakatutok sa klaro na kaayo nga sangputanan.

Sa katapusan, ang iro duol na kaayo sa paglukso ngadto sa squirrel ug madakpan kini sa iyang ba-ba. Dihay kahadlok nga miabut, ug ang pundok sa mga estudyante daling milihok ug mipalayo sa hayop gikan sa iro, apan ulahi na kaayo. Ang squirrel patay na.

Si bisan kinsa niana nga pundok nakapasidaan unta sa squirrel sa bisan unsang oras pinaagi sa pagwara-wara sa iyang mga kamot o pagsinggit, apan walay mihimo. Nagtan-aw lang sila samtang ang piho nga sangputanan nagkaduol na. Walay usa nga nangutana, “Unsa ang sangputanan niini?” Sa dihang nahitabo na ang gipaabut, ang tanan nagdali aron mapugngan ang sangputanan, apan ulahi na kaayo. Ang

paghilak sa pagbasul mao ray ilang nahimo.

Kanang tinuod nga istorya usa ka matang sa samingay. Kini nga mga butang atong makita sa atong kaugalingong kinabuhi ug sa mga kinabuhi ug mga sirkumstansya sa atong palibut. Samtang makita nato ang mga panghulga nga makaapekto sa mga tawo o mga butang nga atong gimahal, kita adunay kapilian sa pagsulti o paglihok o sa pagpakahilom. Kinahanglang pangutan-on nato ang atong kaugalingon, “Unsa ang sangputanan niini?” Diin ang mga sangputanan diha-diha ug seryoso, dili kita makatugot nga walay buhaton. Kinahanglan kitang mohatag og pasidaan o mosuporta og angayan nga mga paningkamot sa pagpugong samtang aduna pay panahon.

Ang mga desisyon nga bag-o lang nako nga gihulagway naglakip sa mga pagpili tali sa paglihok o sa dili paglihok. Ang mas komon mao kadtong mga pagpili tali sa usa ka lihok o sa lain. Naglakip kini sa mga pagpili tali sa maayo o dautan, apan sa kanunay kini mao ang mga pagpili tali sa duha

ka maayo. Bisan niini nga sitwasyon mas maayo ang pagpangutana kon unsa ang sangputanan niini. Kita mohimo og daghan nga mga pagpili tali sa duha ka maayo, sa kasagaran naglakip unsaon nato paggahin ang atong panahon. Wala may dautan sa pagdula og mga dula sa video o pagtext o pagtan-aw og TV o pagpakigsulti gamit ang cell phone. Apan ang matag usa niini naglakip unsay gitawag nga “bayad sa oportunidad,” nagpasabut nga kon kita mogahin og panahon sa pagbuhat og usa ka butang, mawala nato ang oportunidad sa pagbuhat og lain. Ako nakasiguro nga kamo nakakita nga kita kinahanglan nga mosukod pag-ayo unsay nawala nato sa panahon nga atong gigahin sa usa ka kalihokan, bisan kon kini maayo man kaayo.

Taud-taud na ang nakalabay mihatag ko og pakigpulong nga giulohan og “Maayo, Mas Maayo, o Labing Maayo.” Niana nga pakigpulong ako miingon nga “tungod lamang kay ang usa ka butang *maayo* kini dili igo nga rason sa pagbuhat niini. Ang gidaghanon sa maayong mga butang nga atong

mahimo misobra kaayo sa panahon nga magamit sa pagbuhat niini. Pipila sa mga butang mas maayo kay sa maayo, ug kini mao ang mga butang nga nagkinahanglan nga unang hatagan og pagtagad sa atong kinabuhi. . . . Kinahanglan atong ipalabay ang ubang maayo nga mga butang aron sa pagpili sa uban nga mas maayo o labing maayo.”¹

Tan-awa ang mga butang sa mas lapad nga panglantaw. Unsa ang epekto sa atong umaabut sa mga desisyon nga atong gihimo karon? Hinumdumi ang kaimportante sa pagkuha og edukasyon, pagtuon sa ebanghelyo, pagbag-o sa atong mga pakigsaad pinaagi sa pag-ambit sa sakramento, ug sa pagtambong sa templo.

II.

“Unsa ang sangputanan niini?” importante usab ang pagpili unsaon nato pagtagad o paghunahuna sa atong kaugalingon. Labing importante, ang matag usa kanato usa ka anak sa Dios uban sa potensyal nga kapalaran sa kinabuhing dayon. Ang matag laing pagtagad, bisan lakip sa trabaho, kaliwat, pisikal nga mga kinaiya, o mga dungog, temporaryo lang o dili importante nga kabahin sa kahangturan. Ayaw pilia ang pagtagad sa inyong kaugalingon o paghunahuna sa inyong kaugalingon sa mga paagi nga nagbutang og kinutuban sa usa ka tumong nga inyong gipaningkamutan.

Akong mga kaisogon, kinsa motanaw o mobasa unsay akong gisulti dinhi, ako manghinaut nga kamo makahibalo

ngano nga ang inyong mga lider mohatag og mga pagtulun-an ug tambag nga among gihatag. Gimahal namo kamo, ug ang atong Langitnong Amahan ug ang Iyang Anak, nga si Jesukristo, nagmahal kaninyo. Ang ilang plano alang kanato mao ang “mahinungdanon nga laraw sa kalipay” (Alma 42:8). Kana nga plano ug ang Ilang mga sugo ug mga ordinansa ug mga pakigsaad mogiya nato ngadto sa labing mahinungdanon nga kalipay niini nga kinabuhi ug sa kinabuhi nga moabut. Isip mga sulugoon sa Amahan ug sa Anak, kami motudlo ug motambag subay sa Ilang pagsugo kanamo pinaagi sa Espiritu Santo. Kami walay tinguha kay sa pagsulti unsa ang tinuod ug sa pag-awhag kaninyo sa pagbuhat unsa ang Ilang gilid isip dalan ngadto sa kinabuhing dayon, “ang labing mahinungdanon sa tanan nga mga gasa sa Dios” (Doktrina ug mga Pakigsaad 14:7).

III.

Aniay laing ehemplo sa epekto sa umaabut nga mga desisyon nga gihimo karon. Kini nga ehemplo kabahin sa pagpili nga buhaton ang pagsakripisyo karon aron makab-ot ang usa ka importante nga tumong sa umaabut.

Sa usa ka komperensya sa stake sa Cali, Colombia, usa ka igsoong babaye misulti sa iyang tinguha ug sa iyang pamanhunon nga maminyo sa templo nga ang pinakaduol nga templo mao ang Peru nga diin layo kaayo. Sulod sa taas nga panahon, sila nagtigum og kwarta alang sa pamilite sa bus. Sa katapusan misakay sila sa bus padulong sa Bogotá, apan sa ilang pag-abut didto, ilang nahibaloan nga ang tanang lingkuranan sa bus padulong sa Lima, Peru, ukopado na. Mahimo silang mouli nga wala maminyo o magminyong sa gawas sa templo. Maayogani, dihay laing alternatibo. Maka-sakay sila sa bus ngadto sa Lima kon sila andam nga molingkod sa salog sa bus sa tibuok lima ka adlaw ug lima ka gabii nga biyahe. Mipili sila sa paghimo niini. Miingon siya nga lisud kadto, bisan og ang pipila ka mga pasahero mopalingkod nila sa ilang mga lingkuranan aron sila makatuy-od diha sa salog.

Unsay nakapadani nako sa iyang pakigpulong mao ang pamahayag niini nga igsoong babaye nga mapasalamaton siya ug ang iyang bana nga nakahimo sa pag-adto sa templo niining paagiha, tungod kay kini nakausab sa paagi sa ilang pagbati mahitungod sa ebanghelyo ug sa paagi nga sila mibati mahitungod sa kaminyoon diha sa templo. Ang Ginoo miganti kanila sa kalamboan nga nagagikan sa pagsakripisyo. Siya usab nakaobserbar nga ang ilang lima ka adlaw nga biyahe ngadto sa templo nakahatag og mas dako nga kahigayunan sa paglig-on sa ilang pagkaespiritwal kay sa daghang mga pagbisita nga walay sakripisyo.

Sa katuigan sukad nga ako nakadungog niana nga pagpamatuod, naghunahuna ko unsa kaha ka lahi sa kinabuhi niadtong batan-ong magtiayon kon mipili pa sila og laing pagpili—wala mohimo sa sakripisyo nga gikinahanglan aron maminyo sa templo.

Mga kaisogon, kita mohimo og daghang mga pagpili sa kinabuhi, ang pipila importante ug ang pipila dili importante. Sa paghunahuna niini, makita nato unsa ang dakong kalainan sa pipila sa atong mga pagpili nga gihimo sa atong mga kinabuhi. Kita makahimo og mas maayo nga mga pagpili ug mga desisyon kon atong tanawon ang mga alternatibo ug unsa ang sangputanan niini. Kon buhaton nato, kita nagsunod sa tambag ni Presidente Russell M. Nelson nga mosugod nga maghunahuna sa unsa ang atong tumong.² Alang kanato, ang atong tumong kanunay nga diha sa dalan sa pakigsaad pinaagi sa templo ngadto sa kinabuhing dayon, ang labing mahinungdanon sa tanang mga gasa sa Dios.

Ako mopamatuod ni Jesukristo ug sa mga sangputanan sa Iyang Pag-ula ug sa ubang mga kamatuoran sa Iyang walay katapusan nga ebanghelyo sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Dallin H. Oaks, “Maayo, Mas Maayo, Labing Maayo,” *Liahona*, Nob. 2007, 104, 107.
2. Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Samtang Dungan Kita nga Magpadayon sa Unahan,” *Liahona*, Abr. 2018, 7.

ANG UNANG KAPANGULOHAN

Dallin H. Oaks
Unang Magtatambag

Russell M. Nelson
Presidente

Henry B. Eyring
Ikaduhang Magtatambag

ANG KORUM SA NAPULOG DUHA KA MGA APOSTOLES

M. Russell Ballard

Jeffrey R. Holland

Dieter F. Uchtdorf

David A. Bednar

Quentin L. Cook

D. Todd Christofferson

Neil L. Andersen

Ronald A. Rasband

Gary E. Stevenson

Dale G. Renlund

Gerrit W. Gong

Ulisses Soares

ANG KAPANGULOHAN SA SEVENTY

L. Whitney Clayton

Patrick Kearon

Carl B. Cook

Robert C. Gay

Terence M. Vinson

José A. Teixeira

Carlos A. Godoy

MGA GENERAL AUTHORITY SEVENTY

(sa alpabetikal nga pagkahan-ay)

Kim B. Clark	Weatherford T. Clayton	Lawrence E. Conridge	Valeri V. Cordón	J. Devin Cornish	Joaquín E. Costa	LeGrand R. Curtis Jr.	Massimo De Feo	Benjamin De Hoyos	Edward Dube	Kevin R. Duncan	Timothy J. Dyches	David F. Evans	Enrique R. Fababella	Bradley D. Foster	Randy D. Fuilk	
Eduardo Gararret	Jack N. Gerard	Ricardo P. Giménez	Taylor G. Godby	Christoffel Golden	O. Vincent Haleck	Brook P. Hales	Donald L. Halstrom	Kevin S. Hamilton	Allen D. Haynie	Mathias Held	David P. Homer	Paul V. Johnson	Peter M. Johnson	Larry S. Kecher	Jörg Klabingart	
Joni L. Koch	Erich W. Kopschke	Hugo E. Martinez	James B. Martino	Richard J. Maynes	Kyle S. McKay	Peter F. Meurs	Hugo Montoya	Marcus B. Nash	K. Brent Natress	S. Clifford Nielsen	Brenn H. Nielson	Adrián Ochoa	S. Mark Palmer	Adilson de Paula Pereira	Kevin W. Pearson	
Anthony D. Perkins	Paul B. Pieper	John C. Pingree Jr.	Rafael E. Pino	James A. Rasband	Lynn G. Robbins	Gary B. Sabín	Evan A. Schmutz	Joseph W. Sitati	Steven E. Snow	Vern P. Stanfill	Benjamin M. Z. Tai	Brian K. Taylor	Michael John U. Teh	Juan A. Ureda	Arnulfo Valenzuela	
Juan Pablo Villar	Takashi Wada	Taniela B. Wakolo	Alan R. Walker	Scott D. Whiting	Chi Hong (Sam) Wong	Kazuhiko Yamashita	Jorge F. Zeballos									

ANG PRESIDING BISHOPRIC

Dean M. Davies Unang Magtarambag	W. Christopher Waddell Kaduhang Magtarambag

KINATIBUK-ANG MGA OPISYAL

Milton Camargo Unang Magtarambag	Mark L. Pace Presidente	Jan E. Newman Kaduhang Magtarambag	Michelle D. Craig Unang Magtarambag	Bonnie H. Gordon Presidente	Becky Craven Kaduhang Magtarambag	Sharon Eubank Unang Magtarambag	Jean B. Bingham Presidente	Reyna L. Aburto Kaduhang Magtarambag	Lisa L. Harkness Unang Magtarambag	Joy D. Jones Presidente	Cristina B. Franco Kaduhang Magtarambag	Douglas D. Holmes Unang Magtarambag	Stephen W. Owen Presidente	M. Joseph Brough Kaduhang Magtarambag

SUNDAY SCHOOL

YOUNG WOMEN

RELIEF SOCIETY

PRIMARY

YOUNG MEN

NI PRESIDENTE RUSSELL M. NELSON

Kita Makabuhat og Mas Maayo pa ug Mahimong mas Maayo

Himoa nga ang pagpunting sa adlaw-adlaw nga paghinulsol importante kaayo sa inyong kinabuhi aron nga kamo makagamit sa pagkapari nga mas gamhanan pa sukad masukad.

Akong minahal nga mga kaigsoonan, makadasig kaayo nga magtan-aw niining dako kaayo nga kongregasyon sa batalyon sa Ginoo nga mga naghupot sa pagkapari. Kamo usa ka gamhanang pwersa alang sa kaayuhan! Kami nahigugma kaninyo. Kami nag-ampo alang kaninyo. Ug kami mapasalamat kaayo tungod kaninyo.

Bag-ohay lang nagiyahan ko ngadto sa panudlo sa Ginoo nga gihatag pinaagi ni Propeta Joseph Smith: “Ayaw pagsulti og lain gawas sa paghinulsol ngadto niini nga kaliwatan.”¹ Kini nga pamahayag kasagaran gibalik-balik sa tibuok kasulatan.² Makapaaghat kini og tataw nga pangutana: “Ang *tanan* kinahanglan ba maghinulsol?” Ang tubag kay oo.

Daghan ra kaayo ang nagkonsiderar sa paghinulsol isip silot—usa ka butang nga likayan gawas lang sa labing seryoso nga mga sirkumstansya. Apan kining pagbati nga gisilutan hinimo-himo ni

Satanas. Siya mosulay sa pagpugong kanato sa paghunahuna kang Jesukristo,³ kinsa nagbarug nga andam mogakus,⁴ malaumon ug andam nga moalim, mopasaylo, mohugas, mopaligon, molimpyo, ug mobalaan kanato.

Ang pulong nga *paghinulsol* sa Griyego nga Bag-ong Tugon mao ang *metanoeo*. Ang prefix nga *meta-* nagpasabut og “kausaban.” Ang suffix nga *noeo* may kalabutan sa Griyego nga mga pulong nga nagpasabut nga “hunahuna,” “kahibalo,” “espíritu,” ug “gininhawa.”⁵

Sa ingon, kon si Jesus moingon kaninyo ug kanako sa “paghinulsol,”⁶ Siya nagdapit kanato sa pag-usab sa atong hunahuna, sa atong kahibalo, sa atong espíritu—bisan sa paagi as atong pagginhawa. Siya nagsugo kanato sa pag-usab sa atong pamaagi sa paghigugma, paghunahuna, pagserbisyo, paggahin sa atong oras, pagtagad sa atong asawa, pagtudlo sa atong mga anak, ug gani sa pag-atiman sa atong mga lawas.

Walay laing mas makapagawasnon, mas makapahamili, o mas importante sa atong kaugalingong paglambo kay sa usa ka kanunay, matag-adlaw nga paghatag og gibug-aton sa paghinulsol. Ang paghinulsol dili usa ka panghitabo; usa kini ka proseso. Mao kini ang yawe ngadto sa kalipay ug kalinaw sa hunahuna. Kon inubanan sa hugot nga pagtuo, ang paghinulsol moabli sa atong agianan ngadto sa gahum sa Pagula ni Jesukristo.⁷

Makugihon man kamong misubay sa dalan sa pakigsaad, mitipas o mipalayo gikan sa dalan sa pakigsaad, o dili gani makakita sa dalan gikan sa inyong nahimutangan karon, ako mohangyo kaninyo sa paghinulsol. Sinatia ang makapalig-on nga gahum sa matag-adlaw nga paghinulsol—sa pagbuhat ug mahimong mas maayo matag adlaw.

Kon kita mopili nga maghinulsol, kita mopili nga mag-usab! Atong gitugutan ang Manluluwas nga mousab kanato ngadto sa labing maayo nga bersyon sa atong mga kaugalingon. Kita mopili nga molambo sa espírituhanon nga paagi ug makadawat sa hingpit nga kalipay—ang hingpit nga kalipay sa katubsan diha Kaniya.⁸ Kon kita mopili nga maghinulsol, kita mopili nga mas mahisama ni Jesukristo!⁹

Mga kaigsoonan, kinahanglan kitang *mobuhat* og mas maayo pa ug *mahimong* mas maayo tungod kay kita naa sa usa ka gubat. Ang giyera batok sa sala tinuod. Ang kaaway mipakusog pag-ayo sa iyang mga paningkamot aron sa pagbalda sa mga pagpamatuod ug pagbabag sa buhat sa Ginoo. Iyang gisangkapan ang iyang mga sulugoon og gamhanang mga hinagiban aron dili kita makaambit sa hingpit nga kalipay ug gugma sa Ginoo.¹⁰

Ang paghinulsol mao ang yawe sa paglikay sa kasakit nga ipahamtang sa mga lit-ag sa kaaway. Ang Ginoo wala magdahum og kahingpitan gikan kanato niining puntuha sa atong mahangturong pag-uswag. Apan Siya nagdahum gayud nga kita mag-anaman og kaputli. Ang matag adlaw nga paghinulsol mao ang agianan ngadto sa kaputli, ug ang kaputli magdala og gahum. Ang personal nga kaputli

makahimo kanatong gamhanan nga mga himan diha sa mga kamot sa Dios. Ang atong paghinulsol—atong kaputli—mohatag kanato og gahum sa pagtabang sa pagpundok sa Israel.

Ang Ginoo mitudlo kang Propeta Joseph Smith “nga ang katungod sa pagkapari dili mabulag gikan sa mga gahum sa langit, ug nga ang mga gahum sa langit dili madumala ni madala gawas lamang diha sa mga baruganan sa pagkamatarung.”¹¹

Nahibalo kita kon unsa ang maghatag kanato og mas dakong agianan ngadto sa mga gahum sa langit. Nahibalo usab kita kon unsa ang makapugong sa atong pag-uswag—unsa ang kinahanglan natong hunungon og buhat aron modako ang atong agianan ngadto sa mga gahum sa langit. Mga kaigsoonan, mainampuong magtinguha sa pagsabot unsay makapugong sa inyong paghinulsol. Ilha unsa ang *nagpugong* kaninyo sa paghinulsol. Ug dayon, pagusab! Paghinulsol! Kitang tanan makabuhay og mas maayo pa ug mahimong mas maayo pa kaysa kaniadto.¹²

Adunay piho nga mga pamaagi diin kita malagmit molambo. Ang usa anaa sa paagi nga atong gitratar ang atong mga lawas. Ako natingala sa milagro sa lawas sa tawo. Usa kini ka talagsaong binuhay, mahinungdanon sa atong hinayhinay nga pag-uswag ngadto sa

atong labing taas nga balaang potensyal. Dili kita makauswag kon wala kini. Sa paghatag kanato sa gasa sa lawas, ang Dios mitugot kanato nga makahimo og mahinungdanong lakang padulong sa pagkahimong mas mahisama Kaniya.

Si Satanas nakasabut niini. Siya nasuko tungod kay ang iyang premortal nga apostasiya nakahimo kaniyang mahangturong dili takus sa pag-angkon og lawas, nakaingon nga siya anaa kanunay sa kasina ug kasilag. Sa ingon daghan, kon dili kasagaran, sa mga tintasyon nga iyang gibutang sa atong dalan makapahimo kanato sa pag-abuso sa atong mga lawas o mga lawas sa uban. Tungod kay si Satanas nauyamot nga *walay* lawas, buot niya nga kita usab mahimong mauyamot *tungod* sa atoa.¹³

Ang inyong lawas mao ang inyong personal nga templo, gibuhay aron kapuy-an sa inyong mahangturong espiritu.¹⁴ Ang inyong pag-amumana niana nga templo importante. Karon, mangutana ako kaninyo, mga igsoon, mas interesado ba kamo sa sininaan ug pamustura aron ang inyong lawas mauyunan sa kalibutan kay sa pagpahimuot sa Dios? Ang inyong tubag niini nga pangutana magpadala og direkta nga mensahe ngadto Kaniya bahin sa inyong pagbati mahitungod sa Iyang talagsaong gasa kaninyo. Niining balaang pagtahud sa atong mga lawas, mga kaigsoonan, sa akong hunahuna makabuhay kita og mas maayo pa ug mahimong mas maayo.

Laing paagi nga makabuhay usab kita og mas maayo pa ug mahimong mas maayo mao ang pamaagi sa atong pagtahud sa mga babaye sa atong mga kinabuhi, sugod sa atong mga asawa ug mga anak, sa atong mga inahan ug mga igsoon.¹⁵

Pipila ka bulan ang milabay, nakadawat ko og makapasubo nga sulat gikan sa usa ka minahal nga sister. Siya misulat: “[Ang akong mga anak nga babaye ug ako] mibati nga anaa kami sa usa ka mapintas nga kompetisyon alang sa walay pagkabalda nga atensyon sa among mga bana ug mga anak nga lalaki, uban sa kanunay nga mga update

sa paugnat sa kusog, mga video game, mga update sa stock market, [ug] walay katapusang pag-analisar ug pagtan-aw sa mga dula sa matag [mahunahunaan] nga paugnat sa kusog. Mibati kami nga murag dili na importante sa among mga bana ug mga anak nga lalaki tungod ang kanunay nga importante kanila mao ang [paugnat sa kusog ug mga game].”¹⁶

Mga kaigsoonan, ang inyong labing una ug labing importante nga katungdanan isip naghupot sa pagkapari mao ang paghigugma ug pag-amuma sa inyong asawa. Pakighiusa kaniya. Himoa siyang kaabag. Himoang sayon kaniya nga mainyo siya. Walay laing kalihokan sa inyong kinabuhi ang mas importante kay sa magpalig-on og mahangturong relasyon uban kaniya. Walay naa sa TV, sa mobile device, o sa computer ang mas importante kay sa iyang kaayuhan. Subaya kon giunsa ninyo paggahin ang inyong oras ug asa ninyo gipahinugod ang inyong kusog. Kana magsulti kaninyo kon asa ang inyong kasingkasing. Pag-ampo nga ang inyong kasingkasing nahiangay sa kasingkasing sa inyong asawa. Pagtinguha sa paghatag kaniya og kalipay. Pangayo sa iyang tambag, ug paminaw. Ang iyang tambag makapalambo sa inyong mga buhat.

Kon aduna kamoy panginahanglan nga maghinulsol tungod sa pamaagi sa inyong pagtratar sa mga babaye nga suod kaayo kaninyo, sugdi karon. Ug hinumdumi nga *inyong* responsibilidad ang pagtabang sa mga babaye sa inyong kinabuhi aron makadawat sa mga panalangin nga moabut gikan sa pagtuman sa balaod sa Ginoo sa kaputli. Ayaw gayud itugot nga kamo ang rason nga ang babaye dili makadawat sa iyang mga panalangin sa templo.

Mga kaigsoonan, kinahanglan kitang tanan maghinulsol. Kinahanglan kitang mobarug, ibutang ang remote, ug mahigmata gikan sa atong espiritwal nga paghikatulog. Panahon na aron sa pagsul-ob sa tibuok hinagiban sa Dios aron makaapil kita sa labing importante nga buhat dinhi sa yuta. Panahon na nga “igalab ang [atong] mga sanggot, ug mag-ani uban sa tanan [nato] nga

gahum, hunahuna ug kusog.”¹⁷ Ang pwersa sa dautan wala sukad mokatap nga mas gamhanan kay sa karon. Isip mga sulugoon sa Ginoo, dili kita mahimong matulog samtang kining gubat nagpadayon.

Ang inyong pamilya nanginahanglan sa inyong pagpangulo ug gugma. Ang inyong korum ug kadtong anaa sa inyong ward o branch nanginahanglan sa inyong kalig-on. Ug ang tanan kinsa nakahimamat kaninyo kinahanglang mahibalo unsa ang panagway ug panlihok-lihok sa usa ka tinuod nga disipulo sa Ginoo.

Akong minahal nga mga kaigsoonan, pinili kamo sa atong Amahan nga moanhi sa yuta niining labing importante nga panahon tungod sa inyong premortal nga espirituhanong kaisug. Usa kamo sa labing maayo, ang labing maisug nga tawo nga mianhi dinhi sa yuta sukad. Si Satanas nahibalo kinsa kamo ug kinsa kamo sa premortal, ug siya nakasabut sa gimbuhaton nga kinahanglang buhaton sa dili pa mobalik ang Manluluwas. Ug human sa usa ka milenya nga pagbuhat sa iyang mga panglingla, ang kaaway sinati ug dili na mausab.

Maayo nalang gani, ang pagkapari nga atong gihuptan mas lig-on kaysa panghaylo sa kaaway. Nangalyupo ako kaninyo nga mahimong mga lalaki ug batan-ong mga lalaki nga gikinahanglan sa Ginoo. Himoa nga ang pagpunting sa *adlaw-adlaw* nga paghinulsol

importante kaayo sa inyong kinabuhi aron nga kamo makagamit sa pagkapari nga mas gamhanan pa sukad masukad. Mao ra kini ang bugtong paagi nga magpabilin kamo ug ang inyong pamilya nga luwas sa espiritwal nga paagi sa malisud nga mga adlaw nga umaabut.

Ang Ginoo nanginahanglan og dili hakog nga mga kalalakin-an kinsa mobutang sa kaayuhan sa uban kay sa ilang kaugalingon. Siya nanginahanglan og mga kalalakin-an nga tuyong molihok aron klarong makadungog sa tingog sa Espiritu. Siya nanginahanglan og mga kalalakin-an sa pakigsaad kinsa motuman sa ilang mga pakigsaad nga may kaligdong. Siya nanginahanglan og mga kalalakin-an nga determinado sa pagpabilin sa ilang kaugalingon nga putli sa sekswal nga paagi—takus nga mga kalalakin-an kinsa masangpit dayon aron paghatag og mga panalangin nga adunay putli nga kasingkasing, limpyo nga mga hunahuna, ug andam nga mga kamot. Ang Ginoo nagkinahanglan og mga kalalakin-an nga andam nga maghinulsol—kalalakin-an nga kugihang moserbisyo ug mahimong kabahin sa batalyon sa Ginoo nga mga takus nga naghupot sa pagkapari.

Ako mopanalangin kaninyo nga mahimong susama niadto nga mga kalalakin-an. Ako mopanalangin kaninyo og kaisug sa paghinulsol matag-adlaw ug makakat-on unsaon

paggamit sa kinatibuk-ang gahum sa pagkapari. Ako mopanalangin kaninyo sa pagpadangat sa gugma sa Manluluwas ngadto sa inyong asawa ug mga anak ug ngadto sa tanan nga nakaila kaninyo. Ako mopanalangin kaninyo sa *pagbuhat* og mas maayo pa ug *mahimong* mas maayo. Ug ako mopanalangin kaninyo nga samtang nagbuhat kamo niini nga mga paningkamot, makasinati kamo og mga milagro sa inyong kinabuhi.

Miapil kita sa buhat sa Makagagahom nga Dios. Si Jesus mao ang Kristo. Kita Ilang mga sulugoon. Niini ako mopamatuod sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 6:9; 11:9.
2. Tan-awa sa Marcos 1:4; Mosiah 18:20; Alma 37:33; 3 Nephi 7:23; Moroni 3:3; Doktrina ug mga Pakigsaad 19:21; 44:3; 55:2
3. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 6:36.
4. Tan-awa sa Deuteronomio 26:8; 2 Nephi 1:15; Mormon 6:17; Doktrina ug mga Pakigsaad 6:20.
5. Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Paghinulsol ug Pagkakabig,” *Liahona*, Mayo 2007, 103-4.
6. Tan-awa sa, alang sa sanglitanan, Lucas 13:3, 5.
7. Tan-awa sa 2 Nephi 9:23; Mosiah 4:6; 3 Nephi 9:22; 27:19.
8. Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Paghinulsol ug Pagkakabig,” 103-4.
9. Tan-awa sa 3 Nephi 27:27
10. Tan-awa sa Judas 1:17-21; 2 Nephi 2:25, 27; 28:20; tan-awa usab sa 1 Nephi 8:10-12, 21-23; 11:21-22; 12:17; Doktrina ug mga Pakigsaad 10:22; Moises 5:13.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:36.
12. Ang mga pulong nga gidasig sa Ginoo diha sa mga pagpadayag ug mga pagtulun-an sa kasamtangang panahon—*mas halangdon, mas balaan, magdali, isaka, palig-unon, mas dako, mag-usab, bag-uhon, ipalambo, dugangan, mag-usab, palagman, palapdan*—mga pulong sa espirituhanon nga pag-uswag (tan-awa sa Russell M. Nelson, “Ang Mahimong Labing Dalaygon nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw,” *Liahona*, Nob. 2018, 113-14).
13. Kita nahibalo nga “ang mga tawo gawasnon sumala sa unod. . . . Sila gawasnon sa pagpili sa kalingkawasan ug sa kinabuhi nga dayon, pinaagi sa halangdon nga Tigpataliwala sa tanan nga mga tawo, o pagpili sa pagkabihag ug sa kamatayon, sumala sa pagkabihag ug sa gahum sa yawa; kay siya nagtinguha nga ang tanan nga mga tawo unta mahimo nga mauyamt sama ngadto kaniya” (2 Nephi 2:27).
14. Tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 3:16-17; 6:18-20.
15. Tan-awa sa Jacob 2:35.
16. Sulat nga nadawat sa Peb. 4, 2019.
17. Doktrina ug mga Pakigsaad 33:7.

Magamadagayaon [Buhong] sa mga Panalangin

Kadaghanan sa mga panalangin nga tinguhang ihatag sa Dios kanato nagkinahanglan og buhat sa atong bahin—lihok nga magbase sa atong pagtuo kang Jesukristo.

Mga kaigsoonan, ang atong Langitnong Amahan ug si Jesukristo nagtinguha sa pagpanalangin sa matag usa kanato.¹ Ang pangutana kon *unsaon* sa pagkadawat ug pagkaangkon niana nga mga panalangin nahimong hilisgutan sa teyolikanhong debate ug diskusyon sulod sa mga siglo.² Ang uban molantugi nga ang mga panalangin maangkon gayud; nga madawat nato kini pinaagi sa buhat lamang. Ang uban molantugi nga ang Dios mipili nang daan kinsay Iyang panalanginan ug kon *unsaon*—ug kini nga mga desisyon dili na mausab. Kining duha ka opinyon una sa tanan dili mao. Ang mga panalangin gikan sa langit dili maangkon pinaagi sa matinguhaong pagtigom og “mga medalya sa pagkamaayo,” dili usab sa walay kahimoang paghulat sa panalangin kon kita nakadaog ba kaha sa gipustahan nga numero [sugal]. Dili, ang kamatuoran lahi kaayo og kahulugan apan mas tukma alang sa relasyon

tali sa mahigugmaong Langitnong Amahan ug sa Iyang malagmit nga mga manununod—kita. Ang gipahiling kamatuoran nagpadayag nga ang mga panalangin dili basta lang maangkon, apan ang dinasig sa mga buhat inubanan sa pagtuo, sa pagsugod

man ug sa pagpadayon maoy mga mahinungdanon.³

Samtang maghunahuna kita giunsa nato sa pagkadawat og mga panalangin gikan sa Dios, ipahisama nato ang langitnong mga panalangin sa daghang nagtipun-og nga kahoy. Hunahunaa nga diha sa tunga mao ang pundok sa pino nga mga sanga, naibabwan og mga binugha. Gisundan og mga stick [dagko-dagkong kahoy], dayon gagmayng kahoy, ug sa katapusan dagkong kahoy. Kining mga gapatong-patong nga binugha usa ka dako kaayo nga sugnod, makahimo og kahayag ug kainit sulod sa mga adlaw. Dayon hunahunaa nga sunod sa nagpatong-patong nga binugha ang usa ka palito sa posporo.⁴

Aron ang kalayo modilaab gikan sa gapatong-patong nga binugha, ang posporo kinahanghang ikadlit ug iduslit. Ang pinong mga sanga masunog dayon ug ang mas dagkong kahoy masunog. Kon magsugod na kining kalayo, magpadayon kini hangtud masunog ang tanan o wala nay hangin [oxygen] ang kalayo.

Ang pagkadlit sa posporo ug ang pagpasiga sa pino nga mga sanga, mao ang gagmayng mga lihok nga makapasiga sa kahoy.⁵ Hangtud nga ikadlit ang posporo, walay mahitabo, bisan unsa pa ang gidagkoon sa gapatong-patong nga binugha. Kon ang posporo ikadlit apan dili iduslit sa gagmayng sanga, ang kasiga ug ang kainit nga ipagawas sa posporo gamay ra kaayo ug ang kalayo gikan sa kahoy dili gayud makapasiga. Kon dili mahatagan og hangin [oxygen] bisan asa, ang pagsilaob mohunong.

Sa samang paagi, kadaghanan sa mga panalangin nga tinguhang ihatag sa Dios kanato nagkinahanglan og buhat sa atong bahin—lihok nga magbase sa atong pagtuo kang Jesukristo. Ang pagtuo diha sa Manluluwas usa ka baruganan sa buhat ug gahum.⁶ Una molihok kita inubanan sa pagtuo; dayon moabut ang gahum—sumala sa kabubut-on sa Dios ug panahon. Mahinungdanon kini nga paagi.⁷ Ang gikinahanglan nga lihok, bisan pa, kanunayng gamay kon itandi sa mga panalangin nga unya atong madawat.⁸

Hunahunaa unsay nahitabo dihang ang mapintas nga mga bitin nga molupad miabut sa karaang mga Israelihanon sa ilang pag-adto sa gisaad nga yuta. Ang paak sa lala nga bitin makamatay. Apan ang tawo nga napaakan mamaayo pinaagi sa pagtan-aw sa tumbaga nga bitin nga gihimo ni Moises ug gibutang sa usa ka tukon.⁹ Unsa diay kadak-on ang panglimbasog aron motan-aw og butang?⁹ Ang tanan nga mitan-aw nakaangkon sa mga gahum sa langit ug nangaayo. Ang uban nga Israelihanon nga napaakan wala motan-aw sa bitin nga tumbaga ug nangamatay. Tingali kulang ang ilang pagtuo nga motan-aw.¹⁰ Posibling wala sila motuo nga ang sama ka yano nga buhat magdala sa gisaad nga pagkaayo. O basin gipagahi lang gyud nila ang ilang mga kasingkasing ug misalikway sa tambag sa propeta sa Dios.¹¹

Ang baruganan aron magamit ang mga panalangin nga modagayday gikan sa Dios mahangturon. Sama niadtong karaang mga Israelihanon, kita kinahanglan usab nga molihok gamit ang atong pagtuo diha kang Jesukristo aron mapanalanginan. Ang Dios mipadayag nga “adunay usa ka balaod, nga dili mausab nga sugo didto sa langit sa wala pa ang mga katukuran niini nga kalibutan, diin sa tanan diha gipasikad ang mga panalangin—ug kon kita makadawat og bisan unsa nga panalangin gikan sa Dios, kini tungod sa pagsunod niana nga balaod diin diha kini gipasikad.”¹² Ang giingon nga, dili ka gayud maka-angkon og panalangin—kana nga ideya dili tinuod—apan kinahanglan nga takus ikaw niini. Ang atong kaluwasan moabut lamang pinaagi sa maayong mga buhat ug grasya ni Jesukristo.¹³ Ang kalapdon sa Iyang maulaon nga sakripisyo nagpasabut og walay kinutubang panalangin; diin ang atong huyang nga mga buhat dili ikatandi. Apan dili kini maingon nga walay bili, diha sa ngitngit, ang posporo nga pasigaon makita sa gilay-ong mga milyas. Gani, makita kini sa langit tungod kay ang ginagmayng lihoc sa pagtuo gikinahanglan aron mahitabo ang mga saad sa Dios.¹⁴

Aron makadawat sa gitinguhang panalangin gikan sa Dios, lihoc inubanan sa pagtuo, nga magpalihok sa langitnong kalagsik kon diin nanukad ang panalangin. Sama pananglit, usa sa mga tuyo sa pag-ampo mao ang pag-angkon og mga panalangin nga andam ihatag sa Dios apan ihatag lamang kon kini atong pangayoon.¹⁵ Si Alma nag-ampo nga kaloy-an, ug nahupay ang iyang mga kasakit; siya wala na samoka sa panumduman sa iyang mga sala. Ang iyang kalipay mibuntog sa iyang kasakit—tanang tungod kay nag-ampo siya uban sa pagtuo kang Jesukristo.¹⁶ Ang makapalagsik nga enerhiya nga atong gikinahanglan mao ang pagbaton og igong pagtuo kang Kristo sa tinuorayang paghangyo sa Dios pinaagi sa pag-ampo ug pagdawat sa Iyang kabubut-on ug panahon alang sa tubag.

Sa kasagaran, ang makapalagsik nga enerhiya nga gikinahanglan alang sa mga panalangin nagkinahanglan og labaw pa kay sa pagtan-aw o pagpangayo lamang; ang padayon, kanunay, puno sa pagtuong mga buhat gikinahanglan. Sa tunga-tunga sa ika-19 nga siglo, gigiyahan ni Brigham Young ang usa ka grupo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa pagsuhid ug pagpuyo sa Arizona, nga usa ka uga nga rehiyon sa Amihanang Amerika. Human nakaabut sa Arizona, nahutdan sa tubig ang grupo ug nahadlok basin mangamatay sila. Nanghangyo sila og tabang sa Dios. Sa wala madugay ang ulan ug snow nagpangatagak, diin napuno nila sa tubig ang ilang mga baril ug nakapainom sa ilang mga binuhi. Mapasalamaton ug napiskay, namauli sila sa Siyudad sa Salt Lake nga nagmaya sa kamaayo sa Dios. Sa ilang pag-uli, gihulagway nila ang mga detalye sa ilang panaw ngadto ni Brigham Young ug gipahayag ang ilang konklusyon nga ang Arizona dili kapuy-an.

Human maminaw sa report, gipangutana ni Brigham Young ang usa ka tawo diha sa kwarto unsay hunahuna niya sa panaw ug sa milagro. Kadtong tawhana, si Daniel W. Jones, direktang mitubag, “Ako nagpadayon, wala mohunong, ug nag-ampo og usab.” Giagbayan ni Brother Brigham

si Brother Jones ug miingon, “Kining tawhana ang mangulo sa sunod nga biyahe sa Arizona.”¹⁷

Tanan kita makahinundom sa mga panahon dihang nagpadayon kita ug nag-ampo pag-usab—ug mibunga og mga panalangin. Ang mga kasinatian ni Michael ug Marian Holmes naghulagway niini nga baruganan. Si Michael ug ako nagserbisyo isip mga Area Seventy. Malipay ko kanunay kon tawagon siya aron mag-ampo sa among mga miting kay klaro kaayo ang kaladmon sa iyang espiritwalidad; nahibalo siya unsaon sa pagpakigsulti sa Dios. Ganahan kong maminaw kaniyang mag-ampo. Hinoon, sa bag-o pa silang namimyo, si Michael ug Marian dili mag-ampo o magsimba. Na-busy sila sa tulo nila ka gagmayng mga anak ug sa malampusong kompanya sa konstruksyon. Wala mobati si Michael nga siya tawo nga relihiyoso. Usa ka gabii, miadto sa ilang balay ang ilang bishop ug giawhag sila nga magsugod sa pag-ampo.

Dihang mibiya na ang bishop, si Michael ug Marian mihukom nga sulayan nila ang pag-ampo. Sa wala pa matulog, miluhod sila kilid sa ilang higdaanan ug, dili komportable, gisugdan kini ni Michael. Human sa pipila ka kiwaw nga mga pulong sa pag-ampo, kalit nga mihunong si Michael nga miingon, “Marian, dili ko makahimo.” Dihang mibarug siya ug misugod sa pagpalayo, gigunitan siya ni Marian, gipaluhod siya pagbalik, ug miingon, “Mike, mahimo nimo kini. Sulayi pag-usab!” Uban niini nga pag-awhag, nahuman ni Michael ang mubo nga pag-ampo.

Ang mga Holmes nagsugod sa regular nga pag-ampo. Gidawat nila ang pag-imbatar sa silingan kanila nga mosimba. Samtang naglakaw sila pasulod sa chapel ug nadungog ang pangbukas nga himno, gihunghungan sila sa Espiritu, “Tinuod kini.” Sa wala madugay, wala himatnguni ug wala sugoa, mitabang na si Michael sa paghakot sa mga sagbot gikan sa meetinghouse. Dihang gihimo niya kini, gibati niya ang lig-ong impresyon, “Kini ang Akong balay.”

Si Michael ug Marian midawat og mga calling sa Simbahan ug miserbisyo

sa ilang ward ug stake. Nasilyo sila sa usag usa ug ang ilang tulo ka anak nasilyo ngadto kanila. Daghan pang anak ang misunod, nahimong dose ang tanan. Ang mga Holmes nakaserbisyo isip mission president ug kompanyon—sa duha ka higayon.

Ang unang kiwaw nga pag-ampo maoy usa ka gamay nga buhat sa pagtuo nga naghatud sa mga panalangin sa langit. Ang mga Holmes padayong mipalig-on sa ilang pagtuo pinaagi sa pagsimba ug pagserbisyo. Ang ilang mapahinungurong pagkadisipulo sulod sa katuigan misangpot sa nagdilaab nga kainit nga nagdasig hangtud karon.

Ang kalayo, kinahanglang makadawat kanunay og padayong suplay sa hangin aron ang kahoy makahatag sa unsay hingpit niyang kahimoan. Sama sa gipakita ni Michael ug ni Marian Holmes, ang pagtuo kang Kristo nagkinahanglan og padayon nga buhat aron magpadayon ang kainit sa pagpamatuod. Ang gagmayng buhat mosuporta sa atong abilidad sa pagsubay sa dalan ug mosangput sa kinadak-ang mga panalangin nga ikatanyag sa Dios. Apan ang pagtuo modagayday lamang kon kita magpadayon gayud. Usahay gikinahanglan nato nga mohimo og gapasan ug pana sa dili pa moabut ang pagpadayag kon asa kita mangita og pagkaon.¹⁸ Usahay gikinahanglan nato nga mohimo og mga himan sa dili pa moabut ang mga pagpadayag kon unsaon sa paghimo og barko.¹⁹ Usahay, pinaagi sa direksyon sa propeta sa Ginoo, kinahanglan kitang magluto og gamay nga cake gamit ang diyutayng mantika ug harina nga anaa kanato aron madawat ang walay paghubas nga garapon sa mantika ug binaril nga harina.²⁰ Ug usahay gikinahanglan nato ang “[pagkamalinawon] ug [hibaloan] nga [ang Dios mao] ang Dios,” ug mosalig sa Iyang panahon.²¹

Kon makadawat kamo og bisan unsang panalangin gikan sa Dios, inyong masulti nga inyong nahimo gamit ang mahangturong balaod nga gikinahanglan aron madawat kana nga panalangin.²² Apan hinumdumi nga ang “dili mausab” nga balaod dili magbase sa panahon sa kalibutan, buot

ipasabut nga ang mga panalangin moabut sa panahon nga gitakda sa Dios. Bisan ang karaang mga propeta diha sa pagpangita sa ilang panimalay nga langitnon²³ “nangamatay uban sa pagtuo, nga wala makadawat sa mga gisaad kanila, hinonoa nanaglantaw lamang sila niini . . . [ug] nanaghangop niini.”²⁴ Kon ang gitinguhang panalangin gikan sa Dios wala madawat—bisan pa—dili kamo angayang mabalaka, nga magalibug unsay inyong buhaton. Apan hinoon, mopatalinghug sa tambag ni Joseph Smith nga “magmalipayon sa pagbuhat sa tanang mga butang nga ubos sa [inyong] gahum; ug unya . . . magmalinawon, uban ang labing dako nga kasiguroan, nga makasaksi sa . . . [gahum sa Dios] . . . nga ipadayag.”²⁵ Ang ubang panalangin gitagana alang sa umaabut, bisan sa pinakabang-giitang mga anak sa Dios.²⁶

Unom ka bulan ang milabay, ang usa ka nagsentro sa panimalay nga plano nga gisuportahan sa Simbahan alang sa pagkat-on sa doktrina, paglig-on sa pagtuo, ug pagpalig-on sa mga indibidwal ug mga pamilya gipaila. Misaad si Presidente Russell M. Nelson nga ang mga kausaban makatabang kanato nga makalahutay sa espirital nga paagi, makadugang sa atong kalipay sa ebanghelyo, ug makadugang sa atong pagkakabig ngadto sa Langitnong Amahan ug ni Jesukristo.²⁷ Apan anaa ra kanato unsaon sa pag-angkon niining mga panalangin. Matag usa kanato may katungdanan sa pag-abli og pagtuon sa *Dali, Sunod Kanako—Alang*

sa mga Indibidwal ug mga Pamilya, kauban sa mga kasulatan ug sa uban pang materyal nga *Dali, Sunod Kanako*.²⁸ Kinahanglan atong ihisgot kini sa atong pamilya ug mga higala ug i-organisar ang atong adlawng Igpapahulay alang sa pag-angkon og panalangin. O mapasagdan ra nato ang makapalagsik nga mga kapanguhaan nga nagtipun-og sa sulod sa atong mga balay.

Dapiton ko kamo sa matinud-anong pagpalihok sa langitnong gahum aron makadawat og pihong mga panalangin gikan sa Dios. Gamita ang pagtuo sa pagkadlit sa posporo ug pagpasiga sa kalayo. Ihatag ang gikinahanglan nga hangin samtang mapaubsanon kamong maghulat sa Ginoo. Uban niining mga pagdapit, manghinaot ako nga mogiya ug motudlo kaninyo ang Espiritu Santo aron kamo, sama sa matinumano nga tawo nga gihulagway diha sa mga Proverbio, “magamadagayaon [buhong] sa mga panalangin.”²⁹ Mopamatuod ko nga ang atong Langitnong Amahan ug Iyang Hinigugmang Anak, si Jesukristo, buhi, nagpakabana sa atong kaayohan, ug mahimuot nga mopanalangin kanato, sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 41:1; 78:17; 104:33.
2. Tan-awa, pananglit sa, Craig Harline, *A World Ablaze: The Rise of Martin Luther and the Birth of the Reformation* (2017), 20. Ang usaniang debate mao ang tali ni Augustine (AD 354–430) ug sa iyang kaatbang nga si Pelagius (AD 354–420). Ipamugos gayud ni Pelagius nga ang “mga tawo tinuod nga sa sulod kanila mobuhat og maayo, ug nga sila

nakaangkon sa grasya sa Dios pinaagi sa paglihok niana nga kamaayo ug pagtuman sa tanang mga sugo sa Dios.” Si Augustine misupak gayud. Tan-awa usab sa Eric Metaxas, *Martin Luther: The Man Who Rediscovered God and Changed the World* (2017), 296. Mitudlo si Luther nga ang mga buhat dili gayud maghatud sa grasya sa Dios; ang pagtuo maghatud sa grasya ug ang maa-yong mga buhat mosunod; “imposible ang pagbulag sa mga buhat gikan sa pagtuo, sama nga imposible ang pagbulag sa kainit ug sa kahayag gikan sa kalayo.”

3. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 82:10.
4. Kini usa ka posporo nga pangkamping, usa ka posporo nga “ikadlit ra bisan asa”. Ang modernong mga posporo, sama sa mga pangkusina nga posporo, dunay phosphorous nga kakadlitan kay sa diha sa tumoy sa posporo.
5. Kini nga lihok nagpasabut sa “makapalagsik nga enerhiya” aron mosilaob. Ang termino nga “makapalagsik nga enerhiya” gipaila niadtong 1889 sa taga Sweden nga scientist nga si Svante Arrhenius.
6. Tan-awa sa *Lectures on Faith* (1985), 3.
7. Tan-awa sa David A. Bednar, “Pangayo pinaagi sa Hugot nga Pagtuo,” *Liahona*, Mayo 2008, 94.
8. Tan-awa sa Mosiah 2:24–25.
9. Tan-awa sa Numeros 21:6–9.
10. Tan-awa sa 1 Nephi 17:41.
11. Tan-awa sa 1 Nephi 17:42.
12. Doktrina ug mga Pakigsaad 130:20–21.
13. Tan-awa sa 2 Nephi 10:24; 25:23.
14. Tan-awa sa Alma 60:11, 21; Dallin H. Oaks, “Gagmay ug Yano nga mga Butang,” *Liahona*, Mayo 2018, 89–92; M. Russell Ballard, “Magmatinguhaong Moapil,” *Liahona*, Nob. 2012, 29–31.
15. Tan-awa sa Giya ngadto sa mga Kasulatan, “Pag-ampo”; tan-awa usab sa Moroni 7:48.
16. Tan-awa sa Alma 36:18–21; tan-awa usab sa Enos 1:5–8.
17. Daniel W. Jones, *40 Years Among the Indians* (1960), 222.
18. Tan-awa sa 1 Nephi 16:23.
19. Tan-awa sa 1 Nephi 17:9.
20. Tan-awa sa 1 Mga Hari 17:10–16.
21. Doktrina ug mga Pakigsaad 101:16.
22. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 130:20–21.
23. Tan-awa sa Mga Hebreohanon 11:16.
24. Mga Hebreohanon 11:13.
25. Doktrina ug mga Pakigsaad 123:17.
26. Tan-awa sa Jeffrey R. Holland, “An High Priest of Good Things to Come,” *Liahona*, Ene. 2000, 42–45. Si Elder Holland miingon “Ang ubang panalangin moabut diha dayon, ang uban dugay, ug ang uban dili moabut hangtud didto sa langit; apan para niadtong mohangup sa ebanghelyo ni Jesukristo, moabut kini.”
27. Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Pasiuna nga Pakigpulong,” *Liahona*, Nob. 2018, 6–8.
28. Tan-awa sa Quentin L. Cook, “Lig-on ug Malungtarong Pagkakabig ngadto sa Langitnong Amahan ug kang Ginoong Jesukristo,” *Liahona*, Nob. 2018, 8–12.
29. Mga Proverbio 28:20.

NI SHARON EUBANK

Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapanguloahn sa Relief Society

Kristo: Ang Kahayag nga Nagdan-ag taliwala sa Kangitngit

Kon inyong gibati nga ang kahayag sa inyong pagpamatuod nagkaawop ug ang kangitngit nagkadako, pagbaton og kaisug. Tumana ang inyong mga saad sa Dios.

Sa akong opisina diha sa Relief Society Building perpekto kaayong tan-awon ang Templo sa Salt Lake. Kada gabii, sama ka regular sa pagtakdo sa oras, ang mga suga sa gawas sa templo mosiga inig ka kilumkilom. Ang templo mao ang makanunayon, makapadasig nga banwag sa gawas gayud sa akong bintana.

Usa ka gabii niining miaging Pebrero, ang akong opisina wala damha nga nagpabiling dulom sa dihang misalop ang adlaw. Sa akong pagtambo sa bintana, ang templo ngitngit. Ang mga suga wala mosiga. Kalit kong mibati og kamahinoklogon. Dili nako makita ang mga tumoy sa templo nga akong malantawan kada gabii sulod na sa daghang katuigan.

Ang makakita og kangitngit diin akong gilauman nga makita ang kahayag nagpahinumdong nako nga usa sa mga nag-unang panginahanglanon nato aron molambo mao ang magpabiling konektado ngadto sa tinubdan

sa kahayag—si Jesukristo. Siya ang tinubdan sa atong gahum, ang Kahayag ug Kinabuhi sa Kalibutan. Kon wala ang lig-ong koneksyon ngadto Kaniya, magsugod kita nga mamatay sa espirituhanong paagi. Kay nakahibalo niana, si Satanas mosulay sa pagpahimulos sa kalibutanong mga kalisud nga atong gisagubang. Nangingkamot siya sa pagpaawop sa atong kahayag, gub-on ang koneksyon, putlon ang linya sa kuryente, pasagdan kita nga mag-inusara diha sa kangitngit. Kini nga mga kalisud mao ang komon nga mga kahimtang sa mortalidad, apan si Satanas naningkamot og maayo sa paglain kanato ug mosulti kanato nga kita lang ang nakasinati niini.

Ang Uban Kanato Dili Makalihok tungod sa Pagbangutan

Kon ang mga trahedya mahitabo kanato, kon ang kinabuhi nakapasakit nato og maayo nga mobati kita nga

hapit dili na kita makaginhawa, kon gipahamtangan kita og mga pasakit sama sa tawo sa dalan paingon sa Jerico ug gibiyaan nga himatyon, si Jesus moabut ug mopatulo og lana sa atong mga samad, malumong mobayaw kanato, modala nato sa balay nga abutanan, ug moatiman kanato.¹ Kanato nga anaa sa pagbangutan, Siya miingon, “Ako . . . mopagaan sa mga alantuson diin anaa gitungtong sa inyong mga abaga, gani kamo dili makabati kanila diha sa inyong mga buko-buko, . . . nga kamo mahimo nga masayud sa pagkatinuod nga Ako, ang Ginoong Dios, moduaw sa akong mga katawhan diha sa ilang kasakit.”² **Si Kristo moayo sa mga samad.**

Ang Uban Kanato Gikapoy Na Kaayo

Si Elder Jeffrey R. Holland miingon: “Dili kinahanglan nga kita modagan nga labaw pa kay sa atong kusog. . . . Apan [bisan pa] niana, nasayud ko nga daghan kaninyo modagan og kusog kaayo ug nga ang kusog ug nga kamo wala na kaayoy kusog sa pagtabang sa uban.”³ Kon ang mga gilauman makapaluya kanato, mahimo kitang mohunong ug mangutana sa Langitnong Amahan kon unsa ang angay buhian. Kabahin sa atong kasiyatian sa kinabuhi mao ang pagkat-on kon unsa ang dili buhaton. Apan bisan pa man, usahay ang kinabuhi mahimong lisud kaayo nga atubangon. Si Jesus mipasalig kanato, “Umari kamo kanako, kamong tanan nga nabudlay ug nabugatan, ug papahulayon ko kamo.”⁴

Si Kristo andam sa pag-uban kanato aron maatubang ang atong

mga pagsulay ug mounong aron nga mapagaan ang atong mga alantuson. **Si Kristo mao ang kapahulayan.**

Ang Uban Kanato Mobati nga Kita Dili Sama sa Kasagaran nga Miyembro sa Simbahan

Tungod sa nagkadaiyang rason, wala kita mobati nga gidawat o angayang dawaton. Ang Bag-ong Tugon nagpakita sa dakong mga paningkamot nga gihimo ni Jesus sa pagtabang sa tanang klase sa katawhan: ang mga sanglahon, mga maniningil sa buhis, mga bata, mga taga-Galilea, mga babayeng tigbaligya og dungog, mga publikano, kababayen-an, mga Pariseo, mga makasasala, mga Samaritano, mga biyuda, mga Romano nga senturyon, mga mananapaw, ang mga hugaw sa ritwal nga paagi. Sa hapit kada sugilanon, Siya mitabang sa usa ka tawo nga dili kasagaran gidawat sa katilingban.

Ang Lucas 19 nagsaysay sa sugilanon sa dako-dako sa mga maniningil og buhis nga ginganlan og Zaqueo. Misaka siya sa usa ka kahoy aron sa pagtan-aw ni Jesus nga moagi. Si Zaqueo gipatrabaho sa Romano nga kagamhanan, ug siya gituohan nga limbungan ug usa ka makasasala. Si Jesus nakakita kaniya ibabaw sa kahoy ug mitawag kaniya nga nag-ingon, “Zaqueo, dumali ka pagkanaug, kay kinahanglan adto ako moabut sa imong balay karong adlaw.”⁵ Ug sa dihang nakita ni Jesus ang kamaayo sa kasingkasing ni Zaqueo ug ang mga butang nga iyang gihimo alang sa uban, Iyang

gidawat ang iyang halad nga nag-ingon, “Niining adlaw karon, ang kaluwasan nahiaabut niining balaya, [sanglit] siya usab anak man ni Abraham.”⁶

Si Kristo malumong misulti sa mga Nephite, “Ako misugo nga walay mopalayo kaninyo.”⁷ Si Pedro adunay mahinungdanong naamguhan diha sa Mga Buhat 10 sa dihang siya mipahayag, “Gipahibalo kanako sa Dios nga kinahanglan walay [tawo] nga akong pagaingnon nga dili binalaan o nga mahugaw.”⁸ Usa ka walay pagkausab nga panginahanglanon sa Kristiyano nga mga disipulo ug sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ang pagpakita og tiunay nga gugma sa usag usa.⁹ Si Jesus mihatag sa sama nga pagdapat ngari kanato nga Iyang gihimo ngadto ni Zaqueo: “Tan-awa, nagatindog ako sa pultahan, ug nagatuktok: kon [ikaw] magapatalinghug sa akong tingog, ug moabli sa pultahan, ako mosulod [kani-mo] ug makigsalo Ako uban [nimo], ug [ikaw] uban kanako.”¹⁰ **Si Kristo nakakita kanato diha sa atong kahoy.**

Ang Uban Kanato Gihasol tungod sa mga Pangutana

Mga katuigan nang milabay dili pa lang dugay, nabug-atan ko ug nahasol sa mga pangutana nga wala nako mapangitai og mga tubag. Sayo sa usa ka Sabado sa buntag, aduna koy gamay nga damgo. Diha sa damgo nakakita ko og lagkaw [gazebo], ug akong nasabatan nga kinahanglan nako nga moadto ug mobarug sa sulod niini. Aduna kini lima ka arko nga nagliyok niini, apan ang mga bintana ginama sa bato. Mireklamo ko diha sa damgo, dili ganahan nga mosulod tungod kay gamay ug ngitngit kini. Dayon misantop sa akong hunahuna nga ang igsoong lalaki ni Jared nga mapailubong mitunaw og mga bato ngadto sa tin-aw nga bildo. Ang bildo usa ka bato nga miagi og kausaban sa kahimtang. Sa dihang gihipap sa Ginoo ang mga bato sa igsoong lalaki ni Jared, miamag kini sa kahayag sulod sa mangitngit nga mga barko¹¹ Sa kalit lang napuno ko sa tinguha nga makasulod niana nga lagkaw kay sa bisan asa pa nga dapit. Mao kana ang mao gayud nga dapit—ang bugtong

dapit—nga ako tinuoray nga “makakita.” Ang mga pangutana nga naghasol kanako wala mawagtang, apan mas gihinuktukan nako kini nga pangutana human sa akong pagbangon: “Unsaon nimo sa pagpalambo ang imong pagtuo, sama sa igsoong lalaki ni Jared, aron ang imong mga bato mahimo nga kahayag?”¹²

Ang atong mortal nga mga utok gihimo aron sa pagpangita og panabut ug kahulugan sa ginagmayng paagi matag higayon. Wala ko kahibalo sa tanan nga rason ngano nga lisud kaayo ang pagsabut sa mga butang samtang ania pa kita sa mortalidad. Dili kini ang yugto sa atong mahangturong paglambo diin naa nato ang tanang tubag. Kini ang yugto diin atong gipalambo ang kasiguruhan (o usahay atong paglaum) diha sa ebidensya sa mga butang nga dili makita. Ang kasiguruhan moabut sa mga paagi nga dili kanunayng sayon sa pagsabut, apan adunay kasiguruhan nga makahatag kanato og kalinaw ug giya. Si Jesus miingon, “Ako mao ang kahayag, ug ang kinabuhi, ug ang kamatuoran sa kalibutan.”¹³ Alang niadtong nangita sa kamatuoran, sa una mobati kita nga binuang nga naa sa gamayng ngitngit nga lawak nga ang bintana hinimo sa bato. Apan uban sa pailub ug matuohong mga pangutana, si Jesus mousab sa atong mga bintana nga bato ngadto sa bildo ug kahayag. **Si Kristo kahayag sa paagi nga atong masabtan.**

Ang Uban Kanato Mobati nga Dili Gayud Igo ang Atong Kamaayo

Ang pula nga tina sa Karaang Tugon dili lamang mabulukon kon dili

Kon kita maghinulsol sa atong mga sala, ang pula nga dugo sa Manluluwas mopabalik nato ngadto sa kaputli.

molungtad usab, buot ipasabut nga ang iyang lab-as nga bulok mopilit sa delana [wool] ug dili mapusgaw bisan kapila pa kini labhan.¹⁴ Si Satanas migamit niini nga pagkumparar aron mobati kita nga dili na mapasaylo: ang puti nga delana nga namansahan og pula dili na mabalik sa pagkaputi. Apan si Jesukristo mipahayag, “Ang akong mga dalan [kay] labi pang hataas kay sa inyong mga dalan,”¹⁵ ug ang milagro sa Iyang grasya mao nga kon kita maghinulsol sa atong mga sala, ang Iyang pula nga dugo mopabalik nato ngadto sa kaputli. Dili kini lohikal, apan bisan niana may kamatuoran.

“Bisan pa ang inyong mga sala mapula, sila pagapution ingon sa nieve, bisan pa sila lubos mapula, sila mahimong sama sa maputing balhibo sa karnero.”¹⁶ Ang Ginoo malumo nga miingon: siya “kinsa naghinulsol sa . . . mga sala, ang mao gipasaylo, ug Ako, ang Ginoo, dili na mahinumdom [niini].”¹⁷ Sa laing pagkasulti: Umari kamo, usahan ta paghusay.¹⁸ Nakahimo ka og mga sayop; ang tanan usahay mapandol.¹⁹ Duol ngari kanako ug paghinulsol.²⁰ Ako dili na mahinumdom sa sala.²¹ Kamo mahimong mamaayo pag-usab.²² Ako adunay usa ka buhat alang kanimo.²³ **Si Kristo mopasaylo ug molimpyo kanato.**

Apan unsa gayud ang gikinahanglan nato nga buhaton? Unsa ang labing importante nga paagi aron makakonektar pag-usab ngadto sa gahum ni Jesukristo kon kita nagduha-duha? Si Presidente Russell M. Nelson misulti niini sa yano nga paagi: “Ang labing mahinungdanon mao ang paghimo ug pagtuman sa sagrado nga mga pakigsaad. . . . Dili kini komplikado nga dalan.”²⁴ Himoa si Kristo nga pinakaimportanting bahin sa inyong kinabuhi.²⁵

Kon inyong gibati nga ang kahayag sa inyong pagpamatuod nagkaawop ug ang kangitngit nagkadako, pagbaton og kaisug. Tumana ang inyong mga saad sa Dios. Pangutana kamo. Pagmapailubon sa pagtugot sa Ginoo nga tunawon ang bato ngadto sa bildo. Dangop ngadto ni Jesus, kinsa nahigugma gihapon kanimo.

Si Jesus miingon, “Ako ang kahayag [nga] nagdan-ag sa kangitngit, ug ang kangitngit wala makasabut niini.”²⁶ Kana nagpasabut nga bisan unsaon niini sa pagpaningkamot, ang kangitngit dili makapalong sa kahayag. Bisan unsaon pa. Makasalig ka nga ang Iyang kahayag anaa alang kanimo.

Kita, o ang mga tawo nga atong gihigugma, mahimo nga temporaryong mawad-an sa ilang pagpamatuod. Sa istorya kabahin sa Templo sa Salt Lake, ang tigdumala sa pasilidad, si Brother Val White, gikontak dayon. Ang katawhan nakabantay. Unsay nahitabo sa mga suga sa templo? Una, ang mga kawani personal nga miadto sa matag plangka sa kuryente sulod sa templo ug mano-mano nga gipasiga ang mga suga. Dayon ilang giilisan ang mga baterya diha sa awtomatik nga suplay sa kuryente ug gisulayan kini aron mahibaloan unsa ang nipalyar.

Lisud ang pagpabalik sa kahayag sa imong kaugalingon lang. Nagkinahanglan kita og mga higala. Nagkinahanglan kita sa usag usa. Sama sa mga kawani sa pasilidad sa templo, matabangan nato ang usag usa pinaagi sa personal nga pagpakita, kargahan og usab ang atong espirituhanong mga baterya, ayohon kon unsa ang naguba.

Ang atong tagsa-tagsa ka kahayag mahimong sama sa usa lamang ka bombilya diha sa kahoy. Apan gipadan-ag gihapon nato ang atong gamay nga kahayag, ug kon magdungan ang tanan, sama sa Temple Square atol sa Kapaskuhan, kita makadani og milyon nga katawhan ngadto sa balay sa Ginoo. Labaw sa tanan, sama sa giawhag ni Presidente Nelson, mahimo natong dad-on ang kahayag sa Manluluwas nganha sa atong kaugalingon ug sa mga tawo nga importante kanato pinaagi sa yano nga buhat sa pagtuman sa atong mga pakigsaad. Sa nagkadaiyang mga paagi, ang Ginoo moganti nianang matinuoron nga buhat uban sa gahum ug hingpit nga kalipay.²⁷

Ako mopamatuod nga kamo gihiigugma. Ang Ginoo nasayud giunsa nimo sa pagpaningkamot. Nakahimo ka og kalambuan. Padayon lang.

Nakakita Siya sa tanan nimong sakripisyo nga wala makita sa uban ug moganti kaninyo ug niadtong inyong mga gihigugma. Ang inyong gihimo wala makawang. Wala kamo mag-inusara. Ang Iya mismong ngalan, Emmanuel, nagpasabut og “Ang Dios uban kanato.”²⁸ Sigurado nga Siya uban kaninyo.

Padayon sa pagsunod sa mga kasugan ug pagbaton og pagtuo bisan og wala kamo masayud sa hingpit kon unsa ang mahitabo kaninyo. Makabaton kamo pag-usab og kahayag. Ako mopamatuod sa kamatuoran sa mga pulong ni Jesus, ug kini puno sa kahayag: “Paduol ngari kanako ug Ako mopaduol nganha kaninyo; pangita kanako nga makugihon ug kamo makakita kanako; pangayo, ug kamo makadawat; tuktok, ug kini pagabuksan nganha kaninyo.”²⁹ Sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Lucas 10:30–35.
2. Mosiah 24:14.
3. Jeffrey R. Holland, “Pagtambayayong sa Usag Usa nga mga Alantuson,” *Liahona*, Hunyo 2018, 30.
4. Mateo 11:28.
5. Lucas 19:5.
6. Lucas 19:9.
7. 3 Nephi 18:25.
8. Mga Buhat 10:28.
9. Tan-awa sa Juan 15:12.
10. Pinadayag 3:20.
11. Tan-awa sa Ether 6:3.
12. Tan-awa sa Ether 4:7.
13. Ether 4:12.
14. Tan-awa sa “Scarlet, Crimson, Snow, and Wool,” *Ensign*, Dis. 2016, 64–65.
15. Isaias 55:9.
16. Isaias 1:18.
17. Doktrina ug mga Pakigsaad 58:42.
18. Tan-awa sa Isaias 1:18.
19. Tan-awa sa Mga Taga-Roma 3:23.
20. Tan-awa sa 3 Nephi 9:22.
21. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 58:42.
22. Tan-awa sa Lucas 8:48.
23. Tan-awa sa Moises 1:6.
24. Russell M. Nelson, “Four Gifts That Jesus Christ Offers to You” (First Presidency Christmas devotional, Dis. 2, 2018), broadcasts.ChurchofJesusChrist.org.
25. Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Why Have Faith Now? Ang Pangulo sa LDS nga si Russell M. Nelson Mipasabut atol sa Phoenix-Area Visit,” *Arizona Republic*, Feb. 10, 2019, azcentral.com.
26. Doktrina ug mga Pakigsaad 6:21.
27. Tan-awa sa Mosiah 27:14.
28. Mateo 1:23.
29. Doktrina ug mga Pakigsaad 88:63.

NI ELDER QUENTIN L. COOK
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Dakong Gugma alang sa mga Anak sa Atong Amahan

Ang gugma mao ang nag-unang hiyas ug tuyo alang sa espiritwal nga mga katuyoan nga kita gisugo sa pagbuhat sa atong pinalanggang propeta.

Minahal kong mga kaigsoonan, kini talagsaon ug kinauyokang panahon sa kasaysayan. Bulahan kita nga nagpuyo sa katapusang dispensasyon sa dili pa ang Ikaduhang Pag-anhi sa Manluluwas. Duol sa pagsugod niini nga dispensasyon sa 1829, ang tuig nga ang Simbahan wala pa ma-organisar sa pormal nga paagi, usa ka gimahal nga pagpadayag nadawat, nga nagpahayag

sa usa ka “kahibulongan nga buhat” nga “hapit na moabut.” Kini nga pagpadayag naglig-on nga kadtong kinsa mitinguha sa pag-alagad sa Dios makasarang sa mao nga pag-alagad pinaagi sa “hugot nga pagtuo, paglaum, ug gugma nga putli, ug pagmahal, uban ang bug-os nga tinguha ngadto sa himaya sa Dios.”¹ Ang gugma nga putli, mao “ang tiunay nga gugma ni Kristo,”²

naglakit sa mahangturong gugma sa Dios alang sa tanan Niyang mga anak.³

Ang katuyoan ko ning buntaga mao ang paghatag og gibug-aton sa importanting tahas nianang matang sa gugma diha sa misyonaryo nga buhat, templo ug family history nga buhat ug nakasentro sa panimalay, inabagan sa Simbahan nga relihiyosong pagtuman sa pamilya. Ang paghigugma sa Manluluwas ug ang gugma sa atong isigkatawo⁴ mao ang unang hiyas ug tuyo alang sa pangalagad ug ang espiritwal nga mga katuyoan⁵ nga gisangon kanato sa atong minahal nga propeta, si Presidente Russell M. Nelson, diha sa pag-atiman sa mga pagpahiangay nga gianunsoy kaniadtong 2018.

Misionaryong Paningkamot sa Pagpundok sa Nagkatibulaag nga Israel

Gipakita ako sa relasyon tali sa buhat sa misyonaryo ug sa gugma sayo sa akong kinabuhi. Sa dihang ako 11 anyos ang panuigon, nadawat ko ang patriyarkal nga panalangin gikan sa usa ka patriyarka kinsa ako usab nga apohang lalaki.⁶ Kana nga panalangin may bahin nga nag-ingon, “Gipanalanginan ko ikaw og dakong gugma alang sa imong isigkatawo, tungod kay ikaw pagatawgon sa pagdala sa ebanghelyo ngadto sa kalibutan . . . sa pagdala og mga kalag ngadto ni Kristo.”⁷

Nakasabut ko bisan nianang batan-ong edad nga ang pagpakigbahin sa ebanghelyo gibase diha sa usa ka dakong gugma alang sa tanang mga anak sa Langitnong Amahan.

Ingon nga Kinatibuk-ang mga Kadagkoan nga gitudlo sa pagbuhat sa *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo* 15 ka tuig na ang milabay, kami nakahukom nga ang hiyas sa gugma importante sa misyonaryo nga buhat sa atong panahon, ingon nga kini sama kaniadto. Ang Kapitulo 6, kabahin sa Kristohanong mga hiyas, naglakip sa gugma nga putli ug pagmahal, sa kanunay mao ang labing gibantog nga kapitulo diha sa mga misyonaryo.

Isip mga sulugoon sa Manluluwas, kadaghanan sa mga misyonaryo mibati niini nga matang sa gugma, ug kon

sila mobati sa ingon, ang ilang mga paningkamot mapanalanginan. Kon ang mga miyembro makadawat og panan-awon niini nga matang sa gugma, nga importante sa pagtabang sa Ginoo sa Iyang katuyoan, ang buhat sa Ginoo matuman.

May pribilehiyo ako nga makabaton og gamay nga tahas sa usa ka kahibulungan nga panig-ingnan niining matang sa gugma. Dihang nagserbisyo ko isip Presidente sa Pacific Islands Area, nakadawat ako og tawag gikan ni Presidente R. Wayne Shute. Isip usa ka batan-ong lalaki, mialagad siya og misyon sa Samoa. Wala madugay, mibalik siya ngadto sa Samoa isip usa ka presidente sa misyon.⁸ Sa dihang mi-telepono siya kanako, siya mao ang presidente sa Templo sa Apia Samoa. Usa sa iyang batan-ong mga misyonaryo, sa dihang siya usa ka presidente sa misyon, si Elder O. Vince Haleck, mao karon ang Presidente sa Area sa Pacific. Si Presidente Shute adunay dako nga gugma ug respeto alang kang Vince ug sa tibuok pamilya ni Haleck. Kasagaran sa pamilya mga miyembro sa Simbahan, apan ang amahan ni Vince, si Otto Haleck, ang patriyarka sa pamilya

R. Wayne Shute

dili miyembro. Nahibalo si Presidente Shute nga mitambong ako og kompetensya sa stake ug ubang mga miting sa American Samoa, ug siya mihangyo kanako sa paghunahuna nga magpabilin sa pinuy-anan sa mga Haleck uban sa tuyo nga makigbahin sa ebanghelyo ngadto kaniya.

Ang akong asawa, si Mary, ug ako mipabilin uban ni Otto ug sa iyang asawa, si Dorothy, diha sa ilang nindot nga panimalay. Sa pamahaw nakigbahin ako og usa ka mensahe sa ebanghelyo ug gidapit si Otto nga makigkita sa mga misyonaryo. Mabinasyon siya, apan hugot, sa pagdumili sa akong pagdapat. Miingon siya nga siya nalipay nga daghang mga sakop sa iyang pamilya mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Apan mapugsanon niyang gipaila nga pipila sa katigulangan gikan sa iyang inahan nga Samoan nga ministro sa unang Kristiyano sa Samoa, ug gibati niya ang dakong pag-unong ngadto sa ilang karaan nga Kristiyanong tinuohan.⁹ Bisana pa niana, mibiya kami nga maayong managhigala.

Wala madugay, sa dihang si Presidente Gordon B. Hinckley nangandam sa pagpahinungod sa Templo sa Suva Fiji, ang iyang personal nga sekretaryo, si Igsoon Don H. Staheli,¹⁰ gipatawag kanako sa New Zealand aron sa paghimo og mga pangandam. Gusto ni Presidente Hinckley nga molupad gikan sa Fiji ngadto sa American Samoa aron makighimamat sa mga Santos. Usa ka hotel nga gigamit sa miaging pagbisita gisugyot. Nangutana ko kon makahimo ba ako og lahi nga mga pagpangandam. Miingon si Igsoon Staheli, “Ikaw ang Presidente sa Area; maayo kana.”

Dihadiha mitawag ako ni Presidente Shute ug misulti kaniya nga tingali kita adunay ikaduhang higayon sa espirital nga pagpanalangin sa atong higala nga si Otto Haleck. Niini nga higayon ang misyonaryo mahimong si Presidente Gordon B. Hinckley. Nangutana ako kon angay ba sa mga Haleck ang pag-abi-abi kanamong tanan sa grupo sa biyahe ni Presidente Hinckley.¹¹ Si Presidente ug Sister Hinckley, ang ilang anak nga babaye si Jane, ug si Elder ug Sister Jeffrey R. Holland uban usab sa grupo sa biyahe. Si Presidente Shute, nagtrabaho uban sa pamilya, mihimo sa tanan nga mga pagpangandam.¹²

Sa among pag-abut gikan sa Fiji human sa pagpahinungod sa templo, mainiton kaming giabi-abi.¹³ Namulong kami nianang gabhiona ngadto sa liboan ka mga miyembro nga Samoan ug unya mipadayon ngadto sa compound sa pamilyang Haleck. Sa dihang nagpundok kami alang sa pamahaw pagkasunod buntag, si Presidente Hinckley ug Otto Haleck nahimo nang maayong managhigala. Kini nakapikag kanako nga sila adunay daghang sama nga panagsultihay nga ako diha uban ni Otto sobra og usa ka tuig ang milabay. Sa dihang mipahayag si Otto sa iyang pagdayeg alang sa atong Simbahan apan mibalik pag-usab sa iyang pasalig ngadto sa iyang simbahan, gibutang ni Presidente Hinckley ang iyang kamot sa abaga ni Otto ug miingon, “Otto, kana dili igo ka maayo; kinahanglan ka nga mamiyembro sa Simbahan. Kini mao ang Simbahan sa Ginoo.” Mahulagwayon nimong makita ang mapugnganong kalasag nga nahulog gikan ni Otto uban sa

pagkabukas ngadto sa unsay gisulti ni Presidente Hinckley.

Kini mao ang sinugdanan sa dugang nga misyonaryong pagtudlo ug usa ka espirital nga pagpaubos nga mitugot ni Otto Haleck nga mabunyagan ug makumpirmahan kapin og gamay sa usa ka tuig wala madugay. Usa ka tuig human niana, ang pamilyang Haleck nabugkos isip usa ka mahangturong pamilya didto sa templo.¹⁴

Unsa ang nakapatandog sa akong kasingkasing sa tibuok dili katuohang kasinatian mao ang makasanap nga pagpangalagad nga gugma nga gipakita ni Presidente Wayne Shute alang sa iyang kanhi misyonaryo, si Elder Vince Haleck, ug ang iyang tinguha nga makita ang tibuok pamilya Haleck nga mahiusa isip usa ka mahangturong pamilya.¹⁵

Kon moabut sa pagpundok sa Israel, kinahanglan nga ilinya nato ang atong mga kasingkasing uban niining matang sa gugma ug ipalayo ang mga pagbati nga responsibilidad lang¹⁶ o sala ngadto sa mga pagbati og gugma ug pag-apil diha sa balaang panag-uban sa pagpakigbahin sa mensahe, pangalagad, ug misyon sa Manluluwas sa kalibutan.¹⁷

Isip mga miyembro makapakita kita sa atong gugma alang sa Manluluwas ug sa atong mga kaigsoonan sa tibuok kalibutan pinaagi sa paghimo og yano nga mga pagdapat. Ang bagong iskedyul sa Domingo nga miting nagrepresentar og talagsaong oportunidad alang sa mga miyembro sa malampon ug mahigugmaon nga paagi sa pagdapat og mga higala ug mga kauban sa pagduol ug pagtan-aw ug pagbati og usa ka kasinatian sa Simbahan.¹⁸ Usa

ka espirital nga miting sa sakrament, hinaut sama ka sagrado sa unsay gihulagway ni Jeffrey R. Holland gahapon, pagasundan og usa ka 50-minutos nga miting nga nagpunting sa Bag-ong Tugon ug sa Manluluwas o may kalabutan nga mga pakigpulong sa kompetensya nga nagpunting usab diha sa Manluluwas ug sa Iyang doktrina.

Ang pipila ka mga sister sa Relief Society nahibulong kon nganong sila gihatagan og “pagpundok” nga buluhaton uban sa mga miyembro sa korum sa pagkapari. Adunay mga katarungan alang niini, ug mihatag si Presidente Nelson og daghan niini sa miaging kinatibuk-ang komperensya. Gitapos niya, “Dili sayon kanamo ang pagpundok sa Israel nga wala ikaw.”¹⁹ Sa atong panahon kita bulahan nga kapin o kulang sa 30 porsyento sa atong full-time nga mga misyonaryo nga sister. Kini naghatag og dugang nga pagdasig alang sa mga sister sa Relief Society sa mahigugmaong pakigbahin sa ebanghelyo. Unsa ang gikinahanglan mao ang mahigugmaon, mabination, espirital nga pasalig sa matag usa kanato—kalalakin-an, kababayen-an, kabatan-onan, ug kabataan—sa pagpakigbahin sa ebanghelyo ni Jesukristo. Kon magpakita kita og gugma, pagkamaloloy-on, ug pagpaubos, daghan ang modawat sa atong pagdapat. Kadtong kinsa mopili sa dili pagdawat sa atong pagdapat ato gihapon nga mga higala.

Templo ug Family History nga Paningkamot sa Pagpundok sa Israel

Ang gugma anaa usab sa sentro sa atong templo ug family history nga paningkamot sa pagpundok sa Israel sa pikas nga bahin sa tabil. Kon kita makahibalo sa mga pagsulay ug mga kalisud nga giatubang sa atong mga katigulangan, ang atong gugma ug pagdayeg alang kanila modako. Ang atong templo ug family history nga paningkamot nalig-on ngadto sa makahuluganong ang-ang pinaagi sa bag-ong mga pagpahiangay sa iskedyul sa Domingo nga miting ug sa mga klase sa pagpauswag sa mga kabatan-onan ug mga korum. Kini nga mga kausaban naghatag alang sa mas sayo ug mas

Ang mahigugmaong pagpangalagad ni R. Wayne Shute alang sa iyang kanhi misyonaryo nga si Elder O. Vincent Haleck nga mitabang sa paghiusa sa pamilyang Haleck sa kahangturan.

gamhanan nga atensyon ngadto sa pagkat-on mahitungod sa atong mga katigulangan ug sa pagpundok sa Israel sa pikas nga bahin sa tabil. Ang templo ug family history nga buhat hilabihan nga napauswag.

Ang internet usa ka gamhanan nga himan; ang panimalay karon mao ang atong una nga sentro sa family history. Ang atong batan-ong mga miyembro may talagsaong kahanas sa pagsiksik sa family history ug sa espirital nga paagi nadasig sa pagpahigayon og mga bunyag alang sa ilang mga katigulangan kinsa ilang nakat-unan sa paghigugma ug pagdayeg. Sukad sa kausaban nga nagtugot sa daghang mga 11 anyos ang panuigon nga makapahigayon og mga bunyag alang sa patay, mga presidente sa templo sa tibuok kalibutan nagreport nga dako kaayo ang pag-usbaw sa nanambong. Usa ka presidente sa templo nagpahibalo kanamo nga “adunay talagsaong pagtubo sa mga patron sa bunyag . . . ug ang pagdugang sa 11 anyos ang panuigon nagdala og daghan pa nga mga pamilya. . . . Bisan pa sa ilang [batan-ong] edad, nagpakita sila og kinaiya sa balaan nga pagtahud ug katuyoan alang sa ordinansa nga ilang gipahigayon. Nindot kini nga tan-awon!”²⁰

Nasayud ako nga ang atong mga pangulo sa Primary ug mga kabatan-onan mopadayon sa paghimo sa buhat sa family history ug sa templo nga usa ka dako kaayo nga paningkamot. Ang mga sister sa Relief Society ug mga kaigsoonan sa pagkapari mahigugmaong makatabang sa pagtuman sa ilang templo ug family history nga responsibilidad sa tinagsa ug sa pagtabang ug pagdasig usab sa kabataan ug kabatan-onan sa pagpundok sa Israel sa pikas nga bahin sa tabil. Kini ilabi na ka importante diha sa panimalay ug sa Igpapahulay. Nagsaad ako nga ang mahigugmaong pagpahigayon sa mga ordinansa alang sa mga katigulangan molig-on ug mopanalipod sa atong kabatan-onan ug mga pamilya sa usa ka kalibutan nga nahimong nag-anam ka dautan. Personal usab ako nga magpamatuod nga si Presidente

Russell M. Nelson nakadawat og tulugkarong importante nga mga pagpadayag kalabut ngadto sa mga templo ug buhat sa templo.

Pag-andam og Mahangturong mga Pamilya ug mga Indibidwal nga Mopuyo uban sa Dios

Ang bag-ong gihatagan og gibugaton nga nakasentro sa panimalay nga pagtuon ug pagpuyo sa ebanghelyo ug ang mga kapanguhaan nga gihatag sa Simbahan dagko nga mga oportunidad alang sa mahigugmaong pag-andam og mahangturong mga pamilya ug mga indibidwal sa pagsugat ug pagpuyo uban sa Dios.²¹

Kon ang lalaki ug babaye mabugkos diha sa templo, misulod sila sa balaang kapunongan sa kaminyoon diha sa bag-o ug mahangturong pakigsaad, usa ka kapunongan sa pagkapari.²² Mag-uban sila nga makabaton ug makadawat og mga panalangin sa pagkapari sa pagdumala sa mga kalihokan sa ilang pamilya. Ang kababayan-an ug mga kalalakin-an adunay talagsaong mga tahas ingon nga gi-outline diha sa “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,”²³ apan ang ilang pagkatinugyanan managsama og bili ug importantsya.²⁴ Sila adunay managsamang gahum sa pagdawat og pagpadayag alang sa ilang pamilya. Kon sila magtrabaho og dungan diha sa gugma ug pagkamatarung, ang ilang mga desisyon panalanginan sa langit.

Kadtong kinsa maningkamot nga mahibalo sa kabubut-on sa Ginoo isip mga indibidwal ug alang sa ilang mga pamilya kinahanglan gayud maninguha alang sa pagkamatarung, kaaghup, kamaloloy-on, ug gugma. Ang pagpaubos ug gugma mao ang dalisay nga timaan niadtong kinsa naninguha sa kabubut-on sa Ginoo, ilabi na alang sa ilang mga pamilya.

Ang paghingpit sa atong mga kaugalingon, pagpasarang sa atong mga kaugalingon alang sa mga panalangin sa mga pakigsaad, ug pagpangandam sa pagsugat sa Dios indibidwal nga mga responsibilidad. Kinahanglan kita nga mahimong matinguhaon sa kaugalingon ug matinguhaong moapil sa

paghimo sa atong mga panimalay nga usa ka dangpanan gikan sa mga unos nga naglibut kanato²⁵ ug usa ka santuwaryo sa hugot nga pagtuo.²⁶ Ang mga ginikanan adunay responsibilidad sa mahigugmaong pagtudlo sa ilang mga anak. Ang mga panimalay nga puno sa gugma usa ka hingpit nga kalipay, usa ka kahimuot, ug usa ka tinuod nga langit dinhi sa yuta.²⁷

Ang paborito nga himno sa akong inahan mao ang “Gugma sa Panimalay.”²⁸ Bisan kanus-a nga madungog niya ang unang hugpong sa mga pulong, “Ang palibut matahum” klarong makita siya nga natandog ug kahalakon. Isip mga kabataan kita nakamatngon nga nagpuyo kita niana nga matang sa panimalay; kini usa sa iyang labing taas nga mga prayoridad.²⁹

Agig dugang ngadto sa usa ka mahigugmaong kahimtang sa panimalay, gipunting ni Presidente Nelson ang pagkuto sa paggamit sa mga media nga nagsamok sa atong unang mga katuyoan.³⁰ Usa ka pagpahiangay nga mohatag og kaayohan sa hapit bisan unsa nga pamilya mao ang paghimo sa internet, social media, ug telebisyon nga usa ka sulugoon kay sa usa ka makalinga o, gani mas grabe, usa ka agalon. Ang gubat alang sa tanang mga kalag, apan ilabi na sa mga kabataan, sa kasagaran diha sa panimalay. Isip mga ginikanan kinahanglan natong siguraduhon nga ang sulod sa media

maayo, angay sa edad, ug uyon sa mahigugmaong kahimtang nga kita naningkamot sa paghimo.

Ang pagtudlo diha sa panimalay kinahanglan nga klaro ug mapugsanon³¹ apan espirital, malipayon, ug puno sa gugma usab.

Nagsaad ako nga samtang atong ipunting ang atong gugma diha sa Manluluwas ug sa Iyang Pag-ula, maghimo Kaniya nga sentro sa atong mga paningkamot sa pagpundok sa Israel sa duha ka bahin sa tabil, mangalagad sa uban, ug sa indibidwal nga paagi mangandam sa pagsugat sa Dios, ang impluwensya sa kaaway mokunhod ug ang hingpit nga kalipay, kahimuot, ug kalinaw sa ebanghelyo mopadako sa atong mga panimalay uban sa Kristohanong gugma.³² Mopamatuod ako niining doktrinal nga mga saad ug mohatag og tinuod nga saksi ni Jesukristo ug sa Iyang maulaong pag-ula alang kanato, sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 4:1, 5.
2. Moroni 7:47.
3. Tan-awa ang “Charity and Love,” *Isangyaw ang Akong Ebanghelyo: Usa ka Giya ngadto sa Misionaryo nga Pangalagad*, rev. ed. (2019), 124.
4. Tan-awa sa Deuteronomio 6:5; Mateo 22:36–40.
5. Tan-awa sa “Responsibilities of Elders Quorum and Relief Society Presidencies in Member Missionary and Temple and Family History Work,” pahibalo, Okt. 6, 2018.

6. Ang akong apohan nga lalaki gihatagan og katungod sa paghatag og patriyarkal nga panalangin ngadto sa mga apo kinsa nagpuyo sa lainlaing mga stake. Kini gihatag ngari kanako sa edad nga 11 tungod kay siya nagkasakit ug gihunahuna nga tingali siya mamatay.
7. Patriyarkal nga panalangin gihatag ngadto ni Quentin L. Cook ni patriyarka Crozier Kimball, Okt. 13 1951, Draper, Utah.
8. Mialagad usab si Presidente R. Wayne Shute uban sa iyang asawa nga si Lorna diha sa lainlaing mga matang sa mga misyon didto sa Shanghai, China; Armenia; Singapore; ug Greece. Human mamatay si Lorna, naminyo siya ni Rhea Mae Rosvall, ug mialagad sila sa Australia Brisbane Mission. Pito sa iyang siyam ka mga anak nakaalagad og full-time nga mga misyon. Sulod sa duha ka tuig nga siya nag-alagad isip presidente sa misyon sa Samoa, si Elder John H. Groberg nag-alagad isip presidente sa misyon sa Tonga. Ang mga kasinatian nilang duha mga sinugilanon.
9. Si Otto Haleck usa ka ordinaryong pangulo sa Congregational Christian Church sa Samoa nga may tinubdan nga nagagikan sa London Missionary Society. Ang iyang amahan kaliwat og Aleman gikan sa Dessau, Alemanya.
10. Si Presidente Don H. Staheli sa karon nag-alagad isip presidente sa Templo sa Bountiful Utah.
11. Sila ni Presidente Gordon B. ug Sister Marjorie P. Hinckley ug ang ilang anak nga babaye nga si Jane Hinckley Dudley, Elder Jeffrey R. ug Sister Patricia T. Holland, Elder Quentin L. ug Sister Mary G. Cook, ug Brother Don H. Staheli tanan diha.
12. Si Elder O. Vincent Haleck nagpahibalo kanako nga gidapit sa iyang amahan si Vince ug ang iyang igsoong lalaki nga si David sa pagpauli gikan sa tabok sa dagat nga pagtrabaho aron sa pag-inspiksyon sa balay ug maanaa didto alang sa pagbisita ni Presidente Hinckley. Miingon si Elder Haleck nga ang iyang amahan mipahayag, “Abi ninyo basin mga anghel ni.” Gisulitihan niya ang iyang mga anak nga lalaki nga kon sila moabi-abi sa propeta, gusto nila nga ang panimalay nindot kaayo.
13. Giabi-abi si Presidente Hinckley sa nasudnong pagkapangulo sa American Samoa ug kalibohan nga mga Samoan didto sa stadyum sa football.
14. Paghiusa sa mga pamilya pinaagi sa makugihon nga misionaryong buhat nahimong kanunay nga usa ka importanting kinaiya sa Samoan ug sa ubang mga Polynesian nga mga tawo.
15. Gihigugma kaayo ug gidayeg si Presidente Shute nga gidapit siya nga mamulong sa serbisyo sa lubong ni Otto Haleck sa 2006.
16. “Usahay kita sa sinugdanan moserbisyo tungod sa pagbati nga katungdanan o obligasyon, apan bisan kana nga serbisyo makagiya kanato sa pagkuha og usa ka butang nga mas taas . . . aron sa pagserbisyo ‘sa mas labing maayo nga paagi’ [1 Mga Taga-Corinto 12:31]” (Joy D. Jones, “Alang Kaniya,” *Liahona*, Nob. 2018, 50).
17. Tan-awa sa Tad R. Callister, *The Infinite Atonement* 2000), 5–8.
18. Ang mga miyembro sa Simbahan kinahanglan nga makigtakdo sa mga misionaryo kon sila maghimo og mga pagdapat.
19. Russell M. Nelson, “Ang Partisipasyon sa mga Sister sa Pagpundok sa Israel,” *Liahona*, Nob. 2018, 68.
20. Report ni Presidente B. Jackson ug Sister Rosemary M. Wixom, presidente ug matron sa Templo sa Salt Lake, ngadto sa Kinatibuk-ang Kadagkoan sa Primary, Mar. 2019. Natiman-an sa mga Wixom nga sila “nag-order og mas daghang XXXS nga mga saput sa bunyag aron pagtubag sa panginahanglan!”
21. Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Pasiuna nga Pakigpulong,” *Liahona*, Nob. 2018, 6–8.
22. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 131:1–4.
23. Tan-awa sa “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Mayo 2017, 145.
24. “Ngadto sa iyang pamilya ang matag amahan usa ka patriyarka ug ang matag inahan usa ka matriyarka isip kaparehas diha sa ilang lahi-lahi nga mga tahas sa pagkaginikanan” (James E. Faust, “The Prophetic Voice,” *Ensign*, Mayo 1996, 6).
25. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 45:26–27; 88:91.
26. Russell M. Nelson, “Ang Mahimong Labing Dalaygon nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw,” *Liahona*, Nob. 2018, 113.
27. Tan-awa sa “Home Can Be a Heaven on Earth,” *Hymns*, nu. 298.
28. “Gugma sa Panimalay,” *Mga Himno ug mga Awit sa mga Bata*, nu. 44)
29. Kon kini nga matang sa gugma kinahanglan nga matuman, ang panudlo diha sa Doktrina ug mga Pakigsaad 121:41–42 kinahanglan mao ang tumong:

“Walay gahum o impluwensya nga makahimo o angay gayud nga magpadayon pinaagi sa hiyas sa pagkapari, gawas lamang sa pagdani, sa pagkamaintuson, sa kalumo ug kaaghub, ug sa tiunay nga paghigugma; “Pinaagi sa pagkamabination, ug putli nga kahiblan, diin makapadugang sa hilabihan sa kalag nga walay pagpakaaron-ingon, ug walay pagpanglimbong.”

Wala kinahanglana nga pagsaway sa mga bata kinahanglan nga likayan. Ang pagbuntog sa mga sayop ug pagkakulang sa kaalam nagkinahanglan og panudlo, dili pagsaway. Ang sala nagkinahanglan og pagpanton (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 1:25–27).
30. Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Ang Partisipasyon sa mga Sister sa Pagpundok sa Israel,” 68; tan-awa usab sa Russell M. Nelson, “Hope of Israel” (tibuok kalibutan nga debosyonal sa mga kabatan-onan, Hunyo 3, 2018), Hope of Israel. Church of Jesus Christ.org.
31. Sa pagsabut, ang panimalay sama sa usa ka lawak nga eskwelahan alang sa mga bata sa tanang mga edad. Kon magtudlo og 11 anyos ang panuigon, dili nato mabale wala ang 3 anyos ang panuigon.
32. Tan-awa sa Juan 17:3; 2 Nephi 31:20; Moroni 7:47.

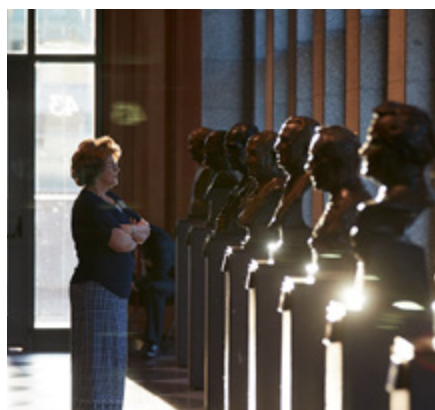

NI ELDER D. TODD CHRISTOFFERSON
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Pagpangandam alang sa Pagbalik sa Ginoo

Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw gitugutan sa lahi nga paagi ug gipili sa pagtuman sa gikinahanglang pagpangandam sa Ikaduhang Pag-anhi sa Ginoo.

Duha na lang ka semana, saulugon na nato ang Pasko sa Pagkabanhaw. Ang Pagkabanhaw nagkumpirmar sa pagkabalaan ni Jesukristo ug sa pagkatinuod sa Dios nga Amahan. Atong mahunahuna ang Manluluwas, ug mamalandong kita sa “Iyang kinabuhi nga walay sama ug sa walay kinutuban nga gahum sa Iyang talagsaon nga maulaong sakripisyo.”¹ Manghinaut ko nga ato usab hunahuna ang Iyang nagsingabut nga pagbalik kon “Siya magmando isip Hari sa mga Hari ug Ginoo sa mga Ginoo.”²

Dugay nang panahon ang milabay didto sa Buenos Aires, Argentina, miapil ko og usa ka komperensya sa mga lider gikan sa nagkalain-laing relihiyon. Ang ilang gugma alang sa ilang isig ka tawo lahi. Mapasaligon sila sa paghupay sa alantuson ug sa pagtabang sa mga tawo nga mahaw-as gikan sa pagpanglupig ug sa kawad-on. Naghunahuna ko kabahin sa daghang tawhanong mga paningkamot niining Simbahan, lakip na sa mga proyekto nga inabagan sa daghang representante sa mga grupo sa relihiyon diha sa komperensya. Mibati ko og sinsero nga pagpasalamat sa kamanggihatagon sa mga miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga nakapahimo sa ingon nga Kristohanon nga pagserbisyo nga posible.

Nianang higayuna, ang Balaang Espiritu mipamatuod og duha ka butang ngari nako. Una, ang buhat sa pagpangalagad sa temporal nga panginahanglan importante ug kinahanglang magpadayon. Ang ikaduha wala damaha, apan makaimpluwensya ug klaro.

Mao kini: lapas pa sa dili hinakog nga pagserbisyo, hilabihan kaimportante nga maandam ang kalibutan sa Ikaduhang Pag-anhi ni Ginoong Jesukristo.

Kon Siya moabut na, ang pagpanglupig ug kawalay kaangayan dili lang mokunhod; kini mohunong:

“Ang lobo usab mopuyo uban sa nating karnero, ug ang leopardo modulong paghigda sa nati nga kanding, ug ang nati nga baka ug ang nati nga leon ug ang linaming nga mag-ipon; ug usa ka gamay nga bata moguyod kanila. . .

“Sila dili mopasakit ni molaglag sa tanan kong balaan nga mga bukid, kay ang yuta mapuno sa kasayuran sa Ginoo, ingon sa mga tubig nga mitabon sa dagat.”³

Ang kakabus ug pag-antus dili lang mokunhod; kini mahanaw:

“Sila dili na gutomon, ug dili na usab pagauhawon; dili na sila pagahasulon sa adlaw, ni sa bisan unsang makasunog nga kainit.

“Kay ang Kordero nga anaa sa gitaliwad-an sa trono mamahimong ilang magbalantay, ug siya magatultol kanila ngadto sa mga tuburan sa mga tubig nga nagahatag og kinabuhi; ug pagapahiran sa Dios ang tanang luha sa ilang mga mata.”⁴

Bisan ang kasakit ug kasubo sa kamatayon mawala na:

“Niana nga adlaw ang masuso dili mamatay hangtud siya matigulang; ug ang iyang kinabuhi sama sa panuigon sa usa ka kahoy;

“Ug kon siya mamatay siya dili matulog, nga ang gipasabut diha sa yuta, apan mabalhin sa usa ka pagpamilok sa mata, ug pagabayawon, ug ang iyang kapahulayan mahimayaon.”⁵

Busa oo, atong buhaton ang tanan aron mahupay ang pag-antus ug kasubo karon, ug atong ipahinungod ang atong kaugalingon sa mas makugihon sa mga pagpangandam nga gikinahanglan alang sa adlaw kon ang kasakit ug kadautan mangatapos na, kon si “Kristo [mo]hari dinhi sa yuta; ug . . . ang yuta pagabag-ohon ug makadawat sa iyang paraisohanon nga himaya.”⁶ Mao kini ang panahon sa katubsanan ug paghukom. Ang kanhi Anglican Bishop sa Durham, si Dr. N. T. Wright,

tukmang mihulagway sa kahulugan sa Pag-ula, Pagkabanhaw, ug sa Paghukom ni Kristo diha sa pagbuntog sa kawalay kaangayan ug paghusto sa tanang butang.

Siya miingon: “Gitakda sa Dios ang usa ka panahon diin iyang mahukman sa matarung ang kalibutan pinaagi sa usa ka tawo kinsa iyang gipili—ug tungod niini siya mihatag og kasiguroan sa tanan pinaagi sa pagpabangon niining tawo gikan sa patay. Ang mga kamatuoran kabahin ni Jesus sa Nasaret, ug ilabi na kabahin sa iyang pagkabanhaw gikan sa patay, mao ang pundasyon sa kasiguroan nga ang kalibutan makahuluganon. Dili gayud kana masamok sa katapusan; nga kon magbuhat kita og kaangayan sa pagkaron mausik lang ang atong panahon, maningkamot sa pagsuportar sa usa ka gambalay nga sa katapusan matumpag ra, o ayuhon ang usa ka sakyanan nga sa kadugayan ilabay ra. Sa dihang gibuhi sa Dios si Jesus gikan sa patay, kadto ang ginagmay nga panghitabo nga nagrepresentar sa kinatibuk-ang buhat sa paghukom sa kinatibuk-an, sama sa usa ka liso, [ang] binhi . . . sa katapusang paglaum. Ang Dios namahayag, sa paagi nga makaimpluwensya kaayo sa hunahuna, nga si Jesus sa Nasaret mao gayud ang Mesiyas. . . . Sa labing binali sa kasaysayan, si [Jesus] mismo miagi sa bangis ug dili makiangayon nga paghukom, miadto sa dapit nga nagsimbolo ug anaa tanang matang sa kabangis ug pagkawalay kaangayan sa kasaysayan, aron mopas-an sa kasamok, kana nga kangitngit, kana nga kabangis,

kana nga kawalay kaangayan, diha sa iyang kaugalingon, ug sa paggamit sa gahum niini.”⁷⁷

Samtang diha ko sa komperensya sa Buenos Aires nga akong nahisgutan ganina, giklaro sa Espiritu ngari nako nga Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw talagsaong gitugutan ug gisugo sa pagtuman sa mga gikinahanglang andamon alang sa Ikaduhang Pag-anhi sa Ginoo; sa pagkatinuod, gipahiuli kini alang niana nga tuyo. Makakita ba kamo sa bisan asang dapit og katawhan kinsa mohangop sa kasamtangang panahon sumala sa gipanagna nga “ang dispensasyon sa kahingpitan sa panahon” diin ang Dios adunay katuyoan nga “hiusahon pagpundok ang tanang butang diha kang Kristo”⁷⁸ Kon dili ninyo makita dinhi ang kumunidad nga gitumong sa pagtuman unsay angay nga matuman alang sa buhi ug sa patay aron maandam nianang panahon, kon dili ninyo makit-an kana nga organisasyon dinhi nga andam mogahin og dako kaayong panahon ug salapi sa pagpundok ug sa pagpangandam sa katawhan sa pakigsaad nga andam sa pagdawat sa Ginoo, dili ninyo kini makit-an bisan asa.

Namulong ngadto sa Simbahan niadtong 1831, ang Ginoo namahayag:

“Ang mga yawe sa gingharian sa Dios gitugyan ngadto sa tawo sa yuta, ug gikan dinhi ang ebanghelyo mokaylap ngadto sa mga kinatumyan sa yuta. . . .

“Pagtawag diha sa Ginoo, nga ang iyang gingharian masangyaw diha sa

yuta, nga ang mga lumulupyo diha niini unta modawat niini, ug moandam alang sa mga adlaw nga moabut, diin ang Anak sa Tawo manaog gikan sa langit, magsaput diha sa kahayag sa iyang himaya, aron sa pag-ipon sa gingharian sa Dios nga gipahimutang diha sa ibabaw sa yuta.”⁷⁹

Unsay atong mahimo aron maandam karon alang nianang adlaw? Atong maandam ang atong kaugalingon isip katawhan; atong matapok ang mga tawo sa pakigsaad sa Ginoo; ug makatabang kita sa pag-ankon sa gisaad nga kaluwasan “nga gihimo ngadto sa mga amahan,” ang atong mga kaliwatan.¹⁰ Kining tanan kinahanglan gayud mahitabo sa talagsaong pag-uswag sa dili pa mobalik ang Ginoo.

Una, ug mahinungdanon alang sa pagbalik sa Ginoo, mao ang presensya sa mga tawo diha sa yuta nga naandam na sa pagdawat Kaniya atol sa Iyang pag-anhi. Siya namulong nga kadtong kinsa magpabilin diha sa yuta nianang panahona “gikan sa labing ubos [ngadto] sa labing taas, . . . mapuno sa kahibalo mahitungod sa Ginoo, ug magkasinabut, ug mopataas sa ilang mga tingog, ug uban sa tingog nga maghiosa mag-awit niining bag-o nga awit, mag-ingon: Ang Ginoo mipahiuli sa Zion. . . . Ang Ginoo mipundok sa tanan nga mga butang ngadto sa usa ka pundok. Ang Ginoo mipakanaog sa Zion. Ang Ginoo mipahiuli sa Zion.”¹¹

Sa karaang panahon, ang Dios mikuha sa matarung nga dakbayan sa Zion ngadto sa Iyang kaugalingon.¹² Ug usab, sa ulahing mga adlaw usa ka bag-ong Zion ang mosugat sa Ginoo sa iyang pagbalik.¹³ Ang Zion mao ang putli diha sa kasingkasing, katawhan nga nagkahiusa sa kasingkasing ug hunahuna, nagpuyo diha sa pagkamatarung nga walay kabus taliwala kanila.¹⁴ Si Propeta Joseph Smith mipahayag, “Maoy atong tinguha nga matukod ang Zion isip atong pinakamahinungdanon nga katuyoan.”¹⁵ Atong lig-unon ang Zion diha sa atong panimalay, mga ward, mga branch, ug mga stake pinaagi sa panaghiosa, pagkadiosnon, ug gugma nga putli.¹⁶

Kita kinahanglan moila nga ang pagpalig-on sa Zion mahitabo sa sunod-sunod nga panahon—“usa ka adlaw sa kaligutgut, usa ka adlaw sa pagsunog, usa ka adlaw sa pagkaawa-aw, sa pagdangoyngoy, sa pagbangutan, sa pagbasol; ug ingon sa usa ka alimpulos kini moabut diha sa ibabaw sa tibuok yuta, nag-ingon ang Ginoo.”¹⁷ Ug nga, ang panagpundok sa mga istaka mahimong “usa ka panalipod, ug alang sa usa ka dangpanan gikan sa unos, ug gikan sa kaligutgut sa diha nga kini ibu-bu nga walay pagkuto diha sa tibuok yuta.”¹⁸

Sama sa karaang panahon, kita “magtigum sa kanunay, sa pagpuasa ug sa pag-ampo, ug sa pakigsulti sa usag usa mahitungod sa kaayohan sa [atong] mga kalag. Ug . . . sa pag-ambit sa pan ug [tubig], sa paghinumdom sa Ginoong Jesus.”¹⁹ Sama sa gipasabut ni Presidente Russell M. Nelson niadtong komperenya sa miaging Oktubre, “Ang dugay na nga katuyoan sa Simbahan mao ang pagtabang sa tanang mga miyembro nga molambo ang ilang hugot nga pagtuo sa atong Ginoong Jesukristo ug sa Iyang Pag-ula, sa pagtabang kanila sa pagbuhat ug pagtuman sa ilang mga pakigsaad uban sa Dios, ug aron sa paglig-on ug pagbugkos [seal] sa ilang mga pamilya.”²⁰ Sumala pa, iyang gipasabut og maayo ang kahulogan sa mga pakigsaad sa templo, sa Igpapahulay, ug sa inadlaw nga pagbusog sa ebanghelyo diha sa panimalay, gisuportahan sa gikonektar nga mga kurikulum sa pagtuon diha sa simbahan. Gusto kita nga masayud mahitungod sa Ginoo, ug kita gustong makaila sa Ginoo.²¹

Ang nag-unang mga paningkamot sa pagpalig-on sa Zion mao ang pagpundok sa mga tawo sa pakigsaad sa Ginoo.²² “Kami nagtuo sa tinuod nga panagtigum sa Israel ug sa pagpahiuli sa Napulo ka mga Tribo.”²³ Ang tanan kinsa mohinulsol, motuo kang Kristo, ug magpabunyag mao ang Iyang mga tawo sa pakigsaad.²⁴ Ang Ginoo Mismo nanagna niana sa dili pa Siya mobalik, ang ebanghelyo isangyaw diha sa tibuok kalibutan²⁵ “aron sa pagkuha pag-usab sa [Iyang] mga katawhan, diin

anaa sa balay ni Israel,”²⁶ “ug unya ang katapusan moabut.”²⁷ Ang gipanagna ni Jeremias natuman:

“Busa, ania karon, ang mga adlaw ania na, nagaingon si Jehova, nga dili na pagaingnon, Ingon nga ang [Ginoo] buhi, nga nagdala sa mga anak sa Israel gawas sa yuta sa Ehipto;

“Apan, si Jehova buhi, nga nagdala sa mga anak sa Israel gikan sa yuta sa amihanan, ug gikan sa tanan nga mga yuta diin sila giabug niya: ug akong dad-on sila pag-usab ngadto sa ilang mga yuta nga gihatag ko sa ilang mga amahan.”²⁸

Gibalik-balik ni Presidente Nelson sa pagpasabut nga ang “panagpundok [sa Israel] mao ang labing importanting butang nga mahitabo sa yuta karon. Wala nay laing ikatandi sa gidak-on niini, wala nay ikatandi sa kaimportante, wala nay ikatandi sa kahalangdon. Ug kon pilion ninyo . . . mamahimo kamong dakong bahin niini.”²⁹ Ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa kanunay nga mga misyonaryo. Gatasan ka libo ang mitubag sa tawag sa misyon sukad sa pagsugod sa Pagpahiuli; napulo ka liboan ang nagserbisyo sa kasamtangan. Ug, sumala sa gitudlo lang ni Elder Quentin L. Cook, *tanan* kanato makasalmot sa yano ug natural nga mga paagi, sa gugma, sa pagdapit sa uban sa pag-apil kanato sa simbahan, mobisita sa atong panimalay, mahimong parte sa atong pundok. Ang pagmantala sa Basahon ni Mormon mao ang timaan nga ang panagpundok nasugdan na.³⁰ Ang Basahon ni

Mormon mismo mao ang instrumento sa pagpundok ug pagkabisig.

Mahinungdanon usab sa pag-andam alang sa Ikaduhang Pag-anhi mao ang dako nga matubsanon nga paningkamot alang sa atong mga katigulangan. Ang Ginoo misaad sa pagpadala kang Elias ang propeta sa dili pa, “ang mahinungdanon ug makalilisang nga adlaw sa Ginoo,”³¹ sa “pagpadayag . . . sa Pagkapari” ug “motanom diha sa mga kasingkasing sa mga anak sa mga saad nga gihimo ngadto sa mga amahan.”³² Si Elijah miabut sumala sa gisaad. Ang petsa Abril 3, 1836; ang dapit mao ang Templo sa Kirtland Ohio. Diha nianang dapita ug nianang higayuna, siya tinuod gayud nga mihatag sa gisaad nga pagkapari, ang mga yawe sa katubsanon sa patay ug ang paghiusa sa mga bana, mga asawa, ug mga pamilya latas sa tanang henerasyon sa panahon ug sa kahangturan.³³ Kon wala kini, ang katuyoan sa paglalang mahimong dili matuman, ug, nianang pagsabut, ang yuta “gitunglo” o “hingpit nga malaglag.”³⁴

Atol sa debosyonal sa kabatan-onan sa wala pa ang pagpahinungod sa Templo sa Rome Italy, gatasan sa batan-ong lalaki ug babaye ang nanambong mipakita ngadto ni Presidente Nelson og mga kard nga ilang giandam nga dunay mga ngalan sa ilang mga katigulangan. Andam na silang mosulod sa templo sa pagpahigayon sa mga bunyag alang niadtong mga katigulangan sa higayon nga kini moabli. Makapatagbaw kaayo kadto nga higayon, apan usa lang ka

ehemplo sa nagkakusog nga paningkamot sa pag-establisar sa Zion alang sa mga hererasyon nga nag-una.

Samtang naningkamot nga magma-kugihon sa pagpalig-on sa Zion, lakip sa atong bahin diha sa panagpundok sa pinili sa Ginoo ug sa pagtubos sa patay, kinahanglan mohunong kita aron mohinumdom nga buhat kini sa Ginoo ug Siya ang naghimo niini. Siya mao ang Ginoo sa ubasan, ug kita ang Iyang mga sulugoon. Nagdapit siya kanato sa paghago diha sa ubasan gamit ang atong kusog niining “katapusang higayon” ug Siya maghago uban kanato.³⁵ Tingali mas tukma ang pag-ingon nga Siya nagtugot kanato sa paghago uban Niya. Sa gikaingon ni Pablo, “Ako mao ang nagtanom, si Apolos mao ang nagbisibis, apan ang Dios mao ang nagpatubo.”³⁶ Siya mao ang nagpadali sa Iyang buhat sa Iyang angay nga panahon.³⁷ Gamit ang atong dayag nga dili perpekto nga mga paningkamot, ang atong “gagmay nga mga paagi,” ang Ginoo makapahinabo sa mahinungdanon nga mga butang.³⁸

Kining mahinungdanon ug katapusan nga dispensasyon nagmakanunayon sa pagtubo—ang Zion diha sa yuta, gihiusa sa Zion gikan sa

kahitas-an atol sa mahimayaong pag-balik sa Manluluwas. Ang Simbahan ni Jesukristo gisugo sa pag-andam—ug nag-andam—sa kalibutan alang nianang panahona. Ug busa, niining Pasko sa Pagkabanhaw, tinud-anay natong saulugon ang Pagkabanhaw ni Jesukristo ug ang tanang butang nga kalabut niini: Sa Iyang pagbalik aron maghari sulod sa liboan ka mga tuig sa kalinaw, matarung nga paghukom ug hingpit nga kaangayan alang sa tanan, ang imortalidad sa tanan kinsa nakapuyo niining yuta, ug ang saad sa kinabuhing dayon. Ang Pagkabanhaw ni Kristo mao ang katapusang kasiguroan nga ang tanan mabutang sa kata-rung. Atong buhaton ang pagpalig-on sa Zion aron mapadali kana nga adlaw. Sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Ang Buhi nga Kristo: Ang Pagpamatuod sa mga Apostoles,” *Liahona*, Mayo 2017, sulod sa atubangang hapin.
2. “Ang Buhi nga Kristo.”
3. 2 Nephi 21:6, 9; tan-awa usab sa Isaias 11:6, 9.
4. Pinadayag 7:16–17.
5. Doktrina ug mga Pakigsaad 101:30–31.
6. Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:10.
7. N. T. Wright, “Full of the Knowledge of the Lord” (sermon given at matins, Durham, England, Mar. 30, 2016), ntwrightpage.com.
8. Mga Taga-Efeso 1:10.

9. Doktrina ug mga Pakigsaad 65:2, 5.
10. Doktrina ug mga Pakigsaad 2:2.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:98–100.
12. Gipahayag sa yano nga paagi diha sa rekord sa kasulatan nga, “nahinabo nga ang Zion nawala, kay ang Dios midawat niini ngadto sa iyang sabakan” (Moises 7:69).
13. Ang Dios namahayag: “Ug pagkamatarung Ako mopakanaog gikan sa langit, ug kamatuoran Ako mopadala gikan sa yuta, aron sa pagpamatuod sa akong Bugtong Anak; sa iyang pagkabanhaw gikan sa patay; oo, ug usab ang pagkabanhaw sa tanan nga mga tawo; ug pagkamatarung ug kamatuoran Ako mosugo nga mosilhog sa yuta ingon sa usa ka lunop, aron pagpundok sa akong pinili gikan sa upat ka mga suok sa yuta, ngadto sa usa ka dapit nga Ako moandam, usa ka Balaan nga Dakbayan, nga ang akong katawhan mobakus sa ilang mga bat-ang, ug magpaabut sa panahon sa akong pag-anhi; kay diha ang akong tabernakulo, ug kini pagatawgon og Zion, usa ka Bag-ong Jerusalem. . . . Ug sulod sa gidugayon nga usa ka libo ka mga tuig ang yuta mopahulay” (Moises 7:62, 64).
14. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 97:21; Moises 7:18.
15. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 221.
16. Tan-awa sa D. Todd Christofferson, “Dali na Diri sa Zion,” *Liahona*, Nob. 2008, 37–40.
17. Doktrina ug mga Pakigsaad 112:24.
18. Doktrina ug mga Pakigsaad 115:6.
19. Moroni 6:5–6; tan-awa usab sa Alma 6:5–6; 4 Nephi 1:12.
20. Russell M. Nelson, “Pasiuna nga Pakigpulong,” *Liahona*, Nob. 2018, 7.
21. Tan-awa sa Jeremias 31:34; Juan 17:3; Doktrina ug mga Pakigsaad 84:98.
22. Sa tinagsa-tagsa, ang pinili pundukon ngadto sa istaka sa Zion, “ang mga dapit sa pagpanudlo sa [Dios]” (Doktrina ug mga Pakigsaad 109:39; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 124:36).
23. Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:10.
24. Tan-awa sa 2 Nephi 30:2.
25. Tan-awa sa Joseph Smith—Mateo 1:31.
26. Doktrina ug mga Pakigsaad 39:11.
27. Joseph Smith—Mateo 1:31.
28. Jeremias 16:14–15; tan-awa usab sa Jeremias 23:7–8.
29. Russell M. Nelson, “Paglaum sa Israel” (tibuok kalibutan nga debosyunal sa mga kabatan-onan, Hunyo 3, 2018), HopeofIsrael.ChurchofJesusChrist.org; tan-awa usab sa Russell M. Nelson, “Remnants Gathered, Covenants Fulfilled,” in Paul Y. Hoskisson, ed., *Sperry Symposium Classics: The Old Testament* (2005), 1–17.
30. Tan-awa sa 3 Nephi 21:1–7.
31. Malaquias 4:5.
32. Doktrina ug mga Pakigsaad 2:1–2.
33. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 110.
34. Doktrina ug mga Pakigsaad 2:3; tan-awa usab sa Malaquias 4:6.
35. Tan-awa sa Jacob 5:71–72.
36. 1 Mga Taga-Corinto 3:6.
37. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 88:73.
38. Tan-awa sa 1 Nephi 16:29.

NI TAD R. CALLISTER
Bag-ohay lang Gi-release isip Kinatibuk-ang Presidente sa Sunday School

Ang Pag-ula ni Jesukristo

Ang Pag-ula sa Manluluwas dili lamang walay kinutuban ang kapasidad, apan makab-ot sa indibidwal.

Niining panahon sa tuig, kita nagmaya ug namalandong sa Pag-ula sa Manluluwas. Kini sa pagkatinuod ang labing langitnon, makapalapad sa hunahuna, makahatag og gamhanang pagbati sa doktrina nga sukad nahibaloan niini nga kalibutan. Kini ang naghatag og paglaum ug katuyoan sa atong kinabuhi.

Kon mao unsa ang Pag-ula ni Jesukristo? Sa usa ka pagsabot, kini usa sa daghang balaod nga mga panghitabo nga nagsugod sa Tanaman sa Getsemani, nagpadayon sa krus, ug nahuman sa Pagkabanhaw sa Manluluwas gikan sa lubnganan. Kini nadasig sa usa ka dili matugkad nga gugma alang sa matag usa kanato. Nagkinahanglan kini og tawo nga walay sala, kinsa adunay walay kinutuban nga gahum sa mga elemento—bisan sa kamatayon; kinsa nakaangkon og walay utlanan nga kapasidad sa pag-antus sa atong tanang mga sala ug mga kasakit, ug gani nakasinati niining tanan.¹ Mao kini ang misyon ni Jesukristo—mao kini ang Iyang Pag-ula.

Nan unsa ang katuyoan niini? Aron mahimong posible alang nato nga makabalik ngadto sa presensya sa Dios, mahimong mas sama Kaniya, ug makaangkon og kahingpitan sa himaya. Kini gihimo pinaagi sa pagbuntog sa upat ka babag:

1. Pisikal nga kamatayon
2. Ang espirituhanong kamatayon tungod ni Adan ug sa atong mga sala
3. Atong mga kasakit ug mga kahuyang
4. Ang atong mga kahuyang ug mga pagkadili hingpit

Apan giunsa man sa Manluluwas pagtuman niini nga wala makasupak sa mga balaod sa kaangayan?

Hunahunaa sa makadiyot ang usa ka tawo nga namalandong og makalingaw nga skydiving naghimo og dinalidali nga desisyon ug diha-diha moambak gikan sa gamay nga eroplano. Human sa pagbuhat sa ingon, kalit siyang

Kon makasala kita, ang Manluluwas maghatag kanato og espirituwal nga parachute pinaagi sa Iyang Pag-ula.

nakaamgo sa kabuang sa iyang mga aksyon. Gusto siya nga motugpa nga luwas, apan walay babag—sa balaod sa gravity. Iyang gipalihok ang iyang mga bukton nga kusog kaayo, naglaum nga makalupad, apan walay nahimo. Iyang gipahimutang ang iyang lawas aron molutaw o modailos aron mohinay ang pagpaubos, apan ang balaod sa gravity dili mapugngan ug dili maloloy-on. Misulay siya sa pagpangatarungan niining sukaranan nga balaod sa kinaiyahan: “Usa kadto ka sayop. Dili na gyud nako kini usbon.” Apan ang iyang mga pangamuyo wala paminawa. Ang balaod sa gravity wala makahibalo og kapu-angod; kini walay mga pagpili. Maayo na lang, ang tawo kalit nga mibati nga dunay nakabutang sa iyang likod. Ang iyang higala sa eroplano, nakasabut sa kabuang nianang higayona, mibutang didto sa parakayda [parachute] sa wala pa sila moambak. Iyang nakita ang pisi nga mopabukhad sa parachute ug gibira kini. Nahuwasan, luwas siyang nagpaubos ngadto sa yuta. Tingali kita mangutana, “Ang balaod ba sa gravity nasupak, o ang parachute ba nagsubay sa maong balaod aron makahimo og luwas nga pagtugpa?”

Kon kita makasala, kita sama sa buang nga tawo kinsa miambak gikan sa eroplano. Bisan unsa pa ang atong himoon sa atong kaugalingon, kita makasinati sa mga sangputanan sa atong mga sala. Ubos kita sa balaod sa kaangayan, nga, sama sa balaod sa gravity, mapugsanon kaayo ug dili mapasayloon. Maluwas lamang kita tungod sa Manluluwas, pinaagi sa Iyang Pag-ula, maloloy-ong mohatag nato og susama sa espirituhanon nga parachute. Kon kita adunay hugot nga pagtuo kang Jesukristo ug maghinulsol (nagpasabut nga kita mobuhat sa atong bahin ug mogamit sa Pag-ula), nan ang mapanalipdanon nga gahum sa Manluluwas atong magamit ug kita makaabut nga walay kadaot sa espirituhanong paagi.

Posible lamang kini, bisan pa niana, tungod kay ang Manluluwas mibuntog sa upat ka babag nga makapugong nato sa atong espirituhanon nga kauswagan.

1. Kamatayon. Gibuntog niya ang kamatayon pinaagi sa Iyang

mahimayaong Pagkabanhaw. Si Apostol Pablo mitudlo: “Kay maingon nga diha kang Adan ang tanan nangamatay, maingon man usab diha kang Kristo ang tanan mangabuhì.”²²

2. Sala. Ang Manluluwas mibuntog sa sala ug kalapasan alang niadtong tanan nga maghinulsol. Gamhanan ug masangkaron ang Iyang makalimpyo nga gahum nga si Isaias misaad, “Bisan pa ang inyong mga sala mapula, sila pagapution ingon sa nieve.”²³

Dihay okasyon, nakahimamat ko og buotan nga mga Santos kinsa naglisud sa pagpasaylo sa ilang kaugalingon, kinsa inosente apan sayop nga mibutang og kinutuban sa matubsanong mga gahum sa Manluluwas. Wala tuyoa, ilang giusab ang walay kinutuban nga Pag-ula ngadto sa dunay kinutuban nga sa usa ka paagi dili makatabang sa ilang piho nga sala o kahuyang. Apan kini usa ka walay kinutuban nga Pag-ula tungod kay kini naglakip ug naglangkob sa matag sala ug kahuyang, ingon man usab sa matag abuso o kasakit nga nahimo sa uban.

Si Truman G. Madsen mihimo niining makahupay nga obserbasyon:

“Kon ang pipila kaninyo kinsa nalingla sa pagtuo nga kamo layo na kaayo, . . . nga kamo nakasinati sa hilo sa sala nga nakapahimong imposible nga kamo mahibalik unta kamo mamahimo—nan paminaw kanako.

“Ako mopamatuod nga kamo dili na padayong mahulog pa kay sa maabut sa kahayag ug sa tumang kaalam ni Jesukristo. Ako mopamatuod nga kon aduna pay gamay nga hunahuna sa paghinulsol ug pagpaningkamot, *siya anaa*. Siya wala lamang mokunsad *dih*a sa inyong kahimtang; Siya mikunsad *ubos* niini, aron Siya unta diha sa tanan ug pinaagi sa tanan nga mga butang, ang kahayag sa kamatuoran.” [Doktrina ug mga Pakigsaad 88:6.]²⁴

Usa ka rason nga importante kaayo nga makasabut sa Pag-ula sa Manluluwas ug sa walay kinutuban nga implikasyon niini mao nga uban sa dugang nga pagsabut moabut ang dugang nga tinguha sa pagpasaylo sa atong kaugalingon ug sa uban.

Bisan og kita nagtuo sa makalimpyo nga gahum ni Kristo, ang pangutana kanunay nga mogawas: “Unsaon nako sa pagkahibalo kon ako napasaylo sa akong mga sala?” Kon kita mobati sa Espiritu, nan kana mao ang atong saksi nga kita gipasaylo, o nga ang makalimpyo nga gahum nahitabo. Si Presidente Henry B. Eyring mitudlo, “Kon inyong nabati ang impluwensya sa Espiritu Santo . . . , mahimo ninyong isipon kini nga ebidensya nga ang Pag-ula naglihok sa inyong kinabuhì.”²⁵

Adunay nangutana, “Apan kon ako napasaylo, nganong mobati gihapon ko nga sad-an?” Tingali sa kalooy sa Dios ang handumanan niana nga sayop usa ka pasidaan, usa ka espirituhanon nga “pasidaan” sa paghunong, alang nianang higayona, nagpahinumdom nga dugang nga mga tintasyon ang moabut kanato: “Ayaw buhata kanang butang nga mosangpot sa laing dili maayo nga mga butang. Nakahibalo kamo sa sakit nga ihatag niini.” Niini nga pagsabut, kini nagsilbi nga panalipod, dili silot.

Posible gihapon nga makahinumdom sa atong mga sala ug sa gihapon ug dili mobati nga sad-an?

Si Alma nahinumdom sa iyang mga sala, gani mga tuig na ang milabay

human siya naghinulsol. Apan sa dihang mihangyo siya ni Jesus sa kalooy, siya miingon, “Ako wala na mahinumdom sa akong mga kasakit; oo, ako wala na samoka sa panumduman sa akong mga sala.”²⁶

Sa unsa nga paagi nga siya nakahinumdom sa iyang mga sala apan wala mobati og kasakit o kasal-anan? Tungod kay kon kita maghinulsol, kita “natawo sa Dios.”²⁷ Kita mahimo, sama sa gisulti sa mga kasulatan, “bag-o nga mga nilalang”²⁸ diha ni Kristo. Uban sa hingpit nga pagkamatinuoron kita karon makasulti, “Dili ako ang lalaki o babaye nga nakahimo niadtong miaging mga sala. Ako bag-o ug nausab nga binuhat.”

3. Ang mga kasakit ug mga kahuyang. Si Alma usab nanagna nga “siya magpadayon, mag-antus sa mga sakit ug mga kasakit ug mga pagtintal sa matag matang.” Ngano? “Nga ang iyang kasingkasing mahimo nga mapuno uban sa kalooy, . . . nga siya mahimo nga masayud sumala sa unod unsaon pagtabang ang iyang mga katawhan sumala sa ilang mga kahuyang.”²⁹

Unsaon Niya sa paghimo niini? Usahay Siya mokuha sa kasakit, usahay Siya molig-on nato aron makalahunatay, ug usahay Siya mohatag nato og mahangturong panglantaw aron mas makasabut sa ilang temporaryo nga kinaiyahan. Human maluya si Joseph Smith sa Bilanggoan sa Liberty sulod sa duha ka bulan, siya sa katapusan nag-ampo, “O Dios, hain ba ikaw?”³⁰ Imbis mohatag og diha-diha nga kahupayan, ang Dios mitubag, “Akong anak, kalinaw nganha sa imong kalag; ug ang imong kalisdanan ug ang imong mga kasakitan sulod lamang sa mubo nga higayon; ug unya, kon ikaw molahunatay pag-ayo, ang Dios mobayaw kanimo sa kahitas-an.”³¹

Karon si Joseph nakasabut nga kining mapait nga kasinatian dili kaayo importante kon maghunahuna sa kahangturan. Uban niini nga klaro nga panan-awon, siya misulat sa mga Santos gikan niana nga selda sa bilanggoan, “Minahal ug hinigugma nga mga kaigsoonan, kita magmalipayon sa pagbuhat sa tanan nga mga

butang nga ubos sa atong gahum; ug unya kita magmalinawon, uban ang labing dako nga kasiguroan, nga makasaksi sa kaluwasan sa Dios.”¹² Tungod sa Pag-ula sa Manluluwas, kita makabaton og mahangturong panglantaw nga makahatag og kahulugan sa atong mga pagsulay ug paglaum alang sa atong kahupayan.

4. Ang mga Kahuyang ug mga Pagkadili Hingpit. Tungod sa Iyang Pag-ula, ang Manluluwas adunay makapalig-on nga mga gahum, usahay gipasabut nga grasya,¹³ nga makatabang nato nga mabuntog ang atong mga kahuyang ug mga limitasyon ug sa ingon makatabang nato sa atong prosesong nga mahimong mas sama Kaniya.

Si Moroni mitudlo: “Oo, duol ngadto kang Kristo, ug paghingpit diha kaniya, . . . pinaagi sa iyang grasya kamo mahimo nga hingpit diha kang Kristo.”¹⁴ Ingon og adunay dili mominus duha ka mga paagi o pamaagi sa paggamit niadtong makapalig-on nga mga gahum nga makalunsay—bisan makahingpit—kanato.

Una, ang makaluwas nga mga ordinansa. Ang mga kasulatan nagsulti kanato, “Diha sa mga ordinansa niana, ang gahum sa pagka-diosnon gipakita.”¹⁵ Usahay, kita maghunahuna sa mga ordinansa nga usa ka listahan—gikinahanglan alang sa kahimayayan; apan ang tinuod ang matag usa naghatag og diosnon nga gahum nga makatabang nato nga mahimong mas sama ni Kristo. Sama pananglit:

- Sa dihang kita gibunyagan ug nakadawat sa gasa sa Espiritu Santo, kita nahimong limpyo—sa ingon nahimong mas balaan sama sa Dios.
- Agig dugang, pinaagi sa Espiritu Santo, ang atong mga hunahuna mahayagan ug ang atong mga kasingkasing malukmay mao nga kita makahunahuna ug mobati nga mas sama Kaniya.
- Ug kon kita mabugkos isip mga kapikas, kita makapanunod sa katungod sa “mga trono, mga gingharian, mga kayutaan, ug mga kagamhanan”¹⁶ isip mga gasa gikan sa Dios.

Ang ikaduha nga paagi alang niining makapalig-on nga mga gahum mao ang mga gasa sa Espiritu. Tungod sa Pag-ula ni Kristo, kita mahimong makadawat sa gasa sa Espiritu Santo ug sa nag-uban niini nga espirituhang mga gasa. Kini nga mga gasa mao ang mga hiyas sa pagkadiosnon; busa, matag higayon nga kita makaangkon og gasa sa Espiritu, kita mahimong mas sama sa Dios. Walay duha-duha ngano nga ang mga kasulatan mitambag nato sa daghang mga okasyon sa pagpangita niini nga mga gasa.¹⁷

Si Presidente George Q. Cannon mitudlo: “Walay tawo nga angay nga moingon, ‘Ah, wala na koy mahimo niini; mao na kini ang akong kinaiya.’ Dili siya kahatagan og kaangayan niini, tungod sa rason nga ang Dios misaad . . . nga mohatag sa mga gasa nga mowagtang [sa atong mga kahuyang]. . . . Kon si bisan kinsa kanato dili hingpit, kini atong katungdanan ang pag-ampo alang sa gasa nga makahimo kanatong hingpit.”¹⁸

Sa katingbanan, ang Pag-ula sa Manluluwas naghatag nato og kinabuhi alang sa kamatayon, “bulak puli sa abo,”¹⁹ kaayohan alang sa kasakit, ug kahingpitan alang sa kahuyang. Mao kini ang solusyon sa langit sa mga babag ug mga pakigbisog niini nga kalibutan.

Sa katapusang semana sa pagkamortal sa Manluluwas, siya miingon, “Dinhi sa kalibutan aduna kamoy kagulangan: apan sumalig kamo: gidaug ko na ang kalibutan.”²⁰ Tungod kay ang Manluluwas mipahigayon sa Iyang Pag-ula, walay gahum sa gawas o hitabo o tawo—walay sala o

kamatayon o diborsyo—nga makapugong nato sa pagkab-ot sa kahimayayan, kon kita motuman lang sa mga sugo sa Dios. Uban niana nga kahibalo, kita makapadayon uban ang kamaya ug sigurado nga kahibalo nga ang Dios nag-uban nato niining langitnong paningkamot.

Ako mohatag sa akong pagsaksi nga ang Pag-ula sa Manluluwas dili lamang walay kinutuban ang kapasidad, apan makab-ot sa indibidwal—nga dili lamang makapabalik nato ngadto sa presensya sa Dios apan makahimo nato nga posibling mahimong sama Kaniya—ang katapusang tumong sa Pag-ula ni Kristo. Niana ako mohatag sa akong pasalamat ug sigurado nga saksi sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 88:6.
2. 1 Mga Taga-Corinto 15:20–22.
3. Isaias 1:18.
4. Truman G. Madsen, *Christ and the Inner Life* (1978), 14.
5. Henry B. Eyring, “Gifts of the Spirit for Hard Times,” *Ensign*, Hunyo 2007, 23.
6. Alma 36:19; tan-awa usab sa Alma 36:20–21.
7. Alma 36:23; tan-awa usab sa Alma 36:24–26.
8. Mosiah 27:26.
9. Alma 7:11–12.
10. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:1.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:7–8.
12. Doktrina ug mga Pakigsaad 123:17.
13. Tan-awa sa Giya ngadto sa mga Kasulatan, “Grasya”.
14. Moroni 10:32.
15. Doktrina ug mga Pakigsaad 84:20.
16. Doktrina ug mga Pakigsaad 132:19.
17. Tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 12:31; Moroni 10:30; Doktrina ug mga Pakigsaad 46:8.
18. George Q. Cannon, “Pagtinguha sa Espirituhang mga Gasa,” *Liahona*, Abr. 2016, 80.
19. Isaias 61:3.
20. Juan 16:33.

NI PRESIDENTE RUSSELL M. NELSON

“Dali, Sunod Kanako”

Si Jesukristo midapit kanato sa pagsubay sa dalan sa pakigsaad balik sa atong Langitnong mga Ginikanan ug ikauban ang atong mga minahal.

Pinalangga kong mga kaigsoonan, ang akong asawa si Wendy ug ako nalipay nga gikauban kamo niining buntag sa Igpapahulay. Daghan ang nanghitabo sukad sa katapusan natong kinatibukang komperensya. Bag-ong mga templo ang napahinungod sa Concepción, Chile; Barranquilla, Colombia; ug sa Rome, Italy. Among nasinati ang buhong nga pagbu-bu sa Espiritu niining sagrado nga mga hitabo.

Akong pasidunggan ang daghang kababayan-an (ug kalalakin-an) nga bag-o lang mibasa sa Basahon ni Mormon ug nakadiskobre sa kalipay ug sa tinagong mga bahandi. Nadasig ako sa mga report mahitungod sa mga milagrong nadawat.

Akong gikalipay nga ang 11 anyos nga batang lalaki kinsa, karon mga deacon na, takus nga mopasa sa sakramento matag Dominggo. Kauban na silang moadto sa templo sa atong mga 11 anyos nga batan-ong mga babaye kinsa karon matinguhaong nagkat-on ug nagserbisyo isip mga Beehive. Ang batan-ong mga lalaki ug mga babaye nagsangyaw sa mga kamatuoran sa ebanghelyo uban sa katin-aw ug sa kombiksyon.

Nalipay ako sa mga bata ug kabatan-onan kinsa nagtabang sa pagtudlo sa

ebanghelyo diha sa ilang mga panimalay samtang nakigtambayayong sila sa ilang mga ginikanan aron masunod ang nakasentro sa panimalay, nga suportado sa Simbahan nga kurikulum.

Nadawat namo kini nga litrato bahin sa kwatro anyos nga si Blake, kinsa, sayo sa Sabado sa buntag, mipunit ug usa ka basahon sa Simbahan ug miingon, “kinahanglan nakong pakaunon ang akong espiritu!”

Blake, nalipay kami kanimo ug sa uban nga mipili sa pagpakaon sa ilang mga espiritu pinaagi sa pagbusog sa mga kamatuoran sa gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo. Ug among kalipay nga mahibalo nga daghan ang midawat sa gahum sa Dios sa ilang

Ang kwatro anyos nga si Blake, kinsa nagkinahanglan “nga pakaunon ang akong espiritu.”

kinabuhi samtang nagsimba sila ug nagserbisyo sa templo.

Sa inyong nahibaloan, ang among pamilya nakasinati og masakit nga pagkawala tulo ka bulan na ang milabay dihang ang among anak nga si Wendy mitaliwan niining mortal nga kinabuhi. Sa katapusang mga adlaw sa iyang pakigbatok sa kanser, napanalanginan ako sa oportunidad aron mahimo ang papa ug anak nga pagpanamilit.

Gigunitan nako ang iyang mga kamot ug gisultihan siya unsa nako siya ka pinangga ug unsa ko kamapasalامتون nga ako ang iyang papa. Miingon ko: “Nagminyo ka sa templo ug matinud-anong gitahod ang imong mga pakigsaad. Ikaw ug ang imong bana malipayon sa inyong pito ka mga anak ug mipadako kanila sa pagkamapahinungurong mga disipulo ni Jesukristo, lig-ong mga miyembro sa Simbahan, ug matinabangong mga lumulopyo. Ug mipili sila og mga kapikas nga samani nana nga kalidad. Ang imong papa, mapasigarbuhon kaayo kanimo. Nagdala ikaw kanako og labihang kalipay!”

Hinay siyang mitubag, “Salamat, Papa.”

Makatandog kadto, puno sa luha nga panahon namong duha. Atol sa iyang 67 ka tuig, magtinabangay kami, manganta, ug sa kasagaran mag-ski. Apan niadtong gabhiona, gihisgutan namo ang mga butang nga pinakaimportante, sama sa mga pakigsaad, mga ordinansa, kamasulundon, pagtuo, pamilya, kamatinudanon, gugma, ug kinabuhing dayon.

Gimingaw kaayo kami sa among anak. Apan, tungod sa gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo, wala kami mabalaka bahin kaniya. Samtang padayon namong gitahod ang among mga pakigsaad sa Dios, nagpuyo kami nga nagpaabut sa among pagpakig-uban kaniya og usab. Sa pagkakaran, nagserbisyo kami sa Ginoo dinhi ug siya nagserbisyo Kaniya didto—sa paraiso.¹

Tuod, nakabisita kami sa Paradise sayo niining tuiga—sa Paradise, California, mao kadto. Nahitabo nga ang among giiskedyul nga pagbisita didto wala kaabut og 40 ka oras human ang among anak mibiya niini nga kalibutan. Kami, kauban ni Elder W. Pearson ug sa iyang

asawa, si June, nalig-on sa mga Santos sa Chico California Stake. Among nahibaloan ang kadako sa ilang pagtuo, ilang pagpangalagad, ug mga milagro nga nahitabo atol sa makahugno nga pagkahurot sa kabtangan tungod sa grabing sunog sa kasaysayan sa California.

Didto, taas-taas ang among pakig-istorya sa batan-ong pulis nga opisyal, si John, kinsa usa sa daghang maisugon nga nag-unang mga mitabang. Nahinumduman niya ang baga kaayong kangitngit nga mitabon sa Paraiso niadtong Nobyembre 8, 2018, samtang ang nagsilaob nga kalayo ug mga agipo paspas kaayong mitadlas sa lungsod, mihurot sa kabtangan sama sa usa ka hugpa ug walay gibilin gawas sa nagti-pun-og nga mga abo ug nalup-og nga mga edipisyo.

Sulod sa 15 ka oras, gitadlas ni John ang dili masungasong nga kangitngit nga puno sa nagsilaob nga mga kahoy samtang mitabang siya sa kada tawo, kada pamilya aron makalingkawas—bisan mamiligro ang iyang kinabuhi. Apan bisan niining lisud kaayong pagsulay, ang kinadak-ang pangutana ni John mao: “*Asa ang akong pamilya?*” Human sa dugay, makalilisang nga mga oras sa pagbangutan, nahibaloan niya nga luwas diay silang nakabakwit.

Ang sugilanon bahin sa paghunahuna ni John sa iyang pamilya nagdasig kanako sa pagpamulong karon diha kaninyo kinsa posibling mangutana, kon magkaduol na ang katapusan sa inyong kinabuhi, “*Asa ang akong pamilya?*” Kanang adlaw nga moabut, kon mahuman na nimo ang imong mortal nga probisyon ug mosulod sa kalibutan sa espiritu, imong atubangon kanang

Atol sa usa ka pagbisita didto sa Paradise, California, si Presidente Nelson nakakat-on og dakong pagtuo, pagpangalagad, ug mga milagro.

sakit makahinuklog nga pangutana: “*Asa ang akong pamilya?*”

Si Jesukristo mitudlo sa dalan balik sa atong mahangturon nga panimalay. Mas nasabtan Niya ang plano sa atong Langitnong Amahan bahin sa mahangturon pag-uswag nga mas labaw kay ni bisan kinsa kanato. Total, Siya ang Labing Halangdon sa tanan. Siya ang atong Manunubos, atong Tig-ayo, ug atong Manluluwas.

Sukad nga si Adan ug Eva gipalayas sa Tanaman sa Eden, si Jesus ang Kristo mitanyag sa Iyang gamhanang kamot sa pagtabang sa tanan kinsa mopili sa pagsunod Kaniya. Pabalik-balik, ang mga kasulatan nagrekord, nga bisan sa tanang matang sa mga sala gikan sa tanang matang sa katawhan, padayon gihapong nakatunol ang Iyang mga kamot.²

Ang espiritu sa matag usa kanato dayag lang nga naghandom sa gugma sa pamilya nga mohangtud sa hangtud. Ang mga awit sa gugma padayong naghatag og sayop nga paglaum nga gugma lamang ang inyong gikinahanglan kon gusto kamong magkauban sa hangtud. Ug ang uban sayop sa pagtuo nga ang Pagkabanhaw ni Jesukristo nagsaad nga human sa kamatayon ikauban sa tanang katawhan ang ilang mga minahal.

Sa katinuod, ang Manluluwas Mismo miklaro gayud nga samtang ang Iyang Pagkabanhaw nagsiguro nga ang matag tawo nga nabuhi mabanhaw

gayud ug mabuhi sa hangtud,³ mas daghan ang gikinahanglan kon gusto kitang makaangkon sa taas nga kahigayunan sa himaya. Ang kaluwasan indibidwal nga buluhaton, ang kahimayaan pamilya nga buluhaton.

Paminawa kining mga pulong nga gilitok ni Ginoong Jesukristo ngadto sa Iyang propeta: “Tanan nga mga pakig-saad, mga kasabutan, mga kauyonan, mga katungdanan, mga panumpa, mga binuhatan, mga kabanay, mga pagkakauban, o mga paglaum, nga wala mahimo ug masulod ngadto ug mabugkos pinaagi sa Balaang Espiritu sa saad . . . walay [epekto], hiyas, o kusog dinhi o human sa pagkabanhaw gikan sa mga patay; kay ang tanan nga mga kasabutan nga wala mabuhat [subay] niini nga katuyoan adunay katapusan kon ang mga tawo patay na.”⁴

Mao nga, unsa diay ang gikinahanglan sa usa ka pamilya aron mahimaya sa hangtud? Maangkon nato *kana* nga kahigayonan pinaagi sa paghimo og mga pakigsaad sa Dios, pagtuman niadtong nga mga pakigsaad, ug pagdawat sa mahinungdanong mga ordinansa.

Mao gayud kini sukad pa sa sinugdanan sa panahon. Si Adan ug si Eva, si Noe ug iyang asawa, si Abraham ug Sarah, si Lehi ug Sariah, ug tanan pang uban nga debotong mga disipulo ni Jesukristo—sukad sa paglalang sa kalibutan—mihimo sa *samang* mga pakigsaad sa Dios. Nadawat nila ang *sama* nga mga ordinansa nga atong

gihimo isip mga miyembro sa gipahiuli nga Simbahan karon; kadto nga mga pakigsaad nga atong nadawat atol sa pagbunyang ug sa templo.

Ang Manluluwas midapit sa tanan sa pagsunod Kaniya ngadto sa mga tubig sa bunyang ug, sa umaabut, mohimo og dugang nga mga pakigsaad diha sa Dios sulod sa templo ug makadawat ug magmatinud-anon nianang dugang nga mahinungdanong mga ordinansa. Tanan kini gikinahanglan kon gusto kita nga mahimaya kauban sa atong mga pamilya ug sa Dios hangtud sa hangtud.

Ang nagpasubo sa akong kasingkasing mao nga daghang tawo nga akong gimahal, gidayeg, ug gitahud mibalad sa Iyang pagdapit. Gibaliwala nila ang mga pangamuyo ni Jesukristo dihang mikamay Siya nga “Dali, sunod kanako.”⁵

Nakasabut ko nganong mibakho ang Dios.⁶ Ako usab magbakho alang nianang mga higala ug mga kaliwat. Talagsaon silang mga lalaki ug mga babaye, mapahinunguron sa ilang pamilya ug mga responsibilidad sa katingban. Manggihatagon sila sa ilang panahon, kusog, ug mga kapanguhaan. Ug ang kalibutan mas namaayo tungod sa ilang mga paningkamot. Apan gipili nila ang *dili* paghimo og mga pakigsaad sa Dios. Wala nila madawat ang mga ordinansa nga mobayaw kanila uban sa ilang mga pamilya ug mobugkos kanila sa kahangturan.⁷

Dako kaayo ang akong pangandoy nga makabisita kanila ug modapit nila

sa seryusong paghunahuna sa makapahimong angayan nga mga balaod sa Ginoo. Naghunahuna ko kon unsa kahay akong isulti aron bation nila ang kadako sa gugma sa Manluluwas kanila, ug masayran unsa kadako ang akong gugma kanila, ug mahibaloan kon sa unsang paagi ang mga kababayen-an ug kalalakin-an nga nagmatinumanon sa mga pakigsaad makadawat og “hingpit nga kalipay.”⁸

Angay nilang masabtan nga samtang adunay *usa ka* dapit para kanila human dinhi—kauban sa talagsaong mga lalaki ug mga babaye kinsa mipili usab sa *dili* paghimo og mga pakigsaad sa Dios—nga *dili* kana mao ang dapit diin ang mga pamilya mahiusa ug mahatagan og pribilehiyo nga magpuyo ug molambo sa kahangturan. *Dili* kana mao ang gingharian diin masinati nila ang hingpit nga kalipay—sa walay katapusang paglambo ug kalipay.⁹ Ang pinakahingpit nga mga panalangin moabut lamang pinaagi sa pagpuyo sa *usa ka* puy-anan kauban sa Dios, atong Mahangturon nga Amahan; Iyang Anak, si Jesukristo; ug sa atong talagsaon, takus, ug angayan nga mga sakop sa pamilya.

Madasigon akong mosulti sa maduhaduhaon nakong mga higala:

“Niining kinabuhia, dili gayud kamo ganahang mopili sa ikaduhang pinakamaayo lamang sa bisan unsang butang. Apan, kon dili gayud ninyo hangupon ang gipahiuling ebanghelyo ni Jesukristo, gipili ninyo ang ikaduhang pinakamaayo.

“Ang Manluluwas miingon, ‘Sa balay sa akong Amahan anaay daghang puy-anan.’¹⁰ Apan, kon kamo mopili nga *dili* mohimo og mga pakigsaad sa Dios, gipili ninyo ang dili igo nga ganti sa kahangturan.”

Akong ipadayon ang pag-awhag sa akong maduhaduhaong mga higala pinaagi sa pag-ingon:

“Ibu-bu ang inyong kasingkasing sa pag-ampo ngadto sa Dios. Pangutan-a Siya kon tinuod ba kining mga butanga. Hatagi og panahon ang pagtuon sa Iyang mga pulong. Tun-i gayud! Kon tinuoray ninyong gihigugma ang inyong pamilya ug kon tinguha ninyo ang pagkahimaya uban nila hangtud sa kahangturan, bayari ang kantidad karon—pinaagi sa tinuoray nga pagtuon ug mainitong pag-ampo—aron mahibaloan kining mahangturonong mga kamatuohan ug dayon sunda kini.

“Kon dili kamo sigurado nga nagatuo kamo sa Dios, sugdi dinha. Sabta nga kon wala ang mga kasinatian uban sa Dios, ang tawo posibling magduda nga adunay Dios. Busa, pangita’g paagi nga makabaton kamo og mga kasinatian uban Kaniya. Ipaubos ang inyong kaugalingon. Mag-ampo aron makaangkon og mga mata nga makakita sa kamot sa Dios sa inyong kinabuhi ug sa kalibutan libut kaninyo. Hangyoa Siya nga sultihan kamo nga Siya anaa gayud—kon Siya nakaila ba kaha kaninyo. Pangutan-a Siya unsay Iyang gibati bahin kaninyo. Ug dayon, maminaw.”

Usa ka suod kaayo nakong higala may gamay rang kasinatian uban sa Dios. Apan nangandoy siyang ikauban ang patay na niyang asawa. Mao nga mihangyo siya nako sa pagtabang kaniya. Gidasig nako siya nga makigkita sa atong mga misyonaryo aron masabtan niya ang doktrina ni Kristo ug makakat-on sa mga pakigsaad sa ebanghelyo, mga ordinansa, ug mga panalangin.

Iya kadtong gihimo. Apan gibati niya nga ang ilang tambag nagkinahanglan og daghan kaayong pag-usab sa iyang kinabuhi. Miingon siya, “Kadto nga mga sugo ug mga pakigsaad lisud kaayo para nako. Usab, dili ko

makahimo sa pagbayad og ikapulo, ug wala koy panahon sa pagserbisyo sa Simbahan.” Dayon iya kong gihangyo, “Kon mamatay na unya ko, palihug buhata ang gikinahanglang mga buhat sa templo alang sa akong asawa ug kanako aron magkauban na usab kami.”

Maayo na lang, kay dili ako ang tighukom niining tawhana. Apan nagduda ko sa epekto sa proxy nga buhat sa templo alang sa tawo nga duna nay oportunidad nga mabunyagan niining kinabuhia—nga ma-orden sa pagkapani ug makadawat og mga panalangin sa templo samtang nia pa sa mortalidad—apan mihimo og tinuyo nga desisyon nga isalikway ang pamaagi.

Akong pinalanggang mga kaigsonan, si Jesukristo midapit kanato sa pagsubay sa dalan sa pakigsaad balik sa atong Langitnong mga Ginikanan ug ikauban ang atong mga minahal. Iya kitang gidapit “dali, sunod kanako.”

Karon, isip Presidente sa Iyang Simbahan, hangyoon ko kamo kinsa mipalayo sa Simbahan ug kamong kinsa wala gayud magtinguhang mahibalo nga ang Simbahan sa Manluluwas napahiuli na. Buhata ang espirituhanong mga buhat aron mahibaloan ninyo mismo, ug palihug buhata kini karon. Nagkamubo na ang panahon.

Mopamatuod ko nga ang Dios buhi! Si Jesus mao ang Kristo. Ang Iyang Simbahan ug ang kahingpitan sa Iyang ebanghelyo gipahiuli aron mopanalangin sa atong kinabuhi uban sa kalipay, dinhi ug human dinhi. Niini ako mopamatuod sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa sa Alma 40:12–14.
2. Tan-awa sa Jeremias 27:5; Mateo 23:37; Lucas 13:34; Alma 5:33; 3 Nephi 9:14.
3. Ang Pagkabanhaw moabut sa tanan tungod sa kadaugan ni Kristo batok sa kamatayon (tan-awa sa Alma 11:41–45; 40; Doktrina ug mga Pakigsaad 76; Moises 7:62).
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 132:7.
5. Lucas 18:22.
6. Tan-awa sa Juan 11:35; Moises 7:28–29.
7. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 76:50–70.
8. Doktrina ug mga Pakigsaad 138:17.
9. Tan-awa sa Mosiah 2:41; Alma 28:12.
10. Juan 14:2.

Sesyon sa Dominggo sa Hapon

NI PRESIDENTE DALLIN H. OAKS
Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan

Malimpyo Pinaagi sa Paghinulsol

Tungod sa plano sa Dios ug sa Pag-ula ni Jesukristo, kita malimpyo pinaagi sa proseso sa paghinulsol.

Sa mortalidad ubos kita sa mga balaod sa tawo ug sa mga balaod sa Dios. Aduna koy dili kasagarang kasinatian sa paghukom og seryusong sayop nga binuhatan ubos niini nga mga balaod—sa una isip usa ka maghuhukom [justice] sa Supreme Court sa Utah ug karon isip sakop sa Unang Kapangulohan sa Simbahan. Ang kalahian nga akong nasinati tali sa mga balaod sa tawo ug sa mga balaod sa Dios mipalpad sa akong kahibalo mahitungod sa reyalidad ug gahum sa Pag-ula ni Jesukristo. Ubos sa balaod sa tawo, ang

tawo nga sad-an sa pinakagrabing mga salaod pweding masentensyahan og tibuok kinabuhing pagkapiso nga wala nay posibilidad nga mabuhian [parol]. Apan ubos sa puno sa kalooy nga plano sa mapinanggaong Langitnong Amahan lahi ra kini. Akong nasaksihan nga kining susamang seryusong mga sala mapasaylo sa mortalidad tungod sa maulaong sakripisyo sa atong Manluluwas alang sa mga sala sa “tanang niadto kinsa adunay usa ka masulub-on nga kasingkasing ug mahinulsulon nga espiritu” (2 Nephi 2:7). Si

Kristo mitubos, ug ang Iyang Pag-ula tinuod gayud.

Ang mapinanggaong kalooy sa atong Manluluwas gipahayag diha sa talagsaong himno nga bag-o lang gikanta sa choir.

*Duol kang Jesus; naminaw Siya,
Kon sa kangitngit ka nasaag.
Giyahan ka sa Iya nga gugma
Paingon sa kahayag.¹*

Ang maulaon nga sakripisyo ni Jesukristo moabli sa pultahan alang sa “tanang nga mga tawo, [aron] maghinulsol ug moduol ngadto kaniya” (Doktrina ug mga Pakigsaad 18:11; tan-awa usab sa Marcos 3:28; 1 Nephi 10:18; Alma 34:8, 16). Ang basahon ni Alma naghisgot sa paghinulsol ug pagpasaylo bisan niadtong mga dautan ug uhaw sa dugo nga katawhan (tan-awa sa Alma 25:16; 27:27, 30). Ang akong mensahe karon mao ang mahitungod sa paglaum alang kanatong tanan, lakip niadtong gitangtangan sa ilang pagkamiyembro sa Simbahan pinaagi sa pag-excommunicate o pagtangtang sa ngalan. Makasala kitang tanan kinsa pwede rang malimpyuhan pinaagi sa paghinulsol. “Ang paghinulsol sa sala dili sayon,” si Elder Russell M. Nelson mitudlo sa usa sa mga miaging kinatibuk-ang komperensya. “Apan ang [ganti] angay sa bili niini.”²

I. Paghinulsol

Ang paghinulsol magsugod pinaagi sa atong Manluluwas, ug usa kini ka

kalipay, dili palas-anon. Sa milabayng Disyembre nga debosyonal sa Pasko, si Presidente Russell M. Nelson bag-o lang mitudlo: “Ang tinuod nga paghinulsol dili mahitabo sa usa lang ka higayon. Kini usa ka walay katapusan nga pribilehiyo. *Importante* kini sa kauswagan ug kalinaw sa hunahuna, kahupayan ug hingpit nga kalipay.”³

Ang pipila sa pinakatalagsaong mga pagtulun-an mahitungod sa paghinulsol makita sa sermon ni Alma sa Basahon ni Mormon ngadto sa mga miyembro sa Simbahan kinsa iyang gihulagway nga anaa sa kahimtang sa “hilabihan ka walay pagtuo,” “nabayaw sa . . . garbo,” ug ang kasingkasing gibutang diha sa “mga katigayunan ug sa mga kawang nga mga butang sa kalibutan” (Alma 7:6). Ang matag miyembro niining gipahiuli nga Simbahan daghan og angayang makat-unan gikan sa dinasig nga mga pagtulun-an ni Alma.

Magsugod kita sa pagtuo kang Jesukristo, tungod kay “siya mao ang moanhi aron sa pagkuha sa mga sala sa kalibutan” (Alma 5:48). Maghinulsol gayud kita kay, sama sa gitudlo ni Alma, “gawas kon kamo maghinulsol kamo dili makapanag-iya sa gingharian sa langit” (Alma 5:51). Ang paghinulsol importanting bahin sa mahangturon nga plano sa Dios. Tungod kay ang tanan makasala sa mortal natong kasi-natian ug ipahimulag gikan sa presensya sa Dios, ang tawo dili “maluwas” kon walay paghinulsol (Alma 5:31; tan-awa usab sa Helaman 12:22).

Gitudlo kini sukad pa sa sinugdanan. Ang Ginoo misugo kang Adan, “Itudlo kini ngadto sa imong mga anak, aron ang tanan nga mga tawo, bisan diin, kinahanglang maghinulsol, o sila dili makapanunod sa gingharian sa Dios, kay walay mahugaw nga butang nga makapuyo didto, o makapuyo sa iyang atubangan” (Moises 6:57). Hinulsulan gayud nato ang tanan natong mga sala—ang tanan natong gibuhato o wala pagbuhato nga supak sa mga sugo sa Dios. Walay usa nga dili labut. Kagabii lang gihagit kita ni Presidente Nelson, “Mga kaigsoonan, tanan kita kinahanglang maghinulsol.”⁴

Aron malimpyohan pinaagi sa paghinulsol, kinahanglang biyaan nato ang atong mga sala ug ikumpisal kini ngadto sa Ginoo ug sa Iyang mortal nga maghuhukom kon gikinahanglan (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 58:43). Si Alma mitudlo nga kita usab kinahanglang “[magdala] sa mga buhat sa pagkamatarung” (Alma 5:35). Tanan kini kabahin sa kanunayng pagdapit diha sa kasulatan sa pagduol ngadto kang Kristo.

Atong gikinahanglan ang pag-ambit sa sakramento matag adlawng Igpapahulay. Niana nga ordinansa makigsaad kita ug makadawat sa mga panalangin nga makatabang kanato sa pagbuntog sa tanang buhat ug mga tinguha nga magpugong kanato sa pagkahingpit nga maoy gidapit kanato sa Manluluwas nga kab-uton (tan-awa sa Mateo 5:48; 3 Nephi 12:48). Kon kita “moli-mud [sa atong kaugalingon] sa tanan nga dili diosnon, ug mohigugma sa Dios uban sa tibuok [nato] nga gahum, hunahuna ug kusog,” niana kita mahimo nga “hingpit diha kang Kristo” ug “pagasantoson” pinaagi sa pagpagas sa Iyang dugo, aron “mahimo nga balaan, nga walay lama” (Moroni 10:32–33). Pagkaanindot nga saad! Pagkadako nga milagro! Pagkadako nga panalangin!

II. Pagkamay-tulubagon ug Mortal nga mga Paghukom

Usa ka katuyoan sa plano sa Dios alang niining mortal nga kasinatian mao ang “pagsulay” kanato “aron

pagsuta kon [kita] mobuhat ba sa tanan nga mga butang bisan unsa ang isugo sa Ginoo nga [atong] Dios [ngari kanato]” (Abraham 3:25). Isip kabahin niini nga plano, kita manubag sa Dios ug ngadto sa Iyang pinili nga mga sulugon, ug kana nga tulubagon maglakip sa mortal ug balaanong mga paghukom.

Diha sa Simbahan sa Ginoo, ang mortal nga mga paghukom alang sa mga miyembro o sa umaabut nga mga miyembro ipangalagad sa mga lider kinsa nagtinguha og balaanong direksyon. Ila ang responsibilidad sa paghukom sa mga tawo kinsa nagtinguha nga maduol kang Kristo aron makadawat sa gahum sa Iyang Pag-ula diha sa dalan sa pakigsaad ngadto sa kinabuhing dayon. Ang mortal nga mga paghukom motino kon ang tawo andam ba alang sa bunyag. Kon ang tawo takus bang maghupot og rekomend aron makatambong sa templo? Ang tawo kinsang ngalan gitangtang gikan sa mga rekord sa Simbahan mibuhat ba og igong paghinulsol pinaagi sa Pag-ula ni Jesukristo aron madawat og balik pinaagi sa bunyag?

Kon ang usa ka mortal nga tighukom nga tinawag sa Dios moaprubar sa tawo alang sa dugang nga paglambo, sama sa mga pribilehiyo sa templo, wala siya mag-ingon nga perpekto na kanang tawhana, ug wala siya magpasaylo og bisan unsang sala. Si Elder Spencer W. Kimball mitudlo nga

human sa unsay giingon nga “pagwagtang [sa] mga silot” dinhi sa pagkamortal, ang tawo “kinahanglan usab nga maningkamot ug mohimo ngadto sa Dios sa langit og usa ka katapusan [final] nga paghinulsol, ug nga siya lamang ang makapasaylo.”²⁵ Ug kon ang masalaypong mga buhat ug mga tinguha padayong dili mahinulsulan hangtud sa Katapusang Paghukom, ang dili mahinulsulon nga tawo magpabiling dili limpyo. Ang kinatas-ang tulubagon, lakip ang katapusang paglimpyo pinaagi sa paghinulsol, himoon tali kanato ug sa Dios.

III. Ang Pagkabanhaw ug ang Katapusang Paghukom

Ang paghukom nga kasagarang gihulagway diha sa mga kasulatan mao ang Katapusang Paghukom nga mosunod sa Pagkabanhaw (tan-awa sa 2 Nephi 9:15). Daghang kasulatan nag-ingon nga “kita moatubang ra unya sa hukmanan [ni Kristo]” (Mga Taga-Roma 14:10; tan-awa usab sa 2 Nephi 9:15; Mosiah 27:31) “aron pagahukman sumala sa mga binuhatan [nga] gihimo diha sa mortal nga lawas” (Alma 5:15; tan-awa usab sa Pinadayag 20:12; Alma 41:3; 3 Nephi 26:4). Ang tanan pagahukman “sumala sa ilang mga buhat” (3 Nephi 27:15) ug “sumala sa [mga] tinguha sa ilang mga kasingkasing” (Doktrina ug mga Pakigsaad 137:9; tan-awa usab sa Alma 41:6).

Ang katuyoan niining Katapusan nga Paghukom mao ang pagtino kon ato bang nakab-ot ang unsay gihulagway ni Alma nga “dako nga kausaban sa kasingkasing” (tan-awa sa Alma 5:14, 26), diin nahimo kitang bag-o nga mga nilalang, nga “wala nay hilig sa pagbuhat og dautan, apan sa pagbuhat og maayo sa kanunay” (Mosiah 5:2). Ang mohukom niini mao ang atong Manluluwas, si Jesukristo (tan-awa sa Juan 5:22; 2 Nephi 9:41). Human sa Iyang paghukom tanan kita mokumpisal “nga ang Iyang mga paghukom mga makiangayon” (Mosiah 16:1; tan-awa usab sa Mosiah 27:31; Alma 12:15), tungod kay ang Iyang pagkahibalo sa tanan (tan-awa sa 2 Nephi 9:15, 20) naghatag Kaniya og hingpit nga kasayuran

sa tanan nga atong gibuhay ug mga tinguha, matarung man o gihinulsulan ug niadtong wala hinulsuli o wala mag-usab.

Ang mga kasulatan mihulagway sa proseso niining Katapusang Paghukom. Si Alma mitudlo nga ang hustisya sa usa ka mapinanggaon nga Dios nagkinahanglan nga diha sa Pagkabanhaw “ang tanan nga mga butang ipahiuli sa ilang tukma nga pagkahan-ay” (Alma 41:2). Nagpasabut kini nga “kon ang ilang mga buhat matarung niini nga kinabuhi, ug ang mga tinguha sa ilang mga kasingkasing mga matarung, . . . sa katapusan nga adlaw, ipahiuli ngadto niana diin matarung” (Alma 41:3). Sa samang paagi, “kon ang ilang mga buhat [o ilang mga tinguha] dautan kini ipahiuli [ngadto] kanila nga dautan” (Alma 41:4–5; tan-awa usab sa Helaman 14:31). Sa samang paagi, si propeta Jacob mitudlo nga sa Katapusang Paghukom “sila nga mga matarung magpabilin nga matarung, ug sila kinsa mga mahugaw magpabilin nga mga mahugaw” (2 Nephi 9:16; tan-awa usab sa Mormon 9:14; 1 Nephi 15:33). Mao kana ang proseso sa wala pa ang gitawag ni Moroni og “malipayon nga hukmanan sa halangdon nga Jehova, ang Maghuhukom sa Kahangturan” sa mga buhi ug sa mga patay” (Moroni 10:34; tan-awa usab sa 3 Nephi 27:16).

Aron masiguro nga malimpyo kita sa atubangan sa Dios, kinahanglang maghinulsol kita sa dili pa ang Katapusang Paghukom (tan-awa sa Mormon 3:22). Sama sa gisulti ni Alma sa masalaypon niyang anak, kita dili makatago sa atong mga sala sa atubangan sa Dios, “ug gawas nga kon ikaw maghinulsol kini mobarug ingon nga usa ka pagpamatuod batok kanimo sa katapusan nga adlaw” (Alma 39:8; emphasis gidugang). Ang Pag-ula ni Jesukristo maghatag kanato sa bugtong paagi sa pagkab-ot sa gikinahanglan nga pagkalimpyo pinaagi sa paghinulsol, ug kining mortal nga kinabuhi maoy atong panahon sa paghimo niini. Bisang og gitudloan kita nga ang pipila ka paghinulsol mahitabo didto sa kalibutan sa mga espiritu (tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 138:31, 33, 58), kana dili ingon niana

kasigurado. Si Elder Melvin J. Ballard mitudlo: “Mas sayon ang pagbuntog ug pag-alagad sa Ginoo kon ang unod ug ang espiritu tipunon nga usa. Kini ang panahon diin ang katawhan mas makaimpluwensya ug makaapekto. . . . Kining kinabuhia mao ang panahon sa paghinulsol.”⁶

Kon maghinulsol kita, anaa kanato ang kasiguroan sa Ginoo nga ang atong mga sala, lakip ang atong mga buhat ug mga tinguha, malimpyohan ug ang atong puno sa kalooy nga katapusang paghukom “dili na mohinumdom [niini]” (Doktrina ug mga Pakigsaad 58:42; tan-awa usab sa Isaias 1:18; Jeremias 31:34; Mga Hebreohanon 8:12; Alma 41:6; Helaman 14:18–19). Nga malimpyo pinaagi sa paghinulsol, mosarang kita alang sa kinabuhing dayon, nga maoy gihulagway ni Haring Benjamin nga “[mag] puyo uban sa Dios diha sa usa ka kahimtang nga walay katapusan nga kalipay” (Mosiah 2:41; tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 14:7).

Isip laing bahin sa “[plano] sa pagpahiuli” (Alma 41:2), ang Pagkabanhaw mopahiuli sa “tanang nga mga butang . . . ngadto sa ilang tukma ug hingpit nga bayanan” (Alma 40:23). Naglakip kini sa pagkahingpit sa atong tanang kakulian sa *pisikal* ug dili maayong pagkaporma nga kuha sa pagka-mortal, lakip sa pagkahimugso o sa truma o sakit.

Kini nga pagpahiuli molimpyo ba ug mohingpit sa atong tanang nga pagkadili balaan o wala maangkon nga mga tinguha o mga pagkaadik? Kana dili mahimo. Nasayud kita gikan sa modernong pagpadayag nga kita pagahukman sigun sa atong *mga tinguha* maingon man usab sa atong mga buhat (tan-awa sa Alma 41:5; Doktrina ug mga Pakigsaad 137:9) ug gani ang atong *mga hunahuna* mohimaraot kanato (tan-awa sa Alma 12:14). Dili gayud kita “maglangay sa adlaw sa [atong] paghinulsol” hangtud sa kamatayon, mitudlo si Amulek (Alma 34:33), tungod kay ang mao gihapon nga espiritu nga misulod sa atong lawas niining kinabuhia—sa Ginoo man o sa yawa—“adunay gahum sa pagsulod sa [atong] lawas didto sa walay katapusang kalibutan” (Alma 34:34). Ang atong Manluluwas dunay gahum ug andam nga molimpyo kanato gikan sa pagkadautan. Karon ang panahon sa pagtinguha sa Iyang tabang alang sa paghinulsol sa atong dautan o dili maayong mga tinguha ug mga hunahuna aron malimpyo ug maandam sa pagbarug atubangan sa Dios sa Katapusang Paghukom.

IV. Ang mga Bukton sa Kalooy

Ang kinauyokan sa plano sa Dios ug sa Iyang tanang nga mga sugo mao ang Iyang gugma sa matag usa kanato, nga “labing madanihon sa tanang nga mga butang. . . ug ang labing hingpit

nga kalipay ngadto sa kalag” (1 Nephi 11:22–23). Si propeta Isaias mipaniguro nga bisan gani ang dautan kon sila “mobalik sa Ginoo . . . siya malooy . . . [ug] mopasaylo sa madagayaon gayud” (Isaias 55:7). Si Alma mitudlo: “Tan-awa, siya nagpadala og usa ka pagdapit ngadto sa tanang nga mga tawo, kay ang mga bukton sa kalooy gitunol ngadto kanila” (Alma 5:33; tan-awa usab sa 2 Nephi 26:25–33). Ang nabanhaw nga Manluluwas misulti sa mga Nephite, “Tan-awa, ang akong bukton sa kalooy gitunol nganha kaninyo, ug kinsa kadto nga moduol Ako modawat kaniya” (3 Nephi 9:14). Gikan niini ug sa ubang mga pagtulun-an gikan sa kasulatan, nahibalo kita nga ang atong mapinangaong Manluluwas mibuka sa Iyang mga bukton sa pagdawat sa tanang mga lalaki ug mga babaye diha sa mapinangaong mga kondisyon nga Iyang gihatag aron matagamtam ang kina-dak-ang mga panalangin nga giandam sa Dios alang sa Iyang mga anak.⁷

Tungod sa plano sa Dios ug sa Pagula ni Jesukristo, mopamatuod ko uban sa “hingpit nga kahayag sa paglaum” nga ang Dios nahigugma kanato, ug kita *malimpyo* pinaagi sa proseso sa paghinulsol. Gisaaran kita nga “kon [kita] mopadayon sa unahan, magbusog sa pulong ni Kristo, ug molahutay hangtud sa katapusan, tan-awa, sa ingon miingon ang Amahan: Kamo makabaton og kinabuhi nga dayon” (2 Nephi 31:20). Unta kitang tanang mohimo, ako mangamuyo ug mag-ampo sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. “Come unto Jesus,” *Hymns*, nu. 117.
2. Russell M. Nelson, “Paghinulsol ug Pagkabig,” *Liahona*, Mayo 2007, 102.
3. Russell M. Nelson, “Upat ka Gasa Nga Gitanyag ni Jesukristo Kaninyo” (2018 Debsyonal sa Pasko sa Unang Kapangulohan, Dis. 2, 2018), broadcasts. ChurchofJesusChrist.org.
4. Russell M. Nelson, “Kita Makabuhay og Mas Maayo pa ug Mahimong mas Maayo,” *Liahona*, Mayo 2019, 69.
5. *The Teachings of Spencer W. Kimball*, ed. Edward L. Kimball (1982), 101.
6. Melvin J. Ballard, in Melvin R. Ballard, *Melvin J. Ballard: Crusader for Righteousness* (1966), 212–13.
7. Tan-awa sa Tad R. Callister, *The Infinite Atonement* (2000), 27–29.

NI ELDER JUAN PABLO VILLAR
Sa Seventy

Pagbansay sa Atong Espiritwal nga mga Kaunoran

Sama nga ang pagbasa lang ug pagkat-on kabahin sa kaunoran dili igo aron malig-on ang unod, ang pagbasa ug pagkat-on kabahin sa hugot nga pagtuo nga dili dugangan sa buhat dili igo aron mapalig-on ang hugot nga pagtuo.

Nagpasalamat ako alang sa panalangin sa pag-angkon og pisikal nga lawas, nga usa ka maanindot kaayo nga gasa gikan sa atong Langitnong Amahan. Ang atong mga lawas adunay sobra sa 600 nga kaunoran.¹ Daghang kaunoran ang nanginahanglan nga mabansay aron maanaa sa kondisyon nga makahimo sa atong inadlaw-adlaw nga mga gimbuhaton. Mahimong mogamit kita og dako nga kahago sa pangisip aron sa pagbasa ug pagkat-on kabahin sa atong kaunoran, apan kon naghunahuna kita nga makapalig-on kini niini, mapakyas lang kita. Ang atong kaunoran motubo lamang kon ato kining gamiton.

Naamguhan nako nga ingon usab niini ang espirituhanong mga gasa. Kinahanglan usab kining bansayon aron molambo. Ang espirituhanong gasa sa hugot nga pagtuo, dili lang usa ka pagbati o usa ka kahintang sa buot;

kini usa ka baruganan sa paglihok nga kanunay nga makita sa mga kasulatan nga gilambigit ngadto sa lihoc nga *pagbansay*.² Sama nga ang pagbasa lang ug pagkat-on kabahin sa kaunoran dili igo aron malig-on ang unod, ang pagbasa ug pagkat-on kabahin sa hugot nga pagtuo nga dili dugangan sa buhat dili igo aron mapalig-on ang hugot nga pagtuo.

Sa dihang 16 anyos pa ko, ang akong kinamagulangang igsoon, si Ivan, kinsa 22 nianang higayuna, miuli sa balay usa ka adlaw ug mipaambit og pipila ka balita diha sa pamilya. Nakadesisyon siya nga magpabunyag sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Mitan-aw kaniya ang among mga ginikanan nga mora og nagduda, ug nakahinumdom ko nga wala kaayo makasabut kon unsa ang nahitabo. Paglabay sa mga usa ka tuig, mihatag siya kanamo og mas

makapakurat nga balita: nakadesisyon siya nga moserbisyo isip misyonaryo sa Simbahan, nga nagpasabut nga dili namo siya makita sulod sa duha ka tuig. Wala malipay ang among mga ginikanan niini nga balita; apan, nakita nako diha niya ang klaro nga determinasyon nga nakadugang sa akong pagdayeg niya ug sa desisyon nga iyang gihimo.

Mga buwan ang milabay, samtang si Ivan nagserbisyo sa iyang misyon, ako adunay oportunidad nga makaplano og bakasyon kauban sa pipila ka kaeskwela. Gusto namo nga saulogon ang pagtapos sa among mga tuig sa hayskul ug mogahin og pipila ka adlaw sa dagat.

Misulat ko sa akong misyonaryo nga igsoon, nga naghigot sa akong mga plano sa bakasyon sa ting-init. Mibalos siya og sulat nga ang lungsod diin siya nagserbisyo maagian padulong sa among destinasyon. Nakadesisyon ko nga maayo nga ideya ang paghapit ug pagbisita niya. Ulahi na nga akong nahibaloan nga ang mga misyonaryo dili dapat bisitahon sa pamilya.

Gihan-ay nako ang tanan. Nakahinumdom ko nga naglingkod sa bus nga naghunahuna sa tanan nga paglingawlingaw ni Ivan ug nako nga mag-uban niining nindot nga init nga adlaw. Mamahaw kami, mag-istoryahanay, magdula diha sa balas, magbulad sa adlaw—mahimo gayud nga mabulukon ang among higayon!

Sa dihang miabut na ang bus sa terminal, nakita nako si Ivan nga nagbarug tupad sa lain nga batan-ong lalaki, parehas nga nag-polo ug nag-necktie. Nanaug ko sa bus, nagginak-sanay kami, ug gipaila-ila niya ang iyang kompanyon. Sa walay paglangay, akong gisultihan ang akong igsoon sa akong mga plano alang nianang adlaw, apan wala ko kahibalo kon unsay gi-iskedyul ni Ivan. Mitan-aw siya nako, mipahiyom, ug miingon, “Sige! Pero, kinahanglan naa usa kitay buhaton. Mokuyog ka ba kanamo?” Miuyon ko, naghunahuna nga aduna pa kami igong higayon nga maglingaw-lingaw sa baybayon inigka human.

Nianang adlaw, sa sobra 10 ka oras, naglakaw ko sa kadalanan niana nga lungsod uban sa akong igsoon ug sa

iyang kompanyon. Mipahiyum ko sa katawhan tibuok adlaw. Mitimbaya ko sa mga tawo nga wala pa nako makita sukad sa akong kinabuhi. Nakig-istorya kami sa tanan, nanuktok sa mga pul-tahan sa mga estranghero, ug mibisita sa mga tawo nga gitudloan sa akong igsoon ug sa iyang kompanyon.

Atol sa usa sa maong pagbisita, ang akong igsoon ug ang iyang kompanyon nagtudlo kabahin ni Jesukristo ug sa plano sa kaluwasan. Kalit lang, mihunong si Ivan ug mitan-aw kanako. Sa akong kakurat, matinahuron ko niyang gihangyo nga mopaambit sa akong opinyon kabahin sa unsay gitudlo. Nahilom diha sa lawak, ug ang tanan mitan-aw kanako. Uban sa gamayng kalisud, sa katapusan nakaplagan nako ang mga pulong ug mipaambit sa akong mga pagbati kabahin sa Manluluwas. Wala ko kahibalo kon ang akong gipaambit sakto o sayop. Ang akong igsoon wala gayud mokorehir nako, kondili, gipasalamatan ko niya sa pagpaambit sa akong mga hunahuna ug mga pagbati.

Atol niadtong mga oras nga nagka-uban kami, ang akong igsoon ug ang iyang kompanyon wala mogahin og usa ka minuto sa pagtudlo og leksyon nga para lang nako, apan nakaangkon ko og mas daghang kahibalo kaysa tanang nangagi nga pagpakig-istorya niya. Nasaksihan nako kon giunsa pagkausab sa mga panagway samtang ang katawhan nakadawat og espirituhanong kahayag diha sa ilang mga kinabuhi. Nakita nako kon giunsa sa

uban nila pagkakaplag og paglaum diha sa mga mensahe, ug akong nakat-unan unsaon pagserbisyo sa uban ug pagkalimot sa akong kaugalingon ug sa akong kaugalingong mga gusto. Akong gibuhat kon unsa ang gitudlo sa Manluluwas: “Kon adunay buot mosu-nod kanako, kinahanglan magdumili siya sa iyang kaugalingon.”³

Sa paghunahuna niana nga kasinatian, nakaamgo ko nga ang akong pagtuo nitubo nianang adlaw tungod kay ang akong igsoon mihatag nako og kahigayunan sa pagbuhat niini. Akong giban-say ang akong pagtuo samtang nagbasa kami gikan sa mga kasulatan, nangita og mga tawo nga tudloan, mihatag og pagpamatuod, miserbisyo sa uban, ug uban pa. Wala gayud kami makabulad sa init nianang adlaw, apan ang akong kasingkasing napuno sa kahayag gikan sa langit. Wala gani ko makakita bisan og usa ka lugas sa balas diha sa bayba-yon, apan akong nabati ang paglambo sa akong hugot nga pagtuo sama sa gamay nga lugas sa liso sa mustasa.⁴ Wala nako mapahimusli ang init nga adlaw isip usa ka turista, apan nakaangkon ko og nindot nga mga kasinatian, ug wala makaamgo niini, nahimo kong misionaryo—bisan gani wala pa ko mamiyembro sa Simbahan!

Mga Kahigayunan sa Paglig-on sa Espiritwal nga mga Kaunoran

Tungod sa Pagpahiuli sa ebanghelyo, atong masabtan kon sa unsang paagi ang atong Langitnong Amahan

motabang nato nga mapalambo ang espirituhanong mga gasa. Adunay posibilidad nga hatagan kita Niya og mga kahigayunan sa pagpalambo niana nga mga gasa kaysa ihatag lang kini kanato nga walay espiritwal ug pisikal nga paningkamot. Kon ang Iyang Espiritu anaa kanato, makat-on kita sa pag-ila niana nga mga kahigayunan ug dayon buhaton kini.

Kon magtinguha kita og dugang nga pasensya, mahimong atong makap-lagan ang atong mga kaugalingon nga nagkinahanglan sa pagbansay niini samtang naghulat sa tubag. Kon gusto kita nga makabaton og dugang nga gugma sa atong silingan, ato kining masugdan pinaagi sa pagtupad sa dili kaila diha sa simbahan. Kini sama ra sa hugot nga pagtuo: kon ang mga pagduha-duha moabut sa atong mga hunahuna, ang pagsalig sa mga saad sa Ginoo gikinahanglan aron makapadayon. Niini nga paagi, atong gibansay ang espiritwal nga mga kaunoran ug gipalambo kini ngadto sa mga tinubdan sa kalig-on sa atong mga kinabuhi.

Tingali dili kini sayon sa sinugdanan, ug mahimo gani siguro kini nga dako nga hagit. Ang mga pulong sa Ginoo, pinaagi ni propeta Moroni, magamit kanato karon: “Ug kon ang mga tawo moduol ngari kanako Ako mopakita ngadto kanila sa ilang kahuyang. Ako mohatag ngadto sa mga tawo og kahuyang nga sila mahimo nga magpaubos; ug ang akong grasya igo alang sa tanan nga mga tawo nga magpaubos sa ilang mga kaugalingon sa akong atubangan; kay kon sila magpaubos sa ilang mga kaugalingon sa akong atubangan, ug magbaton [o magbansay] og hugot nga pagtuo ngari kanako, niana Ako mohimo sa mahuyang nga mga butang nga mahimo nga malig-on ngadto kanila.”⁵

Mapasalamatan ko sa akong igsoon nga si Ivan, kinsa wala lang mopaambit sa ebanghelyo ngari kanako apan usab sa dili direkta nga paagi midapit kanako sa pagsunod niini ug sa pag-ila sa akong mga kahuyang. Gitabangan ko niya nga madawat ang pagdapit sa Agalon: “Dali, sunod kanako”⁶—nga mobuhay sa mga butang nga gibuhay sa Manluluwas, mangita sa mga butang

nga gipangita sa Manluluwas, ug mohigugma sa uban sama sa paghigugma sa Manluluwas kanato. Mga bulan ang milabay, human sa akong misyonaryo nga kasinatian, naka-decision ko nga magpabunyang ug moserbisyo sa akong kaugalingon nga misyon.

Kinahanglan nato nga dawaton ang pagdapit ni Presidente Russell M. Nelson ug hugtanon nga moduol sa Manluluwas⁷ pinaagi sa pag-ila sa mga kaunoran nga nagkinahanglan og dugang nga espirital nga kalihokan ug sugdan kini sa pagbansay. Kini usa ka taas nga lumba sa dagan, usa ka maraton, kaysa paspasay nga lumba, mao nga ayaw og kalimot nianang gagmay apan kanunay nga espirital nga mga kalihokan nga makapalig-on nianang importante nga espirital nga mga kaunoran. Kon gusto kita nga mapalambo ang atong hugot nga pagtuo, nan buhaton nato ang mga butang nga nagkinahanglan og hugot nga pagtuo.

Mohatag ko sa akong pagpamatuod nga kita mga anak sa mahigugmaon nga Langitnong Amahan. Ang Iyang Anak, si Jesukristo, nahigugma usab kanato. Mianhi Siya nining kalibutan aron sa pagpakita kanato sa dalan ug dayon boluntaryo nga mihatag sa Iyang kinabuhi aron sa paghatag kanato og paglaum. Ang Manluluwas midapit kanato sa pagsunod sa Iyang hingpit nga ehemplo, sa pagbansay sa atong pagtuo Kaniya ug sa Iyang Pag-ula, ug sa pagpalambo sa tanang espirituhang mga gasa nga gipanalangin kanato. Siya mao ang dalan. Kini ang akong pagpamatuod sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. *Encyclopedia Britannica*, s.v. “Human Muscle System,” last modified Abr. 26, 2018, britannica.com/science/human-muscle-system.
2. Tan-awa, pananglitan sa, Alma 5:15; 32:27; 34:17; Moroni 7:25; Doktrina ug mga Pakigsaad 44:2.
3. Mateo 16:24.
4. Tan-awa sa Lucas 17:6.
5. Ether 12:27.
6. Lucas 18:22.
7. Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Magpadayon Tang Tanan,” *Liahona*, Mayo 2018, 118–19.

NI ELDER GERRIT W. GONG
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Maayong Magbalantay, Kordero sa Dios

Si Jesukristo motawag kanato gamit ang Iyang tingog ug ang Iyang ngalan. Siya mangita ug mopundok kanato. Siya motudlo kanato kon unsaon sa pagpangalagad diha sa gugma.

Minahal nga mga kaigsoonan, nakasulay na ba mo nga naglisud sa pagkatulog ug misulay pag-ihap og hinunahuna lang nga mga karnero? Samtang ang gapason nga karnero milukso sa koral, mag-ihap mo og: 1, 2, 3, . . . 245, 246, . . . 657, 658 . . .¹

Alang nako, ang pag-ihap og mga karnero dili makapaduka nako. Maguol ako kon adunay mawala nga usa, ug mao kana ang makapabilin nakong magmata.

Uban sa batang lalaki nga magbalantay sa karnero kinsa nahimong usa ka hari, kita mamahayag:

“Ang Ginoo mao ang akong magbalantay; walay makulang kanako.

“Siya nagapahigda kanako sa mga sibsiban nga malunhaw: siya nagatul-tol kanako sa daplin sa mga tubig nga malinaw.

“Gipalig-on Niya ang akong kalag.”²

Niining panahon sa Pasko sa Pagkabanhaw, atong gisaulog ang Maayong Magbalantay, kinsa mao usab ang Kordero sa Dios. Sa tanan Niyang balaa-nong mga titulo, walay lain pa nga mas

malumo o mahinungdanon. Nakakat-on kita og daghan gikan sa pagpasabut sa atong Manluluwas ngadto sa Iyang kaugalingon isip ang Maayong Magbalantay ug gikan sa propetikanhong mga pagpamatuod bahin Kaniya isip ang Kordero sa Dios. Kining mga tahas ug mga simbolo sa gamhanang paagi nagkomplimentaryo—kinsa pa man ang mas makatabang sa matag bilihong nati nga karnero kay sa Maayong Magbalantay, ug kinsa pa man ang mas maayo nga mahimo natong Maayong Magbalantay kay sa Kordero sa Dios?

“Kay gihigugma gayud sa Dios ang kalibutan nga tungod niana gihatag Niya ang Iyang Bugtong Anak”, ug ang Bugtong Anak sa Dios mitugyan sa Iyang kinabuhi diha sa andam nga pagsunod sa Iyang Amahan.³ Si Jesus mipamatuod, “Ako ang maayong magbalantay: ang maayong magbalantay motugyan sa iyang kinabuhi alang sa karnero.”⁴ Si Jesus adunay gahum sa pagtugyan sa Iyang kinabuhi ug gahum sa pagbawi ra usab niini.⁵ Nagkahiusa uban sa Iyang Amahan,

ang atong Manluluwas sa talagsaong paagi mipanalangin kanato, isip atong Maayong Magbalantay ug isip Kordero sa Dios.

Isip atong Maayong Magbalantay, si Jesukristo motawag kanato gamit ang Iyang tingog ug ang Iyang ngalan. Siya mangita ug mopundok kanato. Siya motudlo kanato kon unsaon sa pagpangalagad diha sa gugma. Atong ikon-siderar kining tulo ka tema, magsugod sa Iyang pagtawag kanato gamit ang Iyang tingog ug ang Iyang ngalan.

Una, ang atong Maayong Magbalantay sa “iyang kaugalingong mga karnero pagatawgon niya sa ngalan. . . Sila makasabut man sa iyang tingog.”⁶ Ug “diha sa iyang kaugalingon nga ngalan siya nagtawag kaninyo, diin mao ang ngalan ni Kristo.”⁷ Samtang magtinguha kita uban sa tinuod nga katuyoan nga mosunod ni Jesukristo, moabut ang inspirasyon sa pagbuhat og maayo, sa paghigugma sa Dios, ug sa pagserbisyo Kaniya.⁸ Samtang kita magtuon, mamalandong, ug mag-ampo; samtang kanunay kita nga mobago sa mga pakigsaad sa sakramento ug sa templo; ug samtang kita modapit sa tanan nga moduol sa Iyang ebanghelyo ug mga ordinansa, kita mipatalinghug sa Iyang tingog.

Sa atong panahon, si Presidente Russell M. Nelson mitambag kanato sa pagtawag sa gipahiuli nga Simbahan sa ngalan nga gipadayag ni Jesukristo: Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.⁹ Ang Ginoo miingon, “Bisan unsa ang inyong buhaton, kamo mobuhat niini *pinaagi sa akong ngalan*; busa kamo motawag sa simbahan *sa akong ngalan*; ug motawag kamo sa Amahan *diha sa akong ngalan* aron siya manalangin sa simbahan alang kanako.”¹⁰ Sa tibuok kalibutan, sa atong kasingkasing ug mga panimalay, motawag kita sa Amahan sa ngalan ni Jesukristo. Mapasalamaton kita alang sa dakong panalangin sa atong nakasentro sa panimalay, gisupportahan sa Simbahan nga pagsimba, pagtuon sa ebanghelyo, ug nindot nga mga kalihokan sa pamilya.

Ikaduha, ang atong Maayong Magbalantay mangita ug mopundok

kanato ngadto sa usa Niya ka panon. Siya nangutana, “Kinsa bang tawhana kaninyo, nga may usa ka gatus ka mga karnero, nga kon kawad-an siyag usa ka buok niini, dili mobiya sa kasiyaman ug siyam diha sa kaawaawan ug moadto sa pagpangita niadtong usa nga nawala, *hangtud nga hikaplagn niya kini?*”¹¹

Ang atong Manluluwas moadto sa usa ug sa kasiyaman ug siyam, kasagaran sa samang higayon. Sa atong pagpangalagad, atong giila ang kasiyaman ug siyam kinsa makanunayon ug dili matarug, gani samtang mangandoy kita sa usa nga nahisalaag. Ang atong Ginoo mangita ug mopalingkawas kanato “gikan sa tanang mga dapit,”¹² “gikan sa upat ka mga suok sa yuta.”¹³ Siya mopundok kanato pinaagi sa balaang pakigsaad ug sa Iyang maulaong dugo.¹⁴

Ang atong Manluluwas misulti sa Iyang mga disipulo sa Bag-ong Tugon, “Ako adunay ubang mga karnero, nga dili sakop niining torila.”¹⁵ Sa Amerika, ang nabanhaw nga Ginoo mipamatuod ngadto sa mga anak ni Lehi sa pakigsaad, “Kamo akong karnero.”¹⁶ Ug miingon si Jesus nga lain pang mga karnero ang maminaw sa Iyang tingog.¹⁷ Ang Basahon ni Mormon usa ka dakong panalangin isip lain nga tugon nga nagsaksi sa tingog ni Jesukristo!

Si Jesukristo nagdapit sa Simbahan nga modawat sa tanan nga maminaw sa Iyang tingog¹⁸ ug motuman sa Iyang mga sugo. Ang doktrina ni Kristo naglakip sa bunyag pinaagi sa tubig ug pinaagi sa kalayo ug sa Espiritu Santo.¹⁹ Si Nephi nangutana, “Kon ang Kordero sa Dios, siya ingon nga balaan, nagkinahanglan nga mabunyagan pinaagi sa tubig, aron sa pagtuman sa tanan nga pagkamatarung, O unya, unsa pa ka dako ang panginahanglan kanato, ingon nga dili balaan, nga magpabun-yag, oo, pinaagi sa tubig!”²⁰

Karon ang atong Manluluwas nagtinguha nga kon unsay atong gibuhath ug mamahimong kinsa kita makadapit sa uban sa pagduol, pag-sunod Kaniya. Duol aron makakaplag og gugma, pagkaayo, koneksyon, ug pakigsaad nga anaa Kaniya, lakip na ang balaang templo sa Dios, diin ang sagradong mga ordinansa sa kaluwasan

makapanalangin sa tanang sakop sa pamilya, sa ingon mopundok sa Israel sa parehong mga bahin sa tabil.²¹

Ikatulo, isip ang “Magbalantay sa Israel,”²² gipakita ni Jesukristo kon giunsa sa pagpangalagad sa mga magbalantay sa mga karnero sa Israel diha sa gugma. Kon ang atong Ginoo mangutana kon Siya ato bang gihigugma, sama sa Iyang gibuhath ngadto ni Simon Pedro, ang atong Manluluwas nangamuyo: “Pakan-a ang akong mga nating karnero. . . . Pakan-a ang akong mga karnero. . . . Pakan-a ang akong mga karnero.”²³ Ang Ginoo misaad nga kon ang Iyang mga magbalantay mopakaon sa Iyang mga nating karnero ug mga karnero, kadtong anaa sa Iyang panon “dili na mahadlok pag-usab, ni malisang pa, ni makulangan sila.”²⁴

Ang atong Maayong Magbalantay mipasidaan nga ang mga magbalantay sa Israel kinahanglang dili gayud matulog,²⁵ ni mopatibulaag o mopahisalaag sa mga karnero,²⁶ ni magtan-aw sa atong kaugalingong paagi alang sa atong kaugalingong kaayohan.²⁷ Ang mga magbalantay sa mga karnero sa Dios molig-on, motambal, mobugkos niadtong nabunggoan sa bukog, mopabalik pag-usab niadtong nahilayo, mangita niadtong nawala.²⁸

Ang Ginoo mipasidaan usab sa mga sinuholan, kinsa “walay kahangawa alang sa mga karnero,”²⁹ ug “mini nga mga propeta, kinsa moduol kaninyo nga magsul-ob sa saput sa karnero, apan diay sa sulod nila sila mga lobo nga manunukob.”³⁰

Ang atong Maayong Magbalantay magmaya kon atong gamiton ang indibidwal nga moral nga kabubut-on nga adunay katuyoan ug pagtuo. Kadtong anaa sa Iyang panon motan-aw sa atong Manluluwas nga magpasalamat alang sa Iyang maulaong sakripisyo. Nakigsaad kita nga mosunod Kaniya, dili kay morag wala lang, walay paghunahuna, o “may kaulaw,” apan magtinguha hinooon sa tibuok natong kasingkasing ug hunahuna nga mohigugma sa Dios ug sa atong silingan, mopas-an sa mga palas-anon sa lain ug magmaya sa kalipay sa lain. Samtang si Kristo gawasnong mipahinungod sa Iyang kabubut-on

ngadto sa kabubut-on sa Amahan, busa sa balaanong pagtahud atong dad-on ang Iyang ngalan ngari kanato. Malipayon kitang magtinguha nga moapil sa Iyang buhat sa pagpundok ug pagpangalagad sa tanang anak sa Dios.

Mga kaigsoonan, si Jesukristo mao ang atong hingpit nga Maayong Magbalantay. Tungod kay Iyang gitugyan ang Iyang kinabuhi alang kanato ug karon mahimayaong nabanhaw, si Jesukristo mao usab ang hingpit nga Kordero sa Dios.³¹

Ang gisakripisyo nga Kordero sa Dios girepresentaran nang daan gikan sa sinugdanan. Ang anghel misulti kang Adan nga ang iyang sakripisyo “usa ka pagkasama sa sakripisyo sa Bugtong Anak sa Amahan,” nga nagdapit kanato nga “maghinulsol ug motawag sa Dios diha sa ngalan sa Anak hangtud sa kahangturan.”³²

Si Amahang Abraham, kinsa mies-tablisar sa mga panalangin sa pakig-saad alang sa tanang nasud sa yuta, nakasinati kon unsay buot ipasabut sa paghalad sa iyang bugtong anak.

“Unya si Isaac misulti kang Abraham nga iyang amahan, ug miingon, Amahan ko: ug siya mitubag, Ania ako, anak ko. Ug siya miingon, Ania karon ang kalayo ug ang sugnod: apan hain man ang nating karnero . . .?”

“Ug mitubag si Abraham, Ang Dios sa iyang kaugalingon magatagana sa nating karnero, anak ko.”³³

Ang mga apostoles ug mga propeta nakakita nang daan ug nagmaya sa gi-orden nang daan nga misyon sa Kordero sa Dios. Si Juan sa Karaang Kalibutan ug si Nephi sa Bag-ong Kalibutan mipamatuod sa “ang Kordero sa Dios,”³⁴ “oo, gani ang Anak sa Amahan sa Kahangturan[,] . . . ang Manunubos sa kalibutan.”³⁵

Si Abinadi mipamatuod sa maulaong sakripisyo ni Jesukristo: “Tanan kita, sama sa karnero, nangasaag; kita nasaag matag usa kanato sa iyang kaugalingon nga dalan; ug ang Ginoo mipahimutang nganha kaniya sa kadautan kanatong tanan.”³⁶ Gitawag ni Alma ang mahinungdanon ug katapusang sakripisyo sa Anak sa Dios nga ang “usa ka butang nga labaw ka mahinungdanon kay kani-lang tanan.” Si Alma miawhag, “[Pagbaton] og hugot nga pagtuo sa Kordero sa Dios”; “duol ug ayaw kahadlok.”³⁷

Usa ka minahal nga higala ang mipaambit kon giunsa niya pagbaton sa iyang bililhong pagpamatuod bahin sa Pag-ula ni Jesukristo. Nagdako siya nga nagtuo nga ang sala kanunay nga magdala og dakong silot. Nangamuyo siya sa Dios nga makasabut sa posibilidad sa balaanong pagpasaylo. Nag-ampo siya nga makasabut ug masayud kon unsaon ni Jesukristo sa pagpasaylo niadtong kinsa naghinulsol, kon unsaon sa kalooy pagtagbaw sa kaangayan.

Usa ka adlaw ang iyang pag-ampo natubag sa usa ka kasinatian nga

makapausab sa espirituhanong paagi. Usa ka desperado nga batan-ong lalaki ang miabut nga nagdagan gikan sa usa ka tindahan sa grocery nga nagdala og duha ka bag sa kinawat nga pagkaon. Midagan siya ngadto sa busy nga dalan, gigukod sa manedyer sa tindahan, kinsa nakadakop kaniya ug misugod sa pagsinggit ug pag-away. Imbis mobati nga hukman ang nahadlok nga batan-ong lalaki isip usa ka kawatan, ang akong higala sa wala damha napuno sa hilabihan nga kalooy alang kaniya. Sa walay kahadlok o kabalaka alang sa iyang kaugalingong kaluwasan, direktso siya nga milakaw padulong sa duha ka lalaki nga nag-away. Iyang nabantayan ang iyang kaugalingon nga misulti, “Ako ang mobayad sa pagkaon. Palihug buhii siya. Palihug tuguti nga ako ang mobayad sa pagkaon.”

Giaghat sa Espiritu Santo ug napuno sa gugma nga wala pa gayud niya gibati sukad, ang akong higala miingon “Ang gusto lang gyud nako mao nga motabang ug luwason ang batang-ong lalaki.” Ang akong higala miingon nga nagsugod siya sa pagkasabut kang Jesukristo ug sa Iyang Pag-ula—sa unsang paagi ug ngano nga pinaagi sa putli ug hingpit nga gugma nga andam si Jesukristo nga mosakripisyo nga mahimo niyang Manluluwas ug Manunubos, ug nganong gusto niya nga mamahimo Siya nga ingon niana.³⁸

Dili ikatingala nga manganta kita:

*Ang Magbalantay, nangita,
Sa nawala, nga gagmay,
Malipayon nga nakit-an,
Kay may gugmang tiunay.*³⁹

Isip Kordero sa Dios, ang atong Manluluwas nasayud kon mobati kita nga nag-inusara, naluya, dili sigurado, o nahadlok. Sa panan-awon, nakita ni Nephi ang gahum sa Kordero sa Dios nga “mikunsad diha sa mga santos sa simbahan sa Kordero, ug diha sa mga katawhan sa pakigsaad sa Ginoo.” Bisan kon “nagkatibulaag diha sa ibabaw sa tibuok yuta, . . . sila gisangkap sa katarung ug uban sa gahum sa Dios sa dako nga himaya.”⁴⁰

Kini nga saad sa paglaum ug kahu-
payan naglakip sa atong panahon.

Kamo lang ba ang miyembro sa
Simbahan sa inyong pamilya, eskwela-
han, trabahoan, o komunidad? Ang inyo
bang branch usahay gamay ra pamina-
won o nalahi? Mibalhin ba mo sa bag-
ong dapit, tingali adunay dili pamilyar
nga pinulongan o kustumbre? Tingali
ang mga kahimtang sa inyong kinabuhi
nausab, ug ang mga butang nga wala
gayud ninyo mahunahunai nga posible
mihagit karon kaninyo? Ang atong Man-
luluwas mipasalig kanato, unsa man ang
atong mga kahimtang, kinsa man kita,
sa mga pulong ni Isaias: “Iyang tigumon
ang mga nating karnero diha sa iyang
bukton, ug kuguson sila diha sa iyang
dughan, ug sa kalumo moagak niadtong
adunay mga gagmay pa.”⁴¹

Mga kaigsoonan, gitawag kita sa
atong Maayong Magbalantay gamit
ang Iyang tingog ug ang Iyang ngalan.
Siya mangita, mopundok, ug moadto
sa Iyang katawhan. Pinaagi sa Iyang
buhi nga propeta ug sa matag usa
kanato, Iyang gidapit ang tanan nga
makakaplag og kalinaw, katuyoan,
pagkaayo, ug kalipay diha sa kahingpi-
tan sa Iyang gipahiuli nga ebanghelyo
ug sa Iyang dalan sa pakigsaad. Pinaagi
sa ehemplo, Siya nagtudlo sa mga mag-
balantay sa mga karnero sa Israel sa

pagpangalagad diha sa Iyang gugma.

Isip Kordero sa Dios, ang balaanong
misyon ni Jesus gi-orden nang daan
ug gikalipay sa mga apostoles ug mga
propeta. Ang Iyang Pag-ula, walay
kinutuban ug mahangturon, mahi-
nungdanon sa plano sa kalipay ug sa
katuyoan sa paglalang. Siya mipasalig
kanato nga Siya modala kanato duol sa
Iyang kasingkasing.

Minahal nga mga kaigsoonan, unta
tinguhaon nato nga mahimong “mapai-
nubsanon nga sumusunod sa Dios ug sa
Kordero,”⁴² tingali sa umaabut nga adlaw
masulat ang atong mga ngalan diha
sa basahon sa kinabuhi sa Kordero,⁴³
aron manag-awit sa awit sa Kordero,⁴⁴
aron madapit ngadto sa panihapon sa
Kordero.⁴⁵

Isip Magbalantay ug Kordero, Siya
nanawagan, Duol pag-usab “sa tinuod
nga kasayuran . . . sa [inyong] Manunu-
bos, . . . ang [inyong] halangdon ug tinu-
od nga magbalantay.”⁴⁶ Siya misaad nga
“pinaagi sa iyang grasya [kita] [mahimo]
nga mahingpit diha ni Kristo.”⁴⁷

Atol niining Pasko sa Pagkabanhaw,
kita modayeg Kaniya:

“Ang Kordero takus!”⁴⁸

“Hosanna ngadto sa Dios ug sa
Kordero!”⁴⁹

Ako mopamatuod Kaniya,
ang atong hingpit nga Maayong

Magbalantay, ang hingpit nga Kordero
sa Dios. Siya motawag kanato pinaagi
sa atong ngalan, diha sa Iyang nga-
lan—nga mao ang sagrado ug balaang
ngalan ni Jesukristo—amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Usa ka popular nga kanta nagsugyot:
*Kon nabalaka ko ug dili makatulog,
Akong iphon ang akong mga panalangin imbis
nga mga karnero.
Ug makatulog na ko nga mag-ihap sa akong mga
panalangin.*
(Irving Berlin, “Count Your Blessings
Instead of Sheep” [1952])
2. Salmo 23:1–3.
3. Juan 3:16.
4. Juan 10:11.
5. Tan-awa sa Juan 10:15, 17–18.
6. Juan 10:3–4.
7. Alma 5:38; tan-awa usab sa Alma 5:37, 39,
59–60.
8. Tan-awa sa Moroni 7:13; Doktrina ug mga
Pakigsaad 8:2–3.
9. Tan-awa sa Russell M. Nelson, “Ang Sakto
nga Ngalan sa Simbahan,” *Liahona*, Nob.
2018, 87–89.
10. 3 Nephi 27:7; emphasis gidugang.
11. Lucas 15:4, emphasis gidugang; tan-awa usab
sa Doktrina ug mga Pakigsaad 18:15.
12. Ezequiel 34:12; tan-awa usab sa Jeremias
31:10; Ezequiel 34:6, 11–14; Miqueas 5:8;
Mateo 10:6; 15:24. Kining mga panagna
bahin sa pagkatibulaag ug ang mga panagna
ug mga saad bahin sa pagpundok pinaagi
sa pakigsaad usa ka makanunayong tema
sa mga propeta, lakip na ni Presidente
Russell M. Nelson.
13. 1 Nephi 22:25.
14. Tan-awa sa Mga Hebreohanon 13:20.
15. Juan 10:16; tan-awa usab sa 3 Nephi 15:21;
16:1, 3; Doktrina ug mga Pakigsaad 10:59–60.
16. 3 Nephi 15:24; tan-awa usab sa 3 Nephi
15:17, 21.
17. Tan-awa sa 3 Nephi 16:1, 3; tan-awa usab sa
Doktrina ug mga Pakigsaad 10:59–60.
18. Tan-awa sa Mosiah 26:21.
19. Tan-awa sa 2 Nephi 31:13–14, 21.
20. 2 Nephi 31:5; tan-awa usab sa Alma 7:14.
21. Tan-awa sa Malaquias 4:5–6; Juan 15:9–13;
Mosiah 25:18; Helaman 11:21; tan-awa
usab sa Russell M. Nelson, “Paglaum sa
Israel” (tibuok kalibutan nga debosyonal sa
kabatan-onan, Hunyo 3, 2018), HopeofIsrael.
ChurchofJesusChrist.org; Russell M. Nelson,
“Ang Pagpundok sa Nagkatibulaag nga
Israel,” *Liahona*, Nob. 2006, 79–82.
22. Salmo 80:1.
23. Juan 21:15–17; tan-awa usab ang tibuok
kapitulo.
24. Jeremias 23:4.
25. Tan-awa sa Nahum 3:18.
26. Tan-awa sa Jeremias 23:1; 50:6, 44.
27. Tan-awa sa Isaias 56:11; Ezequiel 34:2–6.
28. Tan-awa sa Ezequiel 34:2–6.
29. Juan 10:13.
30. 3 Nephi 14:15; tan-awa usab sa Matthew 7:15;
Alma 5:60.

31. Tan-awa sa 2 Nephi 9:10–12. Pinaagi sa pagbuntog sa pisikal nga kamatayon ug espirituhanong panagbulag, ang Kordero sa Dios mihimong posible sa pagpundok sa tanan busa adunay usa ka Magbalantay, karon ug sa kahangturan.
32. Moises 5:7–8.
33. Genesis 22:7–8; tan-awa usab sa Jacob 4:5.
34. Juan 1:29; 1 Nephi 11:21.
35. 1 Nephi 11:21, 27.
36. Mosiah 14:6; tan-awa usab sa Isaiah 53:6.
37. Alma 7:7, 14–15.
38. Pakig-istoryahanay uban ni Pornthip “Tippy” Coyle, Peb. 2019, gigamit nga may pagtugot.
39. “Dear to the Heart of the Shepherd [Gimahal sa Magbalantay],” *Hymns*, nu. 221. Ang ubang mga himno nga naghatag og gibug-aton sa atong Magbalantay ug sa Iyang mga karnero naglakip sa mosunod: “The Lord My Pasture Will Prepare [Ginoo Nako Moandam],” *Hymns*, nu. 109:
*Ginoo nako moandam
Mopakaon ug mogalam.
Kaniya wala koy kulang,
Mapangaang gibantayan.
Kanako sa adlaw mag-uban
Ug sa tungang gabii panalipdan.*
“Help Me Teach with Inspiration [Giyahi Ko sa Pagtudlo],” *Hymns*, nu. 281:
*Mangita ko sa karnero mo;
Ibalik ko kanimo.
Tudloi ako, Amahan;
Karnero mo bantayan.*
“Come, All Ye Sons of God, [Dali, Tanang Anak sa Dios]” *Hymns*, nu. 322:
*Ato kining buluhaton,
Ang Israel pagapundukon,
Ug ibalik sa Zion aron Dios simbahan.
Nagkatibulaag, kamong mga karnero, dali
paminawa ang inyong Kordero.*
40. 1 Nephi 14:14; tan-awa usab sa 1 Nephi 13:35, 37: “Yano ug bilihon [nga mga sinulat] . . . modangat . . . pinaagi sa gasa ug gahum sa Kordero. . . . Kon [kita] molahutay ngadto sa katapusan . . . [kita] maluwas diha sa walay katapusan nga gingharian sa Kordero.”
41. Isaias 40:11.
42. Helaman 6:5.
43. Tan-awa sa Pinadayag 21:27.
44. Tan-awa sa Pinadayag 15:3; Doktrina ug mga Pakigsaad 133:56.
45. Tan-awa sa Pinadayag 19:9; Doktrina ug mga Pakigsaad 58:11; tan-awa usab sa Pinadayag 7:17: “Kay ang Kordero . . . magapakaon kanila, ug siya magatultol kanila ngadto sa mga tuburan sa mga tubig nga nagahatag og kinabuhi: ug pagapahiran sa Dios ang tanang luha sa ilang mga mata”; Pinadayag 22:1: Ang “suba sa tubig nga nagahatag sa kinabuhi, nga matin-aw morag kristal, nga nagagula gikan sa trono sa Dios ug sa trono sa Kordero.”
46. Helaman 15:13.
47. Tan-awa sa Moroni 10:32–33.
48. Pinadayag 5:12.
49. Doktrina ug mga Pakigsaad 109:79.

NI ELDER DAVID A. BEDNAR
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

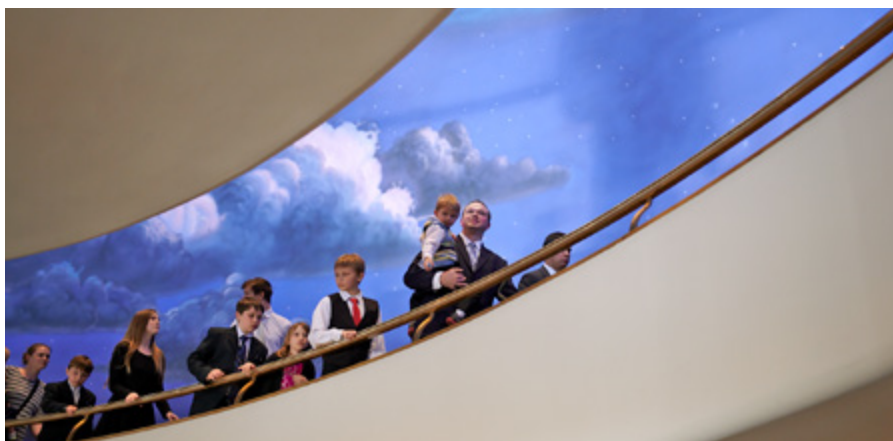
Andam nga Makaangkon sa Matag Gikinahanglan nga Butang

Mga panalangin mobaut samtang kita maningkamot sa pagtuman sa atong indibidwal nga responsibilidad sa pagkat-on ug paghigugma sa gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo.

Ang mga programa ug mga kalihokan sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw mas labaw na karong nakasentro sa panimalay ug gisuportahan sa Simbahan, napamatud-an kini sa padayon nga mga kausaban nga gipahibalo sa bag-ohay nga mga komperensya. Si Presidente Russell M. Nelson mitambag kanato:

“May daghan pa nga moabut. . . . Tumara ang inyong bitamina. Pahulay. Makahinam kaayo kini.”¹

Akong giampo ug gidapit ang tabang sa Espiritu Santo sa atong panaghiusa nga pagpamalandong sa pipila ka nag unang mga kahulugan niing nagpadayong mga kausaban diha sa gipahiuli nga Simbahan sa Ginoo.

Nakasentro sa Panimalay ug Gisupportahan sa Simbahan nga Pagkat-on sa Ebanghelyo

Si Elder Craig C. Christensen maoy akong kauban sa bag-ohay nga kompetensya sa pagpangulo sa pagkapari, ug migamit siya og duha ka yano nga mga pangutana aron maklaro ang baruganan sa pagkahimong nakasentro sa panimalay ug giabagan sa Simbahan. Misugyot siya nga imbis mopauli human sa Dominggo nga mga miting sa Simbahan ug mangutana, “Unsay imong nakat-onan bahin sa Manluluwas ug sa Iyang ebanghelyo karong adlaw didto sa Simbahan?” mangutana hinuon kita atol sa atong mga miting sa Simbahan, “Unsay imong nakat-onan bahin sa Maluluwas ug sa Iyang ebanghelyo karong semanaha didto sa inyong panimalay?” Ang husto nga pagbalaan sa Adlawng Igpapahulay, ang bag-ong kurikulum, ug ang giusab nga mga iskedyul sa miting makatabang kanato sa pagkat-on sa ebanghelyo diha sa atong panimalay ug sa simbahan.

Ang matag miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw adunay tinagsa nga kaakohan sa pagkat-on ug pagsunod sa mga pagtulun-an sa Ginoo ug sa pagdawat pinaagi sa tukmang katungod sa mga ordinansa sa kaluwasan ug kahimayaan. Kinahanglang dili kita maghulat sa Simbahan isip kapunungan nga motudlo o musulti kanato sa tanang butang nga kinahanglan natong mahibaloan aron mahimong matinud-anong mga disipulo ug maisugong

molahutay ngadto sa katapusan.² Hinuon, ang atong personal nga responsibilidad mao ang pagkat-on sa angay natong makat-onan, pagpuyo sa tukmang paagi nga atong nahibaloan, ug mamahimo kitang matang sa tawo kinsa gusto sa atong Agalon. Ug ang atong mga panimalay mao ang pinakamaayong dapit sa pagkat-on, pagpuyo, ug pag-uswag.

Isip usa ka bata, si Joseph Smith nakat-on mahitungod sa Dios gikan sa iyang pamilya. Ang iyang mga paningkamot sa pagkaplag sa kabubut-on sa Dios alang kaniya nag-aghat ni Joseph sa pagpangita sa kamatuoran taliwala sa nagkalainlaing Kristiyano nga mga tinuohan, sa kugi nga pagpamalandong sa mga kasulatan, ug sa pag-ampo nga sinsero ngadto sa Dios. Sa pagpauli sa batan-ong Joseph Smith gikan sa Sagrado nga Kakahoyan human dayon sa pagpakita sa Amahan ug Anak, una niyang gipakigsultihan ang iyang inahan. Samtang siya nagsandig sa may halingan sa kalayo, ang [iyang] inahan nangutana unsa ang nahitabo. Si [Joseph] mitubag, “Ayaw og kabalaka, maayo ang tanan—Ako maayo man.” [Siya] miingon ngadto sa [iyang] inahan, “ako nakahibalo sa akong kaugalingon [mismo].”³ Ang kasinatian ni Joseph naghatag og lig-on nga sumbanan sa pagkat-on nga kinahanglang sundon sa matag usa kanato. Kinahanglan usab kitang masayud mismo sa atong kaugalingon.

Ang pinakadakong tumong sa plano sa Langitnong Amahan mao nga

ang Iyang mga anak mahimong sama Kaniya. Sumala niana, Siya mihatag kanato sa gikinahanglang mga kahigayunan sa pagtubo ug pag-uswag. Ang atong hugot nga tinguha sa pagkat-on ug pagpuyo sumala sa kamatuoran mas nagka anam ka importante dinhi sa kalibutan nga anaa sa “kaguliyang”⁴ ug mas nagkaanam kalibog ug kadaotan. Dili kita angay magdahum nga basta lang motambong sa mga miting sa Simbahan ug moapil sa mga programa ug dayon makadawat na sa tanang espiritwal nga kalig-on ug panalipod nga makatabang nato nga “makasukol kamo inig-abut sa adlaw sa kalisdanan.”⁵

“Ang mga ginikanan adunay sagrado nga katungdanan sa pagmatuto sa ilang mga anak diha sa paghigugma ug sa pagkamatarung.”⁶ Ang dinasig nga mga lider sa Simbahan, mga magtutudlo, ug mga kalihokan makatabang sa indibidwal ug pamilya nga mga paningkamot sa espiritwal nga pag-uswag. Ug bisan kon kitang tanan nanginahanglan og tabang sa pagpadayon sa dalan sa pakigsaad, ang may pinakadakong responsibilidad sa pagpalambo og espiritwal nga kalig-on ug paglahutay gisangon sa matag usa kanato.

Hinumdomi giunsa ni Nephi, anak ni propeta Lehi, sa pagtinguha nga makakita, makadungog, ug makahibalo mismo sa iyang kaugalingon pinaagi sa gahum sa Espiritu Santo sa mga butang nga nakat-onan sa iyang amahan diha sa panan-awon sa kahoy sa kinabuhi. Klaro kaayo nga si Nephi nanginahanglan ug napanalanginan diha sa iyang kabatan-on sa mga ehemplo ug mga pagtulon-an sa iyang “matarung nga mga ginikanan.”⁷ Bisana pa niana, sama ni Joseph Smith, siya nangandoy nga makat-on ug makahibalo mismo sa iyang kaugalingon.

Kon ang tanan nga inyo o akong nahibaloan mahitungod ni Jesukristo ug sa Iyang gipahiuli nga ebanghelyo mao lamang ang gitudlo o gisulti kanato sa ubang mga tawo, niana ang pundasyon sa atong pagpamatuod Kaniya ug sa Iyang mahimayaon nga buhat sa ulahing mga adlaw natukod diha sa balas.⁸ Dili kita angay nga mosalig lang o manghulam og kahayag sa

ebanghelyo ug kahibalo gikan sa ubang tawo—bisan niadtong atong gihigugma ug gisaligan.

Sa mahinungdanong paagi, si Propeta Joseph Smith nagtudlo nga ang matag Santos sa Ulahing mga Adlaw kinahanglang makasabut sa iya mismong kaugalingon sa “mga plano ug mga katuyoan sa Dios sa atong pag-anhi sa kalibutan.”⁹

“Ato bang mabasa ug masabtan ang tanan nga nakasulat gikan pa sa mga panahaon ni Adan, sa relasyon sa tawo ngadto sa Dios ug mga anghel sa uma-abut nga kahintang, gamay ra gayud ang atong mahibaloan mahitungod niini. Ang pagbasa sa mga kasinatian sa uban, o sa pagpadayag nga gihatag ngadto sa *uban*, dili gayud makahatag *kanato* og usa ka malukpanon nga patan-aw sa atong kahintang ug tinuod nga relasyon ngadto sa Dios. *Ang kahibalo niining mga butanga maangkon lamang sa kasinatian ngadto sa mga ordinansa sa Dios nga gihana-ay alang niana nga katuyoan.*”¹⁰

Ang pagtabang nga makab-ot kining pinakadaku nga espirital nga katuyoan sa mga indibidwal ug mga pamilya maoy usa sa mga nag-unang mga rason nga ang mga programa ug mga kalihokan sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nag-anam kasentro sa panimalay ug giabagan sa Simbahan niining linain nga panahon sa dispensasyon sa kahingpitan sa mga panahon.

Mga Implikasyon sa Nakasentro sa Panimalay ug Gisupportahan sa Simbahan nga Pagkat-on

Akong i-summarize ang pipila ka basihanang mga timailhan sa pagkat-on sa ebanghelyo nga nag-anam og kasentro sa panimalay ug giabagan sa Simbahan.

Ang pinaka-una nga missionary training center anaa sa atong mga panimalay; ikaduha nga mga missionary training center nahimutang sa Provo, Manila, Mexico City, ug uban pang mga dapit. Ang labing matulon-anong mga klase sa Sunday School kinahanglang mao ang tinagsa o pamilya nga pagtuon diha sa atong

pinuy-anan; makatabang apan ikaduha lang ang mga klase sa Sunday School nga gipahigayon diha sa atong mga meetinghouse.

Ang mga sentro sa family history anaa na sa atong mga panimalay. Pang-abag nga suporta sa atong trabaho sa pagsiksik sa kasaysayan sa pamilya [family history] anaa usab sa atong mga meetinghouse.

Mahinungdanong mga klase sa pagpangandam alang sa templo mahitabo sulod sa atong mga panimalay; importante apan ikaduha lang ang mga klase sa pagpangandam alang sa templo mahimong pagahimoon panagsa sa atong mga meeting house.

Ang paghimo sa atong mga panimalay nga mga santuaryo diin kita mahimong “mobarug sa balaan nga mga dapit”¹¹ gikinahanglang kaayo niining ulahing mga adlaw. Ug sama ka importante ang nakasentro sa panimalay ug gisupportahan sa Simbahan nga pagkat-on alang sa atong espirital nga kalig-on ug proteksyon karon, mas labaw pa kining kinahanglangon sa umaabot.

Nakasentro sa Panimalay ug Gisupportahan sa Simbahan nga Pagkat-on ug Pagpangandam alang sa Templo

Palihug hunahunaa kon sa unsang paagi ang baruganan sa “nakasentro sa panimalay ug giabagan sa Simbahan” magamit sa atong indibidwal nga

pagpangandam ug katakus sa pagdawat og mga sagradong ordinansa ug mga pakigsaad diha sa balay sa Ginoo.

Sa pagkatinuod, ang pagpangandam alang sa templo diha sa atong panimalay maoy labing epektibo. Apan daghang mga miyembro sa Simbahan dili sigurado kon unsa ang angay o dili angay nga hisgutan bahin sa kasinatian sa templo kon anaa na sa gawas sa templo.

Si Presidente Ezra Taft Benson mihulagway nganong anaa man kini nga pagduhaduha:

“Ang templo usa ka sagrado nga dapit, ug ang mga ordinansa diha sa templo sagrado nga kinaiya. Tungod sa pagkasagrado niini usahay kita magukon-ukon sa pagsulti og bisan unsa mahitungod sa templo ngadto sa atong mga anak ug mga apo.

“Agi og sangputanan, daghan ang wala makapalambo og tinuod nga tinguha sa pag-adto sa templo, o kon sila moadto didto, gibuhat nila ang mao nga walay maayong pagsabut sa pag-andam kanila alang sa mga obligasyon ug mga pakigsaad nga ilang pagasudlan.

“Ako nagtuo *nga ang tukma nga pagsabut o kahibalo* makatabang kaayo sa pag-andam sa atong mga kabatan-onan alang sa templo . . . [ug] mougmad sa sulod kanila og tinguha sa pagpaninguha sa ilang mga panalangin sa priesthood sama lamang ni Abraham nga naninguha sa iyang panalangin.”¹²

Duha ka mga baruganan ang makatabang kanato sa pagkab-ot og tukma nga pagsabut nga gipasabut pag-ayo ni Presidente Benson.

Sumbanan #1. *Tungod kay gihigugma nato ang Ginoo, kinahanglang kanunay natong hisgutan ang Iyang balaan nga balay uban sa pagtahud. Kinahanglang dili nato ipanabi o ihulagway ang mga talagsaon nga mga simbolo nga may kalabutan sa mga pakigsaad nga atong nadawat atol sa sagrado nga mga seremonya sa templo. Ni hisgutan ang balaang impormasyon nga atong gisaad sulod sa templo nga dili angay ibutyag.*

Sumbanan #2. *Ang templo mao ang balay sa Ginoo. Ang tanang butang sulod sa templo nagpunting kanato ngadto sa atong Manluluwas, si Jesukristo. Mahimo natong hisgutan ang mga nag-unang mga*

katuyoan niana ug ang doktrina ug mga baruganang may kalabutan sa mga ordinansa ug mga pakigsaad sa templo.

Si presidente Howard W. Hunter mitudlo sa mga ginikanan: “Atong ipakigbahin sa atong mga anak ang espirituhanon nga mga pagbati nga anaa kanato diha sa templo. Ug ato silang tudlo-an sa mas kinasingkasing ug mas komportable nga paagi sa mga butang nga angay natong isulti mahitungod sa mga katuyoan sa balay sa Ginoo.”¹³

Latas sa mga henerasyon, gikan ni Propeta Joseph Smith ngadto ni Presidente Russell M. Nelson, ang doktrinal nga mga katuyoan sa mga ordinansa ug mga pakigsaad sa templo gitudlo pag-ayo pinaagi sa mga lider sa Simbahan.¹⁴ Usa ka dakung pundohan sa mga kapanguhaan mapalغان sa print, tingog [audio], video, ug uban pang mga format aron makatabang kanato nga makat-on bahin sa mga initiatory nga ordinansa, mga endowment, kaminyoon, ug ubang mga ordinansa sa pagsilyo.¹⁵ Anaa usab ang impormasyon kabahin sa pagsunod sa Manluluwas pinaagi sa pagdawat ug pagtahud sa mga pakigsaad aron makatuman sa balaod sa pagkamasulundon, sa balaod sa sakripisyo, sa balaod sa ebanghelyo, sa balaod sa kaputli, ug sa balaod sa pagpahinungod.¹⁶ Tanang mga miyembro kinahanglang mapamilyar niining maayo kaayong mga materyal nga anaa sa temples.ChurchofJesusChrist.org.

Si Presidente Russell M. Nelson mipasabut pag-ayo sa saktong pagbalanse tali sa sagrado nga kinaiyahan sa mga seremonya sa templo ug sa mahinungdanong impormasyon mahitungod sa mga templo nga gimantala sa Simbahan nga husto, angayan, ug magamit sa publiko. Siya mipasabut: “Akong irekomendar nga ang mga miyembro . . . mobasa sa mga sulod sa Giya Ngadto sa mga Kasulatan nga adunay kalabutan sa templo sama sa ‘Dihog,’ ‘Pakigsaad,’ ‘Sakripisyo,’ ug ‘Templo.’ Mahimo usab nga mobasa sa Exodo, mga kapitulo 26–29, ug Levitico, kapitulo 8. Ang Daang Tugon, ingon man ang basahon ni Moises ug Abraham diha sa Perlas nga Labing Bililhon, nagpahayag sa kakaraan sa

buhat sa templo ug sa mahangturong kinaiyahan sa mga ordinansa niini.”¹⁷

Busa, hunahunaa nga ang imong anak nangutana, “Dunay nagsulti nako sa eskwelahan nga talagsaong sapot ang isul-ob sulod sa templo. Tinuod ba kana?” Usa ka mubo nga video makita diha sa temples.churchofjesuschrist.org nga nag-ulohan “Sacred Temple Clothing.” Kining maayo kaayo nga kapanguhaan nagpahayag nga gikan pa sa karaang panahon mga lalaki ug mga babaye migamit og talagsaong musika, lahing paagi sa pag-ampo, simbolokanhong mga sapot, mga lihok, ug mga ritwal aron sa pagpadayag sa ilang tulu-kibon nga mga pagbati og debosyon sa ngadto sa Dios. Busa, ang Simbahan nagsuporta sa nakasentro sa panimalay nga pagpangandam alang sa mahimayaong mga panalangin sa templo pinaagi sa sukaranang mga instruksyon ug talagsaong mga kapanguhaan sama sa video. Daghan kaayong mapuslanong impormasyon ang inyong magamit.¹⁸

Samtang maningkamot kita sa pagsunod nga mapaubsanon sa espiritu sa Ginoo,¹⁹ mapanalanginan kita aron makasabut ug makakab-ot diha sa atong panimalay sa angay nga balanse kon unsa ang angay ug dili angay nga hisgutan mahitungod sa mga ordinansa ug mga pakigsaad sa templo.

Saad ug Pagpamatuod

Nagtuo ko nga basin ang uban kaninyo naghunahuna kon ang inyong pagkat-on sa ebanghelyo mahimo ba gayud nga masentro sa panimalay ug maabagan sa Simbahan. Basin nag-inusara ka nga miyembro sa Simbahan sa inyong panimalay, o adunay dili mainabagon nga kapikas, o nag-inusara nga ginikanan, o inusarang nagpuyo isip dili minyo o diborsyado nga Santos sa Ulahing mga Adlaw, ug basin may mga pangutana ka kon sa unsang paagi kini nga mga baruganan magamit nimo. Tingali kamo managtiayon nga nagtinan-away sa usag usa ug nangutana, “Mahimo ba nato kini?”

Oo, makahimo kamo niini! Ako mosaad nga ang mga panalangin mahimong modagayday ug makita sa inyong kinabuhi. Ang mga pultahan

maabli. Ang kahayag modan-ag. Ang inyong kapasidad madugangan aron molahutay sa makugihon ug mainantu-son nga paagi.

Ako malipayong mosaksi nga ang ganti nga mga panalangin moabut samtang kita maningkamot sa pagtuman sa atong indibidwal nga responsibilidad sa pagkat-on ug paghigugma sa gipahiuli nga ebanghelyo ni Jesukristo. Kita sa tinuod “maandam sa pag-angkon sa matag gikinahanglan nga butang.”²⁰ Ako mosaad ug mopamatuod sa sagrado nga ngalan ni Ginoong Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Russell M. Nelson, sa “Latter-day Saint Prophet, Wife and Apostle Share Insights of Global Ministry,” Newsroom, Okt. 30, 2018, mormonnewsroom.org/article/latter-day-saint-prophet-wife-apostle-share-insights-global-ministry.
2. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 121:29.
3. Joseph Smith—Kasaysayan 1:20.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 45:26.
5. Mga Taga-Efeso 6:13.
6. “Ang Pamilya: Usa ka Pamahayag ngadto sa Kalibutan,” *Liahona*, Mayo 2017, 145.
7. 1 Nephi 1:1.
8. Tan-awa sa Mateo 7:24–27; 3 Nephi 14:24–27; 18:13.
9. *Mga Pagtulon-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith* (2007), 252.
10. *Mga Pagtulon-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith*, 502.
11. Doktrina ug mga Pakigsaad 101:22.
12. *Mga Pagtulon-an sa Presidente sa Simbahan: Ezra Taft Benson* (2014), 209; tan-awa usaab sa Ezra Taft Benson, “What I Hope You Will Teach Your Children about the Temple,” *Ensign*, Aug. 1985, 8.
13. *Mga Pagtulon-an sa mga Presidente sa Simbahan: Howard W. Hunter* (2015), 186.
14. Tan-awa, pananglitan sa James E. Talmage, *The House of the Lord* (1912), 99–101.
15. Tan-awa sa James E. Talmage, *The House of the Lord*, 89–109; Russell M. Nelson, “Personal Preparation for Temple Blessings,” *Liahona*, Hulyo 2001, 37–39; Boyd K. Packer, *The Holy Temple* (1980), 153–55.
16. Tan-awa sa *The Teachings of Ezra Taft Benson* (1988), 121; James E. Talmage, *The House of the Lord*, 100; *Pagpangandam sa Pagsulod sa Balaan nga Templo* (pamplleta, 2002).
17. Russell M. Nelson, “Pagpangandam alang sa mga Panalangin sa Templo,” *Liahona*, Okt. 2010, 49.
18. Pananglitan, panan-aw og usa ka video sa pag-tour sa Templo sa Rome Italy, o tun-i ang mapanagnaong mga pagtulon-an mahitungod sa mga templo (tan-awa sa temples.ChurchofJesusChrist.org).
19. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 19:23.
20. Doktrina ug mga Pakigsaad 109:15.

NI ELDER KYLE S. MCKAY
Sa Seventy

Ang Diha-diha nga Kaayo sa Dios

Samtang mapailubon kitang naghulat sa Ginoo, dunay pihong mga panalangin nga moabut kanato diha-diha.

Daghang tuig nang milabay, ang singko anyos namong anak nga lalaki miduol kanako ug mipahibalo, “Pa, duna koy nakat-unan. Akong nakat-unan nga ang imong *hapit na* para nako dugay kaayo.”

Kon ang Ginoo o Iyang mga sulugon moingon gani og, “Sa dili madugay” o “Ang panahon dili layo,” sa literal masabut kini nga tibuok kinabuhi o mas taas pa.¹ Ang Iyang panahon, ug sa kanunay ang Iyang panahon, lahi kay sa atoa. Ang pagpailub maoy importante. Kon wala kini, dili kita makapalambo o makapakita og pagtuo sa Dios ngadto sa kinabuhi ug kaluwasan. Apan ang akong mensahe karon mao, nga samtang mapailubon kitang naghulat sa Ginoo, dunay pihong mga panalangin nga moabut kanato diha-diha.

Sa dihang si Alma ug ang iyang katawhan nabihag sa mga Lamanite, nag-ampo sila aron maluwas. Wala dayon sila diha-diha maluwas, apan samtang mapailubon silang naghulat sa pagkaluwas, gipakita sa Ginoo kanila ang Iyang kaayo uban sa piho nga diha-dihang mga panalangin. Diha-diha Iyang gipahumok ang mga kasingkasing sa mga Lamanite aron sila

dili mopatay kanila. Siya usab miligon sa katawhan ni Alma ug mipagaan sa ilang mga palas-anon.² Dihang sa katapusan naluwas sila, mibiyaha sila ngadto sa Zarahemla diin gisugilon nila ang ilang kasinatian ngadto sa natingalang tigpaminaw. Nangahibulong ang katawhan sa Zarahemla, ug “diha nga sila naghunahuna sa *diha-diha nga kaayo sa Dios* ug sa iyang gahum sa pagluwas ni Alma ug sa iyang kaigsoonan gikan sa . . . pagkaulipon, sila mipataas sa ilang mga tingog ug mihatag og mga pasalamat ngadto sa Dios.”³

Ang diha-diha nga kaayo sa Dios moabut sa tanang magatawag Kaniya sa tinuoray ug hingpit nga katuyoan sa kasingkasing. Naglakip kini niadtong mag-ampo sa tinuoray gayud, kon ang pagkaluwas daw layo ra ug taas ang pag-antus, gani mas grabe pa.

Ingon niini ang batan-ong propeta kinsa nag-antus sa makamatay nagumog nga bugnawong bilanggoan sa wala pa motuaw: “O Dios, hain ba ikaw? . . . Hangtud kanus-a ikaw mogamit sa imong kamot . . . ? Oo, Ginoo, hangtud kanus-a . . . ?”⁴ Agi’g tubag, wala dayon kadto buhata sa Ginoo,

apan diha-diha dayon gipamulong Niya ang kalinaw.⁵

Mohatag usab ang Dios og ngadto ngadto nga pagkaluwas.⁶ Bisan unsa, bisan asa, diha kang Kristo ug pinaagi kang Kristo kanunay nga anaay paglaum nga masanagong nagpahiyom kanato.⁷ Diha gayud sa atong atubangan.

Dugang pa, misaad Siya, “Ang akong *mahigugmaong kalolot* dili mobulag kanimo.”⁸

Labaw sa tanan, ang gugma sa Dios anaa diha-diha. Kauban ni Pablo, mopamatuod ko nga walay “makapahimulag kanato gikan sa gugma sa Dios, nga anaa kang Kristo Jesus.”⁹ Gani ang atong mga sala, bisan og mobulag kini kanato gikan sa Iyang Espiritu sa mubong panahon, dili makabulag kanato gikan sa pagkakanunay ug diha-diha nga Iyang balaang amahanong paghigugma.

Pipila lamang kini ka pamaagi diin “siya diha-diha mopanalangin [kanato].”¹⁰ Karon, aron makita kon unsay kalambigitan niini nga mga baruganan, akong ipaambit kaninyo ang mga kasinatian sa duha ka tawo kansang kinabuhi nagbarug nga mga ebidensya sa diha-diha nga kaayo sa Dios.

Sa batan-on pa siya, si Emilie nakigbisog sa problema sa druga. Ang pag-ekspiremento nahimong kinaiya, ug ang kinaiya misangpot sa grabing pagkaadik nga naghigot kaniya sulod sa katuigan, bisan pa sa panagsang maayo nga pagbati. Maayong

pagkatago ni Emilie kini nga problema, ilabi na human siya nahimong asawa ug inahan.

Ang panghitabo nga unta magdala og kalingkawasan daw wala gayud maghatag og paglaum. Ug sa kalit nga kausaban sa sitwasyon, si Emilie miagi og kasagaran nga medikal nga pag-eksamin, ug gidala siya sa ambulansya ngadto sa tambalanan. Nataranta siya samtang naghunahuna nga mabulag sa iyang mga anak, sa iyang bana, sa iyang panimalay.

Nianang gabhiona, nag-inusara sa bugnaw, ngitngit nga lawak, mitikuko si Emilie sa iyang higdaan ug mibakho. Ang iyang abilidad sa pagpangatarungan mius-os hangtud nga sa katapusan, napuno sa kabalaka, kahadlok, ug sa grabing pagbati sa kawalay paglaum, abi ni Emilie og mamatay na siya nianang gabhiona. Nga siya ra.

Nianang desperadong kahimtang, mihangyo si Emilie og kalig-on sa pagdailos sa higdaanan ug miluhod. Sa walay pagduhaduha nga usahay maoy gibati sa miaging mga pag-ampo, hingpit nga gitugyan ni Emilie ang iyang kaugalingon ngadto sa Ginoo samtang nangamuyo sa tinuoray, “Mahal nga Dios, gikinahanglan ko Ikaw. Palihug tabangi ko. Dili ko gustong mag-inusara. Palihug tabangi kong makalahutay niining gabhiona.”

Ug diha-diha, sama sa Iyang gibuhat kang Pedro sa karaan, gitunol ni Jesus ang Iyang kamot ug gisalo ang nagkatidlom niyang kalag.¹¹ Miabut kang Emilie ang talagsaong kalinaw, kaisug, kasiguroan, ug gugma. Ang lawak dili na bugnaw, nasayud siyang wala na siya mag-inusara, ug sa unang higayon sukad niadtong 14 anyos pa siya, iyang nasayran nga maayo ra ang tanan. Dihang siya “nakamata diha sa Dios”¹² nakatulog si Emilie nga malina-won. Ug sa ingon niana atong makita nga “kon kamo maghinulsol ug dili na magpatig-a sa inyong mga kasingkasing, diha-diha ang mahinungdanon nga laraw sa katubsananan mapadangat nganha kaninyo.”¹³

Ang pagkaayo ni Emilie ug ang hingpit nga pagkaluwas midangat og taas nga panahon—sa mga bulan sa

pagtambal, pagbansay, ug pagtambag, nianang panahona gisuportahan siya ug usahay agakon sa Iyang kaayo. Ug ang kaayo padayon diha kaniya dihang misulod siya sa templo kuyog sa iyang bana ug mga anak aron isilyo sa kahangturan. Sama sa katawhan sa Zarahemla, karon nagpasalamat si Emilie samtang gipamalandungan niya ang diha-diha nga kaayo sa Dios ug sa Iyang gahum sa pagluwas kaniya gikan sa pagkaulipon.

Karon, gikan sa kinabuhi sa laing maisugong tumutuo. Niadtong Disyembre 27, 2013, si Alicia Schroeder malipayong miabi-abi sa minahal niyang mga higala nga si Sean ug Sharla Chilcote, nga wala damhang miabut sa iyang pultahan. Si Sean, nga bishop usab ni Alicia, mitunol kaniya sa iyang cellphone ug hinay nga miingon, “Alicia, gimahal ka namo. Kinahanglan nimong tubagon kini nga tawag.”

Ang bana ni Alicia, si Mario, ang diha sa telepono. Naa siya sa hilit nga dapit kauban sa pipila nilang mga anak sa dugay nang gipangandoy nga snowmobile trip. Adunay grabing aksidente. Grabe ang pagkaangol ni Mario, ug ang ilang 10 anyos nga anak nga lalaki, si Kaleb, namatay. Dihang luhaan si Mario nga misulti kang Alicia sa pagkamatay ni Kaleb, nahugno si Alicia ug nakalitan sa hilabihan nga sukad wala nato masinati. Natumba siya. Paralisado tungod sa dili matukib nga kasubo, si Alicia dili makasulti ug dili makalihok.

Si Bishop ug Sister Chilcote mialsa

dayon niya ug migunit kaniya. Mibakho sila ug nagbangutan sa makadiyot. Dayon si Bishop Chilcote mitanyag nga mohatag og panalangin ni Alicia.

Ang sunod nga nahitabo dili matugkad kon walay panabut sa Pag-ula ni Jesukristo ug sa diha-diha nga kaayo sa Dios. Hinay nga gipatong ni Bishop Chilcote sa ulo ni Alicia ang iyang mga kamot ug, sa nagkurog nga tingog, nagsugod sa paglitok. Nadungog ni Alicia ang duha ka butang sama nga ang Dios Mismo ang namulong. Una, nadungog niya ang iyang ngalan, Alicia Susan Schroeder. Dayon nadungog niya ang bishop nga migamit sa awtoridad sa Makagagahum nga Dios. Nianang higayona—sa paglitok pa lang sa iyang ngalan ug sa gahum sa Dios—napuno si Alicia sa dili mahulagway nga kalinaw, gugma, kahupayan, ug *kalipay*. Ug nagpadayon kini diha kaniya.

Karon, dayag lang, si Alicia, Mario, ug ang ilang pamilya padayong nagbangutan ug gimingaw ni Kaleb. *Lisud* kini! Sa matag higayon nga makigsulti ako kanila, mapuno sa luha ang mga mata ni Alicia kon isugilon niya ang kadako sa iyang gugma ug kamingaw sa iyang pinalanggang anak. Ug padayong magluha ang iyang mga mata samtang isugilon niya kon giunsa sa Talagsaong Tigluwas pagsuporta kaniya sa iyang tanan nga pagsulay, sugod sa Iyang diha-diha nga kaayo atol sa iyang grabe nga kasubo ug padayon hangtud karon uban sa hayag nga paglaum sa matam-is nga panagtigom “dili madugay gikan karon.”

Akong naamguhan nga usahay ang mga kasinatian sa kinabuhi momugna og kalibug ug kalisud diin lisud ang pagdawat, o pag-ila, o padayong pagsinati sa matang sa kahupayan nga miabut kang Emilie ug Alicia. Ako usab nakaagi og ingon nianang mga panahon. Mopamatuod ko nga, atol nianang mga panahona, ang yanong paagi sa atong paglahutay mao ang usa ka malumo ug makaimpluwensya nga pagpakita sa diha-diha nga kaayo sa Dios. Hinumdumi, ang karaang Israel sa katapusan giluwag “sa mao gihapon nga Dios kinsa nanalipod kanila”¹⁴ sa matag adlaw.

Ako mosaksi nga si Jesukristo ang Talagsaong Tigluwas, ug sa Iyang pangalan, mosaad ko nga kon moduol kamo Kaniya uban sa tinuod ug hingpit nga katuyoan sa kasingkasing, Siya moluwas kaninyo gikan sa tanang hulga nga mopaus-os o moguba sa inyong kinabuhi o kalipay. Kana nga pagkaluwas posibling mataud-tauran kay sa unsay inyong gusto—tingali tibuok kinabuhi o mas taas pa. Mao nga sa paghatag og kahupayan, kalig-on, ug paglaum, sa pagsuporta ug paglig-on kaninyo alang nianang adlaw sa hingpit nga pagkaluwas, daygon ko kamo ug mopamatuod *sa diha-diha nga kaayo sa Dios* sa ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Tan-awa, sama pananglit sa, Alma 7:7; 9:26; Doktrina ug mga Pakigsaad 88:87.
2. Tan-awa sa Mosiah 23:28–29; 24:14–15.
3. Mosiah 25:10.
4. Doktrina ug mga Pakigsaad 121:1–3.
5. Tan-awa sa Doktrina ug mga Pakigsaad 121:7.
6. Tan-awa sa Alma 58:11: “Oo, ug nahinabo nga ang Ginoo nga among Dios miduaw kanamo uban ang mga pasalig nga siya moluwas kanamo; oo, . . . ug mihimo kanamo nga kami kinahanglan molaum sa among kaluwasan diha kaniya.” Tan-awa usab sa Doktrina ug mga Pakigsaad 121:7–8.
7. See “Salamat, O Dios sa Propeta,” *Mga Himno ug Mga Awit sa mga Bata*, no. 36.
8. Isaias 54:10.
9. Mga Taga Roma 8:39.
10. Mosiah 2:24.
11. Tan-awa sa Mateo 14:31.
12. Alma 5:7.
13. Alma 34:31.
14. 1 Nephi 5:15.

NI ELDER RONALD A. RASBAND
Sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Magtukod og Kuta sa Pagkaespirituhanon ug Proteksyon

Kon magpakabuhi kita sa ebanghelyo ni Jesukristo, kon mosalig kita sa Pag-ula sa Manluluwas ug mopadayon sa unahan inubanan sa hugot nga pagtuo, kita malig-on batok sa kaaway.

Minahal kong mga kaigsoonan, sa pagtapos niini nga komperensya, nagpasalamat ako sa atong Amahan sa Langit alang sa tambag, mga kamatuoran, ug pagpadayag nga giambitan dinhi niining pulpito atol sa miaging duha ka adlaw. Natudloan kita sa mga sulugoon sa Dios nga gitawag sa pagpamulong sa Iyang balaang mga pulong. Ang Ginoo nagpahinumdom kanato sa ulahing adlaw nga pagpadayag, “Bisan pinaagi sa akong kaugalingon nga tingog o . . . sa tingog sa akong mga sulugoon, kini managsama ra.”¹

Nagtan-aw niining lapad kaayo nga kongregasyon sa mga Santos ug naghunahuna sa mga miyembro nga nanan-aw sa kinatibuk-ang komperensya sa tibuok kalibutan, naghunahuna ko sa panagpundok diha sa Basahon ni Mormon sa dihang si Jesukristo mipakita ngadto sa mga Nephite human sa Iyang Pagkalansang sa Krus. Mitudlo Siya sa ebanghelyo ngadto kanila ug dayon

miawhag “Pamauli kamo sa inyong mga panimalay, ug palandongangini nga mga butang nga Ako miingon, ug pangayoa sa Amahan, pinaagi sa akong ngalan, aron kamo makasabot.”²

“Pamauli kamo sa inyong mga panimalay, ug palandongangini” mao ang sunod nga lakang sa paghinuklog niini og maayo ang mga pulong sa mga

propeta ug sa mga pangulo sa Simbahan nga gipamulong niining sagrado nga panagpundok. Mga panimalay nga nakasentro kang Kristo mga kuta alang sa gingharian sa Dios dinhi sa yuta sa adlaw nga, ingon nga gipangana, ang yawa “mohimo og kayugot sa mga kasingkasing sa mga katawhan, ug mokutaw kanila ngadto sa kasuko batok niana nga maayo.”³

Ang mga katawhan nagtukod og mga kuta sa tibuk kasaysayan aron dili makasulod ang mga kaaway. Kasagaran kadto nga mga kuta naglakip og tore nga may guardiya diin ang mga tigbantay—sama sa mga propeta—nagpahimangno sa mga manghulga nga mga pundok.

Sa unang panahon sa mga pioneer sa Utah, ang akong apohan sa tuhod nga si Thomas Rasband ug ang iyang pamilya mao ang unang mga lumulupyo nga gipadala ni Presidente Brigham Young ngadto sa Walog sa Heber sa maanindot nga Wasatch Mountains sa Utah.

Niadtong 1859, mitabang si Thomas sa pagtukod sa Heber fort alang sa ilang proteksyon. Yano ra kadto nga istraktura sa cottonwood nga mga kahoy nga gisunod og posisyon, nagporma sa gawas nga bahin sa fort. Mga cabin nga kahoy ang gitukod sulod sa kuta gamit nianang komon nga bongbong. Ang istraktura naghatag og siguridad ug proteksyon alang sa pioneer nga mga pamilya samtang nag-establisar ug nagsimba sa Ginoo.

Kini sama usab kanato. Ang atong mga panimalay mao ang mga kuta batok sa mga dautan sa kalibutan. Sa

atong mga panimalay moduol kita ngadto kang Kristo pinaagi sa pagkaton sa pagsunod sa Iyang mga sugo, pinaagi sa pagtuon sa mga kasulatan ug pag-ampo og dungan, ug pinaagi sa pagtabang sa usag usa nga magpabilin diha sa dalan sa pakigsaad. Ang bagong empasis sa personal ug pamilya nga pagtuon sa panimalay pinaagi sa kurikulum *Dali, Sunod Kanako* gidisenyo sa “pagpalig-on sa atong pagkakabig ug pagtabang kanato nga mahimong mas mahisama kang Jesukristo.”⁴ Sa pagbuhat sa ingon mamahimo kita sa gitawag ni Pablo og “bag-o nang [mga] binuhat”⁵ uban sa atong mga kasingkasing ug kalag nga nahiusa sa Dios. Nagkinahanglan kita niana nga kalig-on sa pagbuntog ug paglikay sa mga pag-atake sa kaaway.

Kon magpuyo kita uban sa debosyon nga gikan ni Jesukristo, mobati kita sa kalinaw sa presensya sa Espiritu Santo, nga naggiya kanato ngadto sa kamatuoran, nagdasig kanato sa pagpuyo nga takus sa mga panalangin sa Ginoo, ug mosaksi nga ang Dios buhi ug nahigugma kanato. Kining tanan mahitabo sulod sa kuta sa atong kaugalingong mga panimalay. Apan hinumdumi, ang atong mga panimalay sama lamang ka gamhanan sa espiritwal nga kalig-on sa matag usa kanato sulod sa atong panimalay.

Mitudlo si Presidente Russell M. Nelson, “Sa umaabut nga mga adlaw, dili na posible ang espirituhanong pagsugakod kon wala ang paggiya, pagdumala, paghupay, ug makanunayon nga impluwensya sa Espiritu Santo.”⁶ Isip ang buhi nga propeta sa

Ginoo, manalagna, ug tigpadayag niini nga panahon, ang magbalantay diha sa tore sa atong kuta, Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, siya naglantaw sa mga pamaagi sa kaaway.

Mga kaissoonan, nakiggubat kita kang Satanas alang sa mga kalag sa katawhan. Ang panagsumpaki diha na sa atong kinabuhi sa wala pa dinhi sa yuta. Si Satanas ug ang ikatulo nga bahin sa mga anak sa atong Amahan sa Langit misalikway sa Iyang mga saad sa kahimayaan. Sukad niadtong panahona, ang mga katabang sa yawa nakigbatok na gyud sa mga matinud-anon kinsa mipili sa plano sa Amahan.

Nasayud si Satanas nga dili gyud siya magdugay sa iyang kadautan ug kana nga panahon nagkamubo. Sa iyang kabakakon ug kamangingilad, dili siya modaog. Bisan pa man, padayon siyang nanlimbasug sa pagtintal kanato.

Alang sa atong proteksyon, kinahanglan kitang magtukod og kuta sa pagkaespirituhanon ug panalipod alang sa atong mga kalag mismo, usa ka kuta nga dili madutlan sa dautan.

Si Satanas usa ka bitin labaw nga maliputon, mosulod sa atong mga hunahuna ug mga kasingkasing kon magkumpanyansa ta sa atong mga depensa, makasinati og kapakyas sa paglaum, o mawad-an sa paglaum. Siya motintal kanato uban sa mga bulatik, usa ka saad sa kasayon, komportable, o usa ka temporaryo nga mga pagbati kon magmasulub-on ta. Iyang ipakita nga sakto ang garbo, pagkadili mabinatyon, pagkabakakon, dili kontento, ug imoral, ug sa higayon mahimo kitang “walay pagbati.”⁷ Ang Espiritu mahimong mobiya kanato. “Ug sa ingon ang yawa motikas sa ilang mga kalag, ug modala kanila nga mabinantayon paingon sa impyerno.”⁸

Agig pagtandi, kasagaran mobati kita sa Espiritu sa hilabihan kaayo kon manganta kita og mga pagdayeg ngadto sa Dios uban sa mga pulong sama niini:

Ang atong Dios usa ka kusgan nga kuta, Usa ka kapanguhaan sa kalig-on nga dili mokawang.

*Ang atong Dios motabang kanato,
Motabang kanato sa pagbuntog sa atong
mga pagsulay.⁹*

Kon magtukod kita og kuta sa pagkaespirituhanong kalig-on, atong matalikdan ang mga tintasyon sa kada-utan, motalikod kaniya sa hingpit, ug mobati sa kalinaw sa Espiritu. Makasunod kita sa chemplo sa atong Ginoo ug Manluluwas, kinsa, dihang natintal sa kamingawan, miingon, “Pahawa kanako, Satanas.”¹⁰ Matag usa kanato kinahanglan magkat-on pinaagi sa mga kasinatian sa kinabuhi kon unsaon pagbuhat niana.

Ang mao nga matinuoron nga katuyoan gihulagway pag-ayo diha sa Basahon ni Mormon sa dihang si Kapitán Moroni miandam sa mga Nephite sa pakigharong sa mga atake gikan sa malimbungon, mabangis, ug gutom sa gahum nga mga Amalickiah. Si Moroni mitukod og mga kuta aron sa pagpanalipod sa mga Nephite “nga sila unta magpuyo ngadto sa Ginoo nga ilang Dios, ug nga sila unta makapadayon nianang gitawag sa ilang mga kaaway ang tumong sa mga Kristiyano.”¹¹ Si Moroni “malig-on diha sa hugot nga pagtuo kang Kristo,”¹² ug nagmatinudanon “sa paghupot sa mga sugo sa Dios . . . ug [nakig]batok sa dautan.”¹³

Sa dihang ang mga Lamanite nagkiggubat, nahibulong sila sa

pagpangandam sa mga Nephite, ug napildi sila. Ang mga Nephite mipasalamat “sa Ginoo nga ilang Dios, tungod sa Iyang dili hitupngan nga gahum sa pagluwas kanila gikan sa mga kamot sa ilang mga kaaway.”¹⁴ Nagtukod sila og mga kuta alang sa pisikal nga pagpanalipod, ug nag-establisar sila og hugot nga pagtuo diha ni Ginooong Jesukristo—sa kinahiladman sa ilang mga kalag.

Unsa man ang pipila ka mga paagi nga makalig-on kita sa atong kaugalingon panahon sa kahamol, nga kita unta mahimo nga “mga himan diha sa mga kamot sa Dios aron sa pagpahinabo niining dako nga buluhaton?”¹⁵ Atong tan-awon ang mga kasulatan.

Masulundon kita. Ang Ginoo misugo sa Amahan nga si Lehi sa pagpadala sa iyang mga anak nga lalaki balik ngadto sa Jerusalem aron “mangita sa mga talaan, ug modala niini ngadto sa kamingawan.”¹⁶ Wala magpakisusi si Lehi; wala siya mahibulong kon ngano o unsaon. Ni si Nephi, kinsa mitubag, “Ako moadto ug mobuhat sa mga butang nga ang Ginoo nagsugo.”¹⁷

Mobuhat ba kita uban sa kamatug-tanon ni Nephi? O mas hilig kitang mopakigsusi sa mga sugo sa Dios sama sa mga igsoon nga lalaki ni Nephi, kinsang kakulang sa pagtuo sa katapusan nakapalayo kanila gikan sa Ginoo? Pagkamasulundon, inubanan sa “pagkabalaaan sa kasingkasing,”¹⁸ mao ang gusto sa Ginoo kanato.

Nagsalig kita sa Ginoo, kinsa miingon ngadto kang Josue samtang nangandam siya sa pagpangulo sa mga Israelihanon paingon sa gisaad nga yuta, “Magmakusganon ug . . . magmaisug; ayaw pagkahadlok ug dili ka magmaluya: kay ang Ginoo nga imong Dios magauban kanimo bisan asa ikaw paingon.”¹⁹ Si Josue misalig niadto nga mga pulong ug mitambag sa katawhan, “Magputli kamo sa inyong kaugalingon: kay ugma ang Ginoo magbuhat og mga katingalahan sa inyong taliwala.”²⁰ Ang Ginoo mibahin sa katubigan sa Jordan, ug ang mga Israelihanon nga 40 na ka tuig nga naglatagaw sa kamingawan natapos na.

Manalipod kita alang sa kamatuoran, sama ni propeta Abinadi sa Basahon ni Mormon. Gidakop, gidala sa atubangan ni Haring Noe ug sa iyang dautan nga mga pari, si Abinadi mitudlo sa Napulo ka mga Sugo ug makusganong misangyaw nga si Kristo “manaog taliwala sa mga katawhan, ug motubos sa iyang mga katawhan.”²¹ Siya dayon, uban sa hugot nga pagtuo diha kaniya, mipahayag, “O Dios, dawata ang akong kalag,”²² ug si Abinadi “nahiangum sa kamatayon sa kalayo.”²³

Kita mohimo ug mobag-o sa atong mga pakigsaad pinaagi sa pag-ambit sa sakramento ug pinaagi sa pagsimba diha sa templo. Ang sakramento mao ang labing importante sa atong pagsimba sa Domingo, diin modawat kita sa saad nga “kanunay makabaton sa iyang Espiritu uban [kanato].”²⁴ Uban nianang sagrado nga ordinansa mopasalig kita sa pagdala ngari kanato sa ngalan ni Jesukristo, sa pagsunod Kaniya, ug sa pagdawat sa atong mga katungdanan niining balaang buhat sama sa Iyang gibuhat. Diha sa templo kita “mosalikway sa mga butang niini nga kalibutan”²⁵ ug mobati sa presensya sa Ginoo ug sa Iyang talagsaon nga kalinaw. Makatutok kita sa atong mga katigulangan, sa atong mga pamilya, ug mahangturon nga kinabuhi diha sa presensya sa Amahan. Dili ikatingala nga gipahayag ni Presidente Nelson

bag-ohay pa lang sa Roma, “Ang maayo nga magagikan niini nga temple hilabihan ka dako.”²⁶

Kinahangalan kita adunay kalig-dong sa tanan natong buhaton. Kinahanglan kitang mopalambo sa pag-ila ug modisiplina aron dili kita kanunayng modeterminar unsa ang maturanug ug unsa ang sayop. Kinahanglang hugtanon kitang motuo sa mga pulong ni Pedro, ang nag-unang Apostol sa Simbahan, kinsa mipahimangno, “Magmalinawon kamo, managtukaw kamo; kay ang inyong kaaway nga mao ang yawa, nagalibut-libot sama sa leon, nga nagangulob nga nangitag iyang matukob.”²⁷

Samtang makugihon kitang molig-on sa atong mga pagpanalipod, mahimo kitang mahisama kang Jesukristo, isip Iyang tinuod nga mga tinun-an, uban sa atong mga kalag diha sa Iyang proteksyon.

Ang inyong pagpamatuod kang Jesukristo mao ang inyong personal nga kuta, ang siguridad sa inyong kalag. Sa dihang ang akong apohan sa tuhod ug iyang kauban nga mga pioneer mitukod sa Heber fort, mibutang sila og usa ka kahoy matag higayon hangtud ang fort “tibuok nga tinukod nau-sa”²⁸ ug sila napanalipdan. Mao usab ang pagpamatuod. Isip mga indibidwal makaangkon kita og pagsaksi gikan sa Balaang Espiritu samtang mamulong Siya sa atong kaugalingong espiritu,

magtudlo sa “kamatuoran sa mga sulod nga bahin.”²⁹ Kon magpakabuhi kita sa ebanghelyo ni Jesukristo, kon magsalig kita sa Pag-ula sa Manluluwas ug mopadayon sa unahan inubanan sa hugot nga pagtuo, dili mahadlok, kita malig-on batok sa kaaway. Ang atong mga pagpamatuod mokonektar kanato ngadto sa kalangitan, ug kita mapananginan uban “sa kamatuoran sa tanan nga mga butang.”³⁰ Ug, sama sa mga pioneer nga giprotektahan sa usa ka kuta, kita luwas nga giliyokan sa mga bukton sa gugma sa Manluluwas.

Si propeta Ether mitudlo, “Busa, kinsa kadto nga motuo diha sa Dios tingali uban sa kasiguroan molaum alang sa maayo nga kalibutan, oo, gani usa ka dapit diha sa tuo nga kamot sa Dios, kansang paglaum moabut pinaagi sa hugot nga pagtuo, naghimo og kalig-on ngadto sa mga kalag sa mga tawo, diin makahimo kanila nga lig-on ug makanunayon, sa kanunay puno sa maayo nga mga buhat, gitultulan ngadto sa paghimaya sa Dios.”³¹

Minahal kong mga kaigsoonan, akong ibilin diha kaninyo ang akong panalangin sa paglakaw sa unahan uban sa pagsalig diha sa Ginoo ug sa Iyang ebanghelyo. Pangalagad niadtong kinsa nanlimbasug ug, uban sa kalig-on sa Espiritu diha kaninyo, mahigugmaong giyahi sila balik ngadto sa kuta sa pagkaespirituhanon ug proteksyon. Pagtinguha nga “mahisama

kang Jesus”³² sa tanan nimong buhaton, isalikway ang kadautan ug mga tintasyon; paghinulsol, ingon nga kita gipahimangnuan kagahapon sa atong mahal nga propeta; pagmatinuoron sa kasingkasing; pagmatarung ug lunsay; pagpakita og kalooy ug gugma nga putli; ug higugmaa ang Ginoo nga imong Dios uban sa debosyon sa usa ka tinuod nga disipulo.

Ang atong mga pagpamatuod sa ebanghelyo ni Jesukristo, ang atong mga panimalay, ang atong mga pamilya, ug ang atong pagkamiyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw mahimong atong personal nga mga kuta sa pagpanalipod nga nagpalibot kanato ug nanalipod kanato batok sa gahum sa dautan. Niini ako mopamatuod sa balaang ngalan sa atong Ginoo ug Manluluwas, bisan si Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Doktrina ug mga Pakigsaad 1:38.
2. 3 Nephi 17:3.
3. 2 Nephi 28:20.
4. *Dali, Sunod Kanako—Alang sa mga Indibidwal ug mga Pamilya: Bag-ong Tugon 2019*, v.
5. 2 Mga Taga-Corinto 5:17.
6. Russell M. Nelson, “Pagpadayag alang sa Simbahan, Pagpadayag alang sa Atong mga Kinabuhi,” *Liahona*, Mayo 2018, 96.
7. 1 Nephi 17:45.
8. 2 Nephi 28:21.
9. “A Mighty Fortress Is Our God,” *Hymns*, nu. 68.
10. Lucas 4:8.
11. Alma 48:10.
12. Alma 48:13.
13. Alma 48:16.
14. Alma 49:28.
15. Alma 26:3.
16. 1 Nephi 3:4.
17. 1 Nephi 3:7.
18. Doktrina ug mga Pakigsaad 46:7.
19. Josue 1:9.
20. Josue 3:5.
21. Mosiah 15:1.
22. Mosiah 17:19.
23. Mosiah 17:20.
24. Doktrina ug mga Pakigsaad 20:77.
25. Doktrina ug mga Pakigsaad 25:10.
26. Russell M. Nelson, sa Tad Walch, “President Nelson Refers to Apostles Peter, Paul during Rome Temple Dedication,” *Deseret News*, Mar. 10, 2019, deseretnews.com.
27. 1 Pedro 5:8.
28. Mga Taga-Efeso 2:21.
29. Salmo 51:6.
30. Moroni 10:5.
31. Ether 12:4.
32. “Maninguha Kong Mahimong Mahisama Kang Jesus,” *Songbook sa mga Bata*, 40–41.

NI PRESIDENTE RUSSELL M. NELSON

Panapos nga Pakigpulong

Hinaut nga atong ipahinungod ug ipahinungod pag-usab ang atong kinabuhi sa pagserbisyo sa Dios ug sa Iyang mga anak—sa duha ka habig sa tabil.

Minahal kong mga kaigsoonan, sa atong pagtapos niining makasaysayanong komperensya, magpasalamat kita sa Ginoo alang sa Iyang inspirasyon ug proteksyon. Ang mga mensahe nakapanudlo ug nakabayaw kanato.

Ang mga hilisgutan wala gihatag ngadto sa mga mamumulong. Ang matag usa kanila nag-ampo alang sa personal nga pagpadayag sa pag-andam sa ilang mga mensahe. Alang kanako, talagsaon kaayo kon giunsa nga daw kadtong mga tema maayo kaayong pagkahaum sa usag usa. Samtang nagtuon kamo kanila, tinguhaa sa pagkat-on unsa ang buot itudlo sa Ginoo *kaninyo* pinaagi sa Iyang mga sulugoon.

Ang musika mahimayaon kaayo. Mapasalamaton kaayo kami sa daghang mga musikero nga nagkaiusa sa ilang mga talento aron sa pagdala sa Espiritu sa Ginoo ngadto sa matag sesyon. Ug Siya mipanalangin sa mga pag-ampo ug sa mga kongregasyon sa matag sesyon. Sa pagkatinuod, ang komperensya sa gihapon nahimong usa ka espiritwal nga bangkete alang kanatong tanan.

Kami naglaum ug nag-ampo nga ang matag panimalay sa mga miyembro

mahimong tinuod nga dangpanan sa hugot nga pagtuo, diin ang Espiritu sa Ginoo nagpuyo. Bisan paman sa panagbingkil sa atong palibut, ang atong panimalay mahimong usa ka langitnong dapit, diin ang pagtuon, pag-ampo, ug hugot nga pagtuo mahimong mahiusa uban ang gugma. Kita sa tinud-anay mahimong mga disipulo sa Ginoo, ang pagbarug ug pagrepresentar Kaniya bisan asa kita.

Ang katuyoan sa Dios kinahanglan mao ang atong tumong. Gusto Niya nga ang Iyang mga anak *mopili* nga mobalik Kaniya, andam, takus, natugahan, nabugkos, ug matinud-anon sa mga pakigsaad nga gihimo diha sa balaang mga templo.

Kita karon adunay 162 ka gipahinungdan nga mga templo. Ang labing una kanila nagbarug isip mga simbolo sa hugot nga pagtuo ug panglantaw sa atong minahal nga mga pioneer. Ang matag templo nga gitukod nila gikan sa ilang hilabihan nga personal nga sakripisyo ug paningkamot. Ang matag usa nagbarug isip usa ka talagsaong mutya sa korona sa mga kalampusan sa pioneer.

Ang ato mao ang usa ka sagrado nga responsibilidad sa pag-amuma niini. Busa, kining pioneer nga mga templo sa dili madugay moagi og usa ka panahon sa pagbag-o ug pagpanindot ug, alang sa uban, usa ka dako nga pagpa-ayo. Ang mga paningkamot pagahimuon aron sa pagpreserbar sa talagsaong makasaysayanong pagkatukma sa matag templo kon mahimo, ang pagpreserbar sa makadasig nga kanindot ug katalagsaong pagkagama sa mga henerasyon nga dugay nang nanglabay.

Ang mga detalye alang sa Templo sa St. George Utah napagawas na. Mga plano alang sa pagpabag-o sa Templo sa Salt Lake, Temple Square, ug sa tupad nga plasa duol sa Church Office Building ipahibalo karong Biyernes, Abril 19, 2019.

Ang mga Templo sa Manti ug Logan Utah pabag-ohon usab sa umaabut nga mga tuig. Kon andam na kadtong mga plano, kato usab ipahibalo.

Kini nga buhat nagkinahanglan nga ang matag templo sirad-an sa mubo nga panahon. Ang mga miyembro sa simbahan mahimong makapadayon sa pagtagamtam sa pagsimba sa templo ug serbisyo sa laing duol nga mga templo. Sa dihang ang matag proyekto makompleto, ang matag makasaysayanong templo ipahinungod og balik.

Mga kaigsoonan, atong giisip ang usa ka templo isip ang labing sagrado nga estruktura sa Simbahan. Sa dihang among gipahibalo ang mga plano sa pagtukod og *bag-o* nga templo, kini nahimong kabahin sa atong sagrado nga kasaysayan. Karon, palihug

paminaw pag-ayo ug may balaang pagtahud. Kon ako magpahibalo og usa ka templo sa dapit nga espesyal kaninyo, mosugyot ko nga kamo yanong moduko sa inyong ulo sa usa ka hilum nga pag-ampo sa pagpasalamat diha sa inyong kasingkasing. Dili kita gusto og bisan unsang kasaba nga makabalda sa sagrado nga kinaiya niini nga komperensya ug sa balaan nga mga templo sa Ginoo.

Karon malipayon kaming mopa-hibalo sa mga plano sa pagtukod og daghan pang mga templo, nga pagaturon sa mosunod nga mga dapit:

Pago Pago, American Samoa; Okinawa City, Okinawa; Neiafu, Tonga; Tooele Valley, Utah; Moses Lake, Washington; San Pedro Sula, Honduras; Antofagasta, Chile; Budapest, Hungary.

Daghang salamat, akong minahal nga mga kaigsoonan.

Samtang naghigut kita sa atong daan ug bag-o nga mga templo, hinaut nga ang matag usa kanato mopakita pinaagi sa atong mga lihok nga kita tinuod nga mga disipulo ni Ginoong Jesukristo. Hinaut nga atong pabagohon ang atong kinabuhi pinaagi sa atong hugot nga pagtuo ug pagsalig diha Kaniya. Hinaut nga kita makagamit sa gahum sa Iyang Pag-ula pinaagi sa atong paghinulsol matag adlaw. Ug hinaut nga atong ipahinungod ug ipahinungod pag-usab ang atong kinabuhi sa pagserbisyo sa Dios ug sa Iyang mga anak—sa duha ka habig sa tabil.

Akong ibilin ang akong gugma ug panalangin kaninyo, magsiguro kaninyo nga ang pagpadayag magpadayon dinhi, ang Simbahan sa Ginoo. Kini magpadayon hangtud nga “ang mga katuyoan sa Dios matuman, ug ang Halangdong Jehova moingon nga ang buhat nahuman na.”¹

Sa ingon ako mopanalangin kaninyo ug mopamatuod nga ang Dios buhi! Si Jesus mao ang Kristo! Kini ang Iyang Simbahan. Kita Iyang katawhan. Sa sagradong ngalan ni Jesukristo, amen. ■

MUBO NGA SULAT

1. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: Joseph Smith (2007), 167.*

Estatistikal nga Report, 2018

Alang sa impormasyon sa mga miyembro sa Simbahan, ang Unang Kapanguloan miisu sa mosunod nga estatistikal nga report kabahin sa kalamboan ug kahimtang sa Simbahan kutob sa Disyembre 31, 2018.

MGA UNIT SA SIMBAHAN

Mga Stake	3,383
Mga Mission	407
Mga District	547
Mga Ward ug mga Branch	30,536

MGA MIYEMBRO SA SIMBAHAN

Total nga mga Miyembro	16,313,735
Bag-ong mga Bata nga Anaa sa Rekord	102,102
Mga Kinabig nga Nabunyagan	234,332

MGA MISYONARYO

Full-time nga mga Misyonaryo	65,137
Church-Service nga mga Misyonaryo	37,963

MGA TEMPLO

Mga Templo nga Napahinungod panahon sa 2018 (Concepción Chile ug Barranquilla Colombia)	2
Mga Templo nga Gipahinungod Pag-usab panahon sa 2018 (Houston Texas ug Jordan River Utah)	2
Mga Templo nga Gigamit hangtud sa Katapusan sa Tuig	161

Indeks sa mga Istorya sa Komperensya

Ang mosunod nga lista sa pinili nga mga kasinatian nga gisaysay panahon sa kinatibuk-ang komperensya mahimong magamit sa personal nga pagtuon, family home evening, ug ubang pagtulun-an. Ang numero nagpasabut sa unang pahina sa pakigpulong.

Neil L. Andersen	(34) Usa ka tawo nga maibug ngadto sa sama og sekso nagpabilin nga matinud-anon sa iyang mga pakigsaad. Usa ka babaye nga wala gayud maminyo nakatutok sa pagserbisyo.
D. Todd Christofferson	(81) Ang kabatan-onan sa Italy mipakita ni Presidente Russell M. Nelson og mga kard sa templo nga giandam alang sa ilang katigulangan.
Carl B. Cook	(51) Usa ka "Pundok sa mga Igsoon" kinsa milig-on ug mitabang sa pagkabig sa usag usa didto sa Botswana nakapanalangin og dili maihap nga mga kinabuhi pinaagi sa misyonaryo nga pagserbisyo. Ang mga korum sa pagkapari misuporta ug mipanalangin sa batan-on nga si Carl B. Cook.
Quentin L. Cook	(76) Usa ka pagdapit gikan ni Presidente Gordon B. Hinckley nakatabang nga mabunyagan ang amahan ni Elder O. Vincent Haleck.
Becky Craven	(9) Usa ka saksi sa panghitabo mireklamo nga ang engineer sa tren wala mosulay sa pagliko sa wala pa maigo sa iyang tren ang usa ka sakyanan nga natanggong diha sa riles.
Sharon Eubank	(73) Ang panggabii nga mga suga sa gawas wala mosiga diha sa Salt Lake Temple. Usa ka damgo mihatag kang Sharon Eubank og tinguha nga mapalambo ang iyang pagtuo.
Gerrit W. Gong	(97) Human mobati og kalooy sa usa ka shoplifter [kawatan], ang usa ka higala ni Gerrit W. Gong misugod sa pagsabut kang Jesukristo ug sa iyang Pag-ula.
Brook P. Hales	(11) Duha ka mga anak nga lalaki ni Brook P. Hales nakakat-on nga ang Dios, sa pagtubag sa mga pag-ampo, nasayud sa katapusan gikan sa sinugdanan. "Kini usab molabay" maoy nahimong motto sa usa ka matinud-anong babaye kinsa midawat sa iyang pagkabuta.
Mathias Held	(31) Si Mathias ug Irene Held nagpamiyembro sa Simbahan human makakita sa kamatuoran pinaagi sa pagtuon ug sa Espiritu.
David P. Homer	(41) Samtang pasahero sa usa ka gamay nga eroplano, si David P. Homer nakakat-on sa kaimportante sa pagpaminaw sa sakto nga tingog. Si David P. Homer ug ang iyang asawa nakakat-on nga ang mga tubag sa pag-ampo mahimong moabut sa hinay-hinay. Ang igsoong lalaki ni David P. Homer milahutay hangtud sa katapusan bisan pa sa kalisdanan.
Kyle S. McKay	(105) Usa ka babaye nga nanlimbasug sa pag-abuso sa droga ug usa ka inahan kansang anak nga lalaki namatay sa aksidente nahupay ug nasuportahan sa Talagsaong Tigluwas.
Russell M. Nelson	(67) Usa ka inahan ug ang iyang mga anak nga babaye nakigkompetensya sa mga sport ug mga dula alang sa pagtagad sa mga lalaki sa ilang pamilya. (88) si Russell M. Nelson ug iyang anak nga babaye nga si Wendy naghisgot sa "mga butang nga pinakaimportante" atol sa ilang "papa ug anak nga pagpanamilit." Usa ka pulis nga mitabang sa mga tawo nga makaeskapo sa usa ka dakong sunog naghunahuna, "Asa ang akong pamilya?" Usa ka higala ni Russell M. Nelson nagdumili sa paghimo og mga kausaban aron mahimong sarang sa mga panalangin sa ebanghelyo.
DallinH. Oaks	(60) Ang mga estudyante sa kolehiyo nga nanan-aw sa usa ka iro nga mikamang padulong sa usa ka squirrel wala makapangutana og, "Unsa ang sangputanan niini?" Ang lima ka adlaw ug lima ka gabii nga pagbiyahe sa bus sa manag-uyab nga taga-Colombia aron maminyo sa templo miusab sa ilang mga pagbati mahitungod sa kaminyoon sa templo ug sa ebanghelyo.
Dale G. Renlund	(70) Ang "unang kiwaw nga pag-ampo" nakatabang sa dili kaayo aktibo nga miyembro nga mobati og impresyon diha sa simbahan nga "kini ang Akong balay."
Joseph W. Sitati	(6) Ang usa ka inahan nga walay bana misilil sa mga panalangin sa ebanghelyo diha sa kasingkasing sa iyang mga anak.
Gary E. Stevenson	(47) Isip usa ka priest sa high school, usa ka umaabut nga Apostol nagdumili sa pagtan-aw og ngil-ad nga salida, nga nakahatag og kaisug sa usa ka higala.
Juan Pablo Villar	(95) Human mogahin og usa ka adlaw nga nag-proselyte uban sa iyang igsoon nga misyonaryo, si Juan Pablo Villar nakahukom nga magpabunyag ug moserbisyo og misyon.
Takashi Wada	(38) Ang inahan ni Takashi Wada mipasakop sa Simbahan human ang Ginoo mihikap sa iyang kasingkasing pinaagi sa mabinationg buhat sa usa ka batang lalaki.
W. Christopher Waddell	(19) Tungod sa mapangalagarong paningkamot sa pamilya ug mga higala, ang igsoong lalaki ni W. Christopher Waddell mihangup og balik sa ebanghelyo sa hapit na siya mamatay.

Elder Rubén V. Alliaud

General Authority Seventy

Si Rubén Alliaud nag-edad og 14 sa dihang mibiya siya sa iyang panimalay sa Argentina aron mogahin og usa ka tuig uban sa iyang uyoan sa Estados Unidos. Ang iyang amahan, si Rubén Reynaldo Alliaud, sa sayong bahin niana namatay ug si Rubén misugod sa pagpakita og “masupakon nga espiritu.”

Ang iyang nabalaka nga inahan, si María, mipadala niya ngadto sa Houston, Texas, aron mopuyo uban sa igsoon ni Maria, si Manuel Bustos, ug sa iyang pamilya. Mihangyo siya og usa ka kondisyon sa pamilya sa iyang igsoon: “Ayaw ipaambit ang inyong tinuohan isip Santos sa Ulahing mga Adlaw ngadto sa akong anak.”

Hinoon, ang espiritu sa ebanghelyo nakadani sa nanlimbasug nga tin-edyer. Nakaobserbar siya kon sa unsang paagi ang Simbahan mihiusa sa pamilyang Bustos pinaagi sa pag-ampo ug pagserbisyo, ug dili niya kapugngan nga makamatikod sa daghang kopya sa Basahon ni Mormon sa estante sa iyang kwarto.

Nakuryoso, mikuha siya og usa ka kopya ug nadiskubrihan ang saad ni Moroni nga mahimo niyang masayran pinaagi sa pag-ampo nga ang Basahon ni Mormon tinuod.

“Kana nga saad nakatandog kanako,” miingon ang bag-ong natawag nga General Authority Seventy. “Gusto nakong mobasa sa libro.”

Seryuso niyang gidawat ang saad ni Moroni, nakadawat og nagmatuod nga tubag, ug misulti sa iyang nakalitan nga uyoan nga gusto niyang magpabunyag. Si Tiyo Manuel diha-diha dayon mipapauli ni Rubén ngadto sa Argentina aron mangayo sa pagtugot sa iyang inahan. Nabunyagan siya wala madugay. Sukad niadto, ang gipahiuli nga ebanghelyo milig-on sa kinabuhi ni Elder Alliaud.

Si Rubén Vicente Alliaud natawo niadtong Enero 8, 1966, sa Buenos Aires. Naminyo siya kang Fabiana Bennett Lamas sa Buenos Aires Argentina Temple niadtong Disyembre 17, 1992. Sila adunay unom ka anak.

Si Elder Alliaud nakaangkon og law degree gikan sa University of Belgrano, sa Buenos Aires, ug misinati og nagkadaiya nga panarbaho kalabut sa balaod, nagpakabatid sa balaod kalabut sa krimen. Sukad sa 1998 mitrabaho siya isip managing partner sa Alliaud & Asociados.

Nakaserbisyo siya isip Area Seventy, presidente sa Argentina Córdoba Mission, presidente sa stake, high councilor, bishop, presidente sa korum sa mga elder, ug misyonaryo sa Uruguay Montevideo Mission. Sa panahon sa iyang tawag, nagerbisyo siya isip magtutudlo sa institute, unang magtambag sa kapangulohan sa Missionary Training Center sa Argentina, ug direktor sa public affairs. ■

Elder Jorge M. Alvarado

General Authority Seventy

Si Miguel ug Iris Alvarado mipasakop sa Simbahan sa Puerto Rico niadtong 1977 sa dihang ang ilang anak nga si Jorge sayis anyos pa. Ang bata nga si Jorge gibunyagan paglabay sa duha ka tuig ug wala pa gayud makapalta og mga tulumanon sa Igpapahulay.

“Apan ang kaugalingon nakong pagkakabig nahitabo sa dihang nag-16 ko,” miingon ang bag-ong natawag nga General Authority Seventy.

Sa high school, misugod siya sa pagserbisyo isip presidente sa iyang klase sa seminary sa iyang yutang natawhan nga Ponce. Ang mga estudyante nagtuon sa Basahon ni Mormon nianang tuiga. Ang iyang bag-ong responsibilidad nakaaghat og pagtimbang-timbang sa kaugalingon.

“Kinahanglang mangutana ko sa akong kaugalingon, ‘Nasayud ba gayud ako nga ang Basahon ni Mormon tinuod?’ Unsaon nako pagkahimong presidente sa akong klase sa seminary kon wala gani ko masayud kon tinuod ba kana nga basahon?”

Gikuha niya ang iyang kopya sa Basahon ni Mormon ug sa labing unang higayon misugod sa pagbasa niini nga kinasingkasing.

“Miluhod ko ug nag-ampo ko, ug akong nasayran dayon nga kini tinuod,” miingon siya.

Ang Basahon ni Mormon nagpabilin nga labing importante nga impluwensya sa kinabuhi ni Elder Alvarado.

Samtang nagerbisyo isip full-time nga misyonaryo didto sa Florida Tampa Mission, iyang gipaambit ang Basahon ni Mormon sa tanan nga iyang gitudloan. Sa kadugayan, gitunan niya ang basahon uban sa iyang asawa ug sa ilang tulo ka anak. Isip presidente sa Puerto Rico San Juan Mission, gihagit niya ang iyang mga misyonaryo sa paghigugma ug sa pagpaambit sa Basahon ni Mormon.

Karon, isip usa ka General Authority Seventy, si Elder Alvarado nagpabilin nga matinguhaon sa pagdapit sa uban nga madiskubrihan ang makapausab sa kinabuhi nga mga kamatuoran sa Basahon ni Mormon.

Si Jorge Miguel Alvarado Pazo natawo niadtong Nobyembre 21, 1970. Niadtong Disyembre 19, 1992, naminyo siya kang Cari Lu Rios sa Washington D.C. Temple.

Human makaeskwela og business management sa University of Puerto Rico, mitrabaho siya sa lain-laing mga kapasidad sa pagdumala og negosyo sa Puerto Rico ug sa Estados Unidos. Bag-uhay lang, mitrabaho siya sa punoang buhatan sa Simbahan sa Siyudad sa Salt Lake isip international manager alang sa Self-Reliance Services.

Si Elder Alvarado nakaserbisyo isip Area Seventy, presidente sa stake, high councilor, presidente sa branch, ug ward mission leader. ■

Elder Hans T. Boom

General Authority Seventy

Sa dihang otso anyos pa si Elder Hans T. Boom, ang iyang pamilya mibalhin gikan sa Amsterdam padulong sa siyudad sa Breda, nahimutang sa habagatang bahin sa Netherlands. Ang iyang amahan, usa ka Dutchman kinsa midako sa Indonesia ug usa ka kinabig sa Simbahan, mibati nga ang iyang pamilya kinahanglan nga mobiya sa dakong siyudad ug mobalik ngadto sa lugar sa iyang katigulangan.

Ang panahon nga gigahin ni Elder Boom uban sa iyang pamilya nianang gamay nga branch nagbansay kaniya sa pagserbisyo sa Simbahan—serbisyo nga iyang gihatag sa iyang tibuok kinabuhi ug padayon nga ihatag sa iyang bag-ong calling isip General Authority Seventy.

“Kon unsa ko karon ug ang tanan nga anaa kanako utang nako sa Ginoo ug sa mga oportunidad nga Iyang gihatag kanako sa pagkat-on ug paglambo,” siya miingon.

Natawo niadtong Hulyo 13, 1963, sa Amsterdam ngadto ni Hans ug Ankie Boom, si Hans Theodorus Boom mao ang ikaduha nga kamagulangan sa upat ka anak sa mga Booms. Ang iyang mga ginikanan mitudlo sa ebanghelyo diha sa ilang panimalay ug miawhag sa ilang mga anak sa pagtrabaho og maayo.

Sa edad nga 18, si Elder Boom miserbisyo sa England London East Mission. Pipila ka bulan human sa iyang misyon, nahimamat niya ang iyang umaabut nga asawa, si Ariena Johanna “Marjan” Broekzitter, sa usa ka komperensya sa young adult sa Simbahan. Ang duha naminyo niadtong Hulyo 27, 1984, sa Rhooen, Netherlands, ug nasilyo paglabay sa tulo ka adlaw sa London England Temple. Aduna silay tulo ka anak nga lalaki.

Si Elder Boom mitrabaho isip sekretarya sa prinsipal sa Markenhage College ug isip recruiter alang sa Franchise Development Benelux. Panahon sa iyang pagkatawag isip General Authority, nagtrabaho siya isip sales manager sa MacLean Agencies.

Si Elder Boom nakaalagad isip Area Seventy, magtatambag sa kapangulohan sa stake, presidente sa Young Men sa stake, presidente sa branch, ug magtatambag sa kapangulohan sa branch. Sa panahon sa iyang tawag, nagserbisyo siya isip magtutudlo sa institute ug temple ordinance worker sa The Hague Netherlands Temple. ■

Elder L. Todd Budge

General Authority Seventy

Sa dihang bata pa si Todd Budge, gitudloan siya sa iyang mga ginikanan unsaon sa pagtinguha sa kabubut-on sa Ginoo. Sa tibuok niyang kinabuhi, naningkamot siya sa paggamit niana nga buhat sa matag desisyon.

Paglabay sa katuigan, human nga siya ug ang iyang asawa nanimuyo sa usa ka panimalay uban sa lima ka anak, mibati siya og espirituhanon nga mga impresyon nga biyaan ang iyang panarbaho sa banking ug finance. Ang kausaban nagkinahanglan og dakong sakripisyo aron maestablisar siya diha sa bag-ong panarbaho.

Human sa dakong paningkamot ug pagpangandam aron mag-usab og panarbaho, nakahimamat si Elder Budge og usa ka tawo nga kwalipikado kaayo nga mohatag kaniya og tambag. Kini nga indibidwal misugyot nga magpabilin si Elder Budge sa iyang trabaho sa banking, mipahinumdom kaniya nga makaangkon siya og daghang oportunidad sa pagtambag ug pagtabang sa mga tawo. “Nagkinahanglan kita og mga tawo nga may integridad sa negosyo,” misulti ang tawo kaniya.

Gikonsiderar ni Elder Budge kana nga pakighimamat isip malumong kalooy gikan sa Ginoo. “Nagtuwo ko nga gusto Siyang masayud asa nakapunting ang akong kasing-kasing,” miingon siya. “Sa dihang ang Ginoo nasayud sa akong kasingkasing, wala na Siya magkinahanglan og sakripisyo, ug misalig ko nga magamit ko Niya alang sa Iyang mga katuyoan nga dili mag-usab og panarbaho.”

Ang iyang panarbaho nakatugot kaniya nga mahimong impluwensya alang sa kaayohan sa kalibutan sa negosyo, gani nakamugna og mga oportunidad sa pagpaambit sa ebanghelyo didto sa Japan.

Si Lawrence Todd Budge natawo niadtong Disyembre 29, 1959, sa Pittsburg, California, USA, ngadto nilang Lowell Jensen ug Deanna Price Budge. Nahimamat niya si Lori Capener panahon sa ilang tuig isip freshman sa Brigham Young University. Walo ka bulan human siya mipauli gikan sa pagserbisyo sa Japan Fukuoka Mission, naminyo sila sa Logan Utah Temple. Sila adunay unom ka anak.

Human makagradwar sa BYU niadtong 1984 nga adunay bachelor’s degree sa economics, si Elder Budge mitrabaho alang sa Bain & Company Japan; Citibank, N.A.; ug GE Capital. Nahimo siyang presidente ug chief executive officer sa Tokyo Star Bank Limited niadtong 2003, miserbisyo isip chairman of the board sa bangko sugod sa 2008 hangtud 2011.

Si Elder Budge nakaserbisyo isip Area Seventy, presidente sa Japan Tokyo Mission, presidente sa stake, bishop, presidente sa korum sa mga elder, ug presidente sa Young Men sa stake. ■

Elder Ricardo P. Giménez

General Authority Seventy

Ang mga miyembro sa Simbahan sa Antofagasta, Chile, dugay nga makalimot sa kinatibuk-ang komperensya sa Abril 2019 tungod sa pagpahibalo sa umaabut nga templo didto ug sa pagtawag sa usa ka lumad nga anak, si Elder Ricardo P. Giménez, isip usa ka General Authority Seventy.

Samtang namalandong siya sa mga responsibilidad sa iyang bag-ong calling, si Elder Giménez nakakuha og pagtuo ug kaisug sa panultihon nga “Kinsa ang tawagon sa Ginoo, ang Ginoo mopasarang” (Thomas S. Monson, “Duty Calls,” *Ensign*, Mayo 1996, 44).

“Gitudlo ko kana nga panultihon sa makadaghang higayon sa milabayng panahon, ug karon naningkamot ko nga mogamit niana sa akong kaugalingon,” miingon siya. “Ang Langitnong Amahan mitawag kaninyo. Siya nakaila kaninyo. Mao nga lakaw ug buhata ang unsay Iyang gusto, ug ang tanan mamaayo ra.”

Si Ricardo Patricio Giménez Salazar natawo niadtong Nobyembre 28, 1971, ang magulang sa duha ka anak nga natawo kang Ricardo Benjamín Giménez Gimeno ug Myrto Lucisca Amalia Salazar Signorini. Mipasakop siya sa Simbahan sa edad nga 11 ug mibalhin uban sa iyang inahan ug igsoong babaye ngadto sa Santiago, Chile, human nagdiborsyo ang iyang mga ginikanan.

Niadtong 1995, iyang nahimamat si Catherine Ivonne Carrazana Zúñiga sa Santiago sa dihang misugod kini sa pagtambong sa iyang ward samtang nagpuyo kini didto uban sa usa ka uyoan. Nasilyo sila sa Santiago Chile Temple niadtong Septyembre 12, 1997, ug karon mga ginikanan sa duha ka anak.

Si Elder Giménez nakadawat og undergraduate degree sa accounting ug auditing sa University of Santiago niadtong 1997 ug master of business administration degree sa University of Chile niadtong 2003. Misugod siya sa iyang propesyonal nga panarbaho sa industriya sa minahan, sa katapusan mibalhin ngadto sa impormasyon sa teknolohiya isip finance director sa Computer Sciences Corporation sa Latin America. Mibalik siya sa minahan niadtong 2012, una diha sa Sierra Gorda Mining ug dayon sa Robinson Nevada Mining Company.

Sa panahon sa iyang tawag, si Elder Giménez nagserbisyo isip magtatambag sa kapangulohan sa stake. Nakaserbisyo usab siya isip Area Seventy sa South America South Area, presidente sa stake, high councilor, bishop, magtatambag sa bishopric ug sa kapangulohan sa Young Men sa ward, ug full-time nga misyonaryo sa Chile Concepción Mission. ■

Elder Peter M. Johnson

General Authority Seventy

Human si Peter M. Johnson, ang anak sa usa ka superbisor sa pasilidad ug drayber sa taxi, midawat og scholarship sa basketball sa Brigham Young University–Hawaii, iyang nakaplagan ang iyang kaugalingon nga nagbarug atubangan sa usa ka magtutudlo sa institute.

“Mopasakop ka dayon sa Simbahan, o madugay pa og gamay,” nanagna ang magtutudlo.

Sakto ang magtutudlo. Paglabay sa sobra usa ka tuig, si Peter “nagpuasa ug nag-ampo ug nakadawat og tubag.” Nabunyagan siya niadtong Agosto 16, 1986.

Si Peter Matthew Johnson, ang ikaupat sa lima ka anak, natawo ngadto kang McKinley Johnson ug Geneva Paris Long niadtong Nobyembre 29, 1966, sa Queens, New York, USA.

Nagdiborsyo ang iyang mga ginikanan sa dihang 11 anyos siya, ug ang iyang inahan mibalhin ngadto sa Hawaii. Paglabay sa usa ka tuig, mipasakop si Peter sa Nation of Islam ug nahimo nga usa ka Muslim. Kini nga asosasyon nakahatag og giya ug suporta ug miandam kaniya sa pagdawat sa ebanghelyo ni Jesukristo.

Sa edad nga 15, si Peter mibalhin ngadto sa Hawaii aron mopuyo uban sa iyang inahan. Didto, iyang nadiskubrihan ang sports—ilabi na ang basketball—ug misugod sa dalan padulong sa pagkaangkon og edukasyon sa unibersidad, pagka-miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, misyonaryo nga pagserbisyo sa Alabama Birmingham Mission, ug pagkaminyo sa templo ngadto kang Stephanie Lyn Chadwick niadtong 1990. Ang magtiayon, kinsa nagkahimamat samtang nagdula og basketball sa Southern Utah University, adunay upat ka anak.

“Ania ako aron moserbisyo sa Ginoo,” miingon si Elder Johnson sa iyang tawag ngadto sa Seventy. “Bisan unsa pa ang nasyonalidad o kultura o asa ko gikan, ang akong buluhaton mao ang pagserbisyo sa Ginoo sa tibuok nakong kasingkasing, hunahuna, ug kusog ug sa pagrepresentar sa Ginoo ngadto sa Iyang katawhan. Ang Manluluwas nahigugma kanatong tanan. Kita mga anak sa Dios.”

Si Elder Johnson nakadawat og bachelor’s ug master’s degree sa accounting gikan sa Southern Utah University ug PhD sa accounting gikan sa Arizona State University. Nakatrabaho siya isip associate professor sa BYU–Hawaii, assistant professor sa Brigham Young University, ug associate professor sa University of Alabama. Nakaserbisyo siya isip Area Seventy, presidente sa stake, financial clerk sa stake, ug ward mission leader. ■

Elder John A. McCune

General Authority Seventy

Sa sayong bahin sa iyang pangnegosyo nga trabaho, si Elder John A. McCune nakig-istorya sa iyang boss diin dali nga naklaro nga ang lalaki wala kaayoy nahibaloan mahitungod sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Ang iyang boss nangutana ni Elder McCune nganong ang mga Santos sa Ulahing mga Adlaw dili mosaic o dili mokaon og cookies.

“Klaro kaayo nga mokaon ko og cookies,” nagpahiyum nga misulti si Elder McCune sa iyang boss, gihapuhap ang iyang tiyan. “Morag nasaypan mi nimo sa laing tawo.”

Samtang nag-istoryahanay sila, gipatin-aw ni Elder McCune ang sayop nga mga panghunahuna mahitungod sa Simbahan. Kana nga diskusyon misangput ngadto sa laing pag-istoryahanay mahitungod sa ebanghelyo ni Jesukristo ug mimatuod kang Elder McCune sa kaimportante nga kanunayang andam sa pagpaambit sa ebanghelyo.

“Mga disipulo kita sa Manluluwas nga si Jesukristo, bisan asa kita, sa bisan unsang kahimtang, sa bisan unsang oportunidad,” miingon si Elder McCune. “Aduna kitay mga trabaho ug mga propesyon, apan anaa kini aron sa pag-suporta sa atong mga pamilya ug sa pagbutang kanato sa mga sitwasyon nga makapaambit sa ebanghelyo. Mao kana ang atong nag-unang responsibilidad isip mga disipulo ni Jesukristo.”

Si John Allen McCune natawo sa Santa Cruz, California, USA, niadtong Hunyo 20, 1963, ngadto nilang Clifford ug Joan Schulthies McCune. Nagdako siya sa kinatibuk-an diha sa Nyssa, Oregon, USA.

Human makaserbisyo og full-time nga misyon sa Fukuoka, Japan, si Elder McCune naminyo kang Debbra Ellen Kingsbury sa Salt Lake temple niadtong 1984. Mga ginikanan sila sa upat ka anak ug nagpuyo sa Midway, Utah, USA.

Si Elder McCune nakadawat og bachelor of science degree sa finance gikan sa Brigham Young University ug wala madugay ang master of business administration degree sa finance gikan sa University of California, Los Angeles (UCLA). Mitrabaho siya isip ang senior vice president ug tigdumalang direktor sa Capital Investment Advisors gikan 1997 hangtud 2012. Dayon miserbisyo siya isip presidente sa Utah Provo Mission sa wala pa mahimong donor liaison alang sa dagkong mga gasa sa LDS Philanthropies.

Si Elder McCune nagserbisyo isip Area Seventy panahon sa iyang bag-ong tawag. Nakaserbisyo usab siya isip presidente sa stake, bishop, magtatambag sa bishopric ug sa kapanguloan sa branch, ug presidente sa korum sa mga elder. ■

Elder James R. Rasband

General Authority Seventy

Sa dihang si Elder James R. Rasband gitawag ngadto sa kapanguloan sa stake pipila ka tuig na ang milabay, gibati niya nga dili siya andam. “Nasayup lang siguro ni,” naghunahuna siya.

Mibati siya og susama nga pagkadili angay isip 19 anyos nga misulod sa Provo Missionary Training Center agig pagpangandam alang sa full-time nga misyon ngadto sa Seoul, South Korea. “Unsaon man ni nako pagbuhat?” naghunahuna siya.

Niining duha ka sitwasyon, ang tubag mao ra gihapon: “Padayon niana. Ang kalipay moabut.” O, sa mga pulong sa iyang inahan, “Ang Ginoo walay suplay sa perpekto nga mga tawo. Trabaho lang gyud.”

Mibati si Elder Rasband og gamay niana nga pagduhaduha karon samtang iyang atubangon ang iyang bag-ong tawag isip General Authority Seventy, apan nasayud siya sa tubag: “Ang atong Langitnong Amahan nagkinahanglan lang nato nga motrabaho ug mopaambit sa makaayo ug makalipay nga mensahe sa Iyang Anak ug sa maulaong sakripisyo sa Iyang Anak.”

Si James Richard Rasband natawo sa Seattle, Washington, USA, ngadto ni James E. ug Ester Rasband niadtong Marso 20, 1963. Nagdako siya sa Pebble Beach, California, USA, sa balay nga mga 180 metros gikan sa daplin sa dagat.

Nahimamat ni Elder Rasband si Mary Diane Williams samtang freshman sa Brigham Young University. Nagsinulatay sila sa usag usa samtang mieskwela siya sulod sa lima ka bulan didto sa Israel ug dayon sa tibuok niyang pagserbisyo sa Korea Seoul Mission. Naminyo sila sa Los Angeles California Temple niadtong Agosto 11, 1984. Mga ginikanan sila sa upat ka anak.

Human makapauli gikan sa iyang misyon, nahuman niya ang iyang bachelor’s degree sa English ug Near Eastern studies sa BYU niadtong 1986 ug dayon nakaangkon og juris doctor degree gikan sa Harvard Law School niadtong 1989. Human motrabaho isip abogado sulod sa lima ka tuig sa Seattle, mibalik siya sa BYU niadtong 1995 aron moapil sa faculty sa J. Reuben Clark Law School. Miserbisyo siya isip dean sa abogasiya gikan sa 2009 hangtud 2016, sa dihang nahimo siyang academic vice president sa BYU.

Si Elder Rasband nakaserbisyo isip Area Seventy, presidente sa stake, magtatambag sa kapanguloan sa stake, high councilor, bishop, ug presidente sa Young Men sa ward. ■

Elder Benjamin M. Z. Tai

General Authority Seventy

Ang lolo ni Elder Benjamin M. Z. Tai sa habig sa amahan nadakpan, nabilanggo, ug gipatay sa kasundalohan sa mga Hapon nga misulong sa Hong Kong panahon sa Ikaduhang Gubat sa Kalibutan.

Paglabay sa mga dekada, nahimamat ni Elder Tai ang umaabut niyang asawa, si Naomi Toma, gikan sa Japan, samtang nagserbisyo isip presidente sa korum sa mga elder sa iyang student ward sa Brigham Young University. Si Naomi nagserbisyo isip presidente sa Relief Society.

Sa dihang gisultihan ni Benjamin ang iyang amahan, si emeritus General Authority Elder Kwok Yuen Tai, nga nakig-date siya ug naglaum nga maminyo kang Naomi, ang iyang amahan wala mopahayag og kayugot. Gani, ang mga ginikanan ni Naomi, si Rikuo ug Fumiko Toma, miadto sa Hong Kong aron mobisita sa mga ginikanan ni Benjamin. Gihisgutan sa mga ginikanan ni Naomi nga nahimong posible ang ilang kaminyoon tungod sa ebanghelyo ni Jesu-kristo. Ang magtiayon naminyo didto sa Salt Lake Temple niadtong Disyembre 23, 1995. Mga ginikanan sila sa unom ka anak.

“Gikan kami sa managlahi nga mga kultura, apan adunay mga baruganan sa komon nga pagtuo ug sakripisyo,” miingon si Elder Tai. Si Elder Tai nasayud nga kadto nga mga baruganan sa pagtuo ug sakripisyo mosumpay kaniya karon sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw sa tibuok kalibutan.

Si Benjamin Ming Zhe Tai natawo niadtong Mayo 20, 1972, sa Hong Kong ngadto nila ni Kwok Yuen ug Hui Hua Tai. Ang panarbaho sa iyang amahan midala sa pamilya libut sa kalibutan sa wala pa sila milalin ngadto sa Southern California, USA, diin didto gigahin ni Elder Tai ang iyang pagkatin-edyer. Sa ilang panimalay, ang iyang mga ginikanan miplatar og lukun nga papel [scroll] nga gisulatan niini nga mga pulong sa Chinese calligraphy: “Alang kana-ko ug sa akong balay, kami magaalagad sa Ginoo” (Josue 24:15). Nagsilbi kining motto sa pamilyang Tai.

Human nakaserbisyo sa Australia Melbourne Mission, nakaangkon si Elder Tai og bachelor’s degree sa exercise science gikan sa BYU niadtong 1996 ug master’s degree sa business administration gikan sa University of California, Los Angeles (UCLA), niadtong 2003. Nakatrabaho siya sa Japan ug Hong Kong sa investment banking ug real estate development.

Nakaserbisyo si Elder Tai isip usa ka Area Seventy, presidente sa district, magtatambag sa kapangulohan sa district, executive secretary sa district, presidente sa korum sa mga elder, presidente sa branch, ug magtutudlo sa Sunday School. ■

Elder Alan R. Walker

General Authority Seventy

Ang pagkat-on ug pagpatuhop sa kaugalingon sa bag-ong mga kultura nahimo nang tibuok kinabuhi nga kalingawan alang ni Elder Alan R. Walker, nga makatabang gayud kaniya sa iyang calling isip General Authority Seventy.

Natawo sa Buenos Aires, Argentina, ngadto kang Victor Adrian Walker ug Cristina Ofelia Sparrow Walker niadtong Enero 2, 1971, si Alan Roy Walker nagdako sa lain-laing parte sa Amihanan ug Habagatang Amerika.

Iyang gigahin ang iyang nag-una nga katuigan sa Argentina sa wala pa mobalhin ang iyang pamilya ngadto sa Boston, Massachusetts, USA, ug wala madugay ngadto sa Siyudad sa Mexico, Mexico, alang sa trabaho sa iyang amahan.

“Ang pagkat-on og Iningles nahimong dako nga panalangin,” miingon siya. Ug ang pagdako diha sa ebanghelyo nakapahimo niya sa pagpalambo sa iyang pagpamatuod ug sa pagpangandam samtang batan-on pa aron magmisyon. Human makaeskwela sa Brigham Young University sulod sa usa ka tuig, si Elder Walker miserbisyo isip full-time nga misyonaryo sa Tennessee Nashville Mission.

Aron makatabang sa pagpaayo sa iyang amahan gikan sa usa ka grabe nga aksidente, gilangay ni Elder Walker ang iyang mga plano nga mobalik pag-eskwela human sa iyang misyon ug mibalik sa Argentina. Didto niya nahimamat si Ines Marcela Sulé sa usa ka sayaw sa institute. Paglabay sa walo ka bulan, niadtong Agosto 12, 1993, naminyo sila sa Buenos Aires Argentina Temple. Pagkasunod adlaw, ang batan-ong magtiayon mibalhin ngadto sa Provo, Utah, USA, diin nakompleto ni Elder Walker ang iyang bachelor’s degree sa economics niadtong 1996.

Si Elder Walker mitrabaho isip corporate banker sa Citibank sulod sa tulo ka tuig, unom ka tuig isip controller sa Simbahan sa South America South Area, 11 ka tuig sa Mexico Area, ug sa labing ulahi isip direktor sa temporal affairs alang sa South America South Area. Niadtong 2010, gitawag si Elder Walker sa pagdumala sa Mexico Monterrey East Mission.

Ang mga Walker, uban sa ilang anak nga babaye, ganahan nga moserbisyo sa uban, mobiyahe, ug mahibalo sa bag-ong mga dapit ug mga tawo.

Sa wala pa matawag isip General Authority Seventy, si Elder Walker miserbisyo sa lain-laing kapasidad sa Simbahan, lakip ang Area Seventy, magtatambag sa kapangulohan sa stake, high councilor, bishop, magtatambag sa bishopric, ug ward mission leader. ■

Mark L. Pace

Kinatibuk-ang Presidente sa Sunday School

Diha sa interbyu nga gitakda alang sa tawag nga moserbisyo isip ang bag-ong Kinatibuk-ang Presidente sa Sunday School sa Simbahan, si Brother Mark L. Pace mihalad og mainampoong pasali.

“Langitnong Amahan, bisan unsay Imong ipabuhat kanako, malipay ko nga mobuhat niini,” nag-ampo siya. “Hibalo lang nga hingpit akong mopasali.”

Miingon si Brother Pace nga ang iyang nag-unang tinguha sa iyang bag-ong calling mao ang pagpanalangin, pagsuporta, ug pag-awhag sa mga miyembro sa Simbahan. “Gusto namong mohatag sa tanan nga anaa kanamo,” miingon siya kabahin sa bag-ong Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Sunday School.

Si Mark Leonard Pace natawo niadtong Enero 1, 1957, sa Buenos Aires, Argentina, ngadto nilang Lorin Nelson ug Marylynn Haymore Pace. Nianang panahona, ang amahan ni Brother Pace nagdumala sa Argentine Mission.

Nahimamat ni Brother Pace ang umaabut niyang asawa, si Anne Marie Langeland, samtang ang duha klasmeyt sa grade 2 sa Siyudad sa Salt Lake, Utah, USA. Sa kadugayan, samtang nag-eskwela sa lain-lain high school diha sa siyudad, nagkasuod sila og balik atol sa hiniusang kalihokan sa seminary. Nagsinulatay sila sa usag usa sa misunod nga pipila ka tuig samtang si Anne Marie miuban sa iyang pamilya ngadto sa Norway, diin ang iyang amahan nangulo sa Norway Oslo Mission, ug samtang si Brother Pace nagserbisyo sa Spain Madrid Mission. Naminyo sila sa Salt Lake Temple pagka-Nobyembre 21, 1978, ug mga ginikanan sa pito ka anak.

Si Brother Pace migradwar og bachelor’s degree sa economics gikan sa University of Utah niadtong 1980 ug adunay master of business administration degree gikan sa Harvard Business School niadtong 1982. Human sa mubong pangempleyo sa Price Waterhouse sa Siyudad sa New York, misulod siya sa Boyer Company sa Siyudad sa Salt Lake, mitrabaho diha sa commercial real estate development gikan sa 1984 hangtud 2012. Human sa tulo ka tuig nga buluhaton isip presidente sa Spain Barcelona Mission, misulod siya sa Gardner Company niadtong 2015, mitrabaho sa real estate development.

Sa panahon sa iyang bag-ong calling, si Brother Pace nagserbisyo isip Area Seventy. Ang iyang nangaging mga calling sa Simbahan naglakip sa magtatambag sa kapangulohan sa stake, high councilor, bishop, magtatambag sa bishopric, presidente sa korum sa mga elder, presidente sa Young Men sa ward, ug Scoutmaster. ■

Milton Camargo

Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Sunday School

Miabut og hapit usa ka tuig alang ni Helio da Rocha Camargo, kanhi ministro sa laing simbahan, aron makahukom nga magpabunyang sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. Wala madugay niana, ang iyang asawa, si Nair Belmira da Rocha Camargo, nakahukom nga mosunod sa ehemplo sa iyang bana ug magpabunyang usab.

Nianang higayuna, si Nair mabdos sa ilang anak nga lalaki, kinsa ilang ngalanan og Milton. Ang hiniusang desisyon sa mga Camargo nga magpasakop sa Simbahan mopanalangin sa kahangturan sa umaabut nga mga henerasyon sa ilang pamilya.

Si Brother Milton da Rocha Camargo natawo niadtong Marso 10, 1958, sa São Paulo, Brazil. Si Brother Camargo, gipaluyohan niadtong Abril 6, 2019, isip Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Sunday School, miingon nga napanalanginan siya nga nagdako isip miyembro sa Simbahan.

“Ang Ginoo nakaila kanato sa tagsa-tagsa,” miingon siya. “Ang iyang mga plano alang sa matag usa kanato mas dako pa kay sa atong mahunahuna.”

Nahimamat ni Brother Camargo ang iyang asawa, si Patricia, samtang ang iyang amahan nagdumala sa Brazil Rio de Janeiro Mission sa ulahing bahin sa dekada 1970. Ang magtiayon naminyo niadtong Enero 4, 1980, usa ka tuig human si Brother Camargo miuli gikan sa pagserbisyo isip full-time nga misyonaryo sa Portugal Lisbon Mission. Sila adunay tulo ka anak.

Sa sayong katuigan sa ilang kaminyoon, ang mga Camargo nagpuyo sa Rio de Janeiro, diin si Brother Camargo nakahuman og bachelor’s degree sa civil engineering gikan sa Instituto Militar de Engenharia. Wala madugay nadawat niya ang master of business administration degree sa Brigham Young University.

Sa tibuok niyang panarbaho, si Brother Camargo mipahinungod sa iyang panahon ug kusog sa pag-edukar sa uban. Nakatrabaho siya sa pipila ka mga unibersidad, lakip ang Laureate Brazil Online Education, Universidad Tecnológica de México, ug sa labing bag-o ang BYU-Pathway Worldwide isip bise presidente sa kurikulum.

Si Brother Camargo nakaserbisyo isip Area Seventy, presidente sa Brazil Porto Alegre South Mission (1997–2000), magtatambag sa kapangulohan sa Brazil Missionary Training Center (2002–5), bishop, stake mission president, ug presidente sa korum sa mga elder. ■

Jan E. Newman

Ikaduhang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Sunday School

Isip batan-ong misyonaryo nga nagserbisyo sa Strasbourg, France, si Jan E. Newman adunay espesyal nga espirituhanong kasinatian nga nakapalig-on sa iyang pagpamatuod ug nagtugot kaniya nga mobati sa gugma sa Langitnong Amahan. Kini nga kasinatian miabut samtang nagbasa siya sa mga pulong ni propeta Alma diha sa Basahon ni Mormon mahitungod sa pagtanom og binhi sa ebanghelyo diha sa atong mga kasingkasing (tan-awa sa Alma 32:28; 33:22–23).

“Akong nabasa nga kon mohatag ka og luna alang niana nga binhi sa imong kasingkasing, kini motubo, ug tinud-anay gayud nimong mabati kining nagtubo nga mga tinguha,” miingon si Brother Newman. “Nakahinumdom ko nga nagbasa niana ug ang Espiritu kusog kaayo nga mipamatuod kanako nga kini tinuod. Akong gibati kadtong nagtubo nga mga tinguha. Dili gayud nako kadto makalimtan samtang buhi pa ko.”

Kini ug uban pa nga mga kasinatian nakatabang sa paglig-on sa pagpamatuod ni Brother Newman mahitungod sa ebanghelyo ug miandam kaniya sa tibuok kinabuhi nga pagserbisyo isip bana, amahan, ug disipulo ni Jesukristo.

Si Jan Eric Newman natawo niadtong Abril 16, 1960, sa Jerome, Idaho, USA, ngadto nilang George Raymond ug Dora Walker Newman. Nagdako siya sa Overton, Nevada, USA. Ang iyang amahan usa ka kinabig, ug ang iyang inahan gikan sa daghan nang henerasyon nga Santos sa Ulahing mga Adlaw.

Nakapalambo siya og pagpamatuod sa batan-on pa ug nakaserbisyo og full-time nga misyon sa France ug Belgium. Pagkahuman sa iyang misyon, si Brother Newman nakaangkon og bachelor’s degree sa French gikan sa Brigham Young University. Giganahan kaayo siya sa iyang kurso nga gikonsiderar niya nga mahimong magtutudlo sa French apan hinoon mipili nga manarbaho sa industriya sa software. Mitrabaho siya isip serial entrepreneur [tawo nga kanunayng nagtukod og mga negosyo] sulod sa sobra 30 ka tuig, nakamugna og pipila ka malampusong kompaniya sa software. Bag-o lang, siya usa ka partner sa SageCreek Partners, usa ka kompaniya sa technology consulting sa Alpine, Utah.

Si Brother Newman naminyo kang Lucia Price sa Oakland California Temple niadtong Agosto 18, 1984. Mga ginikanan sila sa unom ka anak ug nagpuyo sa Elk Ridge, Utah.

Si Brother Newman nakaserbisyo isip presidente sa stake, bishop, presidente sa Young Men sa ward, Scoutmaster, ug temple worker. Gikan sa 2006 hangtud 2009 miserbisyo siya isip presidente sa Nebraska Omaha Mission. ■

Ang Pagpangalagad ni Presidente Nelson Nagpadayon

Wala madugay human sa kinatibuk-ang komperensya sa Oktubre 2018, si Presidente Russell M. Nelson mibiyaha ngadto sa **Peru, Bolivia, Paraguay, Uruguay, ug Chile**, diin mibisita siya sa mga miyembro ug mga misyonaryo ug mipahigayon og mga debosyonal, lakip ang usa ka debosyonal sa kabatan-onan sa Chile nga gitambongan sa 1,500 ug gisibya usab sa tibuok nasud. Namulong siya ngadto sa mga miyembro sa Kinatsila, mipahinungod sa Concepción Chile Temple, ug nakighimamat sa mga lider sa lokal nga gobyerno.

Liboan ka mga babaye ang mitubag diha sa social media sa pagdapit ni Presidente Nelson nga mo-report sa ilang mga kasinatian sa upat ka hagit nga iyang gihatag panahon sa kinatibuk-ang komperensya sa Oktubre 2018: (1) magpuasa sa social media ug negatibo nga media sulod sa 10 ka adlaw, (2) makabasa na sa Basahon ni Mormon sa katapusan sa 2018, (3) kanunay nga motambong sa templo, ug (4) hingpit nga moapil sa Relief Society. “Gusto nakong mopasalamat ninyong tanan tungod sa pagtubag sa akong mga pagdapit,” miingon si Presidente Nelson, mipahayag og paglaum nga “ang matag usa niini nga mga pagdapit nakapaduol ninyo ngadto sa Manluluwas.”

Si Presidente Nelson nangulo sa tulumanon sa lubong sa iyang anak, si Wendy Nelson Maxfield, kinsa namatay human

Si Presidente Russell M. Nelson ug Elder Enrique R. Falabella sa Seventy gihangup sa debosyonal sa Lima, Peru.

sa maisugon nga pakigbugno sa kanser. “Ang atong mga luha sa kasubo mahimong mga luha sa pagpaabot samtang maka-angkon kita og mahangturong panglantaw,” miingon siya. Namulong siya mahitungod sa iyang anak sa usa ka espesyal nga komperensya sa mga miyembro sa Chico California Stake, nga naglakip sa duha ka unit sa Paradise nga nadaut sa sunog. “Inyong makat-onan nga ang tanan adunay mga hagit,” miingon siya. “Kon gusto ninyong mas maayo ang bation, kalimti ang inyong kaugalingon ug pagserbisyo sa laing tawo.”

Sa **Arizona, USA**, si Presidente Nelson midapit sa 65,000 ka miyembro nga nagkapundok sulod sa usa ka sports stadium “nga motabang sa pagpundok sa Israel sa duha ka habig sa tabil.” Si Presidente Nelson misulat usab og usa ka dinapit nga lindog [guest column] nga gimantala sa pamantalaang *Arizona Republic* nga nag-awhag sa mga tawo “sa pagtan-aw ngadto [sa Ginoo] ug sa paghimo Kaniya nga sentro sa inyong kinabuhi.” Miapil siya sa usa ka interbyu nga gisibya sa mga estasyon sa telebisyon sa estado; adunay pipila ka mga pakighimamat sa mga lider sa sibiko, edukasyon, ug relihiyon; ug mipahigayon og usa ka sesyon sa pagpangutana ug pagtubag uban sa mga young single adult.

Sukad siya naorden niadtong Enero 14, 2018, si Presidente Nelson nakabisita na og 5 ka kontinente, 16 ka nasud ug teritoryo, ug 24 ka siyudad, nga mibiyaha og mga 55,000 ka milya (88,515 km). ■

Dinasig nga Direksyon

Kutob karon, panahon sa kapangulohan ni Presidente Russell M. Nelson:

- Ang mga korum sa pagkapari giusab.
- Ang pagpangalagad mipuli sa home teaching ug visiting teaching.
- Usa ka bag-ong programa sa personal nga pagpalambo alang sa mga bata ug kabatan-onan gihimo.
- Bag-ong mga edisyon sa hymnbook ug sa *Songbook alang sa mga Bata* giandam.
- Bag-ong mga lagda alang sa pag-interbyu sa kabatan-onan uban sa mga bishop giestablisar.
- Gihatagan og gibug-aton ang pagtawag sa Simbahan sa kompleto nga ngalan niini.
- Ang mga tawag sa misyon [mission call] gibutang diha sa internet sa U.S. ug Canada.
- Giusab ang ngalan sa Mormon Tabernacle Choir ngadto sa Tabernacle Choir sa Temple Square.
- Ang pagtuon sa ebanghelyo nga nakasentro sa panimalay ug gisuportahan sa Simbahan gisugdan, lakip ang pagbalhin ngadto sa duha ka oras nga miting sa Dominggo.
- Gipahibalo ang kawhaan ug pito ka bag-ong mga templo.
- Ang tanan gawas sa tulo ka dagkong mga pageant sa Simbahan gihunong.
- Ang pag-uswag sa primary ug kabatan-onan, ordinasyon sa pagkapari sa batan-ong mga lalaki, ug mga rekomend sa templo alang sa kabatan-onan mahitabo na karon sa Enero imbis nga pagkahuman sa mga birthday.
- Ang mga sister missionary makahimo na karon sa pagsul-ob og pormal nga karsones [dress pants].
- Ang mga detalye kalabut sa buhat sa templo giusab.
- Ang bag-ong mga misyon gimugna ug giusab ang mga utlanan, ug gisirad-an ang duha ka missionary training center.
- Ang mga anak sa LGBT nga mga ginikanan mahimo na karong mapanalanginan ug mabunyagan, ug gihatagan og katin-awan ang polisiya mahitungod sa mga kasal sa sama og sekso.

Ug misaad si Presidente Nelson nga sumala sa direksyon sa Ginoo, daghan pa ang moabut! ■

Ang Kurikulum sa Seminary Ipahiangay sa *Dali, Sunod Kanako*

Ang pagtuon sa seminary sa tibuok kalibutan sa dili madugay ipahiangay sa kurikulum ug iskedyul sa *Dali, Sunod Kanako*, usa ka kausaban nga makapalambo sa pamaagi sa pagtuon sa ebanghelyo nga nakasentro sa panimalay ug gisuportahan sa Simbahan pinaagi sa hiniusang pagtuon diha sa panimalay, sa Sunday School, ug sa seminary.

Sugod sa 2020, ang mga klase sa seminary magtuon sa samang basahon sa kasulatan nga gigamit alang sa kurikulum sa *Dali, Sunod Kanako* matag tuig. Imbis nga mosunod sa tuig tingklase nga kalendaryo [school-year calendar], ang kurso sa pagtuon sa seminary mosunod sa tinuig nga kalendaryo [annual calendar].

Samtang ang mga pagtuon sa seminary magpadayon nga nakabase diha sa mga kasulatan, ang kurikulum mahimong mas gibase sa doktrina ug motabang sa paglig-on, pagpanalipod, ug pag-andam sa kabatan-onan alang sa mga misyon, kaminyoon, ug pagserbisyo sa Simbahan. ■

Basaha ang mas detalyado nga artikulo—nga naglakip og link ngadto sa usa ka video sa mga lider sa Simbahan, lakip ni Elder Holland, nga naghigot sa kausaban—diha sa [ChurchofJesusChrist.org/go/519122](https://www.ChurchofJesusChrist.org/go/519122).

Ang Pagpahinungod Nagtimaan og “Talagsaon nga Umaabut”

“Ang Simbahan makaangkon og talagsaon nga umaabut, walay sama,” miingon si Presidente Russell M. Nelson sa pagpahinungod sa Rome Italy Temple niadtong Marso 2019. “Nagtukod pa lang kita og pundasyon alang sa umaabut.”

Sa pagpahinungod, ang tanan nga mga sakop sa Unang Kapangulohan ug Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, sa unang higayon, nagkapundok sa usa ka dapit sa gawas sa Estados Unidos. “Isip mga Apostoles ni Ginoong Jesukristo sa modernong panahon,” miingon si Presidente Nelson, “ang mensahe nga among gipaambit karon mao gihapon nga mensahe nga gipaambit sa mga Apostoles kaniadto sa dugay nang panahon—nga ang Dios buhi ug nga si Jesus mao ang Kristo.”

Agig dugang sa pagpahinungod sa templo, si Presidente Nelson namulong sa kabatan-onan diha sa distrito sa templo ug nakighimamat ni Pope Francis, ang labing unang higayon nga ang usa ka Presidente sa Simbahan adunay pormal nga pakigkita sa pangulo sa Roman Catholic Church. ■

Basaha ang mga komentaryo mahitungod sa Rome Italy Temple ug tan-awa ang mga litrato gikan sa Roma diha sa [ChurchofJesusChrist.org/prophets-and-apostles](https://www.ChurchofJesusChrist.org/prophets-and-apostles).

Bag-o nga mga Polisiya, mga Pamaagi, mga Kapanguhaan

Pamahayag mahitungod sa mga templo. Ang Unang Kapangulohan mipagawas og pamahayag niadtong Enero 2, 2019, nga nag-ingon sa usa ka bahin: “Sa paglabay niining daghang mga siglo, ang mga detalye kalabut sa buhat sa templo giusab matag karon ug unya, lakip sa pinulongan, mga pamaagi sa pagtukod, komunikasyon, ug pagtipig sa rekord. Ang mga propeta nagtudlo nga magpadayon ang ingon nga mga pag-usab sumala sa direksyon sa Ginoo ngadto sa Iyang mga sulugoon.”

Pag-uswag sa mga bata ug kabatan-onan. Ang mga bata karon mokompleto sa Primary ug ang kabatan-onan mobalhin gikan sa usa ka klase o korum ngadto sa sunod isip mga grupo sa kaedad pagka-Enero imbis nga sa ilang indibidwal nga birthday. Nagpasabut usab kini nga ang mga batan-on makadawat og limitado og gamit nga temple recommend alang sa unang higayon sa Enero sa tuig nga mag-12 anyos sila, ug ang mga batan-ong lalaki mahimong ordinarhan ngadto sa Aaronic nga Pagkapari sa Enero sa tuig nga mag-12 anyos sila.

Dugang nga mga oportunidad sa pagserbisyo. Ang LDS Charities mipahibalo sa pakigpares niini sa JustServe.org aron mapasiugdahan ang #YouCanDoSomething nga inisyatibo, nagdapit sa mga tawo nga moserbisyo sa lokal nga dapit ug modonar ngadto sa maayong mga kawsa sa tibuok kalibutan aron makatabang sa pag-usab sa kalibutan. Aron sa pagsugod, bisitaha ang “How to Help” nga pahina sa LDSCharities.org.

Bag-ong mga kapanguhaan sa pagpangalagad. Ang website nga This Is Ministering [Mao Kini ang Pagpangalagad] (ministering.ChurchofJesusChrist.org) gi-update uban sa dugang nga mga artikulo ug mga video. Ang mga kapanguhaan diha sa website makatabang sa mga magbabasa nga mopadangat og kalooy, mougmad og mas makahuluganon nga mga relasyon, mopalambo sa ilang mga kahanas sa pagpaminaw, ug uban pa. Ang bag-ong mga sulod naglakip sa mga artikulo sa Mga Baruganan

sa Pagpangalagad nga gimantala sa *Ensign* ug *Liahona* nga mga magasin, mga link padulong sa mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya mahitungod sa pagpangalagad, ug ikapaambit nga mga video, mga kinutlo, ug mga kasulatan.

Paglaum ug pagkaayo alang sa mga biktima sa pang-abuso. Usa ka bag-ong website sa Simbahan, abuse.ChurchofJesusChrist.org, nagtanyag og mga kapanguhaan ug praktikal nga mga himan alang sa mga biktima sa pang-abuso ug alang niadtong kinsa gusto nga motabang sa pagpugong sa pagpang-abuso. Ang Unang Kapangulohan mipagawas usab og usa ka sulat niadtong Marso 26, 2019, nga nag-awhag sa mga lider sa Simbahan nga mopadangat og gugma aron sa pagtabang niadtong nag-antus sa pagpang-abuso. Lakip sa sulat mao ang usa ka kapanguhaan nga dokumento nga nag-update sa mga lagda kon unsaon sa mga bishop ug mga kapangulohan sa stake sa pagtambag sa mga biktima sa sekswal nga pagpang-abuso ug kon unsaon nila sa pagpahigayon og mga interbyu sa mga miyembro sa Simbahan. Ang Simbahan mipagawas usab og video, “Protect the Child,” ug mi-update sa artikulo sa Mga Hilisgutan sa Ebanghelyo kalabut sa pagpang-abuso.

Bag-o nga mga feature ug apps. Ang Study Plans nga bahin sa labing ulahi nga update sa Gospel Library

app magtugot kaninyo sa paghimo og eskedyul alang sa pagtuon sa bisan unsang sulod nga makita diha sa app. Ang Ordinances Ready maoy usa ka bag-ong himan sa FamilySearch nga mopayano sa pagpangita og mga ngalan alang sa templo, naghatag kaninyo og mas dakong panahon sa pagserbisyo sa inyong pamilya ug pagtagamtam sa mga panalangin sa templo. Ug ang FamilySearch adunay dul-an sa tulo ka dosena nga bag-ong mga kalihokan sulod sa panimalay, sama sa “Walk Where They Walked [Paglakaw Diha sa Ilang Gilaktan],” aron sa pagtabang nga mapaapil ang mas batan-on nga mga miyembro diha sa family history. Ang mga kalihokan anaa sa 10 ka pinulongan.

Ang dagko nga mga produksyon hunungon. Samtang ang lokal nga mga pagsaulog sa kultura ug kasaysayan tingali haum, ang Simbahan karon mohunong na sa dagko nga mga produksyon sama sa mga pageant. Tulo ka mga pageant magpadayon: ang Nauvoo Pageant sa Illinois, USA, nga suportahan sa punoang buhatan sa Simbahan; ang Mesa Pageant sa Arizona, USA, ubos sa pagpangulo sa area; ug ang British Pageant, ubos sa pagpangulo sa area, nga himoon matag upat ka tuig. Gihunong usab sa Simbahan ang pagsaulog sa kabatan-onan sa kultura sa wala pa ang mga pagpahinungod sa templo ug palabihon ang mga debosyonal sa kabatan-onan uban sa mobisita nga mga lider sa Simbahan. ■

Ang mga bata ug kabatan-onan mouswag gikan sa usa ka klase o korum ngadto sa sunod isip mga grupo sa kaedad inigka-Enero imbis nga pagkahuman sa ilang mga birthday.

Ang mga templo nga panahon pa sa mga pioneer, lakip na ang Salt Lake Temple, ayuhon, ug dugang walo ka bag-ong mga templo tukuron.

Walo ka Bag-ong Templo, Makasaysayanon nga mga Pagpabag-o Gipahibalo

Si Presidente Russell M. Nelson mitapos sa kinatibuk-ang komperensya sa Abril 2019 pinaagi sa pagpahibalo og walo ka bag-o nga templo ug sa pagpabag-o sa upat ka templo nga natukod panahon pa sa mga pioneer, lakip ang dugang nga mga detalye mahitungod sa pagpabag-o sa Salt Lake Temple.

Ang bag-ong mga templo tukuron sa Pago Pago, American Samoa; Siyudad sa Okinawa, Okinawa; Neiafu, Tonga; Tooele Valley, Utah, USA; Moses Lake, Washington, USA; San Pedro Sula, Honduras; Antofagasta, Chile; ug Budapest, Hungary.

Ang mga plano alang sa dako nga pagpabag-o sa Salt Lake Temple maglakip sa pag-usab sa Temple Square ug ang kasikbit nga plaza duol sa Church Office Building sa Siyudad sa Salt Lake, Utah, USA. Ang mga templo sa St. George, Manti, ug Logan, Utah, USA,

pagaayuhon usab sa dili madugay. “Kini nga buhat magkinahanglan nga ang matag templo sirad-an sa mubo nga panahon,” miingon si Presidente Nelson. “Ang mga miyembro sa Simbahan mahimong makapadayon sa pagtagamtam sa pagsimba ug serbisyo sa templo sa laing duol nga mga templo. Kon ang matag proyekto makompleto na, ang matag makasaysayanong templo ipahinungod og balik.”

Sukad nahimong Presidente sa Simbahan niadtong Enero 2018, si Presidente Nelson mipahibalo na og 27 ka bag-ong mga templo. Sukad sa miaging kinatibuk-ang komperensya sa Oktubre 2018, ang mga templo gipahinungod diha sa Rome, Italy; Barranquilla, Colombia; ug Concepción, Chile. ■

*Alang sa kompleto nga lista sa mga templo ug sa ilang kahimtang, adto sa **temples.ChurchofJesusChrist.org**.*

Polisiya alang sa mga Anak sa LGBT nga mga Ginikanan, mga Miyembro nga anaa sa Sama og Sekso nga mga Kaminyoon

Ang mga ginikanan kinsa miila sa ilang kaugalingon isip lesbian [tomboy], gay [bayot], bisexual, o transgender mahimo na karon nga mohangyo nga ang ilang mga anak mapanalanginan isip mga masuso pinaagi sa usa ka takus nga naghupot og Melchizedek nga Pagkapari, ug ang ilang mga anak mahimo usab nga mabunyagan human sila mag-otso anyos nga wala magkinahanglan og pagtugot sa Unang Kapangulohan, mipahibalo si Presidente Dallin H. Oaks, Unang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, atol sa sesyon sa pagpangulo sa kinatibuk-ang komperensya.

Agig dugang, bisan og ang sama og sekso nga kaminyoon gikonsiderar gihapon nga “usa ka seryusong kalapasan”, ang Simbahan dili na motratar niini isip “apostasiya” alang sa mga katuyoan sa pagdisiplina sa Simbahan. “Ang imoral nga mga binuhatan sa heterosexual o homosexual nga pakigrelasyon itratar sa samang paagi,” miingon si Presidente Oaks.

Kini nga mga kausaban sa polisiya “wala magrepresentar og kausaban sa doktrina sa Simbahan kalabut sa kaminyoon o sa mga sugo sa Dios kabahin sa kaputli o moralidad,” ang Unang Kapangulohan misulat sa usa ka opisyal nga pamahayag. “Ang doktrina sa plano sa kaluwasan ug ang kaimportante sa kaputli dili mausab.”

Si Presidente Oaks miingon nga ang mga polisiya makatabang sa naapektohan nga mga pamilya, ug, “agig dugang, ang mga paningkamot sa atong mga miyembro nga mopakita og dugang nga pagsabut, kapuangod ug gugma mopalambo og dugang nga respeto ug pagsinabtanay sa tanang mga tawo nga dunay maayong katuyoan.” ■

Paghatag og Gibug-aton sa Saktong Ngalan

Aron matawag ang Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw pinaagi sa tukma nga ngalan niini, adunay giimplementar nga mga kausaban sa mga paagi sa komunikasyon.

Mga Kausaban sa mga Website

- Ang ChurchofJesusChrist.org mopuli sa LDS.org isip ngalan sa opisyal nga website sa Simbahan.
- Sa mosunod nga pipila ka bulan, ang Newsroom.ChurchofJesusChrist.org mopuli sa MormonNewsroom.org.
- Ang ComeUntoChrist.org sa ngadto-ngadto mopuli sa Mormon.org, nga giusab aron sa paghatag sa nag-unang mga tigtan-aw niini (gawas sa Simbahan) og mas personal nga kasinatian.

Mga Kausaban sa mga Social Media Channel

- Ang tanang mahinungdanon nga social media account sa Simbahan giusab aron sa paghatag og gibug-aton sa ngalan sa Simbahan sa Manluluwas.
- Ang mga miyembro mahimong mopili sa pag-apil sa usa ka bag-o nga Facebook group nga gitawag og “Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw—Inspirasyon ug Balita” aron mahibalo mahitungod sa mga balita sa Simbahan ug sa mga update ug aron sa pag-ugmad og komunidad ug koneksyon diha sa Simbahan.

Mga Kausaban sa mga Mobile App

- Ang Sagrado nga Musika mopuli sa LDS nga Musika.
- Ang Gospel Library app magpabilin nga wala mausab.

Ang dugang nga mga kausaban gilauman samtang magtinabangay kitang tanan sa paghatag og gibug-aton sa ngalan sa Simbahan sa Manluluwas, Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw. ■

Ang Makatawhanon nga mga Paningkamot Nakatabang sa Liboan

Ang makatawhanon [humanitarian] nga organisasyon sa Simbahan, ang LDS Charities, miapil sa 2,885 ka proyekto sa 141 ka nasud sa miaging tuig, nakigtambayayong sa 1,900 ka makatawhanon nga kaabag nga mga organisasyon. Sukad sa 1985, ang LDS Charities nakahatag og sobra sa \$2.2 bilyon nga hinabang—lakip ang kwarta, mga manggad [commodities], ug dili kwarta nga donasyon sa 197 ka nasud ug teritoryo, sumala sa 2018 nga tinuig nga report sa LDS Charities nga gipagawas niadtong Pebrero 19, 2019.

Ang makatawhanon nga mga paningkamot sa Simbahan nadasig sa kapuangod ug gugma alang sa tanang anak sa Dios ug mihatag og gibug-aton sa tulo ka naggiya nga baruganan—pag-atiman niadtong labing nanginahanglan, pagdasig nga makabarug sa kaugalingong pagpaningkamot, ug pagpasiugda og pagboluntaryo ug pagserbisyo. Kini nga mga baruganan, gibase sa pagtuo diha ni Jesukristo, makapasarang sa mga indibidwal ug mga pamilya bisan unsa pa ang kaliwat, relihiyon, o nasyonalidad.

Ang Simbahan mitabang sa emerhensiya nga pagtubag (lakip ang

boluntaryo nga mga paningkamot), mga serbisyo alang sa adunay kakulian sa panan-aw, pag-atiman sa inahan ug bag-ong natawo, limpyo nga tubig ug sanitasyon, mga pagbakuna, pag-sangkap og mga wheelchair ug mga tabang sa paglakaw, pagtabang sa mga tawo nga makasangkap og pagkaon alang sa ilang kaugalingon nga gigamit ang lokal nga mga solusyon ug kapanguhaan, ug dinalian ug malungtaron nga tabang alang sa mga milalin [refugee]. Ang Simbahan miapil usab sa mga proyekto sa lokal nga komunidad sa 43 ka estado ug mga probinsya sa U.S. ug Canada aron sa pagtabang sa walay kapuy-an, pagpahimutang sa mga milalin, ug ubang panginahanglan.

“Mibati kita og dakong pasalamat ug kasuod sa matag tawo kinsa nakatampo sa kalampusan sa makatawhanong buhat niadtong 2018,” miingon si Sister Sharon Eubank, presidente sa LDS Charities ug Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Relief Society. Miingon siya nga ang report nagrepresentar sa kamabination sa liboan ka mga tawo. ■

Basaha ang kompletong report sa ldscharities.org.

Ang usa ka nurse sa Indonesia nagbarug tupad sa usa ka bag-ong inahan. Ang mga nurse niining sentro sa paanakan nakakompleto sa kurso nga Helping Babies Breathe nga gipadagan sa LDS Charities.

Usa ka batan-ong lalaki sa Ghana mipahiyom human masukdan og wheelchair uban sa tabang sa usa ka technician sa LDS Charities.

Misyonaryo nga Balita

Pagkontak sa panimalay. Ang mga misyonaryo gitugutan na karon sa pagpakig-istorya sa ilang mga pamilya matag semana atol sa adlaw sa pagpangandam [preparation day] pinaagi sa mga mensahe sa text, online nga pagmensahe, mga tawag sa telepono, ug mga pag-video chat, agig dugang sa mga sulat ug mga email.

Himan sa pagplano alang sa umaabut nga mga misyonaryo. Usa ka bag-o nga online nga himan sa pagplano alang sa misyon gikan sa Missionary Department sa Simbahan makatabang sa umaabut nga mga misyonaryo nga mas matimbangon ug mahunahunaon samtang mohukom sila kon kanus-a sila labing andam nga moserbisyo sa Ginoo isip misyonaryo.

Mga misyon sa pagpangalagad [service missions]. Sugod sa Enero 2019, ang batan-on nga mga Church-service missionary gitawag nga “mga misyonaryo nga mangalagad [service missionary].” Ang tanang batan-on nga mga hingkod kinsa mo-apply alang sa misyonaryo nga pagserbisyo mobuhat niini sa samang paagi, pinaagi sa usa ka online portal, ug ang tanan nga mga tawag sa misyon—bisan kon alang sa misyon nga mag-proselyte o misyon sa pagpangalagad—magagikan sa propeta. Ang takus nga mga batan-ong hingkod kinsa tungod sa lain-laing mga rason dili mahimong moserbisyo og misyon nga mag-proselyte mahimong tawagon ngadto sa misyon sa pagpangalagad.

Ang mga sister missionary mahimong magsul-ob og karsones. Ang mga sister missionary karon adunay opsyon nga magsul-ob og karsones sa normal nga inadlaw nga mga kalihokan, bisan og ang mga sister kinahanglan nga mopadayon sa pagsul-ob og sinina o sayal kon motabong sa templo ug panahon sa mga tulumanon sa pagsimba sa Dominggo, mga komperensya sa pagpangulo ug sa zone, mga tulumanon sa bunyang, ug sa

mga debosyonal sa missionary training center. Ang pagsul-ob og mga slack makatabang sa pagpanalipod sa mga sister gikan sa makatakud nga mga sakit nga dala sa lamok, makahatag og kainit sa mga sister sa bugnaw nga mga klima, ug makapasayon alang sa mga sister sa pagsakay og bisikleta.

Mga misyon gimugna, mga utlanan giusab. Upat ka bag-ong misyon ang gimugna, ug napulog duha ka misyon ang itipon sa uban nga mga misyon. Ang ingon nga mga kausaban mahitabo matag karon ug unya aron mapahiangay sa gidaghanon sa mga misyonaryo nga nagserbisyo. Ang bag-ong mga misyon mao ang Democratic Republic of the Congo Kinshasa East, Guatemala Antigua, Peru Limatambo, ug Philippines Antipolo. Ang mga ginikanan sa mga misyonaryo nga nagserbisyo sa naapektohan nga mga misyon—gimugna man o giwala—makadawat og dugang nga impormasyon gikan sa ilang mga presidente sa misyon.

Ang gidaghanon sa mga sentro sa pagbansay sa mga misyonaryo [MTC] gipahiangay. Aron mas maayo ang kinatibuk-ang paggamit sa mga sentro sa

pagbansay sa mga misyonaryo sa tibuok kalibutan, sirad-an ang mga sentro sa Argentina, Spain, Chile, ug sa Dominican Republic. Tungod sa pagpanira, ang Simbahan mopadagan og 11 ka mga sentro sa pagbansay sa mga misyonaryo, nahimutang sa Brazil; Colombia; England; Ghana; Guatemala; Mexico; New Zealand; Peru; Philippines; Provo, Utah, USA; ug South Africa.

Mga video alang sa kasiguroan [safety]. Ang bag-ong 12-ka bahin nga serye sa video *The Safety Zone* gidesinyo aron madugangan ang kasiguroan sa 65,000 ka full-time nga mga misyonaryo nga nagserbisyo karon ingon man usab niadtong moserbisyo pa. Ang unang video gidesinyo nga tan-awon sa umaabut nga mga misyonaryo uban sa ilang mga ginikanan human madawat ang tawag sa pagmision ug sa dili pa mosulod sa sentro sa pagbansay sa mga misyonaryo. Sa MTC, ang mga misyonaryo motan-aw og balik sa unang video ingon man sa laing 11. Ang matag karon ug unya nga mga pahinumdom kalabut sa kasiguroan ihatag usab ngadto sa mga misyonaryo sa tibuok nilang misyon. ■

Ang Kuwait Opisyal nga Miila sa Simbahan

Ang Simbahan nakadawat og opisyal nga pag-ila alang sa lokal nga mga lider ug mga organisasyon niini gikan sa Estado sa Kuwait. Dul-an sa 300 ka miyembro sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ang nagpuyo ug nagtrabaho sa Kuwait; gikan sila sa daghang nasud sa tibuok kalibutan. Ang pormal nga pag-ila gikan sa gobyerno nagtugot sa lokal nga mga lider nga mas maayong makaserbisyo sa

mga panginahanglan sa mga miyembro sa Kuwait.

Si Bishop Terry Harradine sa Kuwait Ward, Manama Bahrain Stake, mipahayag og pasalamat ngadto sa gobyerno sa Kuwait tungod sa pagtugot og kagawasan sa pagsimba diha sa Kuwait, ilabi na sa mga trabahante gikan sa laing mga nasud, ug sa pagpasiugda og relihiyusong kamasinabtanon sulod sa nasud. ■

Dali, Sunod Kanako

Pagkat-on gikan sa Kinatibuk-ang Komperensya

Ang mga pagtulun-an sa buhing mga propeta ug ubang kinatibuk-an nga mga lider sa Simbahan naghatag og dinasig nga giya samtang maninguha kita sa pag-apil sa buhat sa Ginoo. Sa ikaduha ug ikaupat nga mga Domingo sa matag bulan, ang mga kapangulohan sa korum ug Relief Society mopili og usa ka mensahe sa komperensya nga hisgutan, base sa mga panginahanglan sa mga miyembro ug paggiya gikan sa Espiritu. Usahay, ang bishop o presidente sa stake mahimong mosugyot usab og mensahe. Sa kinatibuk-an, ang mga lider kinahanglang mohatag og gibug-aton sa mga mensahe nga gikan sa mga sakop sa Unang Kapangulohan ug sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles. Bisan pa man, ang bisan unsang mensahe gikan sa pinakabag-o nga komperensya mahimo nga hisgutan.

Ang mga lider ug mga magtutudlo kinahanglan nga mangita og mga paagi sa pag-awhag sa mga miyembro nga mobasa daan sa pinili nga mensahe sa dili pa ang miting.

Alang sa dugang nga impormasyon mahitungod sa mga miting sa korum sa mga elder ug sa Relief Society, tan-awa ang *Handbook 2: Administering the Church*, 7.8.1, 9.4.1, ChurchofJesusChrist.org.

Pangandam sa Pagtudlo

Ang mosunod nga mga pangutana makatabang sa mga magtutudlo samtang magplano sila sa paggamit og mensahe sa kinatibuk-ang komperensya nga itudlo.

1. Unsay gusto sa mamumulong nga atong masabtan? Unsa nga mga baruganan sa ebanghelyo ang iyang gitudlo? Sa unsang paagi kini magamit sa atong korum o sa Relief Society?
2. Unsa nga mga kasulatan ang gigamit sa mamumulong aron sa pagsuporta sa iyang mensahe? Aduna bay laing mga kasulatan nga atong mabasa nga makapalawom sa atong pagsabut? (Mahimong makita nimo ang uban diha sa mga endnote sa mensahe o diha sa Giya Ngadto sa mga Kasulatan.)
3. Unsa nga mga pangutana ang akong mapangutana nga makatabang sa mga miyembro sa pagpamalandong sa mensahe? Unsa nga mga pangutana ang makatabang kanila nga makakita sa kalabutan sa mensahe diha sa ilang mga kinabuhi, sa ilang mga pamilya, ug sa buhat sa Ginoo?
4. Unsa pa ang akong mabuhat aron makadapit sa Espiritu diha sa atong miting? Unsa pa ang akong magamit aron mapalambo ang diskusyon, lakip ang mga istorya, mga pagkasusama, musika, ug buhat sa arte? Unsa ang gigamit sa mamumulong?
5. Mihatag ba og bisan unsa nga mga pagdapit ang mamumulong? Sa unsang paagi ako makatabang sa mga miyembro nga magtinguha sa pagbuhat niadto nga mga pagdapit?

Mga Ideya para sa Kalihokan

Adunay daghang mga paagi sa pagtabang sa mga miyembro nga makat-on gikan sa mga mensahe sa kinatibuk-ang komperensya. Aniy pipila ka mga ehemplo; mahimong aduna kay ubang mga ideya nga mas mohaum sa inyong korum o Relief Society.

- ***Panaghisgot diha sa mga grupo.***

Bahina ang mga miyembro ngadto sa gagmayng mga grupo, ug sanguni ang matag grupo og lain nga seksyon sa mensahe sa komperensya aron basahon ug hisgut. Dayon hangyoha ang matag grupo sa pagpaambit og kamatuoran nga ilang nakat-unan. O mahimo kang magporma og mga grupo sa mga tawo nga nagtuon og laing mga seksyon ug tuguti sila sa pagpaambit sa usag usa kon unsay ilang nakat-unan.

- ***Tubaga ang mga pangutana.***

Dapita ang mga miyembro sa pagtubag og mga pangutana sama sa mosunod kabahin sa mensahe sa komperensya: Unsa nga mga kamatuoran sa ebanghelyo ang atong makitan niini nga mensahe? Unsaon nato paggamit niini nga mga kamatuoran? Unsa nga mga pagdapit ug gisaad nga mga panalangin ang gihatag? Unsa ang gitudlo kanato niini nga mensahe mahitungod sa buhat nga gusto sa Dios nga atong buhaton?

- ***Pagpaambit og mga kinutlo.***

Dapita ang mga miyembro sa pagpakigbahin og mga kinutlo gikan sa mensahe sa komperensya nga nakadasig kanila sa pagtuman sa ilang mga responsibilidad sa buhat sa kaluwasan. Awhaga sila sa pagkonsiderar kon unsaon nila sa pagpakigbahin niini nga mga kinutlo aron sa pagpanalangin sa usa ka tawo, lakip na sa mga hinigugma ug sa mga tawo nga ilang gialagaran.

- ***Ipaambit ang usa ka leksyon gamit ang usa ka butang [object lesson].***

Pagdapit daan og pipila ka mga miyembro sa pagdala og mga butang gikan sa balay nga ilang magamit sa pagtudlo bahin sa mensahe sa komperensya. Atol sa miting, pangutan-a ang mga miyembro sa pagpasabut kon unsay kalabutan niadto nga mga butang sa mensahe.

- ***Pag-andam og leksyon nga itudlo sa panimalay.***

Hangyoha ang mga miyembro sa pagtrabaho nga magpares aron magplano og leksyon sa home evening base sa mensahe sa komperensya. Unsaon nato paghimo sa mensahe nga angay para sa atong mga pamilya? Unsaon kaha nato pagpaambit niini nga mensahe ngadto sa mga tawo nga atong gialagaran?

- ***Pagpaambit og mga kasinatian.***

Dungan nga magbasa sa pipila ka mga pamahayag gikan sa mensahe sa komperensya. Hangyoha ang mga miyembro sa pagpakigbahin og mga ehemplo gikan sa mga kasulatan ug gikan sa ilang kaugalingong kinabuhi nga naghulagway o naglig-on sa doktrina nga gitudlo niini nga mga pamahayag.

- ***Magkat-on kabahin og usa ka kasulatan.***

Dapita ang mga miyembro sa pagbasa og kasulatan nga gigamit sa mensahe sa komperensya. Hangyoha sila sa paghisgut kon sa unsang paagi nga ang mga pagtulun-an diha sa mensahe nakatabang kanila nga masabtan ang kasulatan.

- ***Pangita og tubag.***

Sayo pa lang, paghimo og pipila ka mga pangutana nga matubag gamit ang mensahe sa komperensya. Pagtutok sa mga pangutana nga makapahunahuna og maayo o makagamit sa mga baruganan sa ebanghelyo (tan-awa sa *Pagtudlo Sumala sa Pamaagi sa Manluluwas*, 31–32). Dayon tugoti ang mga miyembro sa pagpili og pangutana ug mangita og mga tubag diha sa mensahe. Dapita sila sa paghisgut sa ilang mga tubag sa gagmay nga mga grupo.

- ***Pangita og hugpong sa mga pulong.***

Dapita ang mga miyembro sa pagpangita sa mensahe sa komperensya, nga mangita sa mga hugpong sa mga pulong nga makahuluganon kanila. Hangyoha sila sa pagpaambit sa mga hugpong sa mga pulong ug unsa ang ilang nakat-unan gikan niini. Sa unsang paagi kini nga mga pagtulun-an makatabang kanato sa paghimo sa buhat sa Ginoo?

- ***Paghimo og usa ka butang.***

Dapita ang mga miyembro sa paghimo og poster o bookmark nga maglakip og mubo nga makapadasig nga pamahayag gikan sa mensahe sa komperensya. Hatagi sila og kahigayunan nga makapakigbahin kon unsa ang ilang gibuhat. ■

**Luwag nga Paggakos
(Ang Akong Bugtong
Anak nga Lalaki
Anaa Uban Kanila),
ni Julie Rogers**

*“Dili mahurot ang pag-antus
dinhì sa kalibutan, sa sulod sa
Simbahan ug sa gawas, mao
nga tan-awa bisan asa nga
direksyon ug makakita ka og
usa ka tawo kansang kasakit
daw bug-at ra kaayo ug kansang
kasubo daw walay katapusan.
Usa ka paagi sa ‘kanunay’ng
paghinumdom kaniya’ mao
ang pag-uban sa Bantugang
Mananambal sa Iyang walay
katapusang buluhaton sa pag-
tabang niadtong nag-antus ug
paghupay sa kasakit niadtong
naguol.”*

Elder Jeffrey R. Holland sa
Korum sa Napulog Duha ka
mga Apostoles, “Tan-awa ang
Kordero sa Dios,” 46.

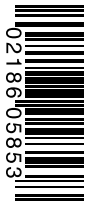

“Samtang maghisgut kita sa atong daan ug bag-o nga mga templo, hinaut nga ang matag usa kanato mopakita pinaagi sa atong mga lihok nga kita tinuod nga mga disipulo ni Ginoong Jesukristo,” miingon si Presidente Russell M. Nelson atol sa panapos nga sesyon sa ika-189 nga Tinuig nga Kinatibuk-ang Komperensya sa Simbahan. “Hinaut nga atong pabag-ohon ang atong kinabuhi pinaagi sa atong hugot nga pagtuo ug pagsalig diha Kaniya. Hinaut nga kita mogamit sa gahum sa Iyang Pag-ula pinaagi sa atong paghinulsol matag adlaw. Ug hinaut nga atong ipahinungod ug ipahinungod pag-usab ang atong kinabuhi sa pagserbisyo sa Dios ug sa Iyang mga anak—sa duha ka habig sa tabil.”

ANG SIMBAHAN NI
JESUKRISTO
SA MGA SANTOS
SA ULAHING MGA ADLAW

4

8

CEBUANO

0218605853